

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA,
FINANSINĖS ATASKAITOS IR
METINIS PRANEŠIMAS

2016 m. gruodžio 31 d.

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Mes, AB Šiaulių banko administracijos vadovas Vytautas Sinius ir vyriausioji buhalterė Vita Adomaitytė, patvirtiname, kad AB Šiaulių banko 2016 m. konsoliduotos finansinės ataskaitos sudarytos pagal taikomus buhalterinės apskaitos standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB Šiaulių banko ir Grupės įmonių turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, veiklos rezultatą ir pinigų srautus, kad konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, Banko ir Grupės įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Administracijos vadovas

Vytautas Sinius

Vyriausioji buhalterė

Vita Adomaitytė

2017 m. kovo 8 d.

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA AB ŠIAULIŲ BANKO AKCININKAMS	3
GRUPĖS IR BANKO PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS	10
GRUPĖS IR BANKO BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	11
GRUPĖS IR BANKO FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS	12
GRUPĖS IR BANKO NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	13
GRUPĖS IR BANKO PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	14
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	15
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	111

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB Šiaulių banko akcininkams

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo AB Šiaulių banko (toliau – Bankas) ir jo dukterinių įmonių (toliau visi kartu – Grupė) 2016 m. gruodžio 31 d. atskirąją bei konsoliduotąją finansinę būklę ir tuomet pasibaigusių metų jų atskiruosius bei konsoliduotuosius finansinius veiklos rezultatus ir atskiruosius bei konsoliduotuosius pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų audito apimtis

Banko ir Grupės atskirąsias bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2016 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Banko finansinės padėties ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų Grupės ir Banko pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų Grupės ir Banko nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų Grupės ir Banko pinigų srautų ataskaitos; ir
- atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Banko ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“, įmonės kodas 111473315, įregistruota LR juridinių asmenų registre.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis

- Bendras reikšmingumo lygis Bankui yra 1 730 tūkst. Eur.
- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 1 850 tūkst. Eur.

Audito apimtis

- Auditą atlikome keturiuose ataskaitas rengiančiuose ūkio subjektuose, kurie visi veikia Lietuvoje.
- Mūsų visas audito darbas apėmė iš esmės visas Grupės pajamas ir 97 % Grupės turto.

Pagrindiniai audito dalykai

- Suteiktų paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas.
- Grupės dukterinių įmonių turimo nefinansinio turto vertinimas.

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Banko ir Grupės reikšmingumo lygį atskirosioms ir konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bankui	1 730 tūkst. Eur
--	------------------

Bendras reikšmingumo lygis Grupei	1 850 tūkst. Eur
--	------------------

Kaip mes jį nustatėme

5 % pelno prieš apmokestinimą, koreguoto vienkartinėmis palūkanų pajamomis ir pelnu, susijusiais su dviejų finansinio turto vienetų pripažinimo nutraukimu. Šie vienkartiniai koregavimai turėjo įtakos tiek Banko, tiek Grupės pelnui prieš apmokestinimą.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas

Pelno prieš apmokestinimą kriterijus laikomas tinkamu, nes mūsų nuomone, suinteresuotos šalys dažniausiai remiasi būtent šiuo kriterijumi, norėdamos įvertinti Banko ir Grupės veiklos rezultatus, ir tai yra pagrindinis vadovybės ir Stebėtojų tarybos naudojamas rodiklis. Koreguojantys vienetai nėra įtraukti remiantis tuo, kad jie neatspindi kasdienių Banko ir Grupės veiklos rezultatų.

Pasirinkome 5 %, kuris yra priimtinos šio kriterijaus kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 86,5 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas

Suteiktų paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas

Žr. finansinių ataskaitų pastabos „Finansinės rizikos valdymas“ 1 dalį „Kredito rizika“ 30 – 48 psl., 7 pastabą „Vertės sumažėjimo nuostoliai“ 78 psl., ir 13 pastabą „Suteiktos paskolos ir gautinos sumos iš klientų“ 85–86 psl.

Pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai, nes vadovybė priima sudėtingus ir subjektyvius sprendimus tiek dėl vertės sumažėjimo pripažinimo laiko, tiek dėl jo dydžio įvertinimo. Suteiktų paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimo nuostolių suma už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d., yra 7 451 tūkst. Eur Banko atveju ir 7 185 tūkst. Eur Grupės atveju.

Atidėjinio vertės sumažėjimui suma Banko ir Grupės paskolų ir lizingo gautinų sumų

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Mes įvertinome suteiktų paskolų ir gautinų sumų iš klientų Grupės apskaitos politikos atitiktį TFAS reikalavimams.

Mes įvertinome kontrolės procedūrų, susijusių su vertės sumažėjimo duomenimis ir apskaičiavimu, sistemą ir jos veiksmingumą. Šios kontrolės procedūros apima reguliarių kredito bylos peržiūrėjimą ir reitingo įvertinimą, užtikrinimo priemonių, suteiktų už Banko išduotas paskolas, kontrolės procedūrų stebėjimą, atidėjinio Grupės įmonės UAB „ŠB lizingas“ išduotų vartojimo paskolų vertės sumažėjimui apskaičiavimą.

Mes nustatėme, kad galime remtis šiomis kontrolės procedūromis atlikdami auditą.

Mes atrinkome individualiai vertinamas paskolas ir išnagrinėjome kliento finansinę informaciją, duomenis apie užtikrinimo priemones ir kitą turimą informaciją, siekdami įvertinti, ar klientui nustatytas tinkamas kredito reitingas, ar nuostolio

portfeliui iš esmės yra pagrįsta individualiu vertinimu, atsižvelgiant į klientui priskirtą vidinį kredito reitingą ir kitus žinomus padidėjusios rizikos veiksniai. Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas apskaičiuojamas įvertinant riziką ir atsižvelgiant į įvertintus būsimus pinigų srautus iš kliento ir diskontuotą užtikrinimo priemonės rinkos vertę balanso sudarymo dieną.

Atidėjiniai vartojimo paskolų vertės sumažėjimui nustatomi remiantis istorinės informacijos apie kiekvieną homogeninių paskolų grupę analizę ir ekspertiniais vertinimais.

Individualiai vertinamų paskolų atveju, kurioms nuostolio įvykis individualiai dar nebuvo nustatytas, atidėjiniai patiriami, bet dar nepraneštiems vertės sumažėjimo nuostoliams (angl. *IBNR* – *incurred but not yet reported*) apskaičiuojami bendrai.

Reikšmingiausi vadovybės priimti sprendimai dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo susiję su toliau išvardytais dalykais, kuriems mes ir skyrėme pagrindinį dėmesį audito metu:

- Kliento kredito reitingo stebėjimas ir savalaikis nuostolio įvykio nustatymas;
- Būsimų pinigų srautų iš kliento veiklos ir užtikrinimo priemonių įvertinimas;
- Parametrų, naudojamų nustatant atidėjinius vartojimo paskolų vertės sumažėjimui, apskaičiavimas.

Grupės dukterinių įmonių turimo nefinansinio turto vertinimas

Žr. finansinių ataskaitų pastabą „Apskaitos politika“ 24 ir 29 psl., 19 pastabą „Kitas turtas“ 96 psl. ir 26 pastabą „Investicinis turtas“ 101 psl.

Grupės dukterinių įmonių turimo investicinio turto bendra vertė yra 15 692 tūkst. Eur, o bendra atsargų vertė – 24 936 tūkst. Eur.

Dėmesį skyrėme šiai sričiai, nes kai kurios Grupės dukterinės įmonės nuosavybės teise valdo nekilnojamąjį turtą, skirtą nuomos

įvykis buvo laiku nustatytas ir ar įvertinti būsimi pinigų srautai iš kliento ir iš užtikrinimo priemonių realizavimo yra tinkamai pagrįsti klientų, kuriems nustatytas nuostolio įvykis, atveju. Mes taip pat patikrinome, ar vertės sumažėjimo suma buvo teisingai apskaičiuota taikant šiuos įvertinimus ir prielaidas.

Mes taip pat atlikome toliau išvardytų dalykų detalų testavimą:

- Individualiai nustatyto vertės sumažėjimo vertinimo ir apskaičiavimo išsamumo;
- Prielaidų, taikomų apskaičiuojant atidėjinius patiriamiems, bet dar nepraneštiems vertės sumažėjimo nuostoliams (angl. *IBNR*);
- Prielaidų, susijusių su svarbiais įvesties duomenimis, naudojamais vertinant atidėjinius vartojimo paskolų vertės sumažėjimui.

Remdamiesi turimais įrodymais, mes nustatėme, kad vadovybės prielaidos yra pagrįstos, o atskleista informacija – tinkama.

Mes įvertinome nefinansinio turto vertinimo Grupės apskaitos politikos atitiktį TFAS reikalavimams.

Mes gavome iš vadovybės įrodymus dėl viso reikšmingo nekilnojamojo turto, skirtu nuomos pajamos uždirbti ar tolesnei plėtrai ir pardavimui, verčių pagrįstumo ir patikrinome vertinimo prielaidas lygindami jas su nepriklausomais rinkos duomenimis.

Mes taip pat pasiteiravome vadovybės apie planuojamus vykdyti veiksmus ir patikrinome įrodymus dėl įsipareigojimų vykdyti tam tikrus

pajamoms gauti, tolesnei plėtrai ar pardavimui ir jo vertė priklauso nuo tam tikrų įvykių ateityje. Vadovybė naudoja nepriklausomų arba Grupės vertintojų nustatytą rinkos vertę ir priima sprendimą, įvertindama, ar turto vertė nėra per didelė.

veiksmus, susijusius su plėtra ar pardavimu bei įvertinome veiksmų įtaką turto vertei.

Atlikę šiuos darbus, mes nenustatėme jokių reikšmingų neatitikimų, susijusių su prielaidomis, kurios buvo taikomos atliekant turto vertinimą, dėl kurių reikėtų reikšmingai koreguoti turto vertę.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Grupę sudaro keletas dukterinių įmonių, kurios veikia Lietuvoje (žr. finansinių ataskaitų pastabą „Bendroji informacija“ 15 psl.). „PwC“ firma Lietuvoje atliko toliau išvardytą Grupės įmonių visą audito darbą, kuris apėmė iš esmės visas Grupės palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamas ir 97 % Grupės turto:

- AB Šiaulių bankas;
- UAB „Šiaulių banko lizingas“;
- UAB „ŠB lizingas“;
- UAB „Bonum Publicum GD“.

Kitų Grupės įmonių atveju mes atlikome audito darbus, susijusius su pasirinktais likučiais ir sandoriais, kuriuos įvertinome kaip reikšmingus Grupės audito atžvilgiu.

Kita informacija

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados dėl tokios kitos informacijos.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių, ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų. Jeigu, remdamiesi savo atliktu darbu, padarome išvadą, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų, privalome apie tokį faktą informuoti. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Banko ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Banką ir Grupę ar nutraukti jų veiklą, arba yra priversta tą padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Banko ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiais sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir vadovavomės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- išsiaiškinome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Banko ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą.
- įvertinome taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- padarėme išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Banko ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarėme išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Banko ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- surinkome pakankamą ir tinkamą audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinome, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašėme savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, sertifikuotas auditorius yra Vytenis Lazauskas.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Direktorius

Vilnius, Lietuvos Respublika
2017 m. kovo 8 d.

Vytenis Lazauskas
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000536

GRUPĖS IR BANKO PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS

	Pastabos	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
		Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Tęsiama veikla					
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	1	65 934	58 569	65 795	57 929
Palūkanų ir kitos panašios išlaidos	1	(12 013)	(12 019)	(16 976)	(16 981)
Grynosios palūkanų pajamos		53 921	46 550	48 819	40 948
Paslaugų ir komisinių pajamos	2	14 115	13 711	12 158	12 002
Paslaugų ir komisinių išlaidos	2	(4 702)	(4 364)	(4 119)	(3 743)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos		9 413	9 347	8 039	8 259
Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais	3	6 164	4 872	1 087	866
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta ir susijusiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis	3	4 477	4 248	3 393	2 869
Grynieji nuostoliai iš kitų išvestinių finansinių priemonių	3, 12	(1 913)	(1 671)	(1 812)	(2 035)
Grynieji nuostoliai iš subordinuotos paskolos tikrosios vertės pasikeitimo	30	(1 644)	(1 644)	(1 165)	(1 165)
Grynasis pelnas iš finansinio turto vertės pripažinimo nutraukimo	6	12 644	12 671	4 825	4 825
Grynasis pelnas už parduotą materialųjį turtą	6	612	656	2 690	2 765
Pajamos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla	5	15 258	-	14 376	-
Kitos veiklos pajamos	6	1 688	543	1 861	683
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos		(18 340)	(15 558)	(16 644)	(13 292)
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos		(1 773)	(1 339)	(1 595)	(1 140)
Išlaidos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla	5	(12 766)	-	(13 824)	-
Kitos veiklos sąnaudos	4	(9 677)	(6 835)	(10 818)	(7 993)
Veiklos pelnas prieš vertės sumažėjimą		58 064	51 840	39 232	35 590
Paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai	7	(7 185)	(7 451)	(16 087)	(16 362)
Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai	7	(590)	(45)	(6,945)	(556)
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo ir investicijų į laikomas parduoti patrunuojamąsias įmones perkainojimo nuostoliai	7, 20	-	(6 060)	-	(15 163)
Dividendai iš investicijų į patrunuojamąsias įmones ir iš investicijų į laikomas parduoti patrunuojamąsias įmones	20, 29	-	9 632	-	18 374
Tęsimos veiklos pelnas prieš pelno mokesťį		50 289	47 916	16 200	21 883
Pelno mokesčio sąnaudos	8	(6 658)	(6 239)	(1 019)	(953)
Tęsimos veiklos pelnas		43 631	41 677	15 181	20 930
Nutraukiamas veiklos pelnas (nuostoliai), po mokesčių	20	35	-	8 638	221
Grynasis pelnas		43 666	41 677	23 819	21 151
Grynasis pelnas priskirtinas:					
Banko akcininkams		43 666	41 677	23 819	21 151
iš tęsimos veiklos		43 631	41 677	15 181	20 930
iš nutraukiamos veiklos		35	-	8 638	221
Nekontroliuojančiai daliai		-	-	-	-
Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (Eur už vieną akciją), priskirtinas Banko akcininkams		0,12		0,07	
iš tęsimos veiklos	9	0,12		0,04	
iš nutraukiamos veiklos	9	0,00		0,03	
Sumažintasis pelnas, tenkantis vienai akcijai (Eur už vieną akciją), priskirtinas Banko akcininkams		0,12		0,07	
iš tęsimos veiklos	9	0,12		0,04	
iš nutraukiamos veiklos	9	0,00		0,03	

Administracijos vadovas

Vyriausioji buhalterė

2017 m. kovo 8 d.

Vytautas Sinius

Vita Adomaitytė

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 15 - 110 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS IR BANKO BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS

	Pastabos	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
		Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Grynasis pelnas		43 666	41 677	23 819	21 151
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai)					
<i>Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):</i>					
Finansinio turto vertinimo pelnas, pripažįstamas nuosavybėje	15	1 479	1 458	790	868
Finansinio turto vertinimo rezultatas, perkeltas į pelną arba nuostolius	15	(2 110)	(2 129)	(287)	(365)
Portfelio, perklasifikuoto į laikomų iki išpirkimo investicijų kategoriją, perkainojimo amortizacija	15	(57)	(57)	(57)	(57)
Atidėtas pelno mokestis, susijęs su finansinio turto perkainojimu	8, 15	103	109	(66)	(66)
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai), atėmus atidėtąjį pelno mokestį		(585)	(619)	380	380
Bendrųjų pajamų iš viso		43 081	41 058	24 199	21 531
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Banko akcininkams		43 081	41 058	24 199	21 531
iš tęsiamos veiklos		43 046	41 058	15 561	21 310
iš nutraukiamos veiklos		35	-	8 638	221
Nekontroliuojančiai daliai		-	-	-	-
		43 081	41 058	24 199	21 531

Administracijos vadovas

Vyriausioji buhalterė

2017 m. kovo 8 d.

Vytautas Sinius

Vita Adomaitytė

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 15 - 110 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS IR BANKO FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS

	2016 m. gruodžio 31 d.			2015 m. gruodžio 31 d.	
	Pastabos	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
TURTAS					
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	153 867	152 111	105 012	104 286
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	12	57 427	26 103	71 116	42 726
Gautinos sumos iš kitų bankų	11	5 337	5 337	6 529	6 499
Išvestinės finansinės priemonės	12	8 983	8 687	9 292	8 754
Klientams suteiktos paskolos	13	953 609	994 155	851 296	912 669
Finansinės nuomos gautinos sumos	14	69 807	48 170	57 812	1 145
Investiciniai vertybiniai popieriai:					
- skirti parduoti	15	19 168	17 504	20 468	19 821
- laikomi iki išpirkimo	15	524 054	524 054	494 645	494 645
Investicijos į patonuojamąsias įmones	16	-	26 665	-	32 175
Nematerialusis turtas	17	4 180	1 210	3 770	798
Ilgalaikis materialusis turtas	18	11 469	10 532	10 946	10 023
Investicinis turtas	26	16 804	1 112	18 348	3 291
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio permoka		70	-	46	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	8	665	-	1 385	46
Atsargos	19	24 936	-	30 490	-
Kitas finansinis turtas	19	4 136	3 078	2 551	2 169
Kitas nefinansinis turtas	19	6 766	4 863	11 064	4 922
Turtas, skirtas parduoti	20	-	58	270	13 888
Iš viso turto		1 861 278	1 823 639	1 695 040	1 657 857
ĮSIPAREIGOJIMAI					
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	21	89 793	92 079	50 376	53 383
Išvestinės finansinės priemonės	12	175	175	136	136
Klientams mokėtinos sumos	22	1 495 087	1 495 478	1 436 388	1 436 712
Specialieji ir skolinimo fondai	23	28 326	28 326	8 191	8 191
Subordinuota paskola	30	22 064	22 064	20 457	20 457
Ataskaitinių metų pelno mokesčio įsipareigojimai		4 790	4 650	1 322	947
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai	8	468	30	977	-
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	24	25 515	-	23 515	-
Kiti finansiniai įsipareigojimai	25	11 781	7 544	8 412	5 034
Kiti nefinansiniai įsipareigojimai	25	3 758	350	4 673	484
Įsipareigojimai, susiję su turtu, skirtu parduoti	20	4	-	3 529	-
Iš viso įsipareigojimų		1 681 761	1 650 696	1 557 976	1 525 344
NUOSAVYBĖ					
Akcinis kapitalas	27	109 472	109 472	91 226	91 226
Atsargos kapitalas	27	756	756	756	756
Privalomasis rezervas	27	4 157	4 157	2 468	2 290
Finansinio turto perkainojimo rezervas		311	277	896	896
Nepaskirstytas pelnas		64 821	58 281	41 718	37 345
Nekontroliuojanti dalis		-	-	-	-
Iš viso nuosavybės		179 517	172 943	137 064	132 513
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės		1 861 278	1 823 639	1 695 040	1 657 857

Administracijos vadovas

Vyriausioji buhalterė

2017 m. kovo 8 d.

Vytautas Sinius

Vita Adomaitytė

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 15 - 110 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Pastabos	Akcinis kapitalas	Emisinis skirtumas	Atsargos kapitalas	Finansinio turto perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso	Nekontroliuojanti dalis	Nuosavybės iš viso
Priskirtina Banko akcininkams									
2015 m. sausio 1 d.	78 197	3 684	756	516	1 450	22 009	106 612	-	106 612
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 018	(1 018)	-	-	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(196)	(196)	-	(196)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	27	6 734	(3 684)	-	-	(3 050)	-	-	-
Akcinio kapitalo didinimas per verslo jungimą		6 192	-	-	-	257	6 449	-	6 449
Akcinio kapitalo valiutos keitimas	27	103	-	-	-	(103)	-	-	-
Bendrujų pajamų iš viso:		-	-	380	-	23 819	24 199	-	24 199
Grynasis pelnas		-	-	-	-	23 819	23 819	-	23 819
Kitos bendrosios pajamos		-	-	380	-	-	380	-	380
2015 m. gruodžio 31 d.	91 226	-	756	896	2 468	41 718	137 064	-	137 064
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 689	(1 689)	-	-	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(628)	(628)	-	(628)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų		18 246	-	-	-	(18 246)	-	-	-
Bendrujų pajamų iš viso:		-	-	(585)	-	43 666	43 081	-	43 081
Grynasis pelnas		-	-	-	-	43 666	43 666	-	43 666
Kiti bendrieji nuostoliai		-	-	(585)	-	-	(585)	-	(585)
2016 m. gruodžio 31 d.	109 472	-	756	311	4 157	64 821	179 517	-	179 517

BANKO NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Pastabos	Akcinis kapitalas	Emisinis skirtumas	Atsargos kapitalas	Finansinio turto perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.	78 197	3 684	756	516	1 275	20 301	104 729
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 015	(1 015)	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(196)	(196)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	27	6 734	(3 684)	-	-	(3 050)	-
Akcinio kapitalo didinimas per verslo jungimą		6 192	-	-	-	257	6 449
Akcinio kapitalo valiutos keitimas	27	103	-	-	-	(103)	-
Bendrujų pajamų iš viso:		-	-	380	-	21 151	21 531
Grynasis pelnas		-	-	-	-	21 151	21 151
Kitos bendrosios pajamos		-	-	380	-	-	380
2015 m. gruodžio 31 d.	91 226	-	756	896	2 290	37 345	132 513
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 867	(1 867)	-
Dividendų išmokėjimas	29	-	-	-	-	(628)	(628)
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	27	18 246	-	-	-	(18 246)	-
Bendrujų pajamų iš viso:		-	-	(619)	-	41 677	41 058
Grynasis pelnas		-	-	-	-	41 677	41 677
Kiti bendrieji nuostoliai		-	-	(619)	-	-	(619)
2016 m. gruodžio 31 d.	109 472	-	756	277	4 157	58 281	172 943

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 15 - 110 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

GRUPĖS IR BANKO PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS

Metai, pasibaigę

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Pastabos	Grupė	Grupė	Bankas
Pagrindinė veikla				
Gautos palūkanos už paskolas ir gautinas sumas		53 682	46 835	49 937
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius)		1 800	1 382	2 760
Sumokėtos palūkanos		(13 106)	(13 112)	(19 087)
Paslaugų ir komisinių pajamos		14 115	13 711	12 158
Paslaugų ir komisinių išlaidos		(4 702)	(4 364)	(3 743)
Grynosios įplaukos iš prekybos vertybiniais popieriais, vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)		14 915	16 558	26 150
Grynosios pajamos iš operacijų užsienio valiuta		4 812	4 583	3 437
Grynosios pajamos iš finansinio turto pripažinimo nutraukimo		17 441	17 441	4 825
Įplaukos iš kitos Grupės įmonių veiklos		16 946	543	18 204
Išmokos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla		(8 284)	-	(9 745)
Pinigų srautai iš susigrąžintų anksčiau nurašytų paskolų		975	139	1 178
Darbuotojų atlyginimai ir kiti susiję mokėjimai už darbuotojus		(18 190)	(15 408)	(16 661)
Mokėjimai, susiję su veiklos sąnaudomis ir kitomis išlaidomis		(7 800)	(4 750)	(10 265)
Sumokėtas pelno mokestis	8	(2 900)	(1 717)	(1 561)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos prieš pagrindinės veiklos turto ir įsipareigojimų pasikeitimą		69 704	61,841	57,211
Turto ir įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas:				
Gautinų sumų iš kitų bankų sumažėjimas (padidėjimas)		1 440	1 162	(546)
Klientams suteiktų paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų (padidėjimas)		(129 184)	(140 921)	(110 645)
Kito turto sumažėjimas (padidėjimas)		5 601	(4 044)	(3 157)
Įsiskolinimų kitiems bankams ir finansų institucijoms padidėjimas (sumažėjimas)		39 198	38 476	(5 597)
Klientams mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)		59 975	59 984	(37 916)
Specialiųjų ir skolinimo fondų padidėjimas		20 135	20 135	5 692
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(3 059)	195	(3 587)
Pasikeitimas		(5 894)	(25 013)	(155 756)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		63 810	36 828	(98 545)
Investicinė veikla				
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto įsigijimas		(4 044)	(2 133)	(5 993)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto pardavimas		2 692	2 740	10 282
Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo įsigijimas	15	(87 659)	(87 659)	(165 939)
Įplaukos išpirkus vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	15	55 794	55 794	118 516
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	15	13 229	13 229	11 795
Gauti dividendai	29	62	9 694	85
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui įsigijimas		(5 776)	(4 758)	(24 045)
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui, pardavimas ar išpirkimas		10 743	10 743	26 227
Gautos vertybinių popierių, laikomų pardavimui, palūkanos		628	580	1 056
Patronuojamųjų įmonių perleidimas		-	-	-
Įplaukos iš patronuojamųjų įmonių, laikomų parduoti	20	-	13 942	23 166
Verslo įsigijimas		1	-	11 166
Patronuojamųjų įmonių nuostolių dengimas ir kapitalo stiprinimas	16	-	(550)	-
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(14 330)	11 622	6 316
Finansinė veikla				
Išmokėti dividendai	29	(625)	(625)	(195)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		(625)	(625)	(195)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas (sumažėjimas)		48 855	47 825	(92 424)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.		105 012	104 286	197 436
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	10	153 867	152 111	105 012

Apskaitos principai ir aiškinamasis raštas, pateikti 15 - 110 puslapiuose, yra neatskiriama šių ataskaitų dalis.

BENDROJI INFORMACIJA

AB Šiaulių bankas įregistruotas kaip akcinė bendrovė Lietuvos Respublikos įmonių registre 1992 m. vasario 4 d. Bankas turi Lietuvos banko išduotą licenciją vykdyti visas bankines operacijas, nurodytas Lietuvos Respublikos bankų įstatyme ir Banko įstatuose. AB Šiaulių bankas toliau tekste vadinamas Banku, AB Šiaulių banko grupė, apimanti Banką ir jo patrunuojamąsias įmones – Grupę.

Banko centrinė būstinė įsikūrusi Šiauliuose, Tilžės g. 149, LT-46348. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bankas turėjo 68 klientų aptarnavimo padalinius (2015 m. gruodžio 31 d. – 70 padalinių). 2016 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 722 darbuotojai (2015 m. gruodžio 31 d. – 719). 2015 m. gruodžio 31 d. Grupėje (be laikomų pardavimui patrunuojamųjų įmonių) dirbo 829 darbuotojai (2015 m. gruodžio 31 d. – 861 darbuotojas).

Bankas priima indėlius, teikia paskolas, atlieka piniginius pervedimus ir dokumentinius atsiskaitymus, keičia valiutas savo klientams, išduoda ir aptarnauja debetines ir kreditines korteles, atlieka prekybos finansavimą, investuoja į vertybinius popierius ir jais prekiauja bei atlieka kitas operacijas, numatytas Lietuvos Respublikos bankų įstatyme ir Banko įstatuose.

Banko akcijos yra listinguojamos NASDAQ vertybinių popierių biržos Baltijos Oficialiajame prekybos sąrašė.

Bankas 2016-12-31 turėjo šias tiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones:

1. GD UAB „Bonum Publicum“ (gyvybės draudimo veikla),
2. UAB „Minera“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
3. UAB „Pavasaris“ (daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo vystymas),
4. UAB „SB lizingas“ (vartotojiško finansavimo veikla),
5. UAB „SBTF“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
6. UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (investicijų valdymo veikla),
7. UAB „Šiaulių banko lizingas“ (finansinė nuoma (lizingas) ir nuoma),
8. UAB „Šiaulių banko turto fondas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2016-12-31 turėjo šias netiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones:

9. UAB „Apželdinimas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
10. UAB „Sandworks“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2016-12-31 turėjo šias tiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones, laikomas pardavimui:

- 11-15. UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, UAB „ŽSA 5“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2016-12-31 turėjo šią netiesiogiai valdomą patrunuojamąją įmonę, laikomą pardavimui:

16. UAB „Žalgirio sporto arena“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2015-12-31 turėjo šias tiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones:

1. GD UAB „Bonum Publicum“ (gyvybės draudimo veikla),
2. UAB „Minera“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
3. UAB „Pavasaris“ (daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo vystymas),
4. UAB „SB lizingas“ (vartotojiško finansavimo veikla),
5. UAB „SBTF“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
6. UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (investicijų valdymo veikla),
7. UAB „Šiaulių banko lizingas“ (finansinė nuoma (lizingas) ir nuoma),
8. UAB „Šiaulių banko turto fondas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2015-12-31 turėjo šią netiesiogiai valdomą patrunuojamąją įmonę:

9. UAB „Sandworks“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),

Bankas 2015-12-31 turėjo šias tiesiogiai valdomas patrunuojamąsias įmones, laikomas pardavimui:

10. UAB „Investicinio turto valdymas“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
11. UAB „Trade Project“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla),
- 12-16. UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, UAB „ŽSA 5“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Bankas 2015-12-31 turėjo šią netiesiogiai valdomą patrunuojamąją įmonę, laikomą pardavimui:

17. UAB „Žalgirio sporto arena“ (nekilnojamojo turto valdymo veikla).

Investicijos į patrunuojamąsias įmones yra išsamiau aprašytos 16 pastaboje *Investicijos į patrunuojamąsias įmones*.

Investicijos į patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti, yra išsamiau aprašytos 20 pastaboje *Turtas, skirtas parduoti*.

Banko akcininkų struktūra atskleista 27 pastaboje *Akcinis kapitalas*.

FINASTOS ĮSIGIJIMAS

2015 m. liepos 17 d. Bankas įsigijo 100 proc. AB banko „Finasta“ ir AB finansų maklerio įmonės „Finasta“ akcijų, taip įgydamas šių subjektų kontrolę. Atsiskaitymui už akcijas, Bankas pateikė AB „Invalda INVL“ pasirašyti 21,35 mln. Banko naujos emisijos akcijų, kurių bendra nominali vertė yra 6,19 mln. eurų. Emisija buvo įregistruota ir AB „Invalda INVL“ įgijo nuosavybę į naujosios emisijos akcijas, tik gavus Banko priežiūros institucijos – Lietuvos banko, leidimą dėl Banko įstatų pakeitimo, susijusio su įstatinio kapitalo didinimu. Emisijos registravimo procedūros buvo užbaigtos ir pakeisti Banko įstatatai užregistruoti 2015 m. rugsėjo 14 d.

BENDROJI INFORMACIJA (tęsinys)

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodomos sumokėto atlygio ir įsigytų ūkio subjektų turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės įsigijimo dienai:

<i>Įsigytas grynasis turtas, tikraja verte:</i>	
Pinigai ir lėšos centriniame banke	11 166
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelną (nuostolius)	41 461
Paskolos ir gautinos sumos	15 102
Investiciniai vertybiniai popieriai, skirti parduoti	342
Ilgalaikis materialusis turtas	41
Nematerialusis turtas	74
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	233
Kitas turtas	684
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	(636)
Amortizuota savikaina vertinami finansiniai įsipareigojimai	(61 182)
Atidėjiniai	(43)
Kiti įsipareigojimai	(793)
Iš viso įsigyta grynojo turto:	6 449
Tikroji išleistomis akcijomis sumokėto atlygio vertė	6 449

Su įsigijimu susiję kaštai (105 tūkst. Eur) įtraukti į 2015 m. veiklos sąnaudas.

Įgyto turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatytos taikant šiuos metodus:

- Vertybinių popierių tikrosios vertės nustatytos remiantis rinkos kotiruotėmis (I lygis tikrosios vertės vertinimo metodų hierarchijoje);
- Išvestinių finansinių priemonių vertės nustatytos remiantis vertinimo metodais, kiek įmanoma, naudojančiais duomenis, stebimus rinkoje, kai jie yra prieinami ir stengiasi nenaudoti įvertinimų, būdingų tik ūkio subjektui (II lygis tikrosios vertės vertinimo metodų hierarchijoje);
- Likusio turto ir įsipareigojimų straipsnių tikrosios vertės nustatytos metodais, atitinkančiais III lygį tikrosios vertės vertinimo metodų hierarchijoje (pagrindinis naudotas metodas – diskontuotų pinigų srautų).

Jeigu AB bankas „Finasta“ ir AB FMĮ „Finasta“ būtų buvusios konsoliduojamos kaip Grupės nariai nuo metų pradžios, Grupės 2015 m. grynasis pelnas sudarytų 24 077 tūkst. Eur.

2015 m. gruodžio 21 d. AB bankas „Finasta“ ir AB FMĮ „Finasta“ buvo prijungti prie Banko. Juridinių asmenų registre naujai įregistruoti Banko įstatatai, o AB bankas „Finasta“ ir AB FMĮ „Finasta“ išregistruotos iš Juridinių asmenų registro. Įvykus šiems įvykiams, AB banko „Finasta“ ir AB FMĮ „Finasta“ reorganizavimas, prijungiant šias įmones prie Banko, buvo užbaigtas. AB banko „Finasta“ ir AB FMĮ „Finasta“ licencijos buvo panaikintos. Bankas perėmė visą AB banko „Finasta“ ir AB FMĮ „Finasta“ turtą, teises ir įsipareigojimus.

APSKAITOS PRINCIPAI

Toliau aprašyti pagrindiniai apskaitos principai, kuriais buvo remiamasi rengiant šias finansines ataskaitas.

Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Banko bei Grupės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje. Finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, pakeista dėl parduoti skirtų investicinių vertybinių popierių, prekybinio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, visų išvestinių finansinių priemonių bei investicinio turto perkainojimo.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, taikomos prielaidos ir vertinimai, kurie turi įtakos apskaitomo turto ir įsipareigojimų sumoms bei neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų atskleidimui finansinių ataskaitų sudarymo dieną, taip pat per ataskaitinį laikotarpį apskaitytoms pajamų ir sąnaudų sumoms. Nors šie vertinimai yra pagrįsti vadovybės turimomis žiniomis apie esamą padėtį ir veiksmus, faktiniai rezultatai galiausiai gali skirtis nuo šių vertinimų.

Šios finansinės ataskaitos apima konsoliduotas Grupės finansines ataskaitas ir Banko atskiras finansines ataskaitas. Toks finansinių ataskaitų pateikimo būdas naudojamas siekiant užtikrinti atitikimą Lietuvos Banko nustatytam formatui, kuris naudojamas įstatymų numatytos finansinės atskaitomybės tikslams.

Sumos šiose finansinėse ataskaitose pateikiamos nacionaline valiuta euru (EUR), kuri yra Banko ir Grupės funkcinė ir pateikimo valiuta. Iki 2014 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikos valiuta buvo litas (LTL). Litai buvo susietas su euru santykiu 3,4528 LTL už 1 EUR. Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuva įstojo į euro zoną ir euras tapo jos nacionaline valiuta. Eurus buvo įvestas keičiant litus santykiu 3,4528 LTL už 1 EUR. Registruoto akcinio kapitalo perskaičiavimas į eurus atskleistas 27 pastaboje.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Standartų pakeitimai ir aiškinimai, įsigalioję 2016 m

„Apibrėžtųjų išmokų planai: darbuotojų įmokos“ – 19-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau). Pataisomis ūkio subjektams leidžiama darbuotojų įmokas pripažinti paslaugų savikainos sumažinimu tuo laikotarpiu, kurį buvo suteiktos susijusios darbuotojų paslaugos, o ne priskirti įmokas tarnybos laikotarpiams, jeigu darbuotojų įmokų suma nepriklauso nuo tarnybos metų skaičiaus. Pataisos neturėjo įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

2012 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau). Patobulinimai apima septynių standartų pataisas. 2-ojo TFAS pataisomis patikslintas „teisių suteikimo sąlygų“ apibrėžimas ir atskirai apibrėžtos „veiklos sąlygos“ bei „paslaugų teikimo sąlygos“. Pataisa taikoma mokėjimo akcijomis sandoriams, kurių suteikimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė. 3-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad (1) prievolė sumokėti neapibrėžtąjį atlygį, kuris atitinka finansinės priemonės apibrėžimą, klasifikuojama kaip finansinis įsipareigojimas arba nuosavybės remiantis 32-ajame TAS pateiktais sąvokų apibrėžimais ir kad (2) be koks ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis – tiek finansinis, tiek nefinansinis – yra vertinamas tikrąja verte kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. 3-ojo TFAS pataisos taikomos verslo jungimams, kurių įsigijimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė. 8-ojo TFAS pataisomis reikalaujama atskleisti (1) vadovybės sprendimus, susijusius su veiklos segmentų agregavimu, įskaitant segmentų, kurie buvo agreguoti, ir ekonominių rodiklių, kurie buvo vertinami nustatant, ar agreguoti segmentai turi panašias ekonomines charakteristikas, apibūdinimą ir (2) segmento turto sutikrinimą su ūkio subjekto turtu, jeigu ataskaitose pateikiamas segmento turtas. Išvadų dėl 13-ojo TFAS pagrindas patikslintas siekiant išaiškinti, kad išbraukiant tam tikrus 39-ojo TAS straipsnius po 13-ojo TFAS paskelbimo nebuvo siekiama panaikinti galimybės vertinti trumpalaikes gautinas ir mokėtinas sumas sąskaitoje faktūroje nurodyta suma, jeigu diskontavimo poveikis yra nereikšmingas. 16-ojo TAS ir 38-ojo TAS pataisomis patikslintas bendrosios balansinės vertės ir sukaupto nusidėvėjimo traktavimas, kai ūkio subjektas naudoja perkainojimo modelį. 24-ojo TAS pataisomis reikalaujama kaip susijusią šalį nurodyti ūkio subjektą, kuris ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui ar ataskaitas teikiančio ūkio subjekto patronuojančiai įmonei („vadovaujančiam ūkio subjektui“) teikia pagrindinių vadovaujančių darbuotojų paslaugas ir atskleisti sąnaudą, kurias vadovaujantis ūkio subjektas patyrė, teikdamas paslaugas ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui. Pataisos neturėjo reikšmingos įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

„Bendros veiklos dalies įsigijimų apskaita“ – 11-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisytame standarte pateiktos naujos gairės, kaip apskaityti dalies įsigijimą bendroje veikloje, kurioje bendros veiklos vykdymas sudaro verslą. Pataisos neturėjo įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

„Tinkamų nusidėvėjimo ir amortizacijos metodų paaiškinimas“ – 16-ojo TAS ir 38-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šia pataisa Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) patikslino, kad pajamomis pagrįstų metodų taikymas turto nusidėvėjimui apskaičiuoti nėra tinkamas, nes pajamos, gaunamos iš veiklos, kuri apima turto naudojimą, paprastai atspindi kitus veiksnius nei turto ekonominės naudos sunaudojimą. Pataisos neturėjo įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

„Žemės ūkis: derliniai augalai“ – 16-ojo TAS ir 41-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis keičiama finansinės atskaitomybės tvarka, taikoma derliniams augalams, tokiems kaip vynmedžiai, kaučiukmedžiai ir alyvpalmės, kurie dabar turi būti apskaitomi taip pat kaip ir ilgalaikis materialusis turtas, kadangi su jais susijusi veikla panaši į gamybinę veiklą. Dėl šios priežasties šiomis pataisomis šie augalai priskiriami 16-ojo, o ne 41-ojo TAS taikymo sričiai. Ant derlinių augalų augančiai produkcijai ir toliau taikomi 41-ojo TAS reikalavimai. Pataisos neturėjo įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

„Nuosavybės metodo taikymas atskirose finansinėse ataskaitose“ – 27-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis bus leidžiama ūkio subjektams taikyti nuosavybės metodą savo atskirose finansinėse ataskaitose apskaitant investicijas į patronuojamąsias įmones, bendras įmones ir asocijuotąsias įmones. Grupė nepritaikė šio alternatyvaus apskaitos metodo sudarant atskiras finansines ataskaitas.

2014 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Patobulinimai apima keturių standartų pataisas. 5-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad pardavimo būdo pasikeitimas (perklasifikavimas iš „skirto parduoti“ į „skirtą paskirstyti“ arba atvirkščiai) nėra pardavimo ar paskirstymo plano pasikeitimas ir kaip toks neturi būti apskaitytas. 7-ojo TFAS pataisomis pateiktos gairės, skirtos padėti vadovybei nustatyti, ar susitarimo sąlygos dėl perduoto finansinio turto aptarnavimo gali būti traktuojamos kaip tolesnis ryšys pagal 7-ąjį TFAS reikalaujamas atskleisti informacijos tikslams. Šiomis pataisomis taip pat patikslinta, kad 7-jame TFAS numatyti užskaitos atskleidimo reikalavimai nėra konkrečiai taikomi visiems tarpiniams laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai to reikalauja 34-asis TAS. 19-ojo TAS pataisomis patikslinta, kad įvertinant išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimus, sprendimai dėl diskonto normos, aukštos kokybės įmonių obligacijų stiprios rinkos egzistavimo ar dėl to, kokias vyriausybės obligacijas naudoti kaip pagrindą, turėtų būti priimami remiantis valiuta, kuria išreikšti įsipareigojimai, o ne šalimi, kurioje jie atsirado. 34-jame TAS bus reikalaujama pateikti nuorodą iš tarpinių finansinių ataskaitų į „informacijos, atskleistos kitur tarpinėje finansinėje ataskaitoje“ vietą. Pataisos neturėjo reikšmingos įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 1-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standarto pataisomis patikslinta reikšmingumo sąvoka ir paaiškinta, kad ūkio subjektas neturi specialiai atskleisti informacijos, kurios reikalauja TFAS, jei informacija, susijusi su atskleidimu, nėra reikšminga, net jei TFAS numatytas konkrečių reikalavimų sąrašas arba jie apibūdinti kaip minimalūs reikalavimai. Standarte pateiktos naujos gairės dėl finansinėse ataskaitose pateikiamų tarpinių sumų, visų pirma tai, kad tokios tarpinės sumos (a) turi sudaryti straipsnių eilutės, kuriose nurodytos pagal TFAS pripažintos ir įvertintos sumos; (b) būtina pateikti ir pavadinti taip, kad tarpinės sumos sudarancios straipsnių eilutės būtų aiškos ir suprantamos; (c) būtina pateikti nuosekliai visais laikotarpiais; ir kad (d) tokios tarpinės sumos neturi būti labiau išskirtos nei TFAS reikalaujamos pateikti tarpinės ir galutinės sumos. Pataisos neturėjo reikšmingos įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

„Investiciniai ūkio subjektai: konsolidavimo išimties taikymas“ – 10-ojo TFAS, 12-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standarto pataisomis siekiama patikslinti, kad investicinis ūkio subjektas visas savo patrunuojamąsias įmones, kurios pačios yra investiciniai ūkio subjektai, turi vertinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. Be to, išimtis, leidžianti nerengti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, jeigu vadovaujanti arba bet kuri tarpinė ūkio subjekto patrunuojanti įmonė rengia viešai pateikiamas konsoliduotąsias finansines ataskaitas, buvo iš dalies pakeista, siekiant patikslinti, kad išimtis taikoma neatsižvelgiant į tai, ar patrunuojamosios įmonės konsoliduojamos, ar vertinamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pagal 10-ąjį TFAS minėtos vadovaujančios arba bet kurios tarpinės patrunuojančios įmonės finansinėse ataskaitose. Pataisos neturėjo įtakos Banko ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

Standartai ir standartų pasikeitimai, kurie dar neįsigaliojo ir kurių Bankas ir Grupė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Komplexinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatų, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šis standartas turės jos finansinėms ataskaitoms. Preliminari analizė rodo, kad 15-ojo TFAS įtaka Grupei neturėtų būti labai reikšminga, nes didžioji dalis Grupės uždirbamų pajamų nepatenka į 15-ojo TFAS taikymo sritį.

„Pajamos pagal sutartis su klientais“ – 15-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

14-asis TFAS „Reguliuojamos atidėjinių sąskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Šiuo standartu leidžiama pirmą kartą standartus taikantiems ūkio subjektams toliau pripažinti sumas, susijusias su tarifų reguliavimu, pagal anksčiau taikytus BAP reikalavimus tuomet, kai pradedami taikyti TFAS. Tačiau tam, kad būtų galima lengviau palyginti su ūkio subjektais, kurie jau taiko TFAS ir nepripažįsta tokių sumų, šis standartas reikalauja, kad tarifo reguliavimo įtaka būtų pateikiama atskirai nuo kitų straipsnių. Ūkio subjektas, kuris jau taikia pagal TFAS parengtas finansines ataskaitas, šio standarto negali taikyti. Grupė šio standarto negali taikyti.

„Atidėjų mokesčių turto, skirto nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimas“ – 12-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Standarto pataisomis patikslinami atidėjų mokesčių turto, skirto skolos priemonių nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimo reikalavimai. Ūkio subjektas turės pripažinti atidėjų mokesčių turtą nerealizuotiems nuostoliams, kurie atsiranda diskontuojant skolos priemonių pinigų srautus taikant rinkos palūkanų normas, net ir tuo atveju, jeigu jis ketina laikyti skolos priemonę iki galiojimo pabaigos ir atgavus pagrindinę paskolos sumą nebus mokami jokie mokesčiai. Atidėjų mokesčių turto ekonominė nauda atsiranda dėl skolos priemonės turėtojo galimybių gauti pelną ateityje (diskonto išskleidimas) nemokant mokesčių už šį pelną. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 7-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau (12-ojo TFAS pakeitimai) arba 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai); kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Patobulinimai apima tris standartus. Pataisomis patikslinama, kad 12-ajame TFAS aprašyti informacijos atskleidimo reikalavimai, išskyrus tuos, kurie numatyti B10–B16 straipsniuose, taikomi ūkio subjekto dalims kituose ūkio subjektuose, kurios priskiriamos skirtoms perduoti arba nutraukti veiklai pagal 5-ąjį TFAS. 1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatyti paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrą įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendra įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradedamas taikyti nuosavybės metodas. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.
- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis je, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.
- Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Grupė vertina, kad naujasis standartas turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms ir šiuo metu aktyviai rengiasi standarto taikymui. 2016 m. Banko valdyba paskyrė už 9-ojo TFAS įdiegimą atsakingą darbo grupę ir valdymo komitetą. Grupė atliko perėjimo prie 9-ojo TFAS reikalavimų preliminarų įtakos vertinimą, į jį buvo atsižvelgta Grupės strateginio planavimo procese. Grupė prognozuoja, kad perėjus prie 9-ojo TFAS visi priežiūriniai reikalavimai, įskaitant kapitalo pakankamumą, bus vykdomi. Vadovybės vertinimu, kadangi 9-ojo TFAS modelis, kurį Grupė įdiegs, nėra užbaigtas, šiuo metu nėra tinkama atskleisti kiekybinius perėjimo prie standarto taikymo įtakos vertinimo rodiklius. 2016 m. pabaigoje vertės sumažėjimo nuostolių skaičiavimo pagal 9-ąjį TFAS modelis buvo baigiamosiose kūrimo stadijose (pagrindiniai sprendimai dėl modelio ir jo parametrai, įskaitant skaičiavimo algoritmą, buvo priimti, makroekonominės įtakos įvertinimas dar turės būti įtrauktas į modelį), incijuoti reikalingi pokyčiai IT sistemose. Grupė planuoja modelį užbaigti ir validuoti 2017 metais, nuo metų vidurio vykdyti paralelinius skaičiavimus. Kiti 2017 metais numatyti 9-ojo TFAS įdiegimo darbai apima sprendimų dėl vertybinių popierių klasifikavimo priėmimą, pokyčių dokumentavimą, vidinių mokymų organizavimą.

9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ taikymas drauge su 4-uju TFAS „Draudimo sutartys“ – 4-ojo TFAS pataisos (taikomos, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti laikiną išimtį arba tuomet, kai ūkio subjektas pirmą kartą pradeda taikyti 9-ąjį TFAS, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti apdangalo (angl. overlay) metodą; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl naujojo finansinių priemonių standarto (9-ojo TFAS) taikymo prieš pradėdant taikyti TASV rengiamą standartą, kuris pakeis 4-ąjį TFAS. Šie susirūpinimą keliantys klausimai apima laikinus ataskaitose pateikiamų rezultatų svyravimus. Pataisose pristatyti du metodai. (1) Standarto pataisos numato galimybę visoms įmonėms, kurios sudaro draudimo sutartis, kitose bendrosiose pajamose, o ne pelne ar nuostoliuose, pripažinti svyravimus, kurie galėtų atsirasti pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS prieš tai, kai bus paskelbtas naujasis draudimo sutarčių standartas (apdangalo (angl. overlay) metodas). Be to, standarto pataisomis numatyta galimybė įmonėms, kurių didžiąją veiklos dalį sudaro draudimo veikla, taikyti pasirenkamą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m. 9-ojo TFAS taikymą atidedančios įmonės toliau taikys galiojantį finansinių priemonių standartą (39-ąjį TAS). 4-ojo TFAS pataisomis papildomos standarte jau numatytos pasirinkimo galimybės, kuriomis galima pasinaudoti sprendžiant su laikiniais svyravimais susijusius klausimus. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendros įmonės“ – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikymo datą nustatys Tarptautinių apskaitos standartų valdyba; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Šiose pataisose aptartas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendros įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei, o patronuojamosios įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu. Grupė nesitiki, kad šios pataisos turės įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

„Mokėjimas akcijomis“ – 2-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisos reiškia, kad teisių suteikimo sąlygos, priklausančios ne nuo rinkos veiklos rezultatų, turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynojo atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsisako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. Šiuo metu Grupė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

Patronuojamųjų įmonių konsolidavimas

Patronuojamosios įmonės yra visos įmonės (įskaitant specialios paskirties įmones), kurias kontroliuoja Grupė. Grupė kontroliuoja įmonę, jeigu gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama. Patronuojamosios įmonės visiškai konsoliduojamos nuo datos, kai Grupė įgyja šių įmonių kontrolę ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama.

Patronuojančiosios įmonės nuosavybės dalies patronuojamojoje įmonėje pokyčiai, dėl kurių patronuojančioji įmonė nepraranda patronuojamosios įmonės kontrolės, yra nuosavybės sandoriai (t. y. sandoriai su savininkais jiems veikiant pagal savo, kaip savininkų, statusą). Skirtumas tarp sumokėto atlygio tikrosios vertės ir atitinkamos įsigytos patronuojamosios įmonės grynojo turto dalies apskaitinės vertės apskaitomas Grupės nuosavybėje. Nekontroliojančios dalies įsigijimo arba akcijų perleidimo nekontroliojančiai daliai sandorių rezultatas apskaitomas Grupės nuosavybėje.

Grupė taiko įsigijimo metodą verslo jungimo apskaitai. Sumokėtą atlygį už įsigytą patronuojamąją įmonę sudaro tikrosios perleisto turto vertės, prisiimti įsipareigojimai ankstesniems įsigytos įmonės savininkams ir Grupės išleistos nuosavybės teisės. Sumokėtas atlygis apima bet kokio turto ar įsipareigojimo, kylančio iš neapibrėžtojo atlygio susitarimo, tikrąją vertę. Verslo jungimo metu įsigytas identifikuotinas turtas ir prisiimti įsipareigojimai bei neapibrėžtieji įsipareigojimai pradinio pripažinimo metu įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo datai. Grupė pripažįsta nekontroliojančią dalį įsigytoje įmonėje įsigijimo po įsigijimo būdu, tikrąja verte arba proporcinga nekontroliojančios dalies dalimi įsigytos įmonės identifikuotinam grynajam turtui.

Su įsigijimais susijusios išlaidos pripažįstamos jų patyrimo momentu.

Jeigu verslo jungimas vykdomas etapais, įsigyjančio subjekto anksčiau turėta nuosavybės dalis įsigytoje įmonėje yra pervertinama tikrąja verte įsigijimo datai; rezultatas iš tokio pervertinimo pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Sumokėto atlygio, nekontroliojamos dalies ir bet kokios iki įsigijimo turėtos nuosavybės dalies įvertintos tikrąja verte įsigijimo dienai sumos ir tikrosios įsigytosios įmonės grynojo turto vertės teigiamas skirtumas pripažįstamas prestižu.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Siekiant nustatyti, ar nesumažėjo prestižo, įgyto jungiant verslą, vertė, prestižas, pradedant įsigijimo data, turi būti priskirtas kiekvienam Grupės pinigų kuriančiam vienetui, kuris turėtų gauti naudos iš jungimo sąlygotos sąveikos, neatsižvelgiant į tai, ar kitas įsigyjamojo ūkio subjekto turtas arba įsipareigojimai yra priskiriami minėtiems vienetams.

Jeigu prestižas buvo priskirtas pinigų kuriančiam vienetui, o Grupė perleidžia veiklą, vykdytą šio vieneto, tai prestižas, susijęs su perleidžiama veikla, turi būti įtraukiamas į tos veiklos balansinę vertę, nustatant perleidimo pelną ar nuostolius ir vertinamas proporcingai perleistos veiklos ir likusios neperleistos pinigų kuriančio vieneto dalies vertėms.

Sumokėto atlygio, nekontroliuojamos dalies ir bet kokios iki įsigijimo turėtos nuosavybės dalies įvertintos tikrąja verte įsigijimo dienos sumos ir tikrosios įsigytosios įmonės grynojo turto vertės neigiamas skirtumas pripažįstamas tiesiogiai pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Sandoriai tarp Grupės įmonių, likučiai bei nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės įmonių (įskaitant ir patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti) yra eliminuojami. Nerealizuoti nuostoliai taip pat eliminuojami, nebent po sandorio galima įrodyti, jog perleisto turto vertė sumažėjo. Kur buvo būtina, patrunuojamųjų įmonių apskaitos principai buvo pakoreguoti, kad atitiktų apskaitos principus, taikomus Banke.

Atskirose finansinėse ataskaitose, patrunuojamosios įmonės apskaitomos įsigijimo savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu. Dividendai iš patrunuojamosios įmonės pripažįstami pelno (nuostolio) ataskaitoje tada, kai nustatoma Banko teisė juos gauti.

Grupės pelno ar nuostolio dalis po įsigijimo yra pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje, o jos judėjimų po įsigijimo dalis kitose bendrose pajamose, atitinkamai koreguojant investicijos apskaitinę vertę. Kai Grupės nuostolių dalis asocijuotose įmonėse yra lygi arba viršija pajamas gaunamas iš asocijuotos įmonės, įskaitant ir kitas neužtikrintas gautinas sumas, Grupė tolimesnių nuostolių nepripažįsta, nebent ji turi teisinius ar netiesioginius įsipareigojimus arba atliko mokėjimus asocijuotos įmonės vardu.

Užsienio valiutų perskaičiavimas

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinių ataskaitų duomenys pateikiami valiuta, kuri yra pirminės ekonominės aplinkos, kurioje įmonė vykdo veiklą, valiuta (funkcinė valiuta). Sumos konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateikiamos eurai, kurie yra Banko funkcinė ir pateikimo valiuta. Visų patrunuojamųjų įmonių įtrauktų į konsoliduotas Grupės ataskaitas, funkcinė ir pateikimo valiuta taip pat yra euras.

(b) Sandoriai ir likučiai

Visas piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta yra perskaičiuoti į eurus (EUR) pagal atskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojusį oficialų Europos Centrinio banko publikuotą valiutos keitimo kursą. Pelnas arba nuostolis, atsiradęs dėl šio perskaičiavimo, apskaitomas atitinkamo laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitoje. Visi nepiginiiniai įsipareigojimai ir turtas yra perskaičiuoti pagal įsigijimo metu galiojusį keitimo kursą.

Operacijos užsienio valiutomis apskaitomos eurai pagal operacijos atlikimo metu galiojusį keitimo kursą. Keitimo kurso skirtumai dėl operacijų užsienio valiutomis apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje operacijos vykdymo metu, naudojant tuo metu galiojantį keitimo kursą.

Finansinių priemonių sudengimas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami ir balanse atskleidžiami grynąja verte tik tuomet, kai egzistuoja teisiškai pagrįsta teisė sudengti pripažintas sumas bei yra ketinimas sudengti tokias sumas grynąja verte, arba vienu metu realizuoti turtą bei įvykdyti įsipareigojimus.

Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Visų skolos priemonių palūkanų pajamos ir sąnaudos yra pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje remiantis kaupimo principu ir naudojant apskaičiuotąją palūkanų normą, pagal faktines pirkimo kainas. Faktinės palūkanų normos metodas yra finansinio turto ar įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų bei palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Faktinė palūkanų norma tiksliai diskontuoja būsimus piniginių mokėjimų arba įplaukų srautus per numatomą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį arba trumpesnį periodą iki finansinio turto arba įsipareigojimų grynosios apskaitinės vertės. Skaičiuojant faktinę palūkanų normą, Grupė įvertina pinigų srautus atsižvelgdama į pasirašytą sutarčių dėl finansinių priemonių sąlygas (pavyzdžiui, išankstinio apmokėjimo galimybę), bet neatsižvelgia į būsimus paskolų nuostolius.

Skaičiavimas apima visus tarp sutarties šalių sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra sudedamoji faktinės palūkanų normos, operacijų savikainos ir visų kitų premijų ar diskontų dalis. Kitos paslaugų ir komisinių bei panašios pajamos ir išlaidos pripažįstamos jų gavimo/patyrimo momentu.

Kai finansinis turtas ar panašaus pobūdžio finansinio turto grupė nurašoma dėl patirtų vertės sumažėjimo nuostolių, palūkanų pajamos pripažįstamos taikant apskaičiuotųjų palūkanų normą, kuria diskontuojami būsimi pinigų srautai vertės sumažėjimo nuostoliams įvertinti.

Dividendų pajamos

Dividendai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje kai nustatoma Banko arba Grupės teisė juos gauti.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Mokesčiai

a) *Pelno mokestis*

Pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą, tiek 2016, tiek 2015 metų apmokestinamam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Mokesčių sąnaudos, apskaitytos šiose finansinėse ataskaitose, pagrįstos vadovybės atliktais skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų balansinės vertės finansinėse ataskaitose. Atidėtas pelno mokestis apskaičiuojamas taikant balanso parengimo dieną patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba padengiamas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai susidaro dėl sukauptų mokestinių nuostolių, vertybinių popierių perkainojimo bei skirtumų tarp ilgalaikio turto ir sukauptų sąnaudų likutinės vertės ir mokesčių bazės. Atidėtas pelno mokestis yra apskaičiuojamas taikant mokesčio tarifus, patvirtintus ar iš esmės patvirtintus balanso sudarymo dieną. Tačiau atidėtas pelno mokestis nėra pripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimo pirminio pripažinimo, kuris sandorio dieną neturi jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliams.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik tuomet, kai yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

b) *Kiti mokesčiai*

Nekilnojamojo turto mokestis sudaro iki 1 proc. nuo ilgalaikio ir už skolas perimto nekilnojamojo turto mokestinės vertės. Bankas taip pat moka žemės bei žemės nuomos mokesčius, įmokas į garantinį fondą bei socialinio draudimo įmokas. Šie mokesčiai bendrųjų pajamų ataskaitoje yra įtraukti į kitas sąnaudas.

Nutraukta veikla

Nutraukta veikla yra ūkio subjekto komponentas, kuris arba perleidžiamas, arba priskiriamas skirtam parduoti turtui ir atspindi atskirą verslo šaką ar geografinę veiklos sritį arba yra atskiros suderinto plano perleisti atskirą verslo šaką ar geografinę veiklos sritį dalis arba yra patronuojamoji įmonė, įsigyta išskirtinai su tikslu perparduoti. Bendrųjų pajamų ataskaitoje nutrauktos veiklos rezultatas pateikiamas atskirai nuo tęsiamos veiklos rezultato. Turtas ir įsipareigojimai, priskiriami perleidžiamai grupei priskirtai skirtam parduoti turtui ar ilgalaikiam turtui skirtam parduoti finansinės padėties ataskaitoje pateikiami atskirai nuo kitų turto ir įsipareigojimų straipsnių. Praėjusių laikotarpių informacija finansinėse ataskaitose pateikiama taip, kad ji atspindėtų visą veiklą, kuri buvo nutraukta iki paskutinio pateikto ataskaitinio laikotarpio ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima lėšas, kurių terminas yra trumpesnis nei 3 mėnesiai nuo jų įsigijimo datos, įskaitant pinigus ir neapriboto naudojimo lėšas Lietuvos banke, išdo trumpalaikius vekselius ir kitus atitinkamus vekselius, iš bankų ir finansų institucijų gautinas sumas bei vyriausybės trumpalaikius vertybinius popierius.

Finansinis turtas

Finansinis turtas skirstomas į 4 grupes: finansinis turtas vertinamas tikrąją verte per pelną (nuostolius) (Grupė ir Bankas šioje finansinio turto grupėje turi du pogrupius – prekybai laikomą turtą ir tikrąją verte vertinamą turtą), investicijos laikomos iki išpirkimo, paskolos ir gautinos sumos, skirtas parduoti finansinis turtas. Visas finansinis turtas, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąją verte per pelną (nuostolius), pradžioje yra apskaitomas tikrąją verte pridedant sandorio sudarymo išlaidas.

Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąją verte per pelną (nuostolius)

Prekybiniai vertybiniai popieriai – tai vertybiniai popieriai, įsigyti pelnui iš trumpalaikių kainos ar prekybinės maržos svyravimų uždirbti, arba vertybiniai popieriai, įtraukti į trumpo laikotarpio pelno uždirbimui laikomą vertybinių popierių portfelį.

Finansinis turtas įtraukiamas į tikrąją verte vertinamą turtą, kai tam tikros investicijos po pirminio pripažinimo yra valdomos ir vertinamos tikrąją verte pagal dokumentais patvirtintą rizikos valdymo arba investavimo strategiją, ir informacija apie šias taip įvertintas grupes pateikiama vadovybei. Grupės patronuojamoji gyvybės draudimo įmonė savo klientų investicijų portfelį vertina tikrąją verte po pirminio pripažinimo.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius) pradžioje apskaitomi tikrąja verte, kuri yra paremta sandorio kaina. Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius) po pirminio pripažinimo yra vertinami tikrosiomis vertėmis, remiantis rinkoje paskelbtomis pirkimo kainomis, arba nustatytomis naudojant diskontuotų pinigų srautų modelį, jei rinkos kaina nepatikimai atspindinti situaciją. Realizuotas pelnas ir nuostoliai iš operacijų prekybiniais vertybiniais popieriais apskaitomi gryųjų prekybos pajamų straipsnyje. Palūkanų pajamos, uždirbtos laikant prekybinius vertybinius popierius, yra apskaitomos kaip ataskaitinio laikotarpio palūkanų pajamos. Gauti dividendai apskaitomi dividendų pajamų straipsnyje. Instrumentų pripažinimas nutraukiamas kai teisės gauti pinigų srautus baigiasi arba kai Grupė perleido iš esmės visas rizikas ir naudą iš instrumento turėjimo bei perleidimas kvalifikuotinas pripažinimo nutraukimui.

Visi vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius), kurie turi būti perduoti pagal priežiūros institucijų arba rinkos konvencijų nustatytus laiko grafikus pirkimai ir pardavimai (vadinamieji įprastiniai pirkimai ir pardavimai), pripažįstami atsiskaitymo dieną, t.y. kai faktiškai įvykdomas apmokėjimas už pirktą ar perleistą turtą. Visi kiti pirkimai ir pardavimai laikomi išvestiniais išankstiniais (forward) sandoriais iki atsiskaitymo dienos.

Vertybiniai popieriai, skirti parduoti

Parduoti skirtas finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas, priskirtas parduoti skirtam turtui arba nepriskirtas prie paskolų ir gautinų sumų, investicijų laikomų iki išpirkimo ar finansinio turto, apskaitomo tikrąja verte per pelną/nuostolius. Vadovybė nustato, kaip bus klasifikuojamos jos investicijos jų įsigijimo metu.

Parduoti skirti vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte pagal rinkos pardavimo kainas arba remiantis diskontuotų pinigų srautų modelių taikymo rezultatais. Nerealizuotas pelnas ar nuostolis, atsiradęs dėl parduoti skirtų vertybinių popierių tikrosios vertės pokyčių, apskaitomas tiesiogiai per nuosavybę, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius ir užsienio valiutos keitimo rezultatą. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas visas anksčiau nuosavybėje sukauptas perkainojimo rezultatas iškeliamas į bendrųjų pajamų ataskaitą. Tačiau palūkanos už tokį finansinį turtą, apskaičiuotos taikant faktinę palūkanų normą, yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

Vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo

Laikomos iki išpirkimo investicijos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba kitaip nustatomais mokėjimais bei fiksuotu terminu, kurį Grupės vadovybė ketina ir gali laikyti iki termino pabaigos. Laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai vertinami amortizuota savikaina naudojant faktinę palūkanų normą bei gautą rezultatą mažinant atidėjiniais vertės sumažėjimui. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jeigu jo apskaitinė vertė viršija įvertintą atsiperkamąją vertę.

Jeigu Grupė nuspręstų parduoti didesnę negu nereikšmingą dalį laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių, visa kategorija būtų perklasifikuojama kaip parduoti skirti vertybiniai popieriai.

Palūkanų pajamos, uždirbtos laikant vertybinius popierius, yra apskaitomos kaip ataskaitinio laikotarpio palūkanų pajamos.

Gautini dividendai už nuosavybės vertybinius popierius, klasifikuojamus kaip prekybiniai ar skirti parduoti, yra atskirai apskaitomi kaip dividendų pajamos, kai nustatoma Banko teisė juos gauti.

Visi įprastiniai vertybinių popierių pirkimai ir pardavimai pripažįstami atsiskaitymo dieną, t.y. kai faktiškai įvykdomas apmokėjimas už pirktą ar perleistą turtą. Visi kiti pirkimai ir pardavimai laikomi išvestiniais išankstiniais (forward) sandoriais iki atsiskaitymo dienos.

Paskolos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba kitaip nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje, išskyrus: a) turtą, kurį bankas ketina parduoti iškart arba artimiausiu metu ir kuris turi būti klasifikuojamas kaip laikomas prekybai; taip pat turtą, kurį bankas pirminio pripažinimo metu klasifikuoja kaip apskaitomą tikrąja verte per pelną/nuostolius; b) turtą, kurį bankas pirminio pripažinimo metu klasifikuoja kaip pardavimui skirtą turtą; arba c) turtą, už kurį jo turėtojas gali neatgauti visų pradinių investicijų (dėl kitų priežasčių nei kredito pablogėjimas). Paskolos yra vertinamos amortizuota savikaina. Visos paskolos ir avansai yra pripažįstami kai pinigai yra perdujami skolininkams. Jeigu yra pripažįstamas vertės sumažėjimas, jis mažina paskolos balansinę vertę ir yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip vertės sumažėjimo nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Paskolų ir investicijų, laikomų iki išpirkimo, vertės sumažėjimo nuostoliai yra pripažįstami tada, kai atsiranda objektyvių įrodymų, kad Grupė nesugebės susigrąžinti visų sumų. Vertės sumažėjimo nuostoliai apskaičiuojami kaip skirtumas tarp apskaitinės vertės ir atsiperkamosios vertės, kuri lygi dabartinei vertei tikėtinų būsimųjų pinigų srautų, įtraukiant atgautinas sumas dėl garantijų ir įkeisto turto, diskontuotų sutarties pradiniu momentu galiojusia palūkanų norma. Turto vertė yra koreguojama vertės sumažėjimo suma naudojant atidėjinių sąskaitą ir nuostolio sumą pripažįstant bendrųjų pajamų ataskaitoje. Jeigu paskolai ar iki išpirkimo laikomai investicijai nustatyta kintama palūkanų norma, diskonto norma, taikoma vertinant vertės sumažėjimo nuostolius, yra lygi dabartinei apskaičiuotų palūkanų normai, nustatyta sutartyje. Praktiškai Grupė gali įvertinti vertės sumažėjimą remdamasi priemonės tikrąja verte bei stebimos rinkos kaina.

Įvertintų būsimųjų pinigų srautų iš įkeisto finansinio turto dabartinės vertės apskaičiavimas atspindi pinigų srautus, kurie gali atsirasti dėl šio turto perėmimo, atėmus įkeistojo turto atgavimo ir pardavimo išlaidas, nepriklausomai nuo to, ar šio turto perėmimas yra tikėtinas ar ne.

Kai paskola yra neatgautina, ji yra nurašoma iš atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui. Tokios paskolos yra nurašomos atlikus visas privalomas procedūras ir įvertinus nuostolio sumą.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Jeigu vėlesniu laikotarpiu vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, įvykusių po vertės sumažėjimo pripažinimo (pavyzdžiui, skolininko kredito reitingo pagerėjimu), tuomet anksčiau pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis yra atstatomas, koreguojant atidėjinių sąskaitą. Atstatyta suma yra apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitos paskolų vertės sumažėjimo sąnaudų straipsnyje.

Vertinant, ar parduoti skirtų investicijų vertė yra sumažėjusi, atsižvelgiama, ar yra reikšmingas arba ilgalaikis tų vertybinių popierių tikrosios vertės sumažėjimas žemiau jų savikainos. Jeigu parduoti skirtam finansiniam turtui nustatomi tokie požymiai, tai sukauptas nuostolis (apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir dabartinės tikrosios vertės, atėmus anksčiau bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius) iškeliamas iš kitų bendrųjų pajamų ir pripažįstamas pelne (nuostoliuose).

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas yra tikrinamas dėl galimo vertės sumažėjimo kai tam tikri įvykiai ar aplinkybės nurodo, jog turto balansinė vertė gali būti neatgautina. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami sumai, kuria turto balansinė vertė viršija jo atgautinąją vertę. Atgautinoji vertė yra didesnioji iš turto tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas ir turto naudojimo vertės. Vertės sumažėjimo patikrinimo tikslu visas turtas yra sugrupuojamas į mažiausius vienetus, kuriems galima išskirti nepriklausomus pinigų srautus (pinigų srautus kuriantys vienetai). Vertės sumažėjimo testas taip pat gali būti atliekamas individualiems turto vienetams, kai tikroji vertė atėmus pardavimo išlaidas ar naudojimo vertė gali būti patikimai įvertinti. Nefinansinis turtas, išskyrus prestižą, kuriam buvo apskaitytas vertės sumažėjimas yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų datą dėl galimo vertės sumažėjimo atstatymo.

Atvirkštiniai atpirkimo sandoriai

Vertybiniai popieriai, įsigyti pagal atvirkštinio atpirkimo (reverse repos) sutartis, apskaitomi kaip paskolos ir avansai kitiems bankams ar klientams. Skirtumas tarp pirkimo ir atpirkimo kainos apskaitomas kaip palūkanos ir kaupiamas visą sutarties laikotarpį naudojant faktinės palūkanų normos metodą. Vertybiniai popieriai, gauti pagal atpirkimo sutartis nepripažįstami finansinėse ataskaitose, nebent jie yra parduodami trečiosioms šalims ir tokiu atveju įsigijimas ir pardavimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip prekybinės pajamos.

Atvirkštiniai atpirkimo sandoriai klasifikuojami kaip paskolos ir gautinos sumos ir apskaitomi amortizuota savikaina.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiniu metodu per įvertintą naudingo tarnavimo laiką pagal normatyvus nurodytus 17 pastaboje.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina ir atėmus sukaupą nusidėvėjimą. Nusidėvėjimas apskaičiuojamas naudojant tiesinį metodą, proporcingai nurašant kiekvieno atskiuro turto vieneto įsigijimo vertę per įvertintą turto naudingo tarnavimo laiką.

Nudėvimas turtas tikrinamas vertės sumažėjimui nustatyti, kuomet įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Turto apskaitinė vertė nedelsiant sumažinama iki jo atsiperkamosios vertės, jeigu turto apskaitinė vertė viršija įvertintą atsiperkamąją vertę. Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš turto tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertės.

Pelnas arba nuostolis iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo apskaitine verte ir įtraukiamas į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir prireikus atitinkamai keičiami. Turto priežiūros ir eksploatavimo išlaidos įtraukiamos į bendrųjų pajamų ataskaitą, kai patiriamos. Reikšmingi turto pagerinimai yra kapitalizuojami ir nudėvimi per likusį pagerinto turto naudingo tarnavimo laiką. Skolinimosi išlaidos, kurios yra tiesiogiai susiję su ilgalaikio turto, kurio naudojimui paruošti reikia ilgo laiko, įsigijimu, yra kapitalizuojamos. Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai yra atskleisti 18 pastaboje.

Nuoma ir lizingas

a) Grupės įmonė yra nuomininkė

Veiklos nuoma

Nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos ir nuosavybės teikiamos naudos dalis, klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Mokėjimai, atliekami pagal veiklos nuomos sutartis, yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

b) Grupės įmonė yra nuomotoja

Veiklos nuoma

Turtas, išnuomotas pagal veiklos nuomos sutartis, apskaitomas balanse kaip ilgalaikis materialusis turtas. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tas pačias nusidėvėjimo normas, kaip ir kitam veikloje naudojamam ilgalaikiam turtui. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Finansinė nuoma (lizingas)

Finansinė nuoma (lizingas) – tai nuoma, kuomet perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda. Nuosavybės teisė galiausiai gali būti perduodama arba ne. Kuomet turtas yra laikomas finansinei nuomai (lizingui), lizingo mokėjimų dabartinė vertė pripažįstama kaip gautina suma. Skirtumas tarp gautinų sumų bendrosios vertės ir gautinų sumų dabartinės vertės pripažįstamas kaip neuždirbtos finansinės veiklos pajamos. Lizingo pajamos pripažįstamos per nuomos laikotarpį, taikant grynujų investicijų metodą (prieš apmokestinimą), kuris atspindi pastovią periodinę grąžos normą.

Atsargos

Grupės laikomos atsargos susideda iš butų skirtų pardavimui ir vystomų nekilnojamojo turto projektų. Atsargos yra apskaitomos žemesne iš savikainos ir grynosios realizavimo vertės. Butų skirtų pardavimui grynąją realizavimo vertę sudaro rinkos vertė sumažinta numatomomis pardavimo išlaidomis. Vystomų nekilnojamojo turto projektų grynąji realizavimo vertė yra apskaičiuojama naudojant diskontuotus pinigų srautus, kurie bus gauti baigus vystyti projektus ir atimant iš jų diskontuotus susijusių vystymo ir pardavimo išlaidų pinigų srautus.

Finansiniai įsipareigojimai

Grupės finansiniai įsipareigojimai susideda iš vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius) ir apskaitomų amortizuota savikaina. Finansinių įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas kai jų nelieka.

Finansiniai įsipareigojimai vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Grupė tam tikrus įsipareigojimus pasirenko vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius), pasinaudojant vertinimo tikrąja verte pasirinkimo teise. Šis pasirinkimas negali būti vėliau atšauktas. Pagal 39 TAS, vertinimo tikrąja verte pasirinkimo teisė gali būti taikoma kai įsipareigojimai susideda iš pagrindinio skolos instrumento ir įterptosios išvestinės finansinės priemonės, kuri kitu atveju turėtų būti atskirta. Grupė gautą subordinuotą paskolą su įterptąja išvestine finansine priemone pasirenko vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šis finansinis įsipareigojimas apskaitomas finansinės padėties ataskaitos eilutėje *Subordinuota paskola*.

Kiti įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina

Finansiniai įsipareigojimai, kurie nevertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius), pakliūna į šią kategoriją ir yra vertinami amortizuota savikaina. Juos sudaro bankų ir klientų indėliai, išleisti skolos vertybiniai popieriai, specialieji ir skolinimo fondai ir įvairūs kiti finansiniai įsipareigojimai. Pirminio pripažinimo metu jie pripažįstami tikrąja verte, vėliau apskaitomi amortizuota savikaina, skirtumas tarp gautos sumos ir išpirkimo kainos per įsipareigojimo laikotarpį įtraukiamas į pelno (nuostolių) ataskaitą taikant faktinės palūkanų normos metodą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai: Grupė turi dabartinį teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą dėl praeities įvykių; tikėtina, kad prireiks panaudoti išteklius įsipareigojimui įvykdyti; ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra skaičiuojami remiantis Lietuvos banko reikalavimais ir yra paremti prielaidomis ir apytiksliais įvertinimais, kurių tikslumas yra nustatomas remiantis įsigijimo ir dabartinės vertės stebėjimais bei prognozės ateičiai metodika, kuri atsižvelgia į tendencijų raidą ir kuri gali būti koreguojama pasikeitus aplinkybėms.

a) Perkeltų įmokų techninis atidėjiny

Perkeltų įmokų techninį atidėjinį sudaro ta pasirašytų įmokų dalis, kuri turi būti priskirta pajamoms ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Perkeltų įmokų techninis atidėjiny apskaičiuojamas proporcingai paskirstant pasirašytą draudimo įmoką draudimo rizikos galiojimo laikotarpiui. Perkeltų įmokų techninis atidėjiny apskaičiuojamas kiekvienai draudimo sutarčiai atskirai. Perkeltų įmokų techninio atidėjinio dalis, tenkanti perduotam perdraudimui, apskaičiuojama remiantis tais pačiais metodais kaip bendra suma.

b) Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny

Numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį sudaro apskaitos laikotarpio pabaigoje atidėtos sumos, skirtos numatomiems išmokėjimams. Atidėjiny apima numatomas išmokas dėl įvykusių ir praneštų įvykių, numatomas išmokas dėl įvykusių, bet dar nepraneštų įvykių, numatomas žalingą suregulavimo sąnaudas, skirtas aukščiau išvardintiems įvykiams sureguliuoti.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo apskaičiavimo pagrindas įvykusiems ir praneštiems įvykiams yra kiekvieno pranešto įvykio individualus įvertinimas pagal visą turimą informaciją šio atidėjimo sudarymo momentui.

Numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo dalis, skirta numatomoms draudimo išmokoms pagal įvykusias, bet dar nepraneštas žalas, skaičiuojama pagal atskiras draudimo rūšis statistiniais Bornhuetter - Ferguson, „Chain-ladder“, nuostolingumo metodais kiekvienam draudimo produktui.

Perdraudikų dalis numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje apskaičiuojama atsižvelgiant į perdraudimo sutarčių sąlygas.

c) Gyvybės draudimo matematinis (žalos padengimo) techninis atidėjimas

Žalos padengimo techninis atidėjimas apskaičiuojamas pagal atsargų perspektyvinį aktuarinį vertinimą kiekvienai galiojančiai draudimo sutarčiai atskirai. Žalos padengimo techninį atidėjinį sudaro aktuariškai diskontuotas atidėjimo skaičiavimo datai draudimo sutarties įsipareigojimų ir gautinų grynujų draudimo įmokų skirtumas.

Taikomą šio atidėjimo apskaičiavimo metodą galima apibūdinti kaip perspektyvinį grynujų įmokų metodą. Skaičiavimuose taikomas Zillmer'io koregavimo metodas. Tokiu būdu atidėtosios įsigijimo sąnaudos mažina žalos padengimo techninį atidėjinį.

Apskaičiuojant gyvybės draudimo matematinį techninį atidėjinį, taikomos Lietuvos gyventojų mirtingumo 1993 – 1996 m. lentelės, modifikuotos 2007 m. atsižvelgiant į pasikeitusią Lietuvos gyventojų mirtingumo situaciją. Skaičiuojant žalos padengimo techninį atidėjinį taikoma pagal draudimo sutartį garantuota palūkanų norma, bet nedidesnė kaip 3,5 proc.

Pagal draudiko pelno dalies (perviršio) paskirstymo tvarką, gyvybės kaupiamojo, gyvybės kaupiamojo išgyvenimo atvejui, studijų bei pensijų draudimo sutartys, galiojančios daugiau nei trejus metus dalyvauja draudiko pelno dalies (perviršio) skirstyme. Draudimo sutarčiai priskaičiuota Draudiko pelno dalis (perviršis) iš karto neišmokama, bet didinamos išmokos mirties ar/ir išgyvenimo iki draudimo laikotarpio pabaigos atvejais, o taip pat atitinkamai didinamos išperkamosios sumos. Draudimo sutarčiai priskaičiuota draudiko pelno dalis (perviršis) atvaizduojama prie gyvybės draudimo matematinio (žalos padengimo) techninio atidėjimo.

d) Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninis atidėjimas

Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninis atidėjimas, skaičiuojamas taikant retrospektyvinį metodą. Prie techninio atidėjimo yra pridedamos investuotos draudėjo įmokos, o atimami draudėjui taikomi mokesčiai, skirti sąnaudoms ir prisiimamai rizikai padengti. Šis techninis atidėjimas yra išreiškiamas investiciniais vienetais, kurių vertė kinta priklausomai nuo susijusių investicijų rinkos vertės pokyčių.

Draudimo sutartys

Banko patronuojamoji įmonė Bonum Publicum (Įmonė) teikia gyvybės draudimo paslaugas ir siūlo įvairias draudimo sutartis, kurių pagrindinės kategorijos yra:

a) Ilgalaiškės draudimo sutartys su fiksuotomis ir garantuotomis sąlygomis

Pagal šias sutartis yra draudžiamas įvykis, susijęs su žmogaus gyvenimu (pvz. mirtimi arba išgyvenimu) per ilgą laikotarpį. Įmokos pripažįstamos pajamomis, kai draudėjui atsiranda įsipareigojimas jas sumokėti. Įmokos yra parodomos neatėmus komisinio mokesčio.

Išmokos pripažįstamos sąnaudomis, kai jos patiriamos.

Įsipareigojimai pagal draudimo sutartį išmokėti išmoką, kurie tikėtina bus patirti ateityje, pripažįstami tada, kai yra pripažįstamos įmokos. Šioms draudimo sutartims sudaromas gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjimas, apibrėžtas aukščiau.

Įsipareigojimai skaičiuojami kiekvieną balanso sudarymo dieną, naudojant prielaidas, nustatytas draudimo sutarties sudarymo momentu.

b) Ilgalaiškės draudimo sutartys be fiksuotų sąlygų – sutartys, kai investavimo rizika tenka draudėjui

Šios sutartys yra susijusios su gyvybės (pavyzdžiui, mirtis arba išgyvenimas) draudimu per ilgą laikotarpį. Įmonė neatskiria depozito elemento nuo draudimo elemento, nes:

- depozito elementas negali būti tiksliai nustatytas pagal draudimo sutarties sąlygas;
- šios rūšies sutartys yra vienalytis produktas, kurį reguliuoja draudimo priežiūros institucija ir kuris analogiškai turi būti apskaitomas ir finansinėse ataskaitose;
- informacija apie gautas įmokas yra labai svarbi priimant ekonominius sprendimus.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Gautos draudimo įmokos pagal šias sutartis yra pripažįstamos pajamomis, kai draudėjas jas sumoka, bei yra pripažįstamas atitinkamas įsipareigojimas. Šios draudimo sutartims sudaromi gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, ir gyvybės draudimo matematinis techniniai atidėjiniai, apibrėžti aukščiau.

Draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka draudėjui, yra draudimo sutartis su įterptine išvestine finansine priemone, kuri susieja mokėjimus už įmonės įsteigto vidinio investicinio fondo vienetų pagal sutartį su gautu atlygiu iš draudėjų. Ši įterptinė išvestinė finansinė priemonė atitinka draudimo sutarties apibrėžimą ir dėl šios priežasties nėra apskaitoma atskirai nuo susijusios draudimo sutarties. Įsipareigojimai pagal šias sutartis yra koreguojami visais susijusio turto tikrosios vertės pasikeitimais.

c) Įsipareigojimų pakankamumo testas

Kiekvieną balanso sudarymo dieną įmonė turi įvertinti, ar jos draudimo sutarties įsipareigojimai, atėmus susijusias atidėtasias įsigijimo sąnaudas, yra pakankami. Atliekant šį testą, pagal kiekvieną draudimo sutartį yra naudojami visų būsimų pinigų srautų, tarp jų išmokų sureguliuavimo sąnaudų, investicinių pajamų iš turto, dengiančio šiuos įsipareigojimus, vertinimai. Bet kuris nepakankamumas yra iš karto pripažįstamas pelnu arba nuostoliais pirmiausiai nurašant atidėtas įsigijimo sąnaudas ir paskui formuojant atidėjinį įsipareigojimų nepakankamumui padengti (nepasibaigusios rizikos techninis atidėjiny).

Kaip minėta aukščiau, ilgalaikių draudimo sutarčių su fiksuotomis sąlygomis vertinimas pagrįstas prielaidomis, nustatytomis draudimo sutarties pradžioje. Kai įsipareigojimų pakankamumo testas parodo, kad reikia naujų geriausių vertinimų prielaidų, tokios prielaidos (neatsižvelgiant į neigiamus svyravimus) naudojamos vėlesniems šių įsipareigojimų vertinimams.

Bet kuris atidėtųjų įsigijimo sąnaudų nurašymas, atlikus šį testą, vėliau neatstatomas.

Įsipareigojimų pakankamumo testas ir pasikeitimai už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d.:

	Techniniai atidėjiniai	Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	Geriausios ateities pinigų srautų įvertinimas	Techninių atidėjinių pakankamumas
2015 m. gruodžio 31 d.	23 541	586	15 858	7 097
Pokytis per laikotarpį	1 974	57	2 405	(488)
2016 m. gruodžio 31 d.	25 515	643	18 263	6 609

Dividendai

Dividendai už Banko akcijas pripažįstami nuosavybėje tuo laikotarpiu, kai jie yra paskelbiami.

Išmokos darbuotojams

a) Socialinio draudimo įmokos

Grupės įmonės už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planas, pagal kurį Grupė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų. Socialinio draudimo įmokos kiekvienais metais Fondo yra paskirstomos pensijoms, sveikatos, ligos, motinystės ir nedarbingumo apmokėjimams.

b) Išaitinės išmokos

Išaitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė pripažįsta išaitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išaitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių po balanso datos, jos turi būti diskontuojamos iki dabartinės vertės. Išaitinės išmokos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos darbo užmokesčio sąnaudų straipsnyje ir balanso kitų įsipareigojimų straipsnyje.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Informacija apie segmentus

Veiklos segmentai yra pateikiami atsižvelgiant į informaciją nagrinėjamą Grupės Valdybos (vyriausiojo sprendimų priėmėjo), kuri yra atsakinga už išteklių paskirstymą veiklos segmentams ir jų veiklos vertinimą.

Grupė turi šiuos keturis verslo segmentus:

- Tradicinė bankininkystė ir skolinimas – apima tradicinės mažmeninės ir verslo bankininkystės veiklą, įskaitant paskolų ir bankinių paslaugų, finansinės ir veiklos nuomos bei vartotojiško finansavimo paslaugų teikimą Grupės klientams (įtraukta šiam segmentui priskirtina Banko finansinė informacija ir UAB „Šiaulių banko lizingas“ bei UAB „SB lizingas“ finansinė informacija);
- Išdas – apima bankinę išdo veiklą, įskaitant vertybinių popierių ir likvidumo portfelio valdymą, valiutos keitimą ir kt. (įtraukta šiam segmentui priskirtina Banko finansinė informacija);
- Nepagrindinė bankinė veikla – apima bankinę veiklą, kuri nepatenka į Tradicinės bankininkystės ir skolinimo ar Išdo segmentus, įskaitant skolinimą patrunuojamoms įmonėms (išskyrus skolinimą patrunuojamosioms finansinės nuomos ir vartojimo finansavimo bendrovėms), pajamas/išlaidas susijusias su investicijomis į patrunuojamąsias įmones, vienkartinius projektus, probleminių paskolų valdymą (įtraukta šiam segmentui priskirtina Banko finansinė informacija);
- Kita veikla – apima Grupės įmonių vykdomą kitą veiklą, neįtrauktą į aukščiau minimus segmentus – t.y. nekilnojamojo turto veikla, gyvybės draudimas, investicijų valdymas (įtraukta aukščiau nepaminėtų patrunuojamųjų įmonių finansinė informacija).

2016 m. pakeisti Grupės finansinėse ataskaitose pateikiamų segmentų apibrėžimai, nes vadovybės nuomone, segmentų informacijos pateikimas anksčiau naudotu formatu netinkamas, kadangi ankstesnių laikotarpių segmentų finansinė informacija dėl UAB „Šiaulių banko lizingas“ integracijos į Banką tampa nepalyginama (2016 m. nauji finansinės nuomos sandoriai buvo sudaromi Banke, dalis anksčiau sudarytų sandorių buvo perkelta iš lizingo įmonės į Banką, o dalis liko įmonėje, kai tuo tarpu 2015 m. visa finansinės nuomos veikla buvo lizingo segmente).

Kadangi Grupės segmentų veikla, išskyrus nekilnojamojo turto vystymą, yra finansinė ir didžioji dalis Grupės pajamų yra palūkanų pajamos, Grupės valdyba vertindama segmentų veiklą, visų pirma remiasi grynosiomis palūkanų pajamomis, todėl ataskaitoje apie Grupės segmentus yra pateikiamos kiekvieno segmento grynosios palūkanų pajamos. Kadangi valdyba taip pat analizuoja ir kitus bendrųjų pajamų ataskaitos rodiklius pagal kiekvieną segmentą, šie rodikliai yra pateikiami ataskaitoje apie Grupės segmentus.

Sandoriai su kitais verslo segmentais yra atliekami rinkos kainomis. Pajamos iš trečiųjų šalių pateikiamos Banko valdybai yra apskaitomos tais pačiais principais kaip ir konsoliduotoje bendrųjų pajamų ataskaitoje. Lėšos yra paskirstomos segmentams, o paskirstymo išlaidos atskleidžiamos vidinių grynujų pajamų eilutėje. Palūkanų norma mokama už paskirstytas išlaidas remiasi Grupės nuosavybės kaštais. Grupėje nėra kitų reikšmingų tarpsegmentinių pajamų ar sąnaudų.

Ataskaitų, pateikiamų Grupės vadovybei, pagrindinis rodiklis yra pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius, kuris susideda iš grynujų palūkanų pajamų, grynujų komisinių pajamų, paskolų vertės sumažėjimo sąnaudų, veiklos sąnaudų, amortizacijos ir nusidėvėjimo sąnaudų bei kitų grynujų pajamų.

Turto valdymo patikėtinio veikla

Turtas ir iš jo atsirandanti įplauka kartu su susijusiais įsipareigojimais grąžinti šį turtą klientams nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, kuomet Grupė veikia kaip įgaliotinis, patikėtinis ar agentas.

Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė atspindi kainą, kuri būtų gauta tikrosios vertės matavimo dieną pardavus turtą ar perleidus įsipareigojimus įprastiniame sandoryje tarp rinkos dalyvių.

Finansinių garantijų sutartys

Finansinių garantijų sutartys – tai sutartys, pagal kurias garantijos suteikėjas privalo atlikti konkrečius mokėjimus garantijos gavėjo nuostoliams padengti dėl to, kad konkretus skolininkas laiku nesumoka pagal skolos priemonės sąlygas. Tokios finansinės garantijos už klientus teikiamos bankams, finansinėms institucijoms ir kitoms organizacijoms, siekiant užtikrinti paskolų, sąskaitų perviršio (angl. overdraft) ir kitų banko produktų grąžinimą.

Finansinės garantijos finansinėse ataskaitose pradžioje pripažįstamos tikrąja verte garantijos suteikimo dieną. Po pirminio pripažinimo Banko įsipareigojimai pagal tokias garantijas įvertinami didesniaja iš šių sumų: i) pradinio pripažinimo suma, sumažinta apskaičiuotu nusidėvėjimu, siekiant per garantijos laikotarpį pripažinti bendrųjų pajamų ataskaitoje uždirbtas komisinių pajamas, ir ii) geriausias įvertinimas išlaidų, kurių gali prireikti balanso dieną atsiradusio finansinio įsipareigojimo įvykdymui. Šie vertinimai nustatomi remiantis panašiomis operacijomis praeityje ir istoriniais nuostoliais, juos papildant vadovybės priimtais sprendimais. Bet koks su garantijomis susijusio įsipareigojimo padidėjimas pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitos kitų veiklos sąnaudų straipsnyje.

Akcijų išleidimo sąnaudos

Naujų akcijų išleidimui tiesiogiai priskirtinos sąnaudos, atėmus mokesčius, apskaitomos nuosavybėje, mažinant gautas įplaukas.

APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Laikomas parduoti ilgalaikis turtas (arba perleidimo grupės)

Laikomas parduoti ilgalaikis turtas (arba perleidimo grupės) yra klasifikuojamas kaip laikomas parduoti turtas, kai jo apskaitinė vertė turi būti atstatoma per pardavimo sandorį ir kai pardavimas yra labai tikėtinas. Jis yra parodomas apskaitine verte arba tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė.

Investicinis turtas

Turtas, kuris laikomas dėl ilgalaikių pajamų iš nuomos arba vertei padidinti arba abiem tikslams, ir kurio nėra naudojamas savininko reikmėms yra klasifikuojamas, kaip investicinis turtas. Investicinis turtas apima komercinės paskirties pastatus ir žemės sklypus su neapibrėžtu naudojimu ateityje.

Tam tikrą turtą Grupė gali naudoti savo reikmėms, o likutį palikusi dėl ilgalaikių pajamų iš nuomos arba kapitalo vertei padidinti. Jei ta Grupė naudojama savo reikmėms dalis gali būti parduota atskirai, Grupė apskaito tas dalis atskirai. Ta dalis, kurį naudojamas savo reikmėms yra apskaitoma pagal TAS 16, o ta dalis kuri laikoma dėl pajamų iš nuomos ir kapitalo vertei didinti arba abiem, yra laikoma investiciniu turtu ir apskaitoma pagal TAS 40. Kai tokio turto dalys negali būti parduodamos atskirai, visas turtas yra laikomas investiciniu turtu net jei nežymi jo dalis naudojama savo reikmėms. Grupė mano, kad naudojama savo reikmėms dalis yra nežymi, kai toks turtas sudaro daugiau nei 95 proc. turto laikomo dėl nuomos pajamų ir kapitalo vertės didinimo. Tam, kad būtų nustatyta turto dalių procentinė vertė, Grupė naudoja turto dydį išmatuotą kvadratiniais metrais.

Investicinio turto pripažinimas įvyksta tik tuomet, kai yra tikėtina, kad būsimos ekonominės naudos sietinos su investiciniu turtu atiteks įmonei ir kaštai gali būti racionaliai įvertinti. Tai dažniausiai įvyksta visų rizikų perleidimo dieną.

Investicinis turtas pirmiausia yra vertinamas savikaina, įskaitant ir sandorio kaštus. Apskaitinė vertė apima egzistuojančio investicinio turto dalių perkėlimo kaštus tuo metu kai tokie kaštai atsiranda, jei atitinka pripažinimo kriterijai; ir eliminuoja kasdieninio investicinio turto aptarnavimo kaštus. Po pradinio pripažinimo, investicinis turtas yra apskaitomas likutine verte, sumažinta sukauptu nusidėvėjimu. Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesiškai ir mažina apskaitinę kiekvieno turto vieneto vertę per jo įvertintą naudingo tarnavimo laikotarpį. Visi kiti remonto ir išlaikymo kaštai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo finansiniu laikotarpiu, kuriuo jie atsiranda.

Taip pat atliekami investicinio turto vertės sumažėjimo vertinimai. Šiuos vertinimus kasmet atlieka vidiniai arba išoriniai vertintojai.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte sutarties dėl išvestinės priemonės sudarymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos tikrąja verte. Tikrosios vertės nustatomos pagal kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje (pavyzdžiui, biržoje kotiruojamų pasirinkimo sandorių (opcionų) atveju), įskaitant neseniai vykusius sandorius rinkoje, taip pat taikant vertinimo metodus (pavyzdžiui, biržoje nekotiruojamų pasirinkimo sandorių (opcionų) atveju), įskaitant atitinkamai diskontuotų pinigų srautų metodus ir pasirinkimo sandorių (opcionų) kainodaros metodus. Visos išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip turtas, jeigu jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, jeigu jų tikroji vertė neigiama.

Tam tikros išvestinės priemonės, įterptos į kitas finansines priemones, pavyzdžiui, palūkanų normos žemutinės ribos nustatymo galimybė gaunant paskolą, yra laikomos atskiromis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, jeigu jų ekonominės savybės ir rizika nėra glaudžiai susiję su pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutarties ekonominėmis savybėmis ir rizika ir pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutartis nėra vertinama tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šios įterptosios išvestinės finansinės priemonės apskaitomos atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Finansinių priemonių naudojimo strategija

Banko ir Grupės veikla iš esmės yra susijusi su finansinių priemonių naudojimu. Grupė priima iš klientų indėlius, įvairiems laikotarpiams skolinasi lėšų iš kitų finansinių institucijų už fiskuotas ir kintamas palūkanų normas ir siekia uždirbti didesnę nei vidutinio lygio palūkanų maržą, investuodama šias lėšas į aukštos kokybės turtą. Grupė siekia padidinti palūkanų maržą, konsoliduodama trumpalaikes lėšas ir suteikdama paskolas ilgesniems laikotarpiams už didesnes palūkanas, tuo pačiu metu stengdamasi išlaikyti tokį likvidumo lygį, kurio pakaktų patenkinti visus galinčius atsirasti įsipareigojimus.

Strateginiai sprendimai, susiję su finansavimo ir investavimo sprendimais Banke bei Grupėje yra priimami Banko valdybos. Einamieji finansavimo bei investavimo sprendimai yra priimami padalinių lygyje. Grupės padaliniai yra atskleisti segmentinės informacijos pastaboje. Rizikos valdymo sprendimai yra priimami Banko rizikos valdymo komitete. Veiklos rizikos valdymo politika yra patvirtinta bei jos vykdymas kontroliuojamas Banko valdybos.

Bankas ir Grupė taip pat siekia padidinti palūkanų maržas, užsitikrindami didesnes nei vidutinio lygio maržas, atėmus atidėjinius, suteikdami paskolas įvairių kredito reitingų verslo klientams ir fiziniams asmenims. Tai apima ne vien balanse apskaitytas paskolas ir avansines išmokas, bet ir Grupės teikiamas garantijas bei kitus prisiimamus įsipareigojimus, pavyzdžiui, akredityvus ir kitokio pobūdžio garantijas.

Grupė analizuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas arba rizikų grupes, su kuriomis susiduria savo veikloje. Rizikos valdymo Grupėje tikslas – konservatyviai valdant rizikas, užtikrinti pakankamą nuosavybės grąžą. Įgyvendindama pažangią rizikos valdymo politiką, Grupė ne tik siekia maksimaliai sumažinti potencialią riziką, bet ir patobulinti kainodarą bei užtikrinti efektyvų kapitalo paskirstymą.

Rizikos valdymo politika, patvirtinta Banko stebėtojų tarybos ir jos pagrindu parengtos skirtingų rizikos rūšių valdymo procedūros padeda užtikrinti rizikos valdymo proceso vientisumą Grupėje.

Rizikos valdymo politikos tikslas – apibrėžti rizikas bei jų valdymo principus Grupės veikloje. Kadangi įvairios rizikos, su kuriomis susiduria Grupė, yra tarpusavyje susijusios, jų valdymas yra centralizuotas – šiuo tikslu Banke veikia Rizikų valdymo komitetas. Vienas iš pagrindinių Banko rizikos valdymo komiteto tikslų – rizikos valdymo sistemos organizavimas ir koordinavimas.

Grupė peržiūri savo rizikos valdymo procedūras ir sistemas reguliariai, bent kartą į metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus ir naujai atsiradusius geriausios praktikos principus.

Grupė kasmet atlieka savęs vertinimą. Šio proceso metu analizuojamos rizikos rūšys, kurios gali kilti iš bankinės veiklos ir turėti Banko grupei reikšmingos įtakos. Išskiriamos svarbiausios rizikos rūšys, su kuriomis susiduria Grupė, yra: kredito, rinkos, likvidumo, koncentracijos, operacinė, IT ir atitikties rizikos. Rinkos rizika apima užsienio valiutos kurso, palūkanų normos ir vertybinių popierių kainos riziką. Kitos rizikos rūšys laikomos nereikšmingomis ir todėl nevertinamos.

Siekiant išvengti interesų konflikto, Banko padaliniai, vykdančys rizikos valdymo funkcijas, yra atskirti nuo tų padalinių, kurių tiesioginė veikla yra susijusi su įvairių bankinės veiklos rizikos rūšių atsiradimu.

1. Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika Grupei patirti nuostolius dėl klientų finansinių įsipareigojimų Grupei nevykdymo. Kredito rizika daugiausia kyla iš kreditavimo veiklos ir yra reikšmingiausia rizika Grupės versle.

Kredito rizika taip pat kyla iš investavimo veiklos (skolos vertybiniai popieriai), iš Grupės turto portfelio bei iš nebalansinių finansinių priemonių (pvz., kreditavimo įsipareigojimų, garantijų, akredityvų).

Banke veikia kredito rizikos valdymo sistema, kuri yra pastoviai tobulinama ir apima kreditavimo politiką, kredito rizikos limitų sistemą, kitas kredito rizikos valdymo priemones, taip pat kredito rizikos valdymo vidaus kontrolę ir vidaus auditą.

Banko valdyba yra patvirtinusi kredito rizikos politiką bei procedūras, kuriose yra nustatyti kredito rizikos valdymo politikos principai, apibrėžtas priimtinas kredito rizikos lygis ir struktūra bei nustatytos kredito rizikos valdymo priemonės ir jų tarpusavio sąveika. Tokiu būdu užtikrinamas vieningas kredito rizikos prisiėmimo principų supratimas, atitinkantis banko kreditavimo veiklos pobūdį ir sudėtingumą bei Lietuvos banko reikalavimus.

Bankas prisiima riziką tik tose srityse, kurios jam yra gerai žinomos ir kuriose jis yra įgijęs teigiamos patirties, siekiant išvengti per didelės rizikos sandoriuose, kurie gali turėti neigiamos įtakos didelei akcininkų nuosavybės daliai, tačiau tuo pačiu metu siekiant užtikrinti pakankamą pelningumo lygį, kuris, atsižvelgiant į vis augančią konkurenciją, užtikrintų Banko stabilų padėtį rinkoje ir padidintų Banko vertę. Vertindamas prisiimamą kredito riziką, Bankas vadovaujasi atsargumo, konservatyvumo ir apdairumo principais.

Banko kreditavimo politika pagrindinį dėmesį skiria smulkaus ir vidutinio dydžio klientams, siekiant užtikrinti jiems geresnes finansavimo sąlygas ir tvirtą paramą, tuo pačiu atsižvelgiant į Banko galimybes.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Didelėmis įmonėmis laikomos įmonės, kuriose dirba virš 250 darbuotojų. SVĮ – tai įmonės, kuriose dirba mažiau negu 250 darbuotojų, o balanso bendra suma neviršija 148 mln. Eur arba kurių metinė apyvarta neviršija 173 mln. Eur.

Naujos veiklos rūšys arba produktai į Banko veiklą įtraukiami tik įvertinus jų riziką. Visi kreditavimo produktai ir procesai Banke reglamentuoti ir dokumentuoti laikantis rizikos vertinimo ir vidaus kontrolės reikalavimų. Kiekvienam kreditavimo produktui sukurama specialioji tvarka.

Banko kredito rizikos valdymas organizuojamas taip, kad būtų išvengta personalo ar struktūrinių padalinių interesų konflikto. Kredituojant klientus, Banke laikomasi principo, kad pelnas neturi būti siekiamas pernelyg didelės kredito rizikos sąskaita.

Banko kredito rizikos valdymas grindžiamas vadovaujantis geriausia kitų bankų rizikos valdymo praktika. Todėl Banko darbuotojai nuolatos domisi Lietuvos ir užsienio bankų kredito rizikos valdymo sistemomis bei jų valdymo rezultatais.

1.1. Kredito rizikos vertinimas

(a) Paskolos ir gautinos sumos

Bankas naudoja kredito rizikos valdymo priemones, kurios galėtų būti suskirstytos į dvi grupes:

- 1) Priemonės, padedančios išvengti sprendimų suteikti nepateisinamai rizikingus kreditus;
- 2) Priemonės, užtikrinančios efektyvią Banko turto kokybės stebėsenos sistemą.

Priemonės, padedančios išvengti sprendimų suteikti nepateisinamai rizikingus kreditus, apima:

- 1) Daugiapakopę sprendimų priėmimo ir jų patvirtinimo sistemą;
- 2) Rizikos paskirstymą struktūriniams lygiams – limitų nustatymą;
- 3) Kredito grąžinimo užtikrinimo priemones (įkeistas turtas).

Daugiapakopės sprendimų priėmimo ir jų patvirtinimo sistemos tikslas – užtikrinti, kad sprendimus dėl kreditų suteikimo priimtų ne vienas asmuo, o kad tokie sprendimai būtų aptariami Banko kolegialių organų, pavyzdžiui, priklausomai nuo konkretaus atvejo, Banko paskolų komiteto, Banko valdybos ar stebėtojų tarybos. Įgaliojams asmenims yra nustatyti tam tikri limitai, susiję su kreditų teikimu, taip pat nustatyti patvirtinimo limitai kolegialiesiems organams. Nustatomi limitai priklauso nuo įgaliotų asmenų kvalifikacijos, patirties ir jų valdomų filialų efektyvumo; tuo tarpu filialų komitetuose ir Banko paskolų komitete dėmesys skiriamas komiteto narių kvalifikacijai, patirčiai ir regiono, kuriame įsikūręs filialas, ekonominiam aktyvumui, paskolų portfeliui ir kitiems veiksniams.

Labai svarbu prieš suteikiant kreditą jį išsamiai išanalizuoti. Kredito analizės tikslas – kaip geriau įvertinti kliento būklę ir perspektyvas toje srityje, kurioje jis (ji) teikia savo prekes ar paslaugas. Banko suteiktų kreditų grąžinimas turi būti pakankamai užtikrintas, siekiant maksimaliai sumažinti galimas kredito grąžinimo rizikas. Pasirenkama užtikrinimo priemonė, atsižvelgiant į kredito tipą. Teikdamas kreditą, Bankas pirmiausia išanalizuoja paskolos gavėjo finansinį pajėgumą ir kredito grąžinimo galimybes, panaudojant paskolos gavėjo finansinius pinigų srautus.

Paskolų administravimas ir nuolatinė paskolų stebėseną yra pagrindinis Banko saugumo ir patikimumo garantas. Tinkamas paskolų administravimas apima savalaikį duomenų apie paskolos gavėją atnaujinimą, įvedant naujausią finansinę informaciją, savalaikį naujausios finansinės informacijos įvedimą į duomenų bazę bei įvairių dokumentų ir jų pakeitimų parengimą.

Banko kredito rizikos padalinys nuolatos kaupia ir esant poreikiui teikia atsakingiems Banko administracijos nariams informaciją apie išorės aplinką, kreditų portfelio augimą ir plano vykdymą, išlaidas dėl rizikos, didžiausius klientų įsipareigojimus, kreditų pasiskirstymą pagal ekonomines veiklos sritis, mokėjimo terminų pradelsimą, didžiausius probleminius klientus, kreditų portfelio pasiskirstymą pagal rizikos grupes, rizikos grupių pasikeitimus per tam tikrą laikotarpį.

Bankas rengia ir diegia procedūras, tobulina informacines sistemas, skirtas stebėti atskiras paskolas ir visą paskolų portfelį bendrai. Šios procedūros apima kriterijus, kuriais remiantis galima iš anksto nustatyti potencialiai problemines paskolas ir kitus sandorius.

(b) Skolos vertybiniai popieriai

Kredito rizika, kylanti iš skolos vertybinių popierių, valdoma atliekant skolininko analizę prieš priimančią sprendimą įsigyti skolos vertybinius popierius. Taip pat Banko rizikos valdymo komitetas reguliariai įvertina ir stebi koncentracijos bei skolinimo rizikas, kylančias iš skolos vertybinių popierių portfelio.

(c) Su kreditavimu susiję įsipareigojimai

Kiti su kreditavimu susiję Grupės įsipareigojimai apima garantijas, dokumentinius akredityvus, įsipareigojimus suteikti paskolą. Iš šių įsipareigojimų kylanti kredito rizika yra analogiška rizikai, kylančiai iš paskolų. Pagrindinė minėtų priemonių paskirtis – užtikrinti, kad, esant poreikiui, klientui būtų prieinamos reikiamos lėšos. Minėtos garantijos ir dokumentiniai akredityvai paprastai apdrausti kliento lėšomis Banko sąskaitose. Įsipareigojimų suteikti paskolas atžvilgiu Bankas patiria riziką, lygią nepanaudotų įsipareigojimų sumai.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.2. Rizikos limitų kontrolė ir rizikos mažinimo politika

a) Koncentracijos rizika

Grupė valdo, riboja ir kontroliuoja kredito rizikos koncentraciją, visų pirma kylančią individualių klientų bei susijusių klientų grupių, taip pat ekonominės veiklos sektorių atžvilgiu.

Be Lietuvos banko nustatytų riziką ribojančių maksimalios paskolos vienam skolininkui bei didelių pozicijų normatyvų Grupė yra nustačiusi normatyvą rizikai, kuri vienam skolininkui negali viršyti 15 proc. Banko kapitalo. Didesnius limitus turi patvirtinti Banko stebėtojų taryba. Lietuvos banko nustatytas maksimalios kredito rizikos vienam skolininkui normatyvas yra 25 proc. Banko kredito rizikos koncentracija yra atskleista Finansinių rizikų atskleidimo 1.8. dalyje.

Grupė taip pat nustato limitus ekonominės veiklos sektoriams, t. y. galima koncentracija tam tikruose ekonominės veiklos sektoriuose Grupės lygmenyje yra apribojama nustatant vidinius skolinimo limitus. Atskiriems ekonominės veiklos sektoriams nustatomi procentiniai ir apimties skolinimo limitai, siekiant užtikrinti, kad Grupei neiškiltų per didelė rizika, susijusi su konkrečiu šalies ekonominės veiklos sektoriumi.

Geografinė koncentracijos rizika Grupės veikloje nėra reikšminga, kadangi Grupė teikia prioritetą rezidentams.

Kitos specifinės rizikos kontrolės ir mažinimo priemonės aprašytos toliau.

b) Užtikrinimo priemonės

Grupės kredito rizika mažinama skolinamas lėšas apdraudžiant užtikrinimo priemonėmis. Grupė pripažįsta šias užtikrinimo priemones kaip priimtinausias paskoloms ir gautinoms sumoms užtikrinti:

- Nekilnojamasis turtas (dažniausiai gyvenamosios paskirties ar komercinės, gamybinės paskirties nekilnojamasis turtas);
- Įmonės turtas (įrengimai, atsargos, transporto priemonės);
- Finansinių priemonių (skolos vertybinių popierių, nuosavybės vertybinių popierių) turitinės teisės;
- Trečios šalies suteiktos garantijos.

Ilgalaikį finansavimą ir paskolas verslo klientams paprastai reikalaujama apdrausti užtikrinimo priemonėmis; sąskaitų kreditai ir vartojimo paskolos privatiems klientams paprastai nėra apdraudžiami užtikrinimo priemonėmis. Jei pastebimi atskirų paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo požymiai, siekama sumažinti iki minimumo kredito rizikos nuostolius. Grupė pareikalauja iš kliento papildomų užtikrinimo priemonių.

Apskaičiuojant paskolos, kurios grąžinimas apdraustas užtikrinimo priemonėmis, vertės sumažėjimą, į paskolos pinigų srautus taip pat įtraukiami pinigų srautai, gaunami iš užtikrinimo priemonės. Atsižvelgiant į istorinius duomenis, faktus ir užtikrinimo priemonės objekto pardavimo tikimybę bei jo pardavimo sąnaudas, naudojamos Banko taikomos diskonto normos. Jeigu kelios paskolos yra apdraustos ta pačia užtikrinimo priemone (įkeistu turtu), tuomet tokia užtikrinimo priemonė (įkeistas turtas) yra proporcingai paskirstoma kiekvienai paskolai.

Skolos vertybinių popierių, išdo vekselių ir kitų vertybinių popierių pozicijos paprastai nėra užtikrinamos.

Finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atveju skoliniojas lieka lizinguojamojo objekto savininku. Taigi kliento įsipareigojimų nevykdymo atveju jis gali kontroliuoti rizikos mažinimo priemones ir jomis pasinaudoti per trumpą laikotarpį.

1.3. Vertės sumažėjimas ir atidėjinių formavimo principai

Vertindama paskolų ir finansinio turto, skirto parduoti, bei kito turto vertės sumažėjimo nuostolius, Grupė vadovaujasi 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ reikalavimais. Vertės sumažėjimo nuostoliai finansinėse ataskaitose pripažįstami tik toms pozicijoms, kurioms buvo užfiksuoti iki finansinių ataskaitų sudarymo datos, remiantis objektyviais vertės sumažėjimo įrodymais.

Grupė ir Bankas kiekvieną mėnesį atlieka nevertėjusio turto vertinimą, remiantis metodika, patvirtinta Banko valdybos. Vertės sumažėjimo suma yra individualiu konkrečios turto vertinimu remiantis diskontuotų pinigų srautų metodu ir efektyvia palūkanų norma. Vertinant vertės sumažėjimą taip pat atsižvelgiama į užstatą. Vartojimo finansavimo paskolų vertės sumažėjimas nustatomas atsižvelgiant į istorinės informacijos analizę, atliekamą kiekvienai homogeniškai klientų grupei ir ekspertinį vertinimą. Tokia metodika leidžia įvertinti daugelio mažų pozicijų vertės sumažėjimo nuostolius ir tuo pačiu suteikia galimybę skirti dėmesį individualiam didžiausių Grupės nuvertėjusių skolininkų vertinimui naudojant diskontuotų pinigų srautų metodą.

Grupė ir Bankas atsižvelgia į žemiau pateiktus nuostolių įvykius vertinant paskolų vertės sumažėjimą. Įvykiai, dėl kurių gali būti patiriami nuostoliai ateityje, paskolos įvertinimo dieną negali būti pripažįstami nuostolių įvykiais.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Nuostolių įvykių sąrašas:

- 1) reikšmingi skolininko arba emitento finansiniai sunkumai, t.y. skolininko finansinė būklė įvertinta, kaip bloga arba nepatenkinama;
- 2) paskolos sutarties pažeidimas (periodinių paskolos įmokų (paskolos dalies ar palūkanų) nemokėjimas) daugiau negu 30 dienų;
- 3) paskola yra išieškoma;
- 4) skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal paskirtį arba pažeidžiamos investicinio projekto vykdymo sąlygos arba sumažėja užtikrinimo priemonės objekto vertė, kai vertinamos paskolos, kurios grąžinimo sąlygos tiesiogiai priklauso nuo užtikrinimo priemonės objekto vertės;
- 5) su skolininku susiję asmenys nevykdo įsipareigojimų, ir tai turi įtakos skolininko finansinių įsipareigojimų vykdymui;
- 6) kiti nuostolio įvykiai (skolininko, užsiimančio licencijuojama veikla licencijos galiojimo sustabdymas ar panaikinimas, skolininko arba emitento mirtis).

Paskolos, kurioms individualiai nenustatytas nuostolio įvykis, vertinamos grupiniu būdu nustatant kolektyvinius atidėjinius patirties, bet neapskaičiuojant nuostoliams. Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuojant nuostoliams apskaičiuojami remiantis turima istorine informacija apie Banko ir Grupės patirtis, bet neapskaičiuojant nuostolių.

Paskolos ir gautinos sumos nurašomos iš balanso, kai visas likutis ar jo dalis yra laikoma neatgautina vertinant pagal optimistiškiausią susigrąžinimo scenarijų. 100 proc. vertės sumažėjimo atidėjinyje turi būti suformuotas pozicijai prieš ją (ar jos neatgautina laikomą dalį) nurašant. Nurašytos pozicijos apskaitomos nebalansinėje apskaitoje kaip banko pretenzijos („Sukauptos nurašytos sumos“) tol, kol egzistuoja teisinė galimybė pareikalauti šių sumų iš skolininko. Sukauptos nurašytos sumos, įskaitant visas teisiškai įmanomas pareikalauti sumas iš skolininkų, netgi jei tos sumos nekada nebuvo pripažintos balansinėje apskaitoje (tipiškiausias tokių sumų pavyzdys – skirtumas tarp Grupės įsigytų probleminių paskolų nominalios vertės ir vertės, už kurią tos paskolos buvo įsigytos), sudarė: 2016 m. gruodžio 31 d. Grupėje 155 315 tūkst. Eur, Banke 143 578 tūkst. Eur, 2015 m. gruodžio 31 d. Grupėje 80 345 tūkst. Eur, Banke 68 186 tūkst. Eur.

1.4. Maksimali kredito rizika, neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	5 337	5 337	6 529	6 499
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų:	953 609	994 156	851 296	912 669
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	17	58 862	27	98 986
Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):	116 564	67 458	110 019	61 528
Vartojimo paskolos	59 207	10 322	55 580	7 487
Hipotekinės paskolos	36 562	36 562	31 380	31 380
Kreditinės kortelės	1 312	1 113	1 327	931
Kitos (atvirkštiniai atpirkimo sandoriai, kitos paskolos, užtikrintos vertybiniais popieriais, kita)	19 483	19 461	21 732	21 730
Paskolos verslo klientams:	837 028	867 836	741 250	752 155
Didelės įmonės	55 842	55 842	45 263	45 263
SVĮ	591 194	622 001	499 598	510 503
Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	189 992	189 992	196 389	196 389
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	69 808	48 170	57 812	1 145
Privatūs klientai	12 111	7 319	8 328	-
Verslo klientai	57 697	40 851	49 484	1 145
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostoliai):	39 785	25 658	55 730	42 388
Skolos vertybiniai popieriai	39 785	25 658	55 730	42 388
Išvestinės finansinės priemonės	8 983	8 687	9 292	8 754
Parduoti skirti vertybiniai popieriai	17 034	16 631	18 014	17 612
Skolos vertybiniai popieriai	17 034	16 631	18 014	17 612
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	524 054	524 054	494 645	494 645
Skolos vertybiniai popieriai	524 054	524 054	494 645	494 645
Kitas finansinis turtas	4 136	3 078	2 551	2 169
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:				
Finansinės garantijos	21 253	21 320	22 255	22 282
Akredityvai	2 185	2 185	5 929	5 929
Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai	116 403	140 416	111 967	116 259
Gruodžio 31 d.	1 762 587	1 789 692	1 636 020	1 630 351

Pateikta lentelė atskleidžia kredito rizikos pozicijas pagal blogiausią scenarijų 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d., neatsižvelgiant į turimas užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones. Balansinės turto pozicijos parodytos grynąja apskaitine verte, kaip ir pačiame balanse.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.5. Paskolos ir gautinos sumos

Informacija apie paskolas ir gautinas sumas apibendrinta šiose lentelėse:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Paskolos verslo klientams</i>	885 074	974 736	849 105	958 899
<i>Paskolos privatiems klientams</i>	123 939	70 461	117 765	64 618
<i>Atėmus: Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės *</i>	(18 602)	(18 602)	(72 908)	(72 908)
Bendroji vertė	990 411	1 026 595	893 962	950 609
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(36 802)	(32 440)	(42 666)	(37 940)
<i>t.sk. individualiai vertinamų paskolų</i>	(35 435)	(31 500)	(41 395)	(37 000)
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(1 367)	(940)	(1 271)	(940)
Grynoji vertė	953 609	994 155	851 296	912 669

* Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės - skirtumas tarp pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį perimtų paskolų tikrosios vertės, nustatytos turto vertintojų, pagal kurią Šiaulių bankas perėmė minėtas paskolas ir šių paskolų bendrosios vertės.

2016 m. gruodžio 31 d.

	Grupė		Bankas	
	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų
<i>Nepradelstos ir individualiai nenuvertėjusios</i>	871 460	20	863 772	58 865
<i>Pradelstos, bet individualiai nenuvertėjusios</i>	60 372	-	52 930	-
<i>Individualiai nuvertėjusios</i>	58 559	-	51 028	-
Bendroji vertė	990 391	20	967 730	58 865
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(36 799)	(3)	(32 437)	(3)
<i>t.sk. individualiai vertinamų paskolų</i>	(35 435)	-	(31 500)	-
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(1 364)	(3)	(937)	(3)
Grynoji vertė	953 592	17	935 293	58 862

2015 m. gruodžio 31 d.

	Grupė		Bankas	
	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų
<i>Nepradelstos ir individualiai nenuvertėjusios</i>	720 888	27	689 316	98 986
<i>Pradelstos, bet individualiai nenuvertėjusios</i>	105 111	-	102 409	-
<i>Individualiai nuvertėjusios</i>	67 936	-	59 898	-
Bendroji vertė	893 935	27	851 623	98 986
<i>Atėmus: Vertės sumažėjimas</i>	(42 666)	-	(37 940)	-
<i>t.sk. individualiai vertinamų paskolų</i>	(41 395)	-	(37 000)	-
<i>t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(1 271)	-	(940)	-
Grynoji vertė	851 269	27	813 683	98 986

Per 2016 metus Grupės paskolų ir gautinų sumų bendroji vertė padidėjo 11 proc. Grupės bendras paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 36 802 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 42 666 tūkst. Eur) ir tai sudarė 3,72 proc. atitinkamo portfelio (2015 m. gruodžio 31 d. – 4,77 proc.). Grupės paskolos ir gautinos sumos iš klientų, kurių vertė sumažėjo, 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 5,91 proc. bendros portfelio vertės (2015 m. gruodžio 31 d. – 7,60 proc.).

Nuvertėjusi paskola – tai paskola, kurios atžvilgiu pripažįstamas nuostolio įvykis ir suformuojamas atidėjinys vertės sumažėjimui. Nuostolio įvykių sąrašas pateiktas vertės sumažėjimo ir atidėjinių formavimo principų aprašyme.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

a) Paskolos ir gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios

Atliekant kredito kokybės analizę, visos paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų yra laikomos kaip standartinės rizikos. Nėra nei pradelstų, nei nuvertėjusių paskolų ar gautinų sumų iš finansų institucijų. Standartinė paskola – tai paskola, kurios grąžinimo paskolos gavėjas nėra uždelsęs ir paskolos gavėjo finansinė būklė yra arba labai gera, arba gera. Galimos rizikos paskola – tai paskola, kurios grąžinimo paskolos gavėjas nėra uždelsęs ir paskolos gavėjo finansinė būklė yra patenkinama. Padidintos rizikos paskola – tai paskola, kurios grąžinimo paskolos gavėjas nėra uždelsęs, bet paskolos gavėjo finansinė būklė yra nepatenkinama arba bloga.

2016 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	49 586	25 686	1 164	11 687	88 123
Galimos rizikos	30	3 727	13	3 937	7 707
Padidintos rizikos	1	3 171	-	1 363	4 535
Bendroji vertė	49 617	32 584	1 177	16 987	100 365
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(213)	(35)	(1)	(17)	(266)
Grynoji vertė	49 404	32 549	1 176	16 970	100 099

Grupės paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	276 018	46 353	20	120 796	443 187
Galimos rizikos	230 092	9 064	-	64 481	303 637
Padidintos rizikos	23 548	-	-	743	24 291
Bendroji vertė	529 658	55 417	20	186 020	771 115
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(548)	(9)	(3)	(65)	(625)
Grynoji vertė	529 110	55 408	17	185 955	770 490

2015 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	49 222	20 293	1 102	12 761	83 378
Galimos rizikos	50	4 110	20	4 095	8 275
Padidintos rizikos	2	3 201	4	2 500	5 707
Bendroji vertė	49 274	27 604	1 126	19 356	97 360
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(273)	(28)	(1)	(20)	(322)
Grynoji vertė	49 001	27 576	1 125	19 336	97 038

Grupės paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	253 128	36 253	27	80 694	370 102
Galimos rizikos	165 675	7 058	-	60 274	233 007
Padidintos rizikos	20 162	-	-	283	20 445
Bendroji vertė	438 965	43 311	27	141 251	623 554
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(565)	(45)	-	(145)	(755)
Grynoji vertė	438 400	43 266	27	141 106	622 799

2016 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	9 816	25 686	1 082	11 637	48 221
Galimos rizikos	30	3 727	13	3 937	7 707
Padidintos rizikos	1	3 171	-	1 363	4 535
Bendroji vertė	9 847	32 584	1 095	16 937	60 463
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(11)	(35)	(1)	(17)	(64)
Grynoji vertė	9 836	32 549	1 094	16 920	60 399

Banko paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	272 668	46 353	37 198	120 795	477 014
Galimos rizikos	265 650	9 064	21 667	64 481	360 862
Padidintos rizikos	23 556	-	-	743	24 299
Bendroji vertė	561 874	55 417	58 865	186 019	862 175
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(548)	(9)	(3)	(65)	(625)
Grynoji vertė	561 326	55 408	58 862	185 954	861 550

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2015 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Standartinės	6 900	20 293	907	12 761	40 861
Galimos rizikos	50	4 110	15	4 095	8 270
Padidintos rizikos	2	3 201	-	2 500	5 703
Bendroji vertė	6 952	27 604	922	19 356	54 834
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(7)	(28)	(1)	(20)	(56)
Grynoji vertė	6 945	27 576	921	19 336	54 778

Banko paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Standartinės	261 249	36 253	98 986	80 694	477 182
Galimos rizikos	170 838	7 058	-	60 274	238 170
Padidintos rizikos	17 833	-	-	283	18 116
Bendroji vertė	449 920	43 311	98 986	141 251	733 468
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(565)	(45)	-	(145)	(755)
Grynoji vertė	449 355	43 266	98 986	141 106	732 713

Kitos paskolos privatiems klientams (mažmeninės) – tai paskolos, su užstatu, nepriskirtos nei vartojimo, nei hipotekinėms paskoloms, kurios buvo suteiktos, pavyzdžiui, įvairioms fizinių asmenų išlaidoms finansuoti, nekilnojamojo turto, kilnojamojo turto ar vertybinių popierių įsigijimui.

Nenuvertėjusios ir nepradelstos paskolos ir gautinos sumos – tai skolos, kurių atžvilgiu nėra pripažintas nuvertėjimas ir paskolos gavėjas nėra uždelsęs jų grąžinimo.

Grupė ir Bankas analizuoja paskolos gavėjo finansinę būklę prieš suteikiant paskolą ir stebi finansinės būklės kitimą per visą laikotarpį, kol grąžinama paskola. Grupė ir Bankas vertina paskolos gavėjų finansinę būklę ne rečiau kaip kas ketvirtį.

Skolos vertybinių popierių analizė pagal kredito kokybę yra pateikiama 12 bei 15 pastabose.

b) Paskolos ir gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios

Pradelsta, bet individualiai nenuvertėjusi paskola – tai paskola, kurios atžvilgiu individualiai nepripažįstamas atidėjinys vertės sumažėjimui, tačiau paskolos gavėjas vėluoja mokėti su paskola susijusias įmokas (paskolą arba palūkanas).

2016 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	6 381	1 762	16	1 219	9 378
Pradelstos 30-60 dienų	10	364	-	184	558
Pradelstos 60-90 dienų	2	80	-	35	117
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	7	405	-	416	828
Bendroji vertė	6 400	2 611	16	1 854	10 881
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(225)	(2)	-	(2)	(229)
Grynoji vertė	6 175	2 609	16	1 852	10 652
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	27	2 583	-	1 831	4 441

Grupės paskolos verslo klientams				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	28 532	-	3 031	31 563
Pradelstos 30-60 dienų	2 248	-	6	2 254
Pradelstos 60-90 dienų	660	-	-	660
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	14 744	270	-	15 014
Bendroji vertė	46 184	270	3 037	49 491
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(47)	-	(3)	(50)
Grynoji vertė	46 137	270	3 034	49 441
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	44 054	270	47	44 371

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2015 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	3 071	1 743	13	1 113	5 940
Pradelstos 30-60 dienų	8	203	-	314	525
Pradelstos 60-90 dienų	4	196	-	104	304
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	11	848	-	443	1 302
Bendroji vertė	3 094	2 990	13	1 974	8 071
Kolektyviniai atidėjimai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(65)	(3)	-	(2)	(70)
Grynoji vertė	3 029	2 987	13	1 972	8 001
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	106	2 890	-	1 779	4 775

Grupės paskolos verslo klientams				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	19 267	1 696	54 015	74 978
Pradelstos 30-60 dienų	1 632	18	-	1 650
Pradelstos 60-90 dienų	1 201	-	68	1 269
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	18 858	285	-	19 143
Bendroji vertė	40 958	1 999	54 083	97 040
Kolektyviniai atidėjimai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(42)	(2)	(57)	(101)
Grynoji vertė	40 916	1 997	54 026	96 939
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	39 970	1 996	99	42 065

2016 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	325	1 762	11	1 219	3 317
Pradelstos 30-60 dienų	1	364	-	184	549
Pradelstos 60-90 dienų	-	80	-	35	115
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	2	405	-	416	823
Bendroji vertė	328	2 611	11	1 854	4 804
Kolektyviniai atidėjimai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	-	(2)	-	(2)	(4)
Grynoji vertė	328	2 609	11	1 852	4 800
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	27	2 583	-	1 831	4 441

Banko paskolos verslo klientams				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Pradelstos iki 30 dienų	28 532	-	3 031	31 563
Pradelstos 30-60 dienų	2 248	-	6	2 254
Pradelstos 60-90 dienų	660	-	-	660
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	13 379	270	-	13 649
Bendroji vertė	44 819	270	3 037	48 126
Kolektyviniai atidėjimai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(47)	-	(3)	(50)
Grynoji vertė	44 772	270	3 034	48 076
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	44 054	270	47	-

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2015 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	392	1 743	5	1 113	3 253
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	3	203	-	314	520
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	-	196	-	104	300
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	7	848	-	441	1 296
Bendroji vertė	402	2 990	5	1 972	5 369
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	-	(3)	-	(2)	(5)
Grynoji vertė	402	2 987	5	1 970	5 364
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	106	2 890	-	1 779	4 775

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Pradelstos iki 30 dienų</i>	19 267	1 696	54 015	74 978
<i>Pradelstos 30-60 dienų</i>	1 632	18	-	1 650
<i>Pradelstos 60-90 dienų</i>	1 201	-	68	1 269
<i>Pradelstos daugiau nei 90 dienų</i>	18 858	285	-	19 143
Bendroji vertė	40 958	1 999	54 083	97 040
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(42)	(2)	(57)	(101)
Grynoji vertė	40 916	1 997	54 026	96 939
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	39 970	1 996	99	42 065

c) Individualiai nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos

Bendra individualiai nuvertėjusių paskolų ir gautinų sumų suma pagal rūšis bei Grupės ir Banko laikomų susijusių užtikrinimo priemonių tikroji vertė parodyta lentelėse žemiau:

2016 m. gruodžio 31 d.

<i>Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Nuvertėjusios paskolos</i>	7 413	2 498	391	1 508	11 810
<i>Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas</i>	(3 785)	(1 093)	(271)	(846)	(5 995)
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	-	(1)	-	(1)	(2)
Grynoji vertė	3 628	1 404	120	661	5 813
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	28	1 819	-	772	2 619

<i>Grupės paskolos verslo klientams</i>				
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
<i>Nuvertėjusios paskolos</i>	44 839	185	1 725	46 749
<i>Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas</i>	(28 698)	(21)	(721)	(29 440)
<i>Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams</i>	(194)	-	(1)	(195)
Grynoji vertė	15 947	164	1 003	17 114
<i>Užtikrinimo priemonių tikroji vertė</i>	31 581	185	1 725	33 491

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2015 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	7 571	1 822	639	1 280	11 312
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(4 021)	(1 004)	(450)	(856)	(6 331)
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	-	(1)	-	-	(1)
Grynoji vertė	3 550	817	189	424	4 980
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	70	1 061	-	569	1 700
Grupės paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai		Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	54 699	-	1 925		56 624
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(34 397)	-	(667)		(35 064)
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(21)	-	(1)		(22)
Grynoji vertė	20 281	-	1 257		21 538
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	37 716	-	1 889		39 605

2016 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	279	2 498	26	1 507	4 310
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(121)	(1 093)	(18)	(817)	(2 049)
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	-	(1)	-	(1)	(2)
Grynoji vertė	158	1 404	8	689	2 259
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	28	1 819	-	772	2 619
Banko paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai		Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	44 807	185	1 726		46 718
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(28 709)	(21)	(721)		(29 451)
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(194)	-	(1)		(195)
Grynoji vertė	15 904	164	1 004		17 072
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	31 581	185	1 726		33 492

2015 m. gruodžio 31 d.

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	292	1 822	27	1 252	3 393
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(152)	(1 004)	(22)	(828)	(2 006)
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	-	(1)	-	-	(1)
Grynoji vertė	140	817	5	424	1 386
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	70	1 061	-	569	1 700
Banko paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai		Iš viso
Nuvertėjusios paskolos	54 580	-	1 925		56 505
Individualiai vertinamų paskolų vertės sumažėjimas	(34 327)	-	(667)		(34 994)
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(21)	-	(1)		(22)
Grynoji vertė	20 232	-	1 257		21 489
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	37 716	-	1 889		39 605

Per 2016 metus Banko įvertintos palūkanų pajamos už individualiai nuvertėjusias paskolas sudarė 2 244 tūkst. Eur (2015 m. – 1 060 tūkst. Eur).

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pagal finansinio turto grupes yra atskleisti 13 pastaboje.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

d) Persvarstytos paskolos ir gautinos sumos

Paskolos, kurios metų gale nebuvo pradelstos ir nebuvo individualiai nuvertėjusios, tačiau buvo persvarstytos per metus, ir persvarstymo metu buvo padidintos rizikos, 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 17,5 mln. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 13,6 mln. Eur).

Persvarstytų paskolų informacija pagal klases pateikta lentelėse žemiau:

2016 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	2	72	-	288	362
<i>Banko paskolos verslo klientams</i>					
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai		Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	16 427	-	743		17 170

2015 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	2	195	-	908	1 105
<i>Banko paskolos verslo klientams</i>					
	SVĮ	Didelės įmonės	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai		Iš viso
<i>Persvarstytos paskolos</i>	12 194	-	277		12 471

e) Informacija apie paskolų užtikrinimo priemones

Metodas, taikomas užtikrinimo priemonės vertei nustatyti, pasirenkamas atsižvelgiant į vertinamo turto savybes bei į esamą situaciją rinkoje vertinimo dieną. Atsižvelgiant į turto pobūdį ir vertinimo tikslą, siekiant nustatyti rinkos vertę naudojami palyginamosios vertės (pardavimo kainų analogų) arba pajamų kapitalizavimo metodai. Užtikrinimo priemonių tikrosios vertės reguliariai atnaujinamos, kaip numatyta Banko procedūrose.

Jeigu paskola yra užtikrinta keletu skirtingų užstatų tipų, jie yra paskirstomi paskoloms atsižvelgiant į likvidumą. Piniginiai indėliai yra vertinami kaip likvidžiausias turtas, po to – garantijos, gyvenamasis nekilnojamas turtas ir kitas nekilnojamas turtas. Vertybiniai popieriai ir kitas turtas vertinamas kaip mažiausio likvidumo.

Neužtikrintos paskolos apima ir paskolas, kurių grąžinimas apsaugotas kitų tipų užtikrinimo priemonėmis (pvz. būsimomis įplaukomis į paskolos gavėjo Banko sąskaitas (kontroliuojamas Banko), trečiųjų šalių laidavimais, vekseliais). Aukščiau minėtomis priemonėmis užtikrintų paskolų, bet pateiktų kaip neužtikrintos, suma bendrai privatiems ir verslo klientams 2016 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 78 mln. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 75 mln. Eur). Visiškai neužtikrintos paskolos apima tik vartojimo paskolas, kreditines sumas kortelėse ir Banko suteiktas paskolas patronuojamosioms įmonėms.

Skaičiuojant vertės sumažėjimą, užtikrinimo priemonių tikrosios vertės mažinamos dauginant jas iš tam tikrų koeficientų, kurių dydis priklauso nuo užtikrinimo priemonės tipo.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Toliau pateiktose lentelėse nurodoma žemesnė iš sandorio paskolos ar užstato vertės.

2016 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	63 248	2 208	1 584	4 959	71 999
Paskolos užtikrintos:	182	35 485	-	15 390	51 057
gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto -	1	32 610	-	6 313	38 924
kitu nekilnojamojo turto -	-	2 102	-	6 787	8 889
vertybiniais popieriais -	-	26	-	734	760
garantijomis -	181	747	-	1 333	2 261
indėliais -	-	-	-	203	203
kitu turto -	-	-	-	20	20
Iš viso	63 430	37 693	1 584	20 349	123 056

Grupės paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	52 696	1 331	16	179 439	233 482
Paskolos užtikrintos:	567 985	54 541	4	11 343	633 873
gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto -	26 010	79	-	629	26 718
kitu nekilnojamojo turto -	400 544	49 316	4	10 363	460 227
vertybiniais popieriais -	20 388	-	-	90	20 478
garantijomis -	84 880	651	-	261	85 792
indėliais -	1 002	-	-	-	1 002
kitu turto -	35 161	4 495	-	-	39 656
Iš viso	620 681	55 872	20	190 782	867 355

2015 m. gruodžio 31 d.

Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	59 247	1 326	1 778	6 188	68 539
Paskolos užtikrintos:	692	31 090	-	16 422	48 204
gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto -	1	28 064	-	6 577	34 642
kitu nekilnojamojo turto -	-	2 063	-	6 378	8 441
vertybiniais popieriais -	-	33	-	2 176	2 209
garantijomis -	691	907	-	1 238	2 836
indėliais -	-	23	-	37	60
kitu turto -	-	-	-	16	16
Iš viso	59 939	32 416	1 778	22 610	116 743

Grupės paskolos verslo klientams					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	70 395	627	22	187 853	258 897
Paskolos užtikrintos:	464 228	44 683	5	9 406	518 322
gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto -	23 801	66	-	693	24 560
kitu nekilnojamojo turto -	315 098	36 588	5	8 149	359 840
vertybiniais popieriais -	5 124	-	-	90	5 214
garantijomis -	77 711	2 896	-	448	81 055
indėliais -	1 124	-	-	4	1 128
kitu turto -	41 370	5 133	-	22	46 525
Iš viso	534 623	45 310	27	197 259	777 219

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2016 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	10 272	2 208	1 132	4 958	18 570
Paskolos užtikrintos:	182	35 485	-	15 340	51 007
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	1	32 610	-	6 313	38 924
kitu nekilnojamoju turtu -	-	2 102	-	6 787	8 889
vertybiniais popieriais -	-	26	-	734	760
garantijomis -	181	747	-	1 283	2 211
indėliais -	-	-	-	203	203
kitu turtu -	-	-	-	20	20
Iš viso	10 454	37 693	1 132	20 298	69 577

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	84 319	1 331	58 861	179 439	323 950
Paskolos užtikrintos:	567 181	54 541	4	11 343	633 069
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	25 982	79	-	629	26 690
kitu nekilnojamoju turtu -	405 214	49 316	4	10 363	464 897
vertybiniais popieriais -	14 942	-	-	90	15 032
garantijomis -	84 880	651	-	261	85 792
indėliais -	1 002	-	-	-	1 002
kitu turtu -	35 161	4 495	-	-	39 656
Iš viso	651 500	55 872	58 865	190 782	957 019

2015 m. gruodžio 31 d.

<i>Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)</i>					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	6 954	1 326	954	6 158	15 392
Paskolos užtikrintos:	692	31 090	-	16 422	48 204
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	1	28 064	-	6 577	34 642
kitu nekilnojamoju turtu -	-	2 063	-	6 378	8 441
vertybiniais popieriais -	-	33	-	2 176	2 209
garantijomis -	691	907	-	1 238	2 836
indėliais -	-	23	-	37	60
kitu turtu -	-	-	-	16	16
Iš viso	7 646	32 416	954	22 580	63 596

<i>Banko paskolos verslo klientams</i>					
	SVĮ	Didelės įmonės	Finansų institucijos	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
Neužtikrintos paskolos	82 709	627	98 981	187 853	370 170
Paskolos užtikrintos:	462 749	44 683	5	9 406	516 843
gyvenamosios paskirties nekilnojamoju turtu -	23 271	66	0	693	24 030
kitu nekilnojamoju turtu -	314 128	36 588	5	8 149	358 870
vertybiniais popieriais -	5 124	0	0	90	5 214
garantijomis -	77 711	2 896	0	448	81 055
indėliais -	1 124	0	0	4	1 128
kitu turtu -	41 391	5 133	0	22	46 546
Iš viso	545 458	45 310	98 986	197 259	887 013

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.6. Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos

Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos apibendrintos žemiau:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Verslo klientai	59 401	41 541	61 281	11 759
Privatūs klientai	12 211	7 327	8 533	-
Atėmus: Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės *	(497)	(497)	(10 552)	(10 552)
Bendroji vertė	71 115	48 371	59 262	1 207
Atėmus: vertės sumažėjimas	(1 308)	(201)	(1 450)	(62)
t.sk.: individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(1 256)	(150)	(1 447)	(61)
t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(52)	(51)	(3)	(1)
Grynoji vertė	69 807	48 170	57 812	1 145

* Skirtumas tarp įsigijimo vertės ir bendrosios vertės - skirtumas tarp pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį perimtų finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų tikrosios vertės, nustatytos turto vertintojų, pagal kurią Šiaulių bankas perėmė minėtas paskolas ir šių gautinų sumų bendrosios vertės.

	Grupė			2015 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios	9 594	43 510	53 104	6 341	37 984	44 325
Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios	2 487	13 701	16 188	1 937	10 204	12 141
Individualiai nuvertėjusios finansinės nuomos gautinos sumos	130	1 693	1 823	255	2 541	2 796
Bendroji vertė	12 211	58 904	71 115	8 533	50 729	59 262
Atėmus: Vertės sumažėjimas	(98)	(1 210)	(1 308)	(205)	(1 245)	(1 450)
t.sk.: individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(90)	(1 166)	(1 256)	(203)	(1 244)	(1 447)
t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(8)	(44)	(52)	(2)	(1)	(3)
Grynoji vertė	12 113	57 694	69 807	8 328	49 484	57 812

	Bankas			2015 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios	5 818	29 843	35 661	-	1 095	1 095
Finansinės nuomos gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios	1 509	10 960	12 469	-	1	1
Individualiai nuvertėjusios finansinės nuomos gautinos sumos	-	241	241	-	111	111
Bendroji vertė	7 327	41 044	48 371	-	1 207	1 207
Atėmus: Vertės sumažėjimas	(8)	(193)	(201)	-	(62)	(62)
t.sk.: individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas	-	(150)	(150)	-	(61)	(61)
t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaitytiems nuostoliams	(8)	(43)	(51)	-	(1)	(1)
Grynoji vertė	7 319	40 851	48 170	-	1 145	1 145

Per 2016 metus Grupės finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų portfelis padidėjo 20 proc. 2016 m. gruodžio 31 d. bendra finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų vertės sumažėjimo suma sudarė 1 308 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 1 450 tūkst. Eur) – t.y. 1,84 proc. atitinkamo portfolio (2015 m. gruodžio 31 d. – 2,45 proc.).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

a) Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra individualiai nuvertėjusios

Priimant sprendimą, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš privačių klientų vertinamos naudojant vertinimo balais priemones. Po suteikimo finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos yra stebimos atsižvelgiant į jų pradelimą. Visos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš privačių klientų, kurios nėra nei pradelstos, nei nuvertėję, kredito rizikos valdymo požiūriu yra laikomos standartinės rizikos.

	Grupė			2015 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Standartinės	9 442	23 440	32 882	6 218	24 666	30 884
Galimos rizikos	144	16 701	16 845	88	12 058	12 146
Padidintos rizikos	8	3 369	3 377	35	1 260	1 295
Bendroji vertė	9 594	43 510	53 104	6 341	37 984	44 325
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(6)	(33)	(39)	(2)	(1)	(3)
Grynoji vertė	9 588	43 477	53 065	6 339	37 983	44 322

	Bankas			2015 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Standartinės	5 718	16 224	21 942	-	898	898
Galimos rizikos	100	13 097	13 197	-	8	8
Padidintos rizikos	-	522	522	-	189	189
Bendroji vertė	5 818	29 843	35 661	-	1 095	1 095
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(6)	(32)	(38)	-	(1)	(1)
Grynoji vertė	5 812	29 811	35 623	-	1 094	1 094

Standartinė finansinės nuomos (lizingo) gautina suma – tai gautina suma, kurios grąžinimo gavėjas nėra uždelsęs ir kliento finansinė būklė yra arba labai gera, arba gera. Galimos rizikos finansinės nuomos (lizingo) gautina suma – tai gautina suma, kurios grąžinimo gavėjas nėra uždelsęs ir kliento finansinė būklė yra patenkinama. Padidintos rizikos finansinės nuomos (lizingo) gautina suma – tai gautina suma, kurios grąžinimo gavėjas nėra uždelsęs ir kliento finansinė būklė yra bloga arba labai bloga.

b) Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, kurios yra pradelstos, bet nėra individualiai nuvertėjusios

	Grupė			2015 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Pradelstos iki 3 dienų	839	8 263	9 102	721	1 606	2 327
Pradelstos 4-40 dienų	1 447	4 628	6 075	1 016	4 037	5 053
Pradelstos 41-90 dienų	153	246	399	100	123	223
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	48	564	612	100	4 438	4 538
Bendroji vertė	2 487	13 701	16 188	1 937	10 204	12 141
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(2)	(11)	(13)	-	-	-
Grynoji vertė	2 485	13 690	16 175	1 937	10 204	12 141
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	2 481	13 692	16 173	1 908	9 004	10 912

	Bankas			2015 m.		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
Pradelstos iki 3 dienų	736	7 345	8 081	-	-	-
Pradelstos 4-40 dienų	731	3 435	4 166	-	-	-
Pradelstos 41-90 dienų	42	136	178	-	-	-
Pradelstos daugiau nei 90 dienų	-	44	44	-	1	1
Bendroji vertė	1 509	10 960	12 469	-	1	1
Kolektyviniai atidėjiniai patirties, bet neapskaičiuotiems nuostoliams	(2)	(11)	(13)	-	-	-
Grynoji vertė	1 507	10 949	12 456	-	1	1
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	1 507	10 958	12 465	-	1	1

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

c) Nuvertėjusios individualiai vertinamos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos

	Grupė			Bankas		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
2016 m. gruodžio 31 d.						
Nuvertėjusios individualiai vertinamos finansinės nuomos gautinos sumos	130	1 693	1 823	-	241	241
Individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(90)	(1 166)	(1 256)	-	(150)	(150)
Grynoji vertė	40	527	567	-	91	91
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	51	1 182	1 233	-	191	191
2015 m. gruodžio 31 d.						
Nuvertėjusios individualiai vertinamos finansinės nuomos gautinos sumos	255	2 541	2 796	-	111	111
Individualiai vertinamų finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(203)	(1 244)	(1 447)	-	(61)	(61)
Grynoji vertė	52	1 297	1 349	-	50	50
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė	71	1 880	1 951	-	82	82

d) Informacija apie finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų rizikos mažinimo priemones

Pirmą kartą apskaitoje pripažįstant finansinės nuomos (lizingo) gautinas sumas, rizikos mažinimo priemonių tikroji vertė yra nustatoma remiantis vertinimo metodika, įprastai naudojama atitinkamos rūšies priemonių vertinimui. Nekilnojamasis turtas ir kilnojamasis turtas, naudojamas kaip rizikos mažinimo priemonė, įvertinamas rinkos verte. Vėlesniais laikotarpiais rizikos mažinimo priemonių tikroji vertė perskaiciuojama, atsižvelgiant į jų nusidėvėjimo normatyvus.

Kai pozicija užtikrinama keliomis skirtingų rūšių rizikos mažinimo priemonėmis, jas pripažįstant prioritetą teikiamas atsižvelgiant į jų likvidumą. Transporto priemonės laikomos likvidžiausiomis, mažesnio likvidumo – gyvenamosios paskirties nekilnojamasis turtas, po jo – kitas nekilnojamasis turtas. Įrengimai ir kitas turtas laikomi žemiausio likvidumo rizikos mažinimo priemonėmis.

Paskolos davėjas išlieka lizinguojamo objekto savininku. Todėl, kliento nemokumo atveju, paskolos davėjas gali perimti rizikos mažinimo priemones ir realizuoti jas per palyginti trumpą laikotarpį.

Toliau pateiktose lentelėse nurodoma žemesnė iš finansinės nuomos (lizingo) sandorio paskolos ar užstoato vertės.

	Grupė			Bankas		
	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso	Iš privačių klientų	Iš verslo klientų	Iš viso
2016 m.						
2015 m.						
Neužtikrintos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	346	3 453	3 799	441	2 355	2 796
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, užtikrintos:						
transporto priemonėmis -	10 924	23 729	34 653	7 056	16 947	24 003
nekilnojamuoju turtu -	820	24 047	24 867	870	23 030	23 900
lėktuvais -	-	625	625	-	1 157	1 157
gamybiniais įrengimais -	-	1 437	1 437	-	2 147	2 147
kitais įrengimais -	55	5 569	5 624	79	4 951	5 030
kitu turtu -	66	44	110	87	142	229
Iš viso	12 211	58 904	71 115	8 533	50 729	59 262
2016 m.						
2015 m.						
Neužtikrintos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	125	2 585	2 710	-	28	28
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos, užtikrintos:						
transporto priemonėmis -	6 501	18 014	24 515	-	29	29
nekilnojamuoju turtu -	682	16 463	17 145	-	1 011	1 011
lėktuvais -	-	-	-	-	-	-
gamybiniais įrengimais -	-	-	-	-	131	131
kitais įrengimais -	19	3 982	4 001	-	8	8
kitu turtu -	-	-	-	-	-	-
Iš viso	7 327	41 044	48 371	-	1 207	1 207

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.7. Kitas finansinis turtas

Kitą finansinį turtą sudaro gautinos sumos.

	Grupė					
	2016 m.			2015 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Nėra pradelstas ir nėra nuvertėjęs	103	4 033	4 136	121	2 408	2 529
Pradelstas, bet nenuvertėjęs	-	-	-	-	-	-
Nuvertėjęs	7	23	30	7	45	52
Bendroji vertė	110	4 056	4 166	128	2 453	2 581
Atėmus: vertės sumažėjimas	(7)	(23)	(30)	(7)	(23)	(30)
Grynoji vertė	103	4 033	4 136	121	2 430	2 551

	Bankas					
	2016			2015		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Nėra pradelstas ir nėra nuvertėjęs	79	2 999	3 078	97	2 050	2 147
Pradelstas, bet nenuvertėjęs	-	-	-	-	-	-
Nuvertėjęs	7	8	15	7	45	52
Bendroji vertė	86	3 007	3 093	104	2 095	2 199
Atėmus: vertės sumažėjimas	(7)	(8)	(15)	(7)	(23)	(30)
Grynoji vertė	79	2 999	3 078	97	2 072	2 169

a) Gautinos sumos, kurios nėra pradelstos ir nėra nuvertėjusios

	Grupė					
	2016 m.			2015 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Standartinės	79	4 057	4 136	97	2 432	2 529
Galimos rizikos	-	-	-	-	-	-
Padidintos rizikos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	79	4 057	4 136	97	2 432	2 529

	Bankas					
	2016 m.			2015 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Standartinės	79	2 999	3 078	97	2 050	2 147
Galimos rizikos	-	-	-	-	-	-
Padidintos rizikos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	79	2 999	3 078	97	2 050	2 147

b) Nuvertėjusios gautinos sumos

Nuvertėjusiam kitam turtui suformuojama 100 proc. atidėjinių vertės sumažėjimui, nebent turtas padengtas užtikrinimo priemonėmis.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

1.8. Finansinio turto, turinčio kredito riziką, koncentracija

Ekonominės veiklos sektoriai

Grupė ir Bankas pasitvirtino skolinimo limitus išduotoms paskoloms atskiriems ekonominės veiklos sektoriams, kurie Banko sprendimu yra reguliariai peržiūrimi. Toliau pateikti Banko valdybos patvirtinti limitai: didmeninė ir mažmeninė prekyba – 15 proc. viso paskolų portfelio (Grupė – 17 proc.), paskolos individualiems klientams – 12 proc. (Grupė – 17 proc.), gamybinės įmonės – 18 proc., statyba – 20 proc., nekilnojamas turtas ir nuoma – 20 proc., žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė – 15 proc., transportas ir saugojimas – 8 proc. (Grupė – 10 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla – 7 proc. (Grupė – 8 proc.), žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas – 8 proc. 2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas neviršijo aukščiau nurodytų limitų.

Lentelėje pateikiamos pagrindinių pozicijų turinčių kredito riziką sumos apskaitine verte pagal klientų ekonominės veiklos sektorius.

Grupė

	Finansinis tarpininkavimas	Didmeninė ir mažmeninė prekyba	Gamyba	Nekilnojamas turtas ir nuoma	Statyba	Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	Transportas, sandėliavimas, susisiekimas	Sveikatos apsauga ir socialinis darbas	Paskolos privatiems klientams	Kita	Iš viso
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	5 337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 337
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų:	4 543	112 420	95 255	110 815	81 845	95 311	125 020	25 833	31 510	116 564	154 493	953 609
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116 564	-	116 564
Vartojimo paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59 207	-	59 207
Hipotekinės paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36 562	-	36 562
Kreditinės kortelės -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 312	-	1 312
Kitos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19 483	-	19 483
Paskolos verslo klientams:	4 526	112 420	95 255	110 815	81 845	95 311	125 020	25 833	31 510	-	154 493	837 028
Didelės įmonės -	-	598	28 475	-	10 044	-	-	-	16 617	-	108	55 842
SVĮ -	4 526	111 822	66 780	110 815	71 586	95 311	121	20 785	12 190	-	97 258	591 194
Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -	-	-	-	-	215	-	124 899	5 048	2 703	-	57 127	189 992
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš:	2 540	10 237	5 341	6 316	3 371	2 870	728	7 762	750	12 111	17 782	69 808
Privatių klientų -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 111	-	12 111
Verslo klientų -	2 540	10 237	5 341	6 316	3 371	2 870	728	7 762	750	-	17 782	57 697
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):	23 102	141	1 224	255	-	411	27 089	230	383	-	4 592	57 427
Skolos vertybiniai popieriai -	5 800	122	1 201	227	-	411	27 089	208	374	-	4 353	39 785
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	17 302	19	23	28	-	-	-	22	9	-	239	17 642
Išvestinės finansinės priemonės	2 628	457	290	524	1 258	987	13	128	104	1 270	1 324	8 983
Parduoti skirti vertybiniai popieriai:	9 244	-	-	213	-	-	-	1 011	119	-	8 581	19 168
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	1 481	-	-	213	-	-	-	-	119	-	321	2 134
Skolos vertybiniai popieriai -	7 763	-	-	-	-	-	-	1 011	-	-	8 260	17 034
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo:	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Skolos vertybiniai popieriai -	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Kitas finansinis turtas	301	13	9	-	4	6	-	2	5	103	3 693	4 136
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansinės garantijos -	1 116	6 501	2 089	1 055	3 129	66	-	250	30	-	7 017	21 253
Akredityvai -	-	1 433	194	-	-	558	-	-	-	-	-	2 185
Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai -	-	16 281	30 541	10 706	17 903	10 654	8 205	1 327	3 570	4 098	13 118	116 403
2016 m. gruodžio 31 d.	101 844	148 809	148 789	129 884	107 510	110 863	581 810	36 543	37 010	134 146	245 155	1 782 363
2015 m. gruodžio 31 d.	116 243	125 645	124 433	116 386	92 893	87 547	567 244	42 851	37 973	123 290	219 355	1 653 860

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Bankas

	Finansinis tarpininkavimas	Didmeninė ir mažmeninė prekyba	Gamyba	Nekinijamas turtas ir nuoma	Statyba	Žemės ūkis, medžioklė, miškininkystė	Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	Transportas, sandėliavimas, susisiekimas	Sveikatos apsauga ir socialinis darbas	Paskolos privatiems klientams	Kita	Iš viso
Paskolos ir gautinos sumos iš bankų	5 337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 337
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų:	63 388	112 420	95 255	131 239	93 146	95 300	125 020	25 833	31 510	67 458	153 586	994 155
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	58 862	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58 862
Paskolos privatiems klientams (mažmeninės):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67 458	-	67 458
Vartojimo paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 322	-	10 322
Hipotekinės paskolos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36 562	-	36 562
Kreditinės kortelės -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 113	-	1 113
Kitos -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19 461	-	19 461
Paskolos verslo klientams:	4 526	112 420	95 255	131 239	93 146	95 300	125 020	25 833	31 510	-	153 586	867 835
Dideles įmonės -	-	598	28 475	-	10 044	-	-	-	16 617	-	108	55 842
SVJ -	4 526	111 822	66 780	131 239	82 887	95 300	121	20 785	12 190	-	96 351	622 001
Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -	-	-	-	-	215	-	124 899	5 048	2 703	-	57 127	189 992
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos iš:	190	4 527	3 692	5 965	2 274	2 100	428	6 420	647	7 319	14 608	48 170
Privatių klientų -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 319	-	7 319
Verslo klientų -	190	4 527	3 692	5 965	2 274	2 100	428	6 420	647	-	14 608	40 851
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):	4 280	19	1 224	28	-	-	18 131	22	383	-	2 016	26 103
Skolos vertybiniai popieriai -	4 175	-	1 201	-	-	-	18 131	-	374	-	1 777	25 658
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	105	19	23	28	-	-	-	22	9	-	239	445
Išvestinės finansinės priemonės	2 606	415	255	521	1 239	974	13	104	103	1 185	1 272	8 687
Parduoti skirti vertybiniai popieriai:	7 901	-	-	11	-	-	-	1 011	-	-	8 581	17 504
Nuosavybės vertybiniai popieriai -	541	-	-	11	-	-	-	-	-	-	321	873
Skolos vertybiniai popieriai -	7 360	-	-	-	-	-	-	1 011	-	-	8 260	16 631
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo:	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Skolos vertybiniai popieriai -	53 033	1 326	13 846	-	-	-	420 755	-	539	-	34 555	524 054
Kitas finansinis turtas	301	13	9	-	4	6	-	2	5	79	2 659	3 078
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:												
Finansinės garantijos -	1 183	6 501	2 089	1 055	3 129	66	-	250	30	-	7 017	21 320
Akredityvai -	-	1 433	194	-	-	558	-	-	-	-	-	2 185
Paskolų suteikimo ir kiti su kreditavimu susiję įsipareigojimai -	21 436	16 281	30 541	13 225	18 192	10 654	7 975	1 327	3 570	4 097	13 118	140 416
2016 m. gruodžio 31 d.	159 655	142 935	147 105	152 044	117 984	109 658	572 322	34 969	36 787	80 138	237 412	1 791 009
2015 m. gruodžio 31 d.	195 809	115 370	120 327	118 392	97 239	85 263	558 896	35 008	37 321	66 255	203 018	1 632 898

Koncentracijos rizika

2016 m. gruodžio 31 d. didžiausia vienos paskolos suma, apimanti paskolas keliems susijusiems skolininkams, traktuojamiems kaip vienas skolininkas, neužtikrinta Lietuvos Vyriausybės garantijomis, sudarė 20,7 mln. Eur, t.y. 12,18 proc. Banko skaičiuotino kapitalo (2015 m. gruodžio 31 d. – 20,7 mln. Eur ir 14,56 proc. Banko skaičiuotino kapitalo).

2. Rinkos rizika

Grupė prisiima rinkos riziką, kuri apibrėžiama kaip Grupės rizika patirti nuostolių dėl rinkos parametų, tokių kaip užsienio valiutos kurso (valiutos kurso rizika), palūkanų normos (palūkanų normos rizika) ar vertybinių popierių kainos (vertybinių popierių kainos rizika) nepalankių svyravimų. Grupei reikšmingiausios iš visų rinkos rizikos rūšių yra vertybinių popierių kainos ir palūkanų normos rizikos, tuo tarpu kitos rinkos rizikos rūšys – mažiau reikšmingos.

2.1. Užsienio valiutos kursų svyravimo rizika

Valiutų kursų svyravimo rizikos valdymą reglamentuoja Užsienio valiutos rizikos valdymo procedūros, kurios nustato principus, kurie padeda Grupei sumažinti iki minimumo jos patiriamą valiutos kursų svyravimo riziką. Grupė nevykdo jokių spekuliacinių operacijų, dėl kurių iš atvirų valiutų pozicijų galima būtų tikėtis gauti pelno pasikeitus valiutos kursui. Banko valdyba tvirtina ir reguliariai peržiūri atviroms valiutų pozicijoms nustatomus maksimalius limitus Banko patrunuojamųjų įmonių ir paties Banko lygyje. Banko Rinkų ir išdo departamentas atsakingas už tai, kaip Grupė laikosi Užsienio valiutos rizikos valdymo procedūrų.

Grupė ir Bankas valdo valiutų kursų svyravimo riziką skaičiuojant atvirą valiutos poziciją, kuri lygi iš balansinio ir nebalansinio turto atėmus balansinius ir nebalansinius įsipareigojimus kiekviena valiuta. Atviroji valiutos pozicija gali būti trumpoji ir ilgoji. Kiekvienos valiutos ilgoji pozicija – kuomet Grupės turtas viršija įsipareigojimus, o trumpoji pozicija – kuomet Grupės įsipareigojimai viršija turtą. Grupė taip pat skaičiuoja Bendrą atvirąją poziciją (BAP), kuri lygi didesnei iš atvirųjų atskirai sudėtų trumpųjų ir ilgųjų pozicijų sumų. 2016 m. gruodžio 31 d. Grupės BAP ir kapitalo santykio rodiklis buvo 0,17 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 0,37 proc.), Banko BAP ir kapitalo santykio rodiklis buvo 0,10 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 0,36 proc.).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Atviros valiutų pozicijos

Žemiau pateiktos Grupės atviros pagrindinių valiutų pozicijos 2016 m. gruodžio 31 d.:

	USD	Kitos valiutos	Iš viso valiutomis	EUR	Iš viso
Turtas					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	11 963	9 416	21 379	132 488	153 867
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	2 670	-	2 670	2 667	5 337
<i>Vertybinių popierių, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	12 104	-	12 104	45 323	57 427
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	61	-	61	8 922	8 983
<i>Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos</i>	10 572	15	10 587	1 012 829	1 023 416
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti -</i>	9 716	-	9 716	9 452	19 168
<i>laikomi iki išpirkimo -</i>	9 233	-	9 233	514 821	524 054
<i>Nematerialusis turtas</i>	-	-	-	4 180	4 180
<i>Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas</i>	-	-	-	28 273	28 273
<i>Kitas turtas</i>	88	3	91	36 482	36 573
Iš viso turto	56 407	9 434	65 841	1 795 437	1 861 278
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė					
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	235	-	235	89 558	89 793
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	102 713	13 146	115 859	1 379 228	1 495 087
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	-	-	-	28 326	28 326
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	-	22 064	22 064
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	6 649	-	6 649	18 866	25 515
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	8	6	14	20 962	20 976
<i>Akcininkų nuosavybė</i>	306	-	306	179 211	179 517
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	109 911	13 152	123 063	1 738 215	1 861 278
Grynoji balansinė pozicija	(53 504)	(3 718)	(57 222)	57 222	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	53 624	3 860	57 484	(54 089)	3 395
Grynoji atvira pozicija	120	142	262	3 133	3 395

Žemiau pateiktos Grupės atviros pagrindinių valiutų pozicijos 2015 m. gruodžio 31 d.:

	USD	Kitos valiutos	Iš viso valiutomis	EUR	Iš viso
Turtas	80 384	13 542	93 926	1 601 114	1 695 040
<i>Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė</i>	97 022	12 083	109 105	1 585 935	1 695 040
Grynoji balansinė pozicija	(16 638)	1 459	(15 179)	15 179	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	16 539	(1 108)	15 431	(14 411)	1 020
Grynoji atvira pozicija	(99)	351	252	768	1 020

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Žemiau pateiktos Banko atviros pagrindinių valiutų pozicijos 2016 m. gruodžio 31 d.:

	USD	Kitos valiutos	Iš viso valiutomis	EUR	Iš viso
Turtas					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	11 725	9 416	21 141	130 970	152 111
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	2 670	-	2 670	2 667	5 337
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostoliai)</i>	5 524	-	5 524	20 579	26 103
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	61	-	61	8 626	8 687
<i>Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo)</i>					
<i>gautinos sumos</i>	10 572	15	10 587	1 031 738	1 042 325
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai</i>					
<i>skirti parduoti -</i>	9 716	-	9 716	7 788	17 504
<i>laikomi iki išpirkimo -</i>	9 233	-	9 233	514 821	524 054
<i>Investicijos į patrunuojamąsias įmones</i>	-	-	-	26 665	26 665
<i>Nematerialusis turtas</i>	-	-	-	1 210	1 210
<i>Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas</i>	-	-	-	11 644	11 644
<i>Kitas turtas</i>	88	3	91	7 908	7 999
Iš viso turto	49 589	9 434	59 023	1 764 616	1 823 639
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė					
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	235	-	235	91 844	92 079
<i>Klientams mokėtinos sumos</i>	102 713	13 146	115 859	1 379 619	1 495 478
<i>Specialieji ir skolinimo fondai</i>	-	-	-	28 326	28 326
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	-	22 064	22 064
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	8	6	14	12 735	12 749
<i>Akcininkų nuosavybė</i>	306	-	306	172 637	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	103 262	13 152	116 414	1 707 225	1 823 639
Grynoji balansinė pozicija	(53 673)	(3 718)	(57 391)	57 391	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	53 624	3 860	57 484	(54 089)	3 395
Grynoji atvira pozicija	(49)	142	93	3 302	3 395

Žemiau pateiktos Banko atviros pagrindinių valiutų pozicijos 2015 m. gruodžio 31 d.:

	USD	Kitos valiutos	Iš viso valiutomis	EUR	Iš viso
Turtas					
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	73 355	13 361	86 716	1 571 141	1 657 857
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostoliai)</i>	90 160	11 899	102 059	1 555 798	1 657 857
Grynoji balansinė pozicija	(16 805)	1 462	(15 343)	15 343	-
<i>Atvira valiutos sandorių pozicija</i>	16 539	(1 108)	15 431	(14 411)	1 020
Grynoji atvira pozicija	(266)	354	88	932	1 020

Bankas yra suteikęs paskolų užsienio valiuta. Nors šios paskolos paprastai finansuojamos ta pačia valiuta, priklausomai nuo skolininko pinigų srautų pagrindinės valiutos, užsienio valiutų sustiprėjimas nacionalinės valiutos atžvilgiu gali neigiamai paveikti skolininkų galimybę grąžinti paskolas, o tai padidina būsimų nuostolių iš paskolų tikimybę.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Jautrumas valiutos kursų svyravimo rizikai

Valiutos kursų svyravimo rizika ribojama atvirų užsienio valiutos pozicijų sumomis. Jautrumas valiutos kursų svyravimo rizikai apskaičiuojamas įvertinant galimus nuostolius iš atvirų pozicijų, t. y. atvira užsienio valiutos pozicija yra padauginama iš tikėtino užsienio valiutos kurso pokyčio. Grupės (Banko) valiutos kursų svyravimo rizikos parametrai nustatyti įvertinus maksimalius valiutos kursų svyravimus per 2016 metus, bei prognozes, kad 2017 metais valiutų svyravimai išlaikys tą pačią tendenciją.

Valiuta	Tikėtinas metinis pokytis, 2017 m.	Tikėtinas metinis pokytis, 2016 m.
CHF	2,5 proc.	10 proc.
DKK	0,5 proc.	0,5 proc.
GBP	15 proc.	6 proc.
SEK	5 proc.	3 proc.
USD	6 proc.	7 proc.
Kitos valiutos	4 proc.	5,5 proc.
NVS valstybių valiutos	10 proc.	24 proc.

Žemiau pateiktoje lentelėje pavaizduotas Grupės (Banko) veiklos rezultato (pelno ar nuostolių) ir akcininkų nuosavybės jautrumas pagrįstai tikėtiniems valiutos kursų, taikomų balanso parengimo dieną, pokyčiams, kuomet visi kiti kintamieji išlieka pastovūs:

Poveikis pelnui (nuostoliams) bei nuosavybei	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
USD	7	3	7	19
GBP	6	6	7	7
CHF	-	-	12	12
DKK	-	-	-	-
SEK	-	-	1	1
Kitos valiutos	5	5	19	19
NVS valstybių valiutos	1	1	2	2
Iš viso	19	15	48	60

Tikėtino užsienio valiutos kurso pokyčio poveikis Grupės ir Banko metų pelnui yra priimtino lygio. 2016 m. Grupės ir Banko pelnas dėl šios įtakos padidėtų/sumažėtų atitinkamai 19 tūkst. Eur ir 15 tūkst. Eur (2015 m. – Grupės 48 tūkst. Eur, Banko 60 tūkst. Eur).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

2.2. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai rizika patirti nuostolių dėl galimo nesuderintų Banko ir Grupės turto ir įsipareigojimų perkainojimo.

Pinigų srautų palūkanų normos rizika yra rizika, kad finansinių priemonių ateities pinigų srautai pasikeis dėl palūkanų normos pokyčių rinkoje. Tikrosios vertės palūkanų normos rizika yra rizika, kad finansinių priemonių vertė pasikeis dėl palūkanų normos pokyčių rinkoje. Bankas ir Grupė patiria tiek tikrosios vertės, tiek pinigų srautų palūkanų normos rizikas, susijusias su palūkanų normos pokyčiais rinkoje.

Rizikos valdymą reglamentuoja Palūkanų normos rizikos valdymo procedūros, kuriose nustatyti rizikos įvertinimo metodai bei rizikos valdymo priemonės. Ši tvarka yra patvirtinta Banko valdybos ir joje yra išdėstyti tokie principai:

- Bankas vadovaujasi principu, kuriuo remiantis jis vengia spėliojimų, kokios bus palūkanų normos ateityje;
- rizikos dydis įvertinamas remiantis palūkanų normos spragos modeliu;
- Rizikų valdymo ir atskaitomybės departamentas reguliariai teikia informaciją Rizikos valdymo komitetui apie atitinkamų spragos limitų laikymąsi.

Turto ir įsipareigojimų analizė pagal kontraktinius palūkanų normos peržiūrėjimo arba pabaigos terminus

Žemiau lentelėje pateikiami duomenys apie Grupės ir Banko palūkanų normos riziką. Turtas ir įsipareigojimai, parodyti balansine verte, suskirstyti pagal palūkanų normos peržiūrėjimo terminą arba turto ir įsipareigojimų terminą, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra ankstesnis.

Duomenys apie Grupės palūkanų normos riziką 2016 m. gruodžio 31 d.:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
Turtas							
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	-	-	-	-	-	153 867	153 867
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų</i>	-	122	2 391	-	-	2 824	5 337
<i>Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	22	454	1 243	1 745	36 321	17 642	57 427
<i>Išvestinės finansinės priemonės</i>	-	-	-	-	-	8 983	8 983
<i>Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos</i>	197 262	249 464	384 687	33 804	95 724	62 475	1 023 416
<i>Investiciniai vertybiniai popieriai</i>							
<i>skirti parduoti -</i>	13	107	32	12	16 467	2 537	19 168
<i>laikomi iki išpirkimo -</i>	2 407	19 137	11 433	59 194	431 883	-	524 054
<i>Nematerialusis turtas</i>	-	-	-	-	-	4 180	4 180
<i>Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas</i>	-	-	-	-	-	28 273	28 273
<i>Kitas turtas</i>	-	-	-	-	-	36 573	36 573
Iš viso turto	199 704	269 284	399 786	94 755	580 395	317 354	1 861 278
<i>Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms</i>	19 637	1 934	1 180	49 457	-	17 585	89 793
<i>Klientams mokėtinos sumos, specialieji ir skolinimo fondai</i>	102 026	134 294	187 974	303 362	150 077	645 680	1 523 413
<i>Subordinuota paskola</i>	-	20 000	-	-	-	2 064	22 064
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	-	-	-	-	-	25 515	25 515
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	-	-	-	-	-	20 976	20 976
<i>Akcininkų nuosavybė</i>	-	-	-	-	-	179 517	179 517
Iš viso įsipareigojimų ir acininkų nuosavybės	121 663	156 228	189 154	352 819	150 077	891 337	1 861 278
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	78 041	113 056	210 632	(258 064)	430 318	(573 983)	-

Duomenys apie Grupės palūkanų normos riziką 2015 m. gruodžio 31 d.:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
<i>Iš viso turto</i>	234 917	248 996	388 850	41 553	554 353	226 371	1 695 040
<i>Iš viso įsipareigojimų ir acininkų nuosavybės</i>	143 261	169 961	209 612	339 125	145 887	687 194	1 695 040
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	91 656	79 035	179 238	(297 572)	408 466	(460 823)	-

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Duomenys apie Banko palūkanų normos riziką 2016 m. gruodžio 31 d.:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
Turtas							
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-	-	152 111	152 111
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	122	2 391	-	-	2 824	5 337
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	16	283	1 144	1 373	22 842	445	26 103
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-	-	8 687	8 687
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	189 603	274 489	391 446	48 330	80 566	57 891	1 042 325
Investiciniai vertybiniai popieriai							
skirti parduoti -	13	107	32	12	16 467	873	17 504
laikomi iki išpirkimo -	2 407	19 137	11 433	59 194	431 883	-	524 054
Investicijos į patrunuojamąsias įmones	-	-	-	-	-	26 665	26 665
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	1 210	1 210
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	11 644	11 644
Kitas turtas	-	-	-	-	-	7 999	7 999
Iš viso turto	192 039	294 138	406 446	108 909	551 758	270 349	1 823 639
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	19 637	1 936	1 220	49 457	600	19 229	92 079
Klientams mokėtinos sumos, specialieji ir skolinimo fondai	102 026	134 294	187 974	303 362	150 077	646 071	1 523 804
Subordinuota paskola	-	20 000	-	-	-	2 064	22 064
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	-	12 749	12 749
Akcinių nuosavybės	-	-	-	-	-	172 943	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir acininkų nuosavybės	121 663	156 230	189 194	352 819	150 677	853 056	1 823 639
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	70 376	137 908	217 252	(243 910)	401 081	(582 707)	-

Duomenys apie Banko palūkanų normos riziką 2015 m. gruodžio 31 d.:

	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
Iš viso turto	235 395	260 523	369 794	69 345	527 214	195 586	1 657 857
Iš viso įsipareigojimų ir acininkų nuosavybės	143 052	169 916	209 490	338 759	123 114	673 526	1 657 857
Jautrumo palūkanų normai skirtumas	92 343	90 607	160 304	(269 414)	404 100	(477 940)	-

Jautrumas palūkanų normos rizikai

Lentelėje žemiau yra pateikiama palūkanų normos pokyčiams jautrus turtas ir įsipareigojimai pagal palūkanų normos peržiūrėjimo laikotarpius, kuriais remiantis vertinama pinigų srautų palūkanų normos rizika.

Grupė	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
2016 m. gruodžio 31 d.							
Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai	199 704	269 284	399 786	94 755	580 395	252 464	1 796 388
Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai	121 663	156 228	189 154	352 819	150 077	677 285	1 647 226
Grynoji palūkanų normos spraga 2016 m. gruodžio 31 d.	78 041	113 056	210 632	(258 064)	430 318	(424 821)	149 162
2015 m. gruodžio 31 d.							
Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai	234 917	248 996	388 850	41 553	554 353	150 052	1 618 721
Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai	143 052	169 916	209 490	338 701	123 114	539 688	1 523 961
Grynoji palūkanų normos spraga 2015 m. gruodžio 31 d.	91 865	79 080	179 360	(297 148)	431 239	(389 636)	94 760

Vertinant Grupės pelno ir kitų bendrųjų pajamų jautrumą palūkanų normų pokyčiams, daroma prielaida, kad palūkanų norma pasikeičia 1 procentiniu punktu.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Lentelėje žemiau apibendrinta 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. palūkanų normos rizikos įtaka Grupės pelnui ir kitoms bendrosioms pajamoms, neįvertinus išvestinių finansinių priemonių įtakos.

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)
<i>Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu</i>	552	(661)	(1 937)	(864)
<i>Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu</i>	(552)	661	1 937	864

Palūkanų normos pajamingumo kreivės poslinkio įtaka remiantis aukščiau nurodytais parametrais turės reikšmingos įtakos Grupės metų bendrosioms pajamoms ir 2016 m. galėtų bendrąsias pajamas padidinti /sumažinti 109 tūkst. Eur (2015 m. 2 801 tūkst. Eur).

Lentelėje žemiau yra pateikiama palūkanų normos pokyčiams jautrus turtas ir įsipareigojimai pagal palūkanų normos peržiūrėjimo laikotarpius, kuriais remiantis vertinama pinigų srautų palūkanų normos rizika.

Bankas	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	Daugiau kaip 1 metai	Palūkanos neskaičiuojamos arba neapibrėžti terminai	Iš viso
2016 m. gruodžio 31 d.							
<i>Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai</i>	192 039	294 138	406 446	108 909	551 758	225 909	1 779 199
<i>Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai</i>	121 663	156 230	189 194	352 819	150 677	675 083	1 645 666
<i>Grynoji palūkanų normos spraga 2016 m. gruodžio 31 d.</i>	70 376	137 908	217 252	(243 910)	401 081	(449 174)	133 533
2015 m. gruodžio 31 d.							
<i>Iš viso turto, jautraus palūkanų normos rizikai</i>	235 395	260 523	369 794	69 345	527 214	130 443	1 592 714
<i>Iš viso įsipareigojimų, jautrių palūkanų normos rizikai</i>	143 052	169 916	209 490	338 701	123 114	539 641	1 523 914
<i>Grynoji palūkanų normos spraga 2015 m. gruodžio 31 d.</i>	92 343	90 607	160 304	(269 356)	404 100	(409 198)	68 800

Vertinant Banko pelno ir kitų bendrųjų pajamų jautrumą palūkanų normų pokyčiams, daroma prielaida, kad palūkanų norma pasikeičia 1 procentiniu punktu.

Lentelėje žemiau apibendrinta 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. palūkanų normos rizikos įtaka Banko pelnui ir kitoms bendrosioms pajamoms, neįvertinus išvestinių finansinių priemonių įtakos.

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)
<i>Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu</i>	1 116	(661)	(1 520)	(864)
<i>Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu</i>	(1 116)	661	1 520	864

Palūkanų normos pajamingumo kreivės poslinkio įtaka remiantis aukščiau nurodytais parametrais turės reikšmingos įtakos Banko metų bendrosioms pajamoms ir 2016 m. galėtų bendrąsias pajamas padidinti /sumažinti 455 tūkst. Eur (2015 m. 2 384 tūkst. Eur).

2.3. Vertybinių popierių rizika

Vertybinių popierių rizika yra rizika patirti nuostolių iš investicijų į vertybinius popierius.

Vertybinių popierių rizikos valdymą reglamentuoja Investavimo į vertybinius popierius limitų tvarka. Siekdamas tinkamai suvaldyti skolos vertybinių popierių portfelio riziką, Bankas naudoja vidinių limitų sistemą, apimančią trukmės/reitingų ir geografinio regiono limitus, taikomus visam skolos vertybinių popierių portfeliui, VaR koeficiento limitus, taikomus skolos vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, portfelius, bei VaR ir kapitalo poreikio dydžių limitus, taikomus prekybiniam ir laikomų parduoti skolos vertybinių popierių portfeliams. Investicijų į nuosavybės vertybinių popierių portfelį rizikai valdyti naudojama limitų sistema, apimanti sprendimų priėmimo, emitentų ir portfelių limitus. Prieš priimant investavimo sprendimą, turi būti įvertinama jo įtaka limitų vykdymui. Kas mėnesį informacija apie limitų vykdymą pateikiama Banko Rizikų valdymo komitetui.

Vertybinių popierių koncentracija

Vertybinių popierių portfelio koncentracija pagal ekonominės veiklos sektorius pateikta Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 1.8 dalyje. Vertybinių popierių portfelio trukmės koncentracija atskleista Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 3.2 dalyje. Vertybinių popierių kredito kokybė yra atskleista 12 ir 15 pastabose. Geografinė skolos vertybinių popierių portfelio koncentracija pateikiama lentelėse žemiau, kuriose yra pateiktas 20 valstybių, kurioms priskirtinos didžiausios Grupės ir Banko skolos vertybinių popierių sumos, sąrašas.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

20 valstybių, kuriose Grupė turi didžiausias skolos vertybinių popierių pozicijas:

	2016 m.				2015 m.			
	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso
1.	Lietuva	340 524	617	341 141	Lietuva	334 391	730	335 121
2.	Rumunija	26 039	-	26 039	Rumunija	24 242	-	24 242
3.	Lenkija	24 321	-	24 321	Nyderlandai	-	21 171	21 171
4.	JAV	-	18 045	18 045	JAV	-	15 339	15 339
5.	Nyderlandai	-	16 581	16 581	Italija	9 265	5 589	14 854
6.	Italija	8 354	4 638	12 992	Prancūzija	2 352	10 885	13 237
7.	Bulgarija	10 654	549	11 203	Airija	4 242	6 873	11 115
8.	Prancūzija	-	10 207	10 207	Latvija	7 414	2 310	9 724
9.	Ispanija	7 935	1 291	9 226	Švedija	6 497	2 765	9 262
10.	Airija	4 005	4 029	8 034	Lenkija	-	8 694	8 694
11.	Slovėnija	7 274	-	7 274	Slovėnija	6 724	1 416	8 140
12.	Latvija	4 511	2 310	6 821	Ispanija	6 020	1 543	7 563
13.	Meksika	1 373	5 132	6 505	Estija	-	6 820	6 820
14.	Švedija	-	6 494	6 494	Didžioji Britanija	-	6 579	6 579
15.	Didžioji Britanija	-	6 279	6 279	Mergelių salos (JK)	1 162	4 928	6 090
16.	Čekija	1 041	4 858	5 899	Čekija	-	6 016	6 016
17.	Liuksemburgas	-	5 334	5 334	Bulgarija	5 628	86	5 714
18.	Turkija	1 982	2 362	4 344	Turkija	3 250	2 362	5 612
19.	Čilė	157	4 080	4 237	Liuksemburgas	-	4 305	4 305
20.	Vokietija	-	4 155	4 155	Austrija	-	4 150	4 150
	Kitos valstybės	9 675	36 067	45 742	Kitos valstybės	8 609	36 032	44 641
	Iš viso	447 845	133 028	580 873	Iš viso	419 796	148 593	568 389

20 valstybių, kuriose Bankas turi didžiausias skolos vertybinių popierių pozicijas:

	2016 m.				2015 m.			
	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso	Valstybė	Vyriausybės skolos VP	Įmonių skolos VP	Iš viso
1.	Lietuva	340 247	214	340 461	Lietuva	332 812	328	333 140
2.	Rumunija	25 335	-	25 335	Rumunija	23 865	-	23 865
3.	Lenkija	23 195	-	23 195	Nyderlandai	-	20 245	20 245
4.	JAV	-	17 735	17 735	JAV	-	15 027	15 027
5.	Nyderlandai	-	15 977	15 977	Italija	8 655	5 436	14 091
6.	Italija	7 491	4 488	11 979	Prancūzija	2 352	10 770	13 122
7.	Bulgarija	10 139	549	10 688	Airija	4 113	6 763	10 876
8.	Prancūzija	-	10 000	10 000	Latvija	6 974	2 310	9 284
9.	Ispanija	7 935	1 070	9 005	Švedija	-	8 694	8 694
10.	Airija	4 005	4 029	8 034	Lenkija	6 075	2 555	8 630
11.	Slovėnija	7 010	0	7 010	Slovėnija	6 317	1 416	7 733
12.	Švedija	-	6 494	6 494	Ispanija	5 966	1 102	7 068
13.	Latvija	4 144	2 310	6 454	Estija	-	6 532	6 532
14.	Didžioji Britanija	-	5 705	5 705	Didžioji Britanija	-	6 055	6 055
15.	Liuksemburgas	-	5 334	5 334	Mergelių salos (JK)	-	6 016	6 016
16.	Meksika	196	5 132	5 328	Čekija	1 038	4 345	5 383
17.	Čekija	1 041	4 271	5 312	Bulgarija	5 136	86	5 222
18.	Čilė	-	4 080	4 080	Turkija	2 238	2 117	4 355
19.	Suomija	-	3 717	3 717	Liuksemburgas	-	4 305	4 305
20.	Vokietija	-	3 681	3 681	Austrija	-	4 150	4 150
	Kitos valstybės	8 148	32 671	40 819	Kitos valstybės	6 292	34 560	40 852
	Iš viso	438 886	127 457	566 343	Iš viso	411 833	142 812	554 645

Vertybinių popierių rizikos jautrumas

Skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius) ir laikomų parduoti portfelio jautrumas lygiagrečiam palūkanų normos kreivės 1 procentinio punkto poslinkiui pateikiamas lentelėje žemiau:

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)	Pelno padidėjimas (sumažėjimas)	Kitų bendrųjų pajamų padidėjimas (sumažėjimas)
Grupė:				
Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu	(1 809)	(661)	(3 855)	(864)
Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu	1 809	661	3 855	864
Bankas:				
Palūkanų norma padidėja 1 procentiniu punktu	(1 456)	(661)	(3 489)	(864)
Palūkanų norma sumažėja 1 procentiniu punktu	1 456	661	3 489	864

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

3. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bankas nesugebės laiku įvykdyti finansinių įsipareigojimų arba nesugebės gauti finansinių išteklių per trumpą laikotarpį, paimant paskolą ar parduodant turtą.

3.1. Likvidumo rizikos valdymo procesas

Likvidumo rizikos valdymas priklauso nuo Banko sugebėjimo padengti finansinių išteklių trūkumą skolinantis iš rinkos bei nuo pačios rinkos likvidumo. Bankas siekia nepriklausyti nuo galimybių skolinantis iš rinkos likvidumo problemų atveju ir likvidumo valdymo strategijos tikslu naudoja teorinį scenarijų, pagal kurį skolinimasis iš rinkos nėra pasiekiamas. Dėl šios priežasties Bankas turi reikšmingą skolos vertybinių popierių portfelį, pasižymintį aukšto likvidumo charakteristikomis – šis portfelis finansinių išteklių trūkumo atveju galėtų būti panaudotas kaip užstatas skolinantis pagal atpirkimo sandorius arba parduotas.

Likvidumo rizikos valdymą reglamentuoja Likvidumo rizikos valdymo tvarka, kurią patvirtino Banko valdyba. Likvidumo rizika įvertinama analizuojant įvairių likvidumo rodiklių dinamiką. Šių rodiklių sąrašas kartu su rekomenduojamais jų pokyčio limitais pateikti aukščiau minėtoje tvarkoje. Sprendimus, susijusius su likvidumo valdymu, priima Banko Rizikos valdymo komitetas, remdamasis Banko Rizikų valdymo ir atskaitomybės departamento pateikta informacija, arba Banko Valdyba, remdamasi Rizikos valdymo komiteto pateikta informacija. Einamojo likvidumo (iki 7 dienų) rizikos valdymas pagrįstas trumpalaikių pinigų srautų analize ir prognozėmis. Už tai atsakingas Rinkų ir iždo departamentas.

Grupė trumpalaikio ir ilgalaikio likvidumo riziką kontroliuoja naudodama nustatytus rodiklius ir limitus.

Nuo 2015 m., Bankas turi laikytis priežiūros institucijos nustatyto Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklio (*liquidity coverage ratio*, LCR). Bankas šio rodiklio laikėsi su reikšminga atsarga (LCR rodiklio reikalavimas yra 100 proc., kurį reikia vykdyti bendrai visomis valiutomis, eurai, ir užsienio valiutomis, kuriomis išreikšti įsipareigojimai viršija 5 proc. įsipareigojimų sumos). 2016 m. gruodžio 31 d. Banko LCR rodiklis (bendrai visomis valiutomis) buvo 324 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. 943 proc.).

2015 m. buvo atnaujinta vidinių likvidumo limitų sistema. Ji apima vidinį likvidumo, minimalaus neigiamo likvidumo skirtumo, likvidaus turto poreikio rodiklius. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bankas vykdė visų jam taikomų priežiūros institucijos nustatytų ir vidinių likvidumo rodiklių reikalavimus.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

3.2. Turto ir įsipareigojimų struktūra pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos

Grupės turto ir įsipareigojimų bei nuosavybės struktūra 2016 m. gruodžio 31 d. pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos:

	Kiekvienų pareikalavimų	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	Daugiau kaip 3 metai	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Turtas									
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	153 867	-	-	-	-	-	-	-	153 867
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	-	265	2 496	877	638	250	811	5 337
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	-	21	453	1 243	1 746	6 981	29 341	17 642	57 427
Išvestinės finansinės priemonės	-	1 392	2 098	1 048	838	2 107	1 500	-	8 983
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	-	27 501	43 315	63 970	139 249	316 448	394 176	38 757	1 023 416
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti -	-	13	107	32	12	4 956	11 511	2 537	19 168
laikomi iki išpirkimo -	-	2 408	19 138	11 432	59 193	176 055	255 828	-	524 054
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	-	-	4 180	4 180
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	11 469	11 469
Kitas turtas	586	5 333	850	345	6 448	14 918	4 562	20 335	53 377
Iš viso turto	154 453	36 668	66 226	80 566	208 363	522 103	697 168	95 731	1 861 278
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	8 066	7 514	5 339	2 763	51 735	4 097	10 279	-	89 793
Klientams mokėtinos sumos	585 995	120 336	136 983	191 510	305 114	135 919	19 230	-	1 495 087
Specialieji ir skolinimo fondai	28 326	-	-	-	-	-	-	-	28 326
Subordinuota paskola	-	-	74	-	-	-	21 990	-	22 064
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	-	344	159	99	539	1 205	23 169	-	25 515
Kiti įsipareigojimai	7 077	5 911	1 239	4 958	681	1 110	-	-	20 976
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	-	-	179 517	179 517
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	629 464	134 105	143 794	199 330	358 069	142 331	74 668	179 517	1 861 278
Grynoji likvidumo spraga	(475 011)	(97 437)	(77 568)	(118 764)	(149 706)	379 772	622 500	(83 786)	-

Grupės turto ir įsipareigojimų bei nuosavybės struktūra 2015 m. gruodžio 31 d. pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos:

	Kiekvienų pareikalavimų	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	Daugiau kaip 3 metai	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Iš viso turto	80 998	54 647	79 750	71 495	126 336	480 448	679 559	121 807	1 695 040
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	502 104	141 252	153 935	215 501	362 608	118 057	56 047	145 536	1 695 040
Grynoji likvidumo spraga	(421 106)	(86 605)	(74 185)	(144 006)	(236 272)	362 391	623 512	(23 729)	-

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Banko turto ir įsipareigojimų bei nuosavybės struktūra 2016 m. gruodžio 31 d. pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos:

	Kiekvieno pareikalavimu	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	Daugiau kaip 3 metai	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Turtas									
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	152 111	-	-	-	-	-	-	-	152 111
Gautinos sumos iš kitų bankų	-	-	265	2 496	877	638	250	811	5 337
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	-	16	282	1 144	1 374	3 837	19 005	445	26 103
Įšvestinės finansinės priemonės	-	1 382	2 080	1 023	791	1 977	1 434	-	8 687
Klientams suteiktos paskolos, finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	-	21 423	75 391	78 545	149 768	297 172	384 569	35 457	1 042 325
Investiciniai vertybiniai popieriai skirti parduoti -	-	13	107	32	12	4 956	11 511	873	17 504
laikomi iki išpirkimo -	-	2 408	19 138	11 432	59 193	176 055	255 828	-	524 054
Investicijos į patronuojamąsias įmones	-	-	-	-	-	-	-	26 665	26 665
Nematerialusis turtas	-	-	-	-	-	-	-	1 210	1 210
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	10 532	10 532
Kitas turtas	580	4 434	208	166	126	48	36	3 513	9 111
Iš viso turto	152 691	29 676	97 471	94 838	212 141	484 683	672 633	79 506	1 823 639
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	9 685	7 514	5 340	2 803	51 735	4 702	10 300	-	92 079
Klientams mokėtinos sumos	586 386	120 336	136 983	191 510	305 114	135 918	19 231	-	1 495 478
Specialieji ir skolinimo fondai	28 326	-	-	-	-	-	-	-	28 326
Subordinuota paskola	-	-	74	-	-	-	21 990	-	22 064
Kiti įsipareigojimai	5 922	906	73	5 375	46	427	-	-	12 749
Akcininkų nuosavybė	-	-	-	-	-	-	-	172 943	172 943
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	630 319	128 756	142 470	199 688	356 895	141 047	51 521	172 943	1 823 639
Grynoji likvidumo spraga	(477 628)	(99 080)	(44 999)	(104 850)	(144 754)	343 636	621 112	(93 437)	-

Banko turto ir įsipareigojimų bei nuosavybės struktūra 2015 m. gruodžio 31 d. pagal laikotarpį, likusį iki termino pabaigos:

	Kiekvieno pareikalavimu	Iki 1 mėn.	1 - 3 mėn.	3 - 6 mėn.	6 - 12 mėn.	1 - 3 metai	Daugiau kaip 3 metai	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Iš viso turto	79 941	59 249	106 110	75 678	140 714	434 628	634 506	127 031	1 657 857
Iš viso įsipareigojimų ir acnininkų nuosavybės	504 560	136 961	153 591	215 282	361 495	116 573	34 519	134 876	1 657 857
Grynoji likvidumo spraga	(424 619)	(77 712)	(47 481)	(139 604)	(220 781)	318 055	599 987	(7 845)	-

Neapibrėžtų terminų paskolas ir gautinas sumas sudaro pozicijos, kurios nebuvo apmokėtos kontraktinėmis datomis.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

3.3. Neišvestinių finansinių įsipareigojimų pinigų srautai

Lentelėje pateikti nediskontuoti pinigų srautai atspindi su įsipareigojimais susijusias tikėtinas išmokas, parodytas sutartyje numatytomis nominaliomis vertėmis kartu su iki sutarties termino pabaigos sukauptomis palūkanomis.

Grupė	2016 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Įsipareigojimai								
Įsipareigojimai bankams	-	15 647	5 272	54 722	14 082	310	90 033	
Įsipareigojimai klientams	-	706 385	137 101	498 224	155 278	2 655	1 499 643	
Subordinuota paskola	-	-	250	754	4 007	21 818	26 829	
Specialieji ir skolinimosi fondai	-	28 326	-	-	-	-	28 326	
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	-	344	159	638	2 307	22 067	25 515	
Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dienai)	-	750 702	142 782	554 338	175 674	46 850	1 670 346	

Grupė	2015 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Įsipareigojimai</i>								
<i>Įsipareigojimai bankams</i>	-	11 361	5 313	21 715	11 673	426	50 488	
<i>Įsipareigojimai klientams</i>	-	628 111	148 038	553 378	115 956	2 386	1 447 869	
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	361	1 094	5 784	23 813	31 052	
<i>Specialieji ir skolinimosi fondai</i>	-	8 191	-	-	-	-	8 191	
<i>Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla</i>	-	208	45	488	2 150	20 624	23 515	
<i>Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dienai)</i>	-	647 871	153 757	576 675	135 563	47 249	1 561 115	

Bankas	2016 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Įsipareigojimai</i>								
<i>Įsipareigojimai bankams</i>	-	17 265	5 274	54 762	14 708	310	92 319	
<i>Įsipareigojimai klientams</i>	-	706 777	137 101	498 224	155 278	2 655	1 500 035	
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	250	754	4 007	21 818	26 829	
<i>Specialieji ir skolinimosi fondai</i>	-	28 326	-	-	-	-	28 326	
<i>Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dienai)</i>	-	752 368	142 625	553 740	173 993	24 783	1 647 509	

Bankas	2015 m. gruodžio 31 d.	Neapibrėžto termino	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
<i>Įsipareigojimai</i>								
<i>Įsipareigojimai bankams</i>	-	14 278	5 315	21 714	11 694	426	53 427	
<i>Įsipareigojimai klientams</i>	-	629 182	148 038	553 379	115 956	2 386	1 448 941	
<i>Subordinuota paskola</i>	-	-	361	1 094	5 784	23 813	31 052	
<i>Specialieji ir skolinimosi fondai</i>	-	8 191	-	-	-	-	8 191	
<i>Iš viso įsipareigojimų (sutarties galiojimo pabaigos dienai)</i>	-	651 651	153 714	576 187	133 434	26 625	1 541 611	

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

3.4. Laikotarpis likęs iki sutarties galiojimo termino pabaigos, nebalansiniai straipsniai

Nebalansinių straipsnių analizė pagal laikotarpį, likusį iki sutarties galiojimo termino pabaigos, pateikiama žemiau:

Grupė

2016 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Paskolų suteikimo įsipareigojimai	115 758	-	-	-	-	-	115 758
Garantijos	21 253	-	-	-	-	-	21 253
Veiklos nuomos įsipareigojimai	93	186	261	464	1 341	168	2 513
Kiti įsipareigojimai	977	178	1 434	241	-	-	2 830
Iš viso	138 081	364	1 695	705	1 341	168	142 354

Grupė

2015 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Paskolų suteikimo įsipareigojimai	109 625	-	-	-	-	-	109 625
Garantijos	22 255	-	-	-	-	-	22 255
Veiklos nuomos įsipareigojimai	96	188	265	494	1 362	439	2 844
Kiti įsipareigojimai	1 731	6 192	81	203	64	-	8 271
Iš viso	133 707	6 380	346	697	1 426	439	142 995

Bankas

2016 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Paskolų suteikimo įsipareigojimai	140 001	-	-	-	-	-	140 001
Garantijos	21 320	-	-	-	-	-	21 320
Veiklos nuomos įsipareigojimai	102	204	289	514	1 506	215	2 830
Kiti įsipareigojimai	977	178	1 434	11	-	-	2 600
Iš viso	162 400	382	1 723	525	1 506	215	166 751

Bankas

2015 m. gruodžio 31 d.	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Paskolų suteikimo įsipareigojimai	114 165	-	-	-	-	-	114 165
Garantijos	22 282	-	-	-	-	-	22 282
Veiklos nuomos įsipareigojimai	109	214	303	568	1 586	480	3 260
Kiti įsipareigojimai	1 731	6 185	81	-	26	-	8 023
Iš viso	138 287	6 399	384	568	1 612	480	147 730

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

4. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės

4.1. Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, kurie nėra apskaitomi tikrąja verte

Lentelėje pateikiamos balansinės ir tikrosios vertės tų finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų straipsnių, kurie Banko ir Grupės balansuose nėra apskaityti tikrąja verte. Taikyti turto ir įsipareigojimų vertinimo metodai aprašyti žemiau.

a) Paskolos ir gautinos sumos iš bankų

Trumpalaikių paskolų su kintama palūkanų norma bei vienos nakties indėlių balansinė vertė atitinka jų tikrąją vertę.

Indėlių su fiksuota palūkanų norma tikroji vertė apskaičiuota remiantis diskontuotais pinigų srautais taikant pinigų rinkoje dominuojančias palūkanų normas panašaus termino ir kredito rizikos paskoloms. Naudotas tikrosios vertės nustatymo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį.

b) Paskolos ir gautinos sumos iš klientų bei finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos iš klientų bei lizingo gautinos sumos yra vertinamos po vertės sumažėjimo. Įvertinta tikroji vertė atitinka diskontuotą planuojamų gauti pinigų srautų sumą tuo pačiu įvertinus ir galimus nuostolius dėl klientų nemokos. Diskonto norma remiasi dabartine rinkos palūkanų norma (naudojamos Lietuvos banko skelbiamos vidutinės paskolų palūkanų normos). Naudotas tikrosios vertės nustatymo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį.

c) Investiciniai vertybiniai popieriai

Tikroji laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių vertė yra pagrįsta rinkos kainomis arba brokerių/dilerių kotiruotėmis – t.y. naudotas tikrosios vertės vertinimo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 1 lygį. Nektiruojamų vertybinių popierių tikroji vertė nustatyta naudojant metodą, atitinkantį tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį, ji atitinka diskontuotą planuojamų gauti pinigų srautų sumą, diskontui naudojant dabartinę rinkos palūkanų normą. Kotreuojami vertybiniai popieriai įvertinti pagal rinkos kotiruotes sudaro daugiau kaip 99 proc. Grupės investicinių vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, portfelio vertės.

d) Kitų bankų indėliai bei klientams mokėtinos sumos ir specialieji bei skolinimosi fondai

Neapibrėžto termino indėlių, įskaitant palūkanų neuždirbančius indėlius, tikroji vertė atitinka sumą, mokėtiną pagal pareikalavimą.

Indėlių, už kuriuos mokamos fiksuoto dydžio palūkanos, bei specialiųjų ir skolinimosi fondų, kuriais nėra prekiaujama aktyviose rinkose, tikroji vertė yra nustatoma remiantis diskontuotais pinigų srautais taikant diskonto normą, atspindinčią naujai suteikiamų indėlių su panašiu laikotarpiu, likusiu iki termino pabaigos, palūkanų normą. Diskontui naudojamos naujų Šiaulių banko priimamų indėlių palūkanų normos. Naudotas tikrosios vertės nustatymo metodas atitinka tikrosios vertės hierarchijos 3 lygį.

e) Kitas finansinis turtas ir kiti finansiniai įsipareigojimai

Įvertinta kito finansinio turto ir kitų finansinių įsipareigojimų tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinės vertės dėl trumpo šio turto ir įsipareigojimų termino.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Grupė

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Turtas				
Gautinos sumos iš kitų bankų	5 337	5 339	6 529	6 520
Paskolos	953 609	971 648	851 296	868 562
Paskolos privatiems klientams:	116 564	119 725	110 019	112 526
Vartojimo paskolos -	59 207	61 135	55 580	56 729
Hipotekinės paskolos -	36 562	37 807	31 380	32 670
Kreditinės kortelės -	1 312	1 300	1 327	1 309
Kitos -	19 483	19 483	21 732	21 818
Paskolos verslo klientams:	837 028	851 906	741 250	756 009
Centrinė ir kita valdžia -	189 992	190 527	196 389	196 479
Didelės įmonės -	55 842	55 663	45 263	46 018
SVĮ -	591 194	605 716	499 598	513 512
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	17	17	27	27
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	69 807	71 068	57 812	52 798
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	524 054	555 368	494 645	523 599
Vyriausybių obligacijos -	420 755	448 376	381 943	410 714
Įmonių obligacijos -	103 299	106 992	112 702	112 885
Kitas finansinis turtas	4 189	4 189	2 551	2 551
Įsipareigojimai				
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	89 793	90 031	50 376	50 406
Įsipareigojimai klientams	1 495 087	1 503 174	1 436 388	1 448 459
Įsiskolinimai fiziniams asmenims	1 123 634	1 131 431	1 142 654	1 154 344
Įsiskolinimai privačioms bendrovėms	267 905	268 151	214 125	214 474
Kiti	103 548	103 592	79 609	79 641
Specialieji ir skolinimo fondai	28 326	28 326	8 191	8 191

Bankas

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Turtas				
Gautinos sumos iš kitų bankų	5 337	5 339	6 499	6 490
Paskolos	994 155	1 011 032	912 669	929 563
Paskolos privatiems klientams:	67 458	69 427	61 528	63 494
Vartojimo paskolos -	10 322	11 253	7 487	8 083
Hipotekinės paskolos -	36 562	37 807	31 380	32 670
Kreditinės kortelės -	1 113	1 106	931	925
Kitos -	19 461	19 261	21 730	21 816
Paskolos verslo klientams:	867 835	882 662	752 155	766 992
Centrinė ir kita valdžia -	189 992	190 527	196 389	196 479
Didelės įmonės -	55 842	55 663	45 263	46 018
SVĮ -	622 001	636 472	510 503	524 495
Paskolos ir gautinos sumos iš finansų institucijų	58 862	58 943	98 986	99 077
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	48 170	49 894	1 145	1 158
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	524 054	555 368	494 645	523 599
Vyriausybių obligacijos -	420 755	448 376	381 943	410 714
Įmonių obligacijos -	103 299	106 992	112 702	112 885
Kitas finansinis turtas	3 078	3 078	2 169	2 169
Įsipareigojimai				
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	92 079	92 317	53 383	53 413
Įsipareigojimai klientams	1 495 478	1 503 565	1 436 712	1 448 783
Įsiskolinimai fiziniams asmenims	1 123 634	1 131 431	1 142 654	1 154 344
Įsiskolinimai privačioms bendrovėms	268 281	268 527	214 449	214 798
Kiti	103 563	103 607	79 609	79 641
Specialieji ir skolinimo fondai	28 326	28 326	8 191	8 191

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

4.2. Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte

a) Tikrosios vertės hierarchija

TFAS 7 apibrėžia vertinimo metodų hierarchiją remdamasis įvertinimu, ar vertinimo metode naudojami įvestiniai duomenys yra tiesiogiai stebimi rinkoje. Tiesiogiai stebimi rinkoje duomenys atspindi rinkos informaciją, surinktą iš nepriklausomų šaltinių; tiesiogiai rinkoje nestebimi duomenys atspindi Grupės vadovybės vertinimą apie rinką. Šie du įvestinių duomenų tipai lemia tokią tikrųjų verčių nustatymo hierarchiją:

- Pirmasis lygis – identiško Grupės turimam turto ir įsipareigojimų kotiruojamos kainos (nekoreguotos) stebimos aktyvioje rinkoje (pvz., NASDAQ OMX VP birža, Londono VP birža, Frankfurto VP birža) ar viešos kainos kotiruotės (pvz., LR vyriausybės obligacijoms litais, naudojamos vidutinės šių VP kainų kotiruotės iš aktyviausių bankų dalyvaujančių LR vyriausybės VP aukcionuose). Šio lygio vertinimas naudojamas listinguojamiems nuosavybės vertybiniais popieriams bei skolos vertybiniais popieriams, kotiruojamiems biržoje arba kurių kainų kotiruotės skelbiamos viešai.
- Antrasis lygis – įvestiniai duomenys, kurie nėra kotiruojamos kainos, įtrauktos į pirmojo lygio vertinimą. Šie duomenys arba yra tiesiogiai stebimi rinkoje, arba netiesiogiai (t.y. išvestiniai duomenys). Grupė remiasi antrojo lygio išvestiniais duomenimis vertindama valiutos išvestinių finansinių priemonių ir su akcijų kainomis susijusių išvestinių finansinių priemonių tikrąją vertę.
- Trečiasis lygis – įvestiniai duomenys nėra paremti tiesiogiai rinkoje stebima informacija. Trečiojo lygio tikrosios vertės nustatymo principais Grupė remiasi vertindama turimas investicijas į nelistinguojamus nuosavybės vertybinius popierius, su palūkanų normos žemiausia riba kintamų palūkanų normų paskolų sutartyse susijusias išvestines finansines priemones ir įsipareigojimus, po pirminio vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas išsamiau aprašytas poskyryje „Pagrindiniai modeliai, naudojami vertinant Trečiuoju lygiu vertinamas finansines priemones“ (Finansinės rizikos valdymo atskleidimo skyriuje 4.2.b).

b) Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertinimas remiantis tikrosios vertės hierarchija

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
PIRMASIS LYGIS				
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Listinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai	409	409	301	301
Investicinių fondų vienetai	17 228	31	15 078	30
Vyriausybės obligacijos	27 040	18 081	37 597	29 634
Įmonių obligacijos	12 695	7 527	18 115	12 736
Parduoti skirtas finansinis turtas				
Vyriausybės obligacijos	-	-	256	256
Įmonių obligacijos	17 034	16 631	17 758	17 356
Investicinių fondų vienetai	1 047	107	140	140
Iš viso Pirmojo vertinimo lygio finansinio turto	75 453	42 786	89 245	60 453
ANTRASIS LYGIS				
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Išvestinės finansinės priemonės	3 417	3 417	1 109	1 109
Iš viso Antrojo vertinimo lygio finansinio turto	3 417	3 417	1 109	1 109
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Išvestinės finansinės priemonės	(175)	(175)	(136)	(136)
Iš viso Antrojo vertinimo lygio finansinių įsipareigojimų	(175)	(175)	(136)	(136)
TREČIASIS LYGIS				
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Išvestinės finansinės priemonės	5 566	5 270	8 183	7 645
Įmonių obligacijos	50	50	18	18
Nelistinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai	5	5	7	7
Parduoti skirtas finansinis turtas				
Nelistinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai	1 087	766	2 314	2 069
Iš viso Trečiojo vertinimo lygio finansinio turto	6 708	6 091	10 522	9 739
Finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)				
Subordinuota paskola	22 064	22 064	20 457	20 457
Iš viso Trečiojo vertinimo lygio finansinių įsipareigojimų	22 064	22 064	20 457	20 457

2016 m. ir 2015 m. tarp hierarchijos lygių perkėlimų nebuvo.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Lentelėje pateikiama Trečiojo vertinimo lygio finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčių 2016 m. ir 2015 m. analizė:

Grupė

	Nelistinguojami vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)		Nelistinguojami skirti parduoti nuosavybės vertybiniai popieriai		Išvestinės finansinės priemonės		Tikrąja verte per pelną (nuostolius) vertinami finansiniai įsipareigojimai	
	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.
Vertė sausio 1 d.	25	-	2 314	677	8 183	7 097	20 457	19 295
Įsigijimai / Pripažinimas	50	23	655	69	-	2 675	-	-
Pardavimai	-	-	(1 821)	(74)	-	-	-	-
Išpirkimas	(18)	-	-	-	-	-	-	-
Pripažinimo nutraukimas	-	-	-	-	(699)	-	-	-
Pokytis dėl sukauptų / išmokėtų palūkanų	(2)	2	-	-	-	-	(37)	(3)
Perkainojimas per kitas bendrąsias pajamas	-	-	(61)	1 642	-	-	-	-
Perkainojimas per pelną (nuostolius)	-	-	-	-	(1 918)	(1 589)	1 644	1 165
Vertė gruodžio 31 d.	55	25	1 087	2 314	5 566	8 183	22 064	20 457

Bankas

	Nelistinguojami vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)		Nelistinguojami skirti parduoti nuosavybės vertybiniai popieriai		Išvestinės finansinės priemonės		Tikrąja verte per pelną (nuostolius) vertinami finansiniai įsipareigojimai	
	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.
Vertė sausio 1 d.	25	28 962	2 069	403	7 645	6 650	20 457	19 295
Įsigijimai / Pripažinimas	50	23	400	24	-	2 807	-	-
Pardavimai	-	-	(1 642)	-	-	-	-	-
Išpirkimas	(18)	(28 962)	-	-	-	-	-	-
Pripažinimo nutraukimas	-	-	-	-	(699)	-	-	-
Pokytis dėl sukauptų / išmokėtų palūkanų	(2)	2	-	-	-	-	(37)	(3)
Perkainojimas per kitas bendrąsias pajamas	-	-	(61)	1 642	-	-	-	-
Perkainojimas per pelną (nuostolius)	-	-	-	-	(1 676)	(1 812)	1 644	1 165
Vertė gruodžio 31 d.	55	25	766	2 069	5 270	7 645	22 064	20 457

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Bendras rezultatas iš finansinių priemonių, vertinamų Trečiuoju lygiu, įtrauktas į pelno (nuostolių) ataskaitą	(3 562)	(3 320)	(2 754)	(2 977)

Pagrindiniai modeliai, naudojami vertinant III lygiu vertinamas finansines priemones:

Išvestinės finansinės priemonės, susijusios su minimalia palūkanų norma kintamos palūkanų normos paskolų sandoriuose (taip pat žr. 12 pastabą): opcionų vertinimui naudojamas Black-Scholes modelis. Dalis duomenų (pvz., EURIBOR, EURIBOR būsimų palūkanų kreivės, EURIBOR dabartinių palūkanų kreivės) gaunama iš rinkos, ir dalis duomenų (pvz., EURIBOR palūkanų normų kintamumo įvertis) remiasi Grupės darbuotojų ekspertiniu vertinimu.

Palūkanų normos kreivės padidėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų išvestinių finansinių priemonių vertės sumažėjimą: 3 077 tūkst. Eur Grupės ir 2 980 tūkst. Eur Banko (2015 m. – 4 796 tūkst. Eur Grupės ir 4 274 tūkst. Eur Banko). Sumažėjimas būtų apskaitytas pelne (nuostoliuose). Palūkanų normos kreivės sumažėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų išvestinių finansinių priemonių vertės padidėjimą: 5 037 tūkst. Eur Grupės ir 4 876 tūkst. Eur Banko (2015 m. – 7 465 tūkst. Eur Grupės ir 6 789 tūkst. Eur Banko). Padidėjimas būtų apskaitytas pelne (nuostoliuose). EURIBOR palūkanų normų kintamumo padidėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų išvestinių finansinių priemonių vertės padidėjimą: 88 tūkst. Eur Grupės ir 85 tūkst. Eur Banko (2015 m. – 168 tūkst. Eur Grupės ir 157 tūkst. Eur Banko). EURIBOR palūkanų normų kintamumo sumažėjimas 1 procentiniu punktu sąlygotų išvestinių finansinių priemonių vertės sumažėjimą: 68 tūkst. Eur Grupės ir 66 tūkst. Eur Banko (2015 m. – 152 tūkst. Eur Grupės ir 142 tūkst. Eur Banko).

Vertinimas atliekamas kas mėnesį Grupės darbuotojų, kai kurių parametru, pvz. dabartinių ir ateities sandorių kreivių, duomenys gaunami tiesiogiai iš viešai prieinamų šaltinių (Bloomberg, Reuters), o EURIBOR dabartinių sandorių kintamumo įvertis apskaičiuojamas remiantis ekspertiniu Grupės darbuotoju vertinimu. Atliekant šį vertinimą, atsižvelgiama į faktinius istorinius duomenis ir daromos ekspertinės prielaidos dėl tikėtinų kitimo kryptį.

Tikrąja verte per pelną (nuostolius) vertinami finansiniai įsipareigojimai (taip pat žr. 30 pastabą): finansinio įsipareigojimo išvestinės finansinės priemonės dalis pirminio pripažinimo metu įvertinta naudojant Black-Scholes modelį, ir vėliau vertinta naudojant šį modelį kiekvieną ataskaitinę datą. Modelyje naudoti įvairūs parametrai: nerizikinga palūkanų norma (panašaus termino LR VVP rinkos pajamingumas), dabartinė Banko akcijų vertė ir šios vertės istorinis kintamumas už laikotarpį, lygų dienų skaičiui, likusiam iki konvertavimo galimybės įsigaliojimo, prognozuojama akcijos buhalterinė vertė numanomos sandorio pabaigos datai (akcijos buhalterinės vertės prognozėms buvo naudoti planuojamų veiklos rezultatų ir kapitalo didinimų duomenys). Finansinio įsipareigojimo skolos dalis buvo įvertinta naudojant grynąją esamąją įvertintų diskontuotų pinigų srautų vertę. Skaičiavimui naudota diskonto norma 6,70 proc. – šis dydis paremtas Grupės darbuotojų ekspertiniais vertinimais.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Modelio jautrumas įvairių parametru pokyčiams pateiktas lentelėje žemiau:

Parametras	Parametro pokytis	Įtaka įsipareigojimo tikrajai vertei
Nerizikinga palūkanų norma	Padidėjimas 50 bp	Padidėjimas 67 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 50 bp	Sumažėjimas 67 tūkst. Eur
Dabartinė akcijų vertė	Padidėjimas 10 proc.	Padidėjimas 1 601 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 10 proc.	Sumažėjimas 1 286 tūkst. Eur
Prognozuojama akcijos BV*	Padidėjimas 10 proc.	Sumažėjimas 1 178 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 10 proc.	Padidėjimas 1 784 tūkst. Eur
Diskonto norma, naudojama diskontuoti įsipareigojimo skolos dalies būsimojo pinigų srautus	Padidėjimas 100 bp	Sumažėjimas 909 tūkst. Eur
	Sumažėjimas 100 bp	Padidėjimas 969 tūkst. Eur
Perkainojimo dalis, priskirtina paties ūkio subjekto kredito rizikai	Kredito reitingas padidėjo vienu laipteliu (nuo Ba2 iki Ba1)	Padidėjimas 343 tūkst. Eur

* buhalterinė vertė

Vertinimas atliekamas Grupės darbuotojų kas ketvirtį. Duomenys kai kuriems parametrams, pvz., nerizikinga palūkanų norma, akcijų rinkos kaina, gaunami tiesiogiai iš viešų šaltinių (Lietuvos banko, Bloomberg, vertybinių popierių biržų), kai kuriems parametrams, pvz., akcijų kainų kintamumas, apskaičiuojami iš duomenų gautų iš viešų šaltinių (Bloomberg, vertybinių popierių biržų), ir duomenys kai kuriems parametrams, pvz., prognozuojamai akcijos buhalterinei vertei, gaunami iš viešai neprieinamų vidinių Grupės dokumentų. Duomenys, naudojami finansinio įsipareigojimo skolos dalies tikrosios vertės nustatymui (t.y. diskonto norma) remiasi Grupės darbuotojų ekspertiniais vertinimais.

Nelistinguojami nuosavybės vertybiniai popieriai. Grupė dažniausiai naudoja šias tikrosios vertės nustatymo priemones: išorinių nepriklausomų atestuotų vertintojų atliekami vertinimai bei Grupės darbuotojų atliekami diskontuotų finansinės priemonės piniginių srautų įvertinimai. Nelistinguojamų nuosavybės vertybinių popierių tikrosios vertės nustatymo principai aprašyti Vertybinių popierių apskaitos instrukcijoje.

4.3. Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. finansinių priemonių tarpusavio užskaitos ir kitos panašios sutartys, kurių vykdymo atveju finansinių priemonių tikrosios vertės būtų sudengtos ir būtų atsiskaitoma grynąja visų finansinių priemonių verte su atskira sandorio šalimi, yra sudarytos tik valiutos išvestinių finansinių priemonių atžvilgiu. 2016 m. gruodžio 31 d. išvestinių finansinių priemonių, kurioms būtų taikomos šios sutartys, suma turte buvo 3 270 tūkst. Eur, o įsipareigojimuose – 29 tūkst. Eur. 2015 m. gruodžio 31 d. išvestinių finansinių priemonių, kurioms būtų taikomos šios sutartys, suma turte buvo 1 033 tūkst. Eur, o įsipareigojimuose – 99 tūkst. Eur.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

4.4. Finansinių priemonių klasės

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, pateiktų Finansinės padėties ataskaitoje, priskyrimas finansinių priemonių klasėms pateiktas lentelėje žemiau:

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
FINANSINIS TURTAS				
<i>Finansinis turtas, privalomai vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius):</i>				
<i>Prekybiniai vertybiniai popieriai</i>	38 759	26 103	54 453	42 726
vyriausybės obligacijos -	25 619	18 131	35 982	29 634
įmonių obligacijos -	12 695	7 527	18 133	12 754
nuosavybės vertybiniai popieriai -	445	445	338	338
<i>Vertybiniai popieriai, pirminio pripažinimo metu pasirinkti vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>				
vyriausybės obligacijos -	18 668	-	16 663	-
įmonių obligacijos -	1 471	-	1 615	-
nuosavybės vertybiniai popieriai -	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	17 197	-	15 048	-
Išvestinės finansinės priemonės	8 983	8 687	9 292	8 754
<i>Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas:</i>				
<i>Skirti parduoti investiciniai vertybiniai popieriai</i>	19 168	17 504	20 468	19 821
vyriausybės obligacijos -	-	-	256	256
įmonių obligacijos -	17 034	16 631	17 758	17 356
nuosavybės vertybiniai popieriai -	2 134	873	2 454	2 209
<i>Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina:</i>				
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	153 867	152 111	105 012	104 286
Gautinos sumos iš kitų bankų	5 337	5 337	6 529	6 499
Klientams suteiktos paskolos	953 609	994 155	851 296	912 669
paskolos finansų institucijoms -	17	58 862	27	98 986
paskolos privatiems klientams (mažmeninės): vartojimo paskolos -	59 207	10 322	55 580	7 487
paskolos privatiems klientams (mažmeninės): hipotekinės paskolos -	36 562	36 562	31 380	31 380
paskolos privatiems klientams (mažmeninės): kreditinės kortelės -	1 312	1 113	1 327	931
paskolos privatiems klientams (mažmeninės): kitos -	19 483	19 461	21 732	21 730
paskolos verslo klientams: SVJ -	591 194	622 001	499 598	510 503
paskolos verslo klientams: didelės įmonės -	55 842	55 842	45 263	45 263
paskolos verslo klientams: centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai -	189 992	189 992	196 389	196 389
Finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	69 807	48 170	57 812	1 145
iš privačių klientų -	12 113	7 319	8 328	-
iš verslo klientų -	57 694	40 851	49 484	1 145
Investiciniai vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo	524 054	524 054	494 645	494 645
vyriausybės obligacijos -	420 755	420 755	381 943	381 943
įmonių obligacijos -	103 299	103 299	112 702	112 702
Kitas finansinis turtas	4 189	3 078	2 551	2 169
Iš viso finansinio turto	1 796 441	1 779 199	1 618 721	1 592 714
FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI				
<i>Finansiniai įsipareigojimai, privalomai vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):</i>				
Išvestinės finansinės priemonės	175	175	136	136
<i>Finansiniai įsipareigojimai, pirminio pripažinimo metu pasirinkti vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius):</i>				
Subordinuota paskola	22 064	22 064	20 457	20 457
<i>Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina:</i>				
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	89 793	92 079	50 376	53 383
Klientams mokėtinos sumos	1 495 087	1 495 478	1 436 388	1 436 712
privatiems asmenims -	1 123 634	1 123 634	1 142 654	1 142 654
privačioms bendrovėms -	267 905	268 281	214 125	214 449
kitos -	103 548	103 563	79 609	79 609
Specialieji ir skolinimo fondai	28 326	28 326	8 191	8 191
Kiti finansiniai įsipareigojimai	11 781	7 544	8 412	5 034
Iš viso finansinių įsipareigojimų	1 647 226	1 645 666	1 523 960	1 523 913

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

5. Rizika, patiriama dėl draudimo veiklos

Banko patronuojamoji įmonė Bonum Publicum (Įmonė) teikia gyvybės draudimo paslaugas.

Draudimo rizika

Draudimo rizika kyla dėl draudimo įmokų skaičiavimuose naudotų prielaidų apie draudiminių įvykių tikimybes, įvykių atsitikimo laiko, prognozuojamų draudimo išmokų dydžio neatitikimo realiai padėčiai. Ši rizika yra atsitiktinė ir todėl neprognozuojama.

Pagrindinė rizika, kurią Įmonė patiria iš draudimo sutarčių portfolio, kurio kainodarai ir techninių atidėjinių sudarymui taikoma tikimybių teorija, yra ta, kad faktinės draudimo išmokos viršys pripažintų draudimo įsipareigojimų sumą. Tai galėtų įvykti, jeigu draudimo išmokų dažnumas arba dydis būtų didesnis nei prognozuojamas. Draudimo įvykiai yra atsitiktiniai, faktinis draudimo išmokų skaičius ir dydis kiekvienais metais skirsis nuo įverčio, gauto naudojant statistinius metodus.

Įmonė prisiima mirtingumo, sergamumo, išgyvenimo, mirtingumo bei traumingumo dėl nelaimingo atsitikimo rizikas.

Įmonė valdo prisiimamą draudimo riziką vertindama apdraustų asmenų sveikatą, gyvenimo įpročius, apdrausto asmens šeimos sveikatos istoriją. Įmonė naudoja kelių rizikos lygių sistemą, siekdama užtikrinti, kad draudimo įmoka atitiks apdraustojo asmens sveikatos būklę.

Didėjant Įmonės valdomam rizikų portfeliui bei didėjant apdraustųjų skaičiui, natūraliai mažėja tikėtinų išmokų dažnio svyravimai ir draudimo rizikų nuostolingumų svyravimai. Be to, labiau diversifikuotam rizikų portfeliui mažiau įtakos turi viešos atskiros draudimo rizikos dažnio svyravimai. Įmonė numachi diversifikuoti prisiimamas draudimo rizikas ir pasiekti pakankamai dideles kiekvienos prisiimamos rizikos apimtį tam, kad sumažintų tikėtinus rizikų nuostolingumo svyravimus.

Šiuo metu nenustatyta reikšmingos priklausomybės tarp Įmonės prisiimamų rizikų ir rizikos apdraudimo vietos. Tačiau netinkama koncentracija galėtų turėti įtakos viso portfolio draudimo išmokų lygiui.

Rizikos koncentracija, matuojama kaip prisiimtų rizikų draudimo sumų dydis:

	2016 m.	2015 m.
<i>Terminas</i>	4,81 proc.	5,57 proc.
<i>Mirtis</i>	29,73 proc.	29,41 proc.
<i>Kritinė liga</i>	10,94 proc.	10,82 proc.
<i>Mirtis dėl nelaimingo atsitikimo</i>	11,96 proc.	11,31 proc.
<i>Trauma</i>	42,56 proc.	42,89 proc.

Įmonė valdo šias rizikas naudodama draudimo rizikos vertinimo strategiją ir perdraudimo susitarimus.

Draudimo rizikos vertinimo strategijos tikslas – užtikrinti, kad prisiimamos rizikos būtų tinkamai diversifikuotos pagal tipus ir draudimo išmokų lygį.

Įmonė laikosi konservatyvumo ir atsargumo principų nustatant draudimo rizikos prisiėmimo kainą, dėl to bet kurios draudimo rizikos nuostolių lygio padidėjimas reikšmingai nepaveiktų Grupės rezultato.

Mirtingumo ir sergamumo rizikos

Mirtingumo, sergamumo, traumingumo rizikos kyla dėl optimistinių prielaidų apie būsimą mirtingumą, sergamumą bei traumingumą, naudotų draudimo įmokų skaičiavimuose, kurios sąlygotų, kad būsimos draudimo įmokos bus nepakankamos padengti būsimas išmokas mirties, ligos, traumos atveju. Mirtingumo, sergamumo rizikų didėjimui gali turėti įtakos epidemijos (AIDS, SARS), pandemijos, gyvenimo būdo pasikeitimas – valgyto, rūkymo, judėjimo įpročių pasikeitimas.

Išgyvenimo rizika kyla dėl ilgesnės negu buvo planuota gyvenimo trukmės. Šį didėjimą lemia medicinos mokslo vystymas, gerinama sveikatos priežiūros sistema, augantis gyvenimo lygis.

Traumingumo rizikos didėjimui gali turėti įtakos darbų saugos nesilaikymas darbo vietose, pasenusių technologijų naudojimas, didėjantis avaringumas.

Kadangi Įmonė savo veiklą vykdo neseniai ir dar neturi pakankamai sukaupusi mirtingumo, sergamumo bei traumingumo statistikos, todėl vertindama mirtingumo, traumingumo rizikas, naudoja Lietuvos gyventojų mirtingumo, traumingumo duomenis. Vertindama sergamumo riziką, naudoja perdraudimo kompanijos, turinčios ilgametę analogiškos veiklos patirtį, pateiktomis sergamumo lentelėmis.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Pelnas (nuostoliai) ir draudimo įsipareigojimai labiausiai jautrūs mirtingumo, negalios/sergamumo, nutraukimų, išlaidų rodiklių bei diskonto normų pasikeitimams. Šie pasikeitimai vertinami atliekant įsipareigojimų pakankamumo testą ir nustatant pakankamą draudimo įsipareigojimų vertę.

Aukščiau minėtų kintamųjų galimi pokyčiai gali turėti reikšmingos įtakos draudimo įsipareigojimų pokyčiams ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Šie pagrįstai tikėtini pokyčiai neatspindi nei numatomų kintamųjų pokyčių, nei kintamųjų pokyčių pagal blogiausią scenarijų.

Analizė buvo atlikta keičiant atitinkamą kintamąjį, kitus kintamuosius paliekant konstanta bei neatsižvelgiant į susijusio turto vertės pasikeitimus.

Jautrumas buvo apskaičiuotas vertinant nepalankesnę pokyčio kryptį, dėl to, buvo vertintas 10 proc. mirtingumo, negalios/sergamumo, įmokų nemokėjimo, išlaidų rodiklių padidėjimas. Vertinant jautrumą diskonto normai, pateikiami 100 bazinių punktų dydžio abiejų krypčių pokyčiai.

Įmonės jautrumas svarbiausių rodiklių pokyčiams, kurie turi reikšmingą įtaką, 2016 m. gruodžio 31 d.

Rodiklis	Rodiklio pokytis	Pelno (nuostolių) pokytis	Draudimo įsipareigojimų pokytis
Mirtingumas	10proc.	(417)	417
Ilgamžiškumas	10proc.	(12)	12
Negalia/Sergamumas	10proc.	(277)	277
Nutraukimai	10proc.	(230)	230
Išlaidos	10proc.	(680)	680
Diskonto norma	100 bp	1 134	(1 134)
	(100 bp)	(1 482)	1 482

Įmonės jautrumas svarbiausių rodiklių pokyčiams, kurie turi reikšmingą įtaką, 2015 m. gruodžio 31 d.

Rodiklis	Rodiklio pokytis	Pelno (nuostolių) pokytis	Draudimo įsipareigojimų pokytis
Mirtingumas	10proc.	(410)	410
Ilgamžiškumas	10proc.	(15)	15
Negalia/Sergamumas	10proc.	(274)	274
Nutraukimai	10proc.	(245)	245
Išlaidos	10proc.	(627)	627
Diskonto norma	100 bp	717	(717)
	(100 bp)	(1 027)	1 027

Nuostolingumas pagal draudimo grupes:

	2016 m. (proc.)	2015 m. (proc.)
Ne gyvybės draudimas		
Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	(598,5)	(236,4)
Gyvybės draudimas		
Universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu	14,4	10,7
Gyvybės rizikos draudimas	(24,6)	402,1
Gyvybės kaupiamasis draudimas	10,9	8,1
Studijų draudimas	50,6	106,3
Pensijų draudimas	11,6	9,8
Bendras nuostolingumas	13,7	11,9

Nuostolingumas pagal draudimo grupes buvo apskaičiuotas padalinus draudimo grupės išmokų sąnaudų sumą iš uždirbtų įmokų.

Žalų vėlavimo rizika

Žalų vėlavimo rizika – tai rizika, kad draudiminis įvykis jau yra įvykęs, tačiau apie jį Įmonė dar nėra informuota. Jeigu ataskaitiniais metais vėluojančių žalų dalis būtų padidėjusi arba sumažėjusi 10 proc., tai būtų neženkiai paveikę Įmonės rezultatą - Įmonės pelnas būtų sumažėjęs arba padidėjęs 11 tūkst. Eur (2015 m. – 13 tūkst. Eur).

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Nutrūkimų rizika

Nutrūkimų rizika – tai rizika, kai draudimo sutartis gali būti nutraukta draudėjo iniciatyva anksčiau negu draudimo laikotarpio pabaiga. Per ataskaitinius metus išmokėtos išperkamosios sumos pagal nutrūkusias sutartis sudarė dalį (2016 m. – 5,8 proc., 2015 m. – 5,4 proc.) gyvybės draudimo matematinio, išskyrus perkeltų įmokų, techninio atidėjinių, suformuoto ataskaitinio laikotarpio pabaigai. Kadangi Įmonės techniniai atidėjiniai kiekvienai draudimo sutarčiai yra ne mažesni nei mokama išperkamoji suma nutraukiant sutartį, todėl, padidėjus nutrūkimams, tai tiesiogiai neturėtų įtakos Įmonės rezultatams. Tačiau nutrūkimų didėjimas mažina būsimas Įmonės pajamas.

Įmonė šią riziką valdo, vykdydama nutrūkimų prevenciją, pranešdama klientams apie galimą sutarties nutrūkimą dėl įmokų nemokėjimo, siūlydama pakeisti draudimo sutarties sąlygas, atsižvelgiant į esamą situaciją.

Techninių atidėjinių nepakankamumo rizika

Techninių atidėjinių nepakankamumo rizika – tai rizika, kad apskaičiuotini draudimo techniniai atidėjiniai bus nepakankami Įmonės prisiimtiems draudimo įsipareigojimams atspindėti (padengti). Siekiant sumažinti techninių atidėjinių nepakankamumo riziką Įmonėje periodiškai testuojamas techninių atidėjinių pakankamumas ir užtikrinamas nustatytų limitų laikymasis.

6. Operacinė rizika

Operacinė riziką Bankas apibrėžia kaip riziką patirti nuostolių dėl netinkamų arba neįgyvendintų vidaus kontrolės procesų, darbuotojų klaidų ir (ar) neteisėtų veiksmų bei informacinių sistemų veiklos sutrikimų arba dėl išorės įvykių įtakos.

Banko operacinės rizikos valdymo principai: tinkamai identifikuoti ir įvertinti operacinę riziką; diegiant veiksmingą vidaus kontrolę, užkirsti kelią didesniems operacinės rizikos įvykiams ir nuostoliams; tinkamai organizuoti ir prižiūrėti vidaus kontrolės aplinką, nuolat peržiūrint taikomus kontrolės metodus; lėšas ir laiką sukoncentruoti pagrindinių operacinės rizikos šaltinių nustatymui bei valdymui visose Banko veiklos srityse.

Banko ir Banko grupės įmonėms taikomos operacinės rizikos valdymo nuostatos yra apibrėžtos Banko operacinės rizikos valdymo tvarkoje, kuri yra sudėtinė Banko veiklos rizikos valdymo politikos dalis.

Bankas yra įdiegęs operacinės rizikos valdymo metodus – Banko operacinės rizikos įvykių registravimo sistemą, kurios veikimą aprašo Operacinės rizikos įvykių registravimo instrukcija, įvykiai registruojami administracinėje informacinėje sistemoje (AIS); operacinės rizikos indikatorių bei jų limitų stebėjimo sistemą; Bankas kartą metuose atlieka operacinės rizikos savęs įsivertinimą; atlieka naujų produktų rizikos vertinimą.

2016 metais Bankas toliau tobulino operacinės rizikos valdymo sistemą, reglamentavo principus, skirtus patikimai ir tinkamai vidaus kontrolės sistemai Banke užtikrinti, tobulino ypatingai reikšmingų operacinės rizikos įvykių tyrimo atlikimo procesą. Plėtė naudojamų rizikos indikatorių spektrą, didino jų naudingumą Bankui bei papildė naudojamus rizikos indikatorius registrais, kuriuose fiksuojami tęstiniai stebėjimo ir kontrolės veiksmų. Parengė Veiklos tęstinumo organizavimo nuostatas, kurios skirtos reglamentuoti Banko veiklos tęstinumo planus ir priemones bei apsaugoti Banko veiklą nuo incidentų nepageidaujamo poveikio. Rengiant naujų Banko darbuotojų operacinės rizikos mokymus, stiprino darbuotojų operacinės rizikos supratimą. 2017 metais Bankas ir toliau vystys operacinės rizikos valdymo sistemą bei kitas jos sudedamąsias dalis.

7. IT rizika

Banko veiklai tampant vis labiau priklausomai nuo IT sprendimų panaudojimo, IT rizikos valdymo reikšmė didėja. Bankas valdo IT riziką identifikuodamas potencialias problemas, matuodamas jų įtaką ir, kur reikia, imdamasis koreguojamųjų veiksmų. Problemų identifikavimui, 2015 m. pradėta naudoti paslaugų valdymo sistema ir 2016 m. pradėta naudoti IT rizikos rodiklių sistema. Šios sistemos padeda palaikyti tinkamą bankinių sistemų funkcionavimą, suteikia IT specialistų darbo krūvio valdymo ir IT rizikos valdymo įrankius. Daug pastangų dedama siekiant tinkamai dokumentuoti procesus, įdiegti efektyvias IT rizikos valdymo procedūras bei užtikrinti sistemų veiklos tęstinumą probleminiais atvejais.

8. Compliance risk

Atitikties rizikai Banke priskiriama tokia rizika, kad Banko veikla neatitiks finansinių institucijų veiklą reguliuojančių nacionalinių teisės aktų, EBA (angl. European Banking Authority), ESMA (angl. European Security and Markets Authority) ir Lietuvos banko gairių ir pozicijų reikalavimų. Atitikties funkcijos sritys Banke yra nustatytos atsižvelgiant į veiklos mastą, vykdomos veiklos sudėtingumą, atliekamas operacijas ir jų rizikos lygį, o taip pat į galimas sankcijas už atitinkamų teisės aktų pažeidimus. Atitikties funkcija reguliariai atlieka atitikties rizikos vertinimą taikant rizikos vertinimo pagrįstą metodą (angl. risk-based approach). 2016 m. Banke atitikties funkcija aktyviausiai buvo vykdoma pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos bei investicinių paslaugų teikimo srityse. 2017 metais atitikties funkcija intensyviausiai veiks su numatomais pakeitimais susijusiose srityse – planuojamas pasirengimas naujam MiFID II reglamentavimui, atnaujinto LR Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reguliavimo, susijusio su Europos Sąjungos Parlamento priimta ketvirtąja Kovos su pinigų plovimu direktyva (angl. Fourth Anti-Money Laundering Directive), įgyvendinimas.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

9. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Be reguliariai atliekamo įvairių rizikos rūšių vertinimo ir kapitalo poreikio apskaičiavimo, Grupė atlieka testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kuris yra Banko Vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo proceso (ICAAP) sudėtinė dalis. Testavimas apima rizikos rūšis, identifikuotas reikšmingomis savęs vertinimo metu. Šio testavimo metu įvertinama, ar Grupės kapitalo pakaktų padengti galimus nuostolius dėl pablogėjusios Grupės finansinės padėties. Vadovaujantis Lietuvos banko nustatytais reikalavimais visų rizikų testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas kartą per metus.

10. Kapitalo valdymas

Grupės kapitalas apskaičiuojamas ir paskirstomas rizikoms, vadovaujantis ES Kapitalo reikalavimų direktyvos ir Reglamento (ES) Nr.575/2013 (CRDIV / CRR). Grupės kapitalo valdymo tikslai:

- 1) laikytis Europos parlamento ir ES tarybos nustatytų kapitalo pakankamumo reikalavimų bei pagrindinio akcininko nustatytų aukštesnių, siektinų kapitalo pakankamumo reikalavimų;
- 2) užtikrinti Banko ir Grupės veiklos tęstinumą, grąžą akcininkams bei naudą kitoms suinteresuotoms šalims;
- 3) skatinti Grupės verslo vystymą tvirtos kapitalo bazės pagalba.

Kiekvieną ketvirtį, vadovaujantis CRR/CRD IV reikalavimais, priežiūros institucijai teikiama informacija apie kapitalo pakankamumą.

Įstaigos visuomet turi tenkinti šiuos nuosavų lėšų reikalavimus:

- 1) 4,5 proc. bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientą. Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas yra įstaigos bendras 1 lygio nuosavas kapitalas, išreikštas bendros rizikos pozicijos sumos procentine dalimi.
- 2) 6 proc. 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientą. 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas yra įstaigos 1 lygio kapitalas, išreikštas bendros rizikos pozicijos sumos procentine dalimi.
- 3) 8 proc. bendro kapitalo pakankamumo koeficientą. Bendras kapitalo pakankamumo koeficientas yra įstaigos nuosavos lėšos, išreikštos bendros rizikos pozicijos sumos procentine dalimi.

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje veikiančios įstaigos buvo taikomi kapitalo rezervų reikalavimai, kurie yra pridedami prie aukščiau aprašytų kapitalo rodiklių:

- anticiklinis kapitalo rezervas: šiuo metu Lietuvoje galioja 0 proc. p. anticiklinio kapitalo rezervo norma. Anticiklinis kapitalo rezervas gali būti didinamas, Lietuvoje nustačius netvarų kredito augimą;
- kapitalo apsaugos rezervas: taikoma 2,5 proc. p. norma.

Nuo 2016 m. gruodžio 31 d. Bankui pradėtas taikyti kitų sisteminės svarbos įstaigų kapitalo rezervas – 0,5 proc. bendros pagal riziką įvertintų pozicijų sumos. 2017 metais taikytinas šio rezervo dydis nesikeis.

Papildomas kapitalo reikalavimas, kurio dydis yra 1,9 proc. p. (2015 m. gruodžio 31 d. 2,0 proc. p.), taikomas dėl rizikų, kurios yra pripažintos reikšmingomis savės vertinimo proceso metu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir vidaus kapitalo pakankamumo vertinimą (Pillar II). Šis reikalavimas peržiūrimas kiekvienais metais priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (SREP) metu

Įvertinus aukščiau aprašytus reikalavimus, 2016 m. gruodžio 31 d. Bankui taikytinas 9,4 proc. bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas, 10,9 proc. 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas ir 12,9 proc. bendras kapitalo pakankamumo koeficientas (2015 m. gruodžio 31 d. 9,0 proc. bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas, 10,5 proc. 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas ir 12,5 proc. bendras kapitalo pakankamumo koeficientas).

Grupės kapitalas skirstomas į 2 lygius:

- 1) 1 lygio kapitalą sudaro įregistruotas akcinis kapitalas, kapitalo rezervas (emisinis skirtumas), atsargos kapitalas, praėjusių finansinių metų nepaskirstytas pelnas, einamųjų metų nuostoliai, privalomasis rezervas sumažintas nematerialiojo turto suma ir dalimi finansinio turto perkainojimo rezervo;
- 2) 2 lygio kapitalą sudaro dalis finansinio turto perkainojimo rezervo, ir 2 lygio papildomas kapitalas, kurį sudaro nustatyto termino subordinuotos paskolos, kurios atitinka CRR/CRD IV reikalavimus, keliamus subordinuotoms paskoloms.

Pagal riziką įvertintas turtas apskaičiuojamas pagal Standartizuotą metodą naudojant rizikos svorius, kurie priskiriami skirtingoms grupėms pagal turto pobūdį ir sandorio šalies tipą, atsižvelgiant taip pat į užtikrinimo priemones ir garantijas, kurios pripažintos tinkamomis rizikos mažinimui. Panašiai, su tam tikrais patikslinimais, pagal riziką vertinamos nebalansinės pozicijos. Operacinės rizikos kapitalo poreikis apskaičiuojamas naudojant Bazinio indikatorius metodą.

FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS (tęsinys)

Lentelėje pateikiama kapitalo sudėtis, Banko ir Grupės rodikliai už gruodžio 31 d. pasibaigusius metus. Per šiuos dvejus metus Bankas ir Grupė laikėsi taikomų kapitalo reikalavimų.

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
1 lygio nuosavo kapitalo priemonės, pripažįstamos bendruoju 1 lygio nuosavu kapitalu				
Apmokėtas kapitalas	109 472	109 472	91 226	91 226
Akcijų priedai	-	-	-	-
Praėjusių metų nepaskirstytas pelnas	21 155	16 604	18 874	16 194
Tarpinis pelnas, kurį galima įskaityti į kapitalą	24 811	27 176	7 996	11 708
Einamųjų metų nuostoliai	-	-	-	-
Privalomasis rezervas	4 157	4 157	2 468	2 290
Kiti rezervai	756	756	756	756
Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis	187	166	358	358
(-) Prestižas	(2 752)	-	(2 752)	-
(-) Nematerialusis turtas	(1 428)	(1 210)	(1 018)	(798)
(-) Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris priklauso nuo pelningumo ateityje	(87)	-	(179)	(161)
(-) Vertės koregavimai dėl riziką ribojančiais principais pagrįsto vertinimo reikalavimų	(67)	(52)	(382)	(368)
(-) Kiti atskaitymai iš CET1 kapitalo	(3 470)	(7 535)	-	-
1 LYGIO KAPITALAS	152 734	149 534	117 347	121 205
Kapitalo priemonės ir finansiniai instrumentai, pripažįstami 2 lygio kapitalu				
Subordinuotų paskolų kapitalas	20 000	20 000	20 000	20 000
Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis	124	111	538	538
2 LYGIO KAPITALAS	20 124	20 111	20 538	20 538
NUOSAVOS LĖŠOS	172 858	169 645	137 885	141 743
Nuosavų lėšų poreikis:				
Standartizuotu metodu pagal riziką įvertintų kredito rizikos pozicijų	839 425	872 393	815 386	845 174
Prekybinės knygos pozicijų	31 814	21 818	36 313	27 539
Operacinės rizikos, taikant Bazinio indikatorius metodą	143 577	110 372	115 907	98 442
Kitas kapitalo poreikis (kredito vertinimo koregavimo rizika)	63	63	425	425
Iš viso pagal riziką įvertintų pozicijų	1 014 879	1 004 646	968 031	971 580
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas	15,05 proc.	14,88 proc.	12,18 proc.	12,53 proc.
1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas	15,05 proc.	14,88 proc.	12,12 proc.	12,48 proc.
Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas	17,03 proc.	16,89 proc.	14,24 proc.	14,59 proc.

Einamųjų metų pelnas, nepatikrintas nepriklausomų auditorių, nėra įtraukiamas į 1 lygio kapitalą. Tarpinį pelną, kurį galima įskaityti į kapitalą sudaro dalis pirmojo pusmečio pelno, kurią, patikrinus auditoriams ir atėmus tam tikras sumas pagal priežiūrinės taisyklės, Bankas gavo leidimą įtraukti į nuosavas lėšas. Jeigu visas Grupės ir Banko 2016 m. pelnas būtų pridėtas prie nuosavų lėšų, 2016 m. gruodžio 31 d. Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas padidėtų iki: Grupės 19,23 proc., Banko 19,08 proc.

Per metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d., Grupė ir Bankas vykdė nustatytus riziką ribojančius normatyvus.

REIŠMINGI APSKAITINIAI ĮVERTINIMAI IR PRIELAIIDOS

Paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai (išskyrus vartojimo finansavimą). Bankas ir Grupė, siekdami nustatyti vertės sumažėjimą, mažiausiai kas ketvirtį peržiūri paskolų portfelį. Grupė, nustatydamas, ar nuostolis dėl verslo klientų paskolų vertės sumažėjimo turėtų būti pripažintas pelne (nuostoliuose), naudoja įvertinimus ar yra stebėjimais pagrįstų duomenų, rodančių, kad yra išmatuojamas įvertintų skolininko būsimųjų pinigų srautų sumažėjimas. Atliekant šį įvertinimą, Bankas ir Grupė analizuoja finansinę informaciją, gautą iš kliento ir duomenis apie kliento paskolų aptarnavimą. Be to, Bankas ir Grupė atsižvelgia į įvertintą užstatyto turto vertę. Įvertintos užstatyto turto diskontuotos rinkos vertės sumažėjimas 5 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų Grupės vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimą 249 tūkst. Eur (Banko 241 tūkst. Eur). Įvertintų pinigų srautų sumažėjimas 5 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų Grupės vertės sumažėjimo nuostolių padidėjimą 554 tūkst. Eur (Banko 522 tūkst. Eur). Kliento galimybės aptarnauti skolą ir įvertinti būsimųjų pinigų srautų sumą ir laiką naudojamos metodikos ir prielaidos (kliento kredito reitingas; taikomas atgaunamumo koeficientas; diskontuota užstatyto turto rinkos vertė) reguliariai peržiūrimos, siekiant sumažinti skirtumus tarp nuostolių įvertinimo ir realiai patiriamų nuostolių. Siekiant sumažinti laiko tarpo tarp nuostolio įvykio ir jo atvaizdavimo finansinėse ataskaitose įtaką, Grupė įvertino nuostolius dėl įvykusių, tačiau dar nepraneštų nuostolio įvykių, ir suformavo grupiniu būdu įvertintus vertės sumažėjimo atidėjinius patirtims, bet dar nepraneštiems nuostoliams, kurie 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 419 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 1 274 tūkst. Eur). Tačiau, dėl metodikai būdingų ribotumų, 2016 m. gruodžio 31 d. apskaičiuota paskolų portfelio vertės sumažėjimo suma gali nepakankamai atvaizduoti paskolų portfelio nuostolius.

Vartojimo finansavimo paskolų vertės sumažėjimo nuostoliai. Grupė, siekdama nustatyti vertės sumažėjimą, mažiausiai kas ketvirtį peržiūri vartojimo finansavimo paskolų portfelį. Grupė, nustatydamas, ar nuostolis dėl paskolų vertės sumažėjimo turėtų būti pripažintas pelne (nuostoliuose), naudoja įvertinimus ar yra stebėjimais pagrįstų duomenų, rodančių, kad yra išmatuojamas įvertintų homogeninės grupės skolininkų būsimųjų pinigų srautų sumažėjimas. Šis įvertinimą remiasi istorinės kiekvienos homogeninės grupės informacijos analize. Kiekvienai homogeninei grupei nustatomas atgaunamumo koeficientas, ir juo remiantis nustatomas vertės sumažėjimas. Naudojamos prielaidos (laikotarpis atsiperkamumo koeficiento skaičiavimui; diskonto normos taikymas; kitos) reguliariai (bent kartą per metus) peržiūrimos, siekiant sumažinti skirtumus tarp nuostolių įvertinimo ir realiai patiriamų nuostolių. Tačiau, dėl metodikai būdingų ribotumų ir naudojamų prielaidų, 2016 m. gruodžio 31 d. apskaičiuota paskolų portfelio vertės sumažėjimo suma gali nepakankamai atvaizduoti paskolų portfelio nuostolius. Jeigu 2016 m. gruodžio 31 d. vartojimo finansavimo paskolų vertės sumažėjimo nuostoliams įvertinti naudoti atgaunamumo koeficientai sumažėtų 5 proc. punktais (kitiems veiksniams nesikeičiant), vertės sumažėjimo nuostoliai dėl to padidėtų 325 tūkst. Eur (2015 m. – 309 tūkst. Eur).

Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostoliai. Kai yra nustatomi vertės sumažėjimo požymiai, Bankas tikrina investicijas į patrunuojamąsias įmones dėl vertės sumažėjimo. Bankas nustato investicijų į patrunuojamąsias įmones atsiperkamąją vertę remdamasis diskontuotais įvertintais ateities pinigų srautais, kuriuos uždribs patrunuojamoji bendrovė. Investicijų valdymo bei nekilnojamo turto valdymo patrunuojamųjų įmonių ateities grynieji pinigų srautai yra vertinami atsižvelgiant į planuojamas pinigų įplaukas iš turimo finansinio ir kito turto pardavimo atėmus pinigų išmokas susijusias su valdymo ir vystymo išlaidomis. Ateities grynieji pinigų srautai iš lizingo bendrovės yra vertinami atsižvelgiant į ateities tikėtinas palūkanų įplaukas iš lizingo portfelio atėmus finansavimo bei administravimo išlaidų pinigų išmokas. Diskonto normos yra paremtos investicijų į patrunuojamąsias įmones dabartiniais kapitalo kaštais. Grupės vadovybė naudoja vertinimus prognozuodama pinigų srautus bei nustatydamas diskonto normas, naudojamas vertės sumažėjimo testavimui.

Prestižo vertės sumažėjimas. Kiekvienais metais atliekamas prestižo vertės sumažėjimo testas. Siekiant nustatyti prestižo vertę, pinigus uždribs vienetas, kuriam priskirtas prestižas, yra vertinamas taikant dabartinės vertės apskaičiavimu pagrįstą metodiką, detaliau apibūdintą 17 pastaboje. Grupės vadovybė naudoja vertinimus prognozuodama pinigų srautus bei nustatydamas diskonto normas, naudojamas prestižo vertės sumažėjimo testavime. Pokyčiai šiuose įvertinimuose ir prielaidose gali turėti reikšmingos įtakos prestižo vertės nustatymui. Vertės sumažėjimo vertinime naudojamų diskonto normų padidėjimas 2 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų pinigus kuriančio vieneto grynosios esamosios vertės sumažėjimą 2 201 tūkst. Eur (nors tai ir nesąlygotų prestižo vertės sumažėjimo). Prognozuojamų pinigų srautų sumažėjimas 20 proc. (kitiems veiksniams nesikeičiant) lemtų pinigus kuriančio vieneto grynosios esamosios vertės sumažėjimą 2 243 tūkst. Eur (nors tai ir nesąlygotų prestižo vertės sumažėjimo).

Atsargos. Butų laikomų pardavimui bei nekilnojamojo turto vystymo projektų grynai realizavimo vertė yra nustatoma arba remiantis dabartine turto pardavimo kaina, arba diskontuotais prognozuojamais ateities pinigų srautais iš turto vystymo ir vėlesnio pardavimo, remiantis Grupės vadovybės planais susijusiais su konkrečiu turtu. Duomenys naudojami nustatant pardavimo kainas bei ateities pinigų srautus iš turto vystymo ir vėlesnio pardavimo remiasi dabartinėmis rinkos kainomis. Grupės vadovybė naudoja vertinimus prognozuodama pinigų srautus bei nustatydamas diskonto normas, naudojamas vertės sumažėjimo testavimui.

Finansinis turtas laikomas iki išpirkimo. Vadovybė priima sprendimus vertindama, ar finansinis turtas gali būti priskirtas laikomam iki išpirkimo, o būtent, savo ketinimus ir galimybes laikyti šį turtą iki išpirkimo datos. Jeigu Grupei nepavyksta išlaikyti šių investicijų iki išpirkimo datos dėl kitų nei specifinių priežasčių, pavyzdžiui, parduoda nežymiąją dalį prieš pat išpirkimo datą, jai reikės perklasifikuoti visą šių investicijų grupę į parduoti skirtas investicijas. Tuomet investicijos būtų vertinamos tikrąja verte, o ne amortizuota savikaina.

Išvestinių finansinių priemonių ir subordinuotos paskolos tikroji vertė. Finansinių priemonių, kuriomis nėra prekiaujama aktyviose rinkose, tikroji vertė nustatoma naudojant vertinimo technikas. Grupė naudoja vertinimus pasirinkdama vertinimo metodus ir naudoja prielaidas, kurios remiasi rinkos sąlygomis esančiomis kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Aukščiau minėtų finansinių priemonių jautrumas modelių parametrams pateiktas Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 4.2. dalyje „Finansinis turtas ir įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte“.

Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla. Įsipareigojimų, susijusių su draudimo veikla (draudimo techninių atidėjinių) yra nustatoma taikant prielaidas ir naudojant vertinimus, kurie gali turėti įtakos atskleistoms sumoms. Šios prielaidos ir vertinimai reguliariai peržiūrimi ir grindžiami istorine patirtimi ir kitais veiksniais, įskaitant ateities įvykių vertinimus, kurie vertinimo metu esančiomis aplinkybėmis atrodo pagrįsti. Draudimo techninių atidėjinių skaičiavimo principų pakeitimas 2016 metais lėmė 1 509 tūkst. Eurų pelną, kuris apskaitytas pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje „Išlaidos, susijusios su kita Grupės įmonių veikla“.

REIŠMINGI APSKAITINIAI ĮVERTINIMAI IR PRIELAIDOS (tęsinys)

Mokesčiai. Mokesčių inspekcija yra atlikusi išsamų mokesčių auditą Banke už laikotarpį nuo 1998 iki 2001 m. (pelno mokesčio auditas atliktas už laikotarpį nuo 1998 iki 2000 m.). Nebuvo jokių reikšmingų pastabų ar ginčų. Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų patikrinti buhalterijos knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Banko vadovybei nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų atsirasti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2016 m. gruodžio 31 d. atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas yra paremtas Banko 5 metų pelningumo prognozėmis. Pasikeitus pelningumo prognozėms gali būti koreguojamas pripažintas atidėtojo pelno mokesčio turtas.

Finansinės nuomos gautinų sumų ir kito finansinio turto pripažinimo nutraukimas. Vertindama, ar šio turto pripažinimą reikia nutraukti, vadovybė įvertina ar visos reikšmingos su nuosavybe susijusios rizikos ir naudos yra perduotos trečiosioms šalims, taip pat kurios rizikos ir naudos yra svarbiausios ir kas jas sudaro.

INFORMACIJA APIE SEGMENTUS

Grupės verslo segmentų pagrindiniai rodikliai, įtraukti į 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį finansinių metų pelno (nuostolių) ataskaitą ir 2016 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitą, apibendrinti žemiau. Patronuojamųjų įmonių, skirtų parduoti (žr. 20 pastabą) rezultatai įtraukti į stulpelį „Eliminavimas“.

	<i>Tradicinė bankininkystė ir skolinimas</i>	<i>Iždas</i>	<i>Nepagrindinė bankinė veikla</i>	<i>Kita veikla</i>	<i>Eliminavimai</i>	<i>Iš viso</i>
Tęsiama veikla						
Vidinės	(714)	-	1 419	(775)	70	-
Išorinės	42 026	7 443	3 637	815	-	53 921
Grynosios palūkanų pajamos	41 312	7 443	5 056	40	70	53 921
Vidinės	215	-	-	(116)	(99)	-
Išorinės	9 435	-	-	(22)	-	9 413
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	9 650	-	-	(138)	(99)	9 413
Vidinės	(499)	-	1 419	(891)	(29)	-
Išorinės	51 461	7 443	3 637	793	-	63 334
Grynosios palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamos	50 962	7 443	5 056	(98)	(29)	63 334
Vidinės	(349)	(19)	-	(33)	401	-
Išorinės	(23 010)	(2 220)	-	(15 553)	-	(40 783)
Veiklos sąnaudos	(23 359)	(2 239)	-	(15 586)	401	(40 783)
Amortizacija	(309)	(28)	-	(30)	-	(367)
Nusidėvėjimas	(1 068)	(106)	-	(232)	-	(1 406)
Vidinės	-	-	(6 065)	-	6 065	-
Išorinės	(7 227)	-	(341)	(207)	-	(7 775)
Vertės sumažėjimo sąnaudos	(7 227)	-	(6 406)	(207)	6 065	(7 775)
Vidinės	28	-	9 882	35	(9 945)	-
Išorinės	2 579	4 871	11 977	17 859	-	37 286
Kitos grynosios pajamos	2 607	4 871	21 859	17 894	(9 945)	37 286
Tęsiamos veiklos pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	21 606	9 941	20 509	1 741	(3 508)	50 289
Nutraukiamos veiklos pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	35	35
Pelno mokestis	(5 894)	(624)	-	(140)	-	(6 658)
Segmento pelnas (nuostoliai) po apmokestinimo	15 712	9 317	20 509	1 601	(3 473)	43 666
Nekontroliuojanti dalis	-	-	-	-	-	-
Pelnas (nuostoliai), priskirtinas Banko akcininkams	15 712	9 317	20 509	1 601	(3 473)	43 666
Iš viso segmento turto	1 110 651	725 129	64 464	84,367	(123,333)	1 861 278
Iš viso segmento įsipareigojimų	1 000 006	656 362	58 351	66,322	(99,280)	1 681 761
Grynasis segmento turtas (akcininkų nuosavybė)	110 645	68 767	6 113	18,045	(24,053)	179 517

INFORMACIJA APIE SEGMENTUS (tęsinys)

Grupės verslo segmentų pagrindiniai rodikliai, įtraukti į 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį finansinių metų pelno (nuostolių) ataskaitą ir 2015 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitą, apibendrinti žemiau.

	<i>Tradicinė bankininkystė ir skolinimas</i>	<i>Išdas</i>	<i>Nepagrindinė bankinė veikla</i>	<i>Kita veikla</i>	<i>Eliminavimai</i>	<i>Iš viso</i>
Tęsiama veikla						
Vidinės	(378)	-	1 470	(882)	(210)	-
Išorinės	42 150	5 407	90	1 172	-	48 819
Grynosios palūkanų pajamos	41 772	5 407	1 560	290	(210)	48 819
Vidinės	136	-	-	(197)	61	-
Išorinės	8 069	-	-	(30)	-	8 039
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	8 205	-	-	(227)	61	8 039
Vidinės	(242)	-	1 470	(1 079)	(149)	-
Išorinės	50 219	5 407	90	1 142	-	56 858
Grynosios palūkanų, paslaugų ir komisinių pajamos	49 977	5 407	1 560	63	(149)	56 858
Vidinės	(501)	(45)	-	(72)	618	-
Išorinės	(22 724)	(2 083)	-	(16 479)	-	(41 286)
Veiklos sąnaudos	(23 225)	(2 128)	-	(16 551)	618	(41 286)
Amortizacija	(235)	(22)	-	(21)	-	(278)
Nusidėvėjimas	(1 010)	(92)	-	(215)	-	(1 317)
Vidinės	-	-	(15 163)	-	15 163	-
Išorinės	(16 907)	-	(1 497)	(4 628)	-	(23 032)
Vertės sumažėjimo sąnaudos	(16 907)	-	(16 660)	(4 628)	15 163	(23 032)
Vidinės	-	-	18 518	2 434	(20 952)	-
Išorinės	1 343	866	6 965	16 081	-	25 255
Kitos grynosios pajamos	1 343	866	25 483	18 515	(20 952)	25 255
Tęsimos veiklos pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	9 943	4 031	10 383	(2 837)	(5 320)	16 200
Nutraukiamos veiklos pelnas (nuostoliai)	-	-	221	(656)	9 073	8 638
Pelno mokestis	(1 104)	(95)	-	180	-	(1 019)
Segmento pelnas (nuostoliai) po apmokestinimo	8 839	3 936	10 604	(3 313)	3 753	23 819
Nekontroliuojanti dalis	-	-	-	-	-	-
Pelnas (nuostoliai), priskirtinas Banko akcininkams	8 839	3 936	10 604	(3 313)	3 753	23 819
Iš viso segmento turto	1 038 827	667 977	66 298	87 692	(165 754)	1 695 040
Iš viso segmento įsipareigojimų	953 532	614 585	61 000	63 518	(134 659)	1 557 976
Grynasis segmento turtas (akcininkų nuosavybė)	85 295	53 392	5 298	24 174	(31 095)	137 064

Grupės turto ir pajamų pasiskirstymas pagal geografinius segmentus

Visas Banko ir Grupės ilgalaikis turtas, išskyrus finansinį turtą, yra Lietuvoje. Grupė neuždirbo reikšmingų pajamų kitose šalyse.

1 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Palūkanų pajamos:</i>				
<i>už paskolas kitiems bankams ir finansų institucijoms bei lėšas kredito įstaigose</i>	523	3 911	593	3 877
<i>už paskolas klientams</i>	49 118	41 388	48 130	40 081
<i>už skolos vertybinius popierius</i>	12 550	12 066	13 422	13 376
<i>laikomus iki išpirkimo -</i>	11 209	11 209	11 587	11 546
<i>skirtus parduoti -</i>	448	430	722	719
<i>vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius) -</i>	893	427	1 113	1 111
<i>už finansinę nuomą (lizingą)</i>	3 743	1 204	3 650	595
<i>Iš viso palūkanų pajamų</i>	65 934	58 569	65 795	57 929
<i>Palūkanų sąnaudos:</i>				
<i>už finansinius įsipareigojimus, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius)</i>	(1 394)	(1 394)	(1 486)	(1 486)
<i>už amortizuota savikaina vertinamus finansinius įsipareigojimus</i>	(10 597)	(10 603)	(15 479)	(15 484)
<i>už kitus įsipareigojimus</i>	(22)	(22)	(11)	(11)
<i>Iš viso palūkanų sąnaudų</i>	(12 013)	(12 019)	(16 976)	(16 981)
<i>Grynosios palūkanų pajamos</i>	53 921	46 550	48 819	40 948

2 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Paslaugų ir komisinių pajamos:</i>				
<i>Trečiųjų šalių paskolų administravimas</i>	4 178	4 178	3 944	3 944
<i>Atsiskaitymai</i>	3 749	3 780	3 418	3 481
<i>Grynųjų pinigų operacijos</i>	2 570	2 570	1 953	1 953
<i>Sąskaitų administravimas</i>	1 058	1 058	921	921
<i>Garantijos, akredityvai, dok.inkaso</i>	388	388	485	485
<i>Įmokų surinkimas</i>	420	440	343	343
<i>Paslaugos, susijusios su VP</i>	918	1 055	564	697
<i>Kitos paslaugų ir komisinių pajamos</i>	834	242	530	178
<i>Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų</i>	14 115	13 711	12 158	12 002
<i>Paslaugų ir komisinių sąnaudos:</i>				
<i>Mokėjimo kortelių išlaidos</i>	(2 645)	(2 645)	(2 486)	(2 486)
<i>Kasos operacijos</i>	(797)	(797)	(747)	(747)
<i>Bankų korespondentų ir pinigų pervedimo sistemų mokesčiai</i>	(526)	(203)	(430)	(178)
<i>Finansinių duomenų pateikimo paslaugų mokesčiai</i>	(183)	(183)	(113)	(113)
<i>Paslaugos, susijusios su VP</i>	(271)	(271)	(151)	(151)
<i>Kitos paslaugų ir komisinių sąnaudos</i>	(280)	(265)	(192)	(68)
<i>Iš viso paslaugų ir komisinių sąnaudų</i>	(4 702)	(4 364)	(4 119)	(3 743)
<i>Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos</i>	9 413	9 347	8 039	8 259

3 PASTABA

GRYNASIS PELNAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS, UŽSIENIO VALIUTA IR IŠVESTINĖMIS FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS

GRYNASIS PELNAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):				
Realizuotas pelnas (nuostoliai) iš nuosavybės vertybinių popierių	(26)	9	15	(2)
Nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš nuosavybės vertybinių popierių	1 253	(15)	576	(12)
Realizuotas pelnas iš skolos vertybinių popierių	888	894	734	738
Nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš skolos vertybinių popierių	86	2	(610)	(308)
Grynasis pelnas iš vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius)	2 201	890	715	416
Realizuotas pelnas (nuostoliai) iš nuosavybės vertybinių popierių, skirtų parduoti	1 852	1 871	(78)	-
Realizuotas pelnas iš skolos vertybinių popierių, skirtų parduoti	258	258	365	365
Realizuotas pelnas iš skolos vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo	1 791	1 791	-	-
Dividendų ir kitos pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius)	8	8	8	8
Dividendų ir kitos pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių, skirtų parduoti	54	54	77	77
Iš viso	6 164	4 872	1 087	866

GRYNASIS PELNAS IŠ OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA IR SUSIJUSIOMIS IŠVESTINĖMIS FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta	1 507	1 278	3 213	2 689
Grynasis pelnas iš operacijų su užsienio valiuta susijusiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis	2 970	2 970	180	180
Iš viso	4 477	4 248	3 393	2 869

GRYNIEJI NUOSTOLIAI IŠ KITŲ IŠVESTINIŲ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Grynųjų nuostolių iš išvestinių finansinių priemonių, susijusių su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose	(1 918)	(1 676)	(1 812)	(2 035)
Grynasis pelnas iš išvestinių finansinių priemonių, susijusių su akcijų kainomis	5	5	-	-
Iš viso	(1 913)	(1 671)	(1 812)	(2 035)

4 PASTABA

KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Pastatų ir patalpų nuoma	(1 442)	(1 239)	(1 383)	(1 220)
Pastatų ir patalpų komunaliniai mokesčiai	(727)	(665)	(754)	(692)
Kitos pastatų ir patalpų išlaidos	(366)	(353)	(433)	(409)
Transporto išlaidos	(408)	(441)	(467)	(544)
Teisinės išlaidos	(47)	(47)	(134)	(134)
Personalo ir kvalifikacijos kėlimo išlaidos	(246)	(222)	(154)	(135)
Kompiuterių ir ryšių išlaidos	(2 054)	(1 849)	(1 745)	(1 609)
Rinkodaros ir paramos išlaidos	(1 381)	(452)	(1 815)	(641)
Išlaidos bankų aptarnavimui įstaigoms	(943)	(871)	(1 156)	(1 191)
Mokesčiai, baudos	(780)	(96)	(988)	(212)
Išlaidos dėl skolų išieškojimo	(361)	(193)	(853)	(716)
Kitos išlaidos	(922)	(407)	(936)	(490)
Iš viso	(9 677)	(6 835)	(10 818)	(7 993)

5 PASTABA PAJAMOS IR IŠLAIDOS, SUSIJUSIOS SU KITA GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLA

PAJAMOS, SUSIJUSIOS SU KITA GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLA

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Pajamos, susijusios su draudimo veikla</i>	6 176	-	6 193	-
<i>Gyvenamųjų butų pardavimo pajamos</i>	9 082	-	8 183	-
Iš viso	15 258	-	14 376	-

IŠLAIDOS, SUSIJUSIOS SU KITA GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLA

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Išlaidos, susijusios su draudimo veikla:</i>	(4 652)	-	(6 065)	-
<i>draudimo veiklos techninių atidėjinių pokyčio dalis, atspindinti turto (kai investavimo rizika tenka draudėjui) investavimo rezultatą *</i>	(1 481)	-	(1 134)	-
<i>likusių draudimo veiklos techninių atidėjinių pokyčiai **</i>	(502)	-	(2 433)	-
<i>draudimo išmokos</i>	(2 306)	-	(2 122)	-
<i>komisinis atlyginimas ir kt.</i>	(363)	-	(376)	-
<i>Statybos darbų išlaidos, susijusios su parduotais butais</i>	(8 114)	-	(7 759)	-
Iš viso	(12 766)	-	(13 824)	-

* Draudimo bendrovės turto (kai investavimo rizika tenka draudėjui) investavimo rezultato, apskaityto kituose pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniuose, detalizacija:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Palūkanų ir kitos panašios pajamos</i>	48	-	73	-
<i>Grynasis pelnas (nuostoliai) iš operacijų vertybiniais popieriais</i>	1 211	-	544	-
<i>Grynasis pelnas (nuostoliai) iš operacijų užsienio valiuta</i>	222	-	517	-
Iš viso	1 481	-	1 134	-

** 2016 metais į likusius draudimo veiklos techninių atidėjinių pokyčius įtraukta vienkartinė techninių draudimo atidėjinių skaičiavime naudotų prielaidų ir vertinimų pokyčio įtaka, kuri lėmė 1 509 tūkst. Eur draudimo techninių atidėjinių sumažėjimą.

6 PASTABA KITOS PAJAMOS

GRYNASIS PELNAS UŽ PARDUOTĄ MATERIALŲJĮ TURTĄ

2016 m. Grupė uždirbo 612 tūkst. Eur grynojo pelno už parduotą materialųjį (didžiąja dalimi nekilnojamąjį) turtą, Bankas – 656 tūkst. Eur. 2015 m. Grupė uždirbo 2 690 tūkst. Eur grynojo pelno už parduotą materialųjį (didžiąja dalimi nekilnojamąjį) turtą, Bankas – 2 765 tūkst. Eur.

GRYNASIS PELNAS IŠ FINANSINIO TURTO PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMO

Grynasis pelnas iš finansinio turto pripažinimo nutraukimo (2016 m. Grupė 12 644 tūkst. Eur, Bankas 12 671 tūkst. Eur, 2015 m. Grupė ir Bankas 4 825 tūkst. Eur) didžiąja dalimi susidarė iš į pelną (nuostolius) įtraukto skirtumo tarp paskolų, perimtų pagal Ūkio banko turto, teisių sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį, balansinės vertės ir gautų įplaukų iš šių paskolų pripažinimo nutraukimo (grąžinimo arba refinansavimo).

KITOS VEIKLOS PAJAMOS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Investicinio turto nuomos pajamos ir kitos pajamos iš investicinio turto</i>	868	61	667	137
<i>Kito turto nuomos pajamos</i>	196	118	326	219
<i>Kitos pajamos</i>	624	364	868	327
Iš viso	1 688	543	1 861	683

7 PASTABA VERTĖS SUMAŽĖJIMO NUOSTOLIAI

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Paskolų vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Vertės sumažėjimo sąnaudos per metus	18 730	17 892	24 464	23 341
Vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas per metus	(10 449)	(10 360)	(6 808)	(6 720)
Atgautos anksčiau nurašytos paskolos	(831)	(139)	(936)	(259)
Paskolų vertės sumažėjimo nuostolių iš viso	7 450	7 393	16 720	16 362
Finansinės nuomos (lizingo) vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Vertės sumažėjimo sąnaudos per metus	117	100	212	-
Vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas per metus	(238)	(42)	(677)	-
Atgautos anksčiau nurašytos finansinės nuomos (lizingo) gautinos sumos	(144)	-	(168)	-
Finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolių iš viso	(265)	58	(633)	-
Iš viso paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolių	7 185	7 451	16 087	16 362
Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Kitas finansinis turtas: vertės sumažėjimo sąnaudos	27	-	273	14
Kitas finansinis turtas: vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas	(39)	-	-	-
Atidėjiniai nebaigtoms teisinėms byloms: sudarymas	-	-	-	-
Atidėjiniai nebaigtoms teisinėms byloms: atstatymas	(58)	(14)	(28)	-
Kitas turtas: vertės sumažėjimo sąnaudos	1 236	60	6 959	545
Kitas nefinansinis turtas: vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas / perklasifikavimas	(576)	(1)	(187)	(3)
Kitas nefinansinis turtas: atgautos anksčiau nurašytos kito turto sumos	-	-	(72)	-
Iš viso kito turto vertės sumažėjimo nuostolių	590	45	6 945	556
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostoliai:				
Investicijos į patrunuojamąsias įmones: vertės sumažėjimo sąnaudos	-	6 060	-	4 738
Investicijos į patrunuojamąsias įmones: vertės sumažėjimo sąnaudų atstatymas	-	-	-	-
Iš viso investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo nuostolių	-	6 060	-	4 738
Iš viso	7 775	13 556	23 032	21 656

Į 2015 m. Banko pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo ir investicijų į laikomas parduoti patrunuojamąsias įmones perkainojimo nuostoliai“ įtraukti 10 425 tūkst. Eur nuostoliai, susidarę iš skirtų parduoti patrunuojamųjų įmonių perkainojimo tikraja verte, sumažinta pardavimo kaštais. Daugiau informacijos pateikta 20 pastaboje.

8 PASTABA PELNO MOKESTIS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Ataskaitinių metų pelno mokestis	6 967	6 043	2 003	944
Atidėtieji mokesčiai	(320)	185	(981)	12
Ankstesniais metais apskaičiuoto pelno mokesčio koregavimas	11	11	(3)	(3)
Iš viso	6 658	6 239	1 019	953

Pelno mokestis, tenkantis Grupės ir Banko pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų apskaičiuota taikant bazinį pelno mokesčio tarifą, kaip parodyta žemiau:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Tęsiamos veiklos pelnas prieš pelno mokestį	50 289	47 916	16 200	21 883
Mokestis, apskaičiuotas taikant 15 proc. tarifą	7 543	7 187	2 430	3 282
Neapmokestinamos pajamos	(3 034)	(2 082)	(3 019)	(3 357)
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	2 041	1 237	3 910	3 166
Mokestinių nuostolių, kuriems nebuvo pripažintas pelno mokesčio turtas, panaudojimas	(98)	(103)	(2 302)	(2 138)
Pripažinti mokestiniai nuostoliai, kuriems nepripažintas atidėtojo pelno mokesčio turtas	206	-	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos	6 658	6 239	1 019	953

8 PASTABA
PELNO MOKESTIS (tęsinys)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas

	Grupė				Bankas		
	Finansinių priemonių ir kito turto perkainojimas	Sukauptos sumos	Keliami mokestiniai nuostoliai	Iš viso	Sukauptos sumos	Keliami mokestiniai nuostoliai	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.	(115)	(195)	(312)	(622)	(164)	(71)	(235)
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	(512)	(23)	92	(443)	(35)	(132)	(167)
Perklasifikavimai	(254)	-	-	(254)	-	-	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	(66)	-	-	(66)	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	(947)	(218)	(220)	(1 385)	(199)	(203)	(402)
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	(70)	(12)	128	46	(19)	198	179
Perklasifikavimai	636	(7)	5	634	(5)	5	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	(103)	-	-	(103)	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	(484)	(237)	(87)	(808)	(223)	-	(223)

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai

	Grupė			Bankas
	Investicinio turto ir atsargų perkainojimas	Finansinių priemonių ir kito turto perkainojimas	Iš viso	Finansinių priemonių ir kito turto perkainojimas
2015 m. sausio 1 d.	1 079	281	1 360	343
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	(637)	-	(637)	(53)
Perklasifikavimai	535	(281)	254	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	-	-	-	66
2015 m. gruodžio 31 d.	977	-	977	356
Apskaičiuojama grynajame pelne (nuostoliuose)	(366)	-	(366)	6
Perklasifikavimai	-	-	-	-
Apskaičiuojama kitose bendrosiose pajamose	-	-	-	(109)
2016 m. gruodžio 31 d.	611	-	611	253

Grupė ir Bankas gali perkelti nuostolius neribotą laiką sudengdami su ateities mokestiniu pelnu. Kadangi Banko vadovybė planuoja, kad ateityje Bankas ir Grupė uždirbs pakankamai mokestinio pelno, kad galėtų realizuoti sukauptus mokestinius nuostolius, atidėtojo mokesčio turtas nuo sukauptų mokestinių nuostolių buvo pripažintas. Tikėtini atidėtojo mokesčio turto panaudojimo terminai pateikiami lentelėje:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Iki 1 metų</i>	320	197	840	372
<i>2-5 metai</i>	488	26	545	30
Iš viso	808	233	1 385	402

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tuomet, kai egzistuoja teisinis pagrindas sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais. Sumos (po atitinkamų likučių sudengimo), apskaičiuotos balanse, yra šios:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	(665)	-	(1 385)	(46)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	468	30	977	-

9 PASTABA PELNAS, TENKANTIS VIENAI AKCIJAI

Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas dalinant grynąjį laikotarpio pelną iš per laikotarpį išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Grupė neturėjo pelną mažinančių potencialių paprastųjų akcijų (potencialios paprastosios akcijos, numatytos iš akcininko gautos subordinuotos paskolos sutartyje (daugiau informacijos pateikta 30 pastaboje) buvo didinančios pelną, tenkanti vienai akcijai), todėl sumažintasis pelnas, tenkantis vienai akcijai yra lygus pagrindiniam pelnui, tenkančiam vienai akcijai.

Išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 377 488 tūkst. (2015 m. gruodžio 31 d., retrospektyviai koreguotas įvertinant iš Banko lėšų 2016 m. išleistas akcijų emisijos įtaką – 377 488 tūkst.). Svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus vidurkis 2016 m. buvo 377 488 tūkst., 2015 m. (retrospektyviai koreguotas įvertinant iš Banko lėšų 2016 m. išleistas akcijų emisijos įtaką) – 365 963 tūkst.

Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai

	2016 m.	2015 m.
<i>Grynasis pelnas iš tęsiamos veiklos, tenkantis akcininkams</i>	43 631	15 181
<i>Grynasis pelnas iš nutraukiamos veiklos, tenkantis akcininkams</i>	35	8 638
<i>Grynasis pelnas, tenkantis akcininkams</i>	43 666	23 819
<i>Per laikotarpį išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst. vnt.)</i>	377 488	365 963
<i>Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (eurais)</i>	0,12	0,07
<i>Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (eurais) iš tęsiamos veiklos</i>	0,12	0,04
<i>Pagrindinis pelnas, tenkantis vienai akcijai (eurais) iš nutraukiamos veiklos</i>	0,00	0,03

10 PASTABA PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Grynieji pinigai ir kitos vertybės</i>	29 220	29 066	25 133	25 046
<i>Lėšos bankų indėlių sąskaitose</i>	-	-	24 405	24 405
<i>Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose</i>	36 023	34 421	28 540	27 901
<i>Lėšos centriniame banke:</i>				
<i>Indėliai centriniame banke</i>	-	-	-	-
<i>Korespondentinė sąskaita centriniame banke</i>	74 624	74 624	14 020	14 020
<i>Privalomosios atsargos vietos valiuta</i>	14 000	14 000	12 914	12 914
<i>Iš viso lėšų centriniame banke</i>	88 624	88 624	26 934	26 934
<i>Iš viso</i>	153 867	152 111	105 012	104 286

Lietuvos banke laikomos privalomosios atsargos kiekvieną mėnesį apskaičiuojamos nurodytiems įsipareigojimams taikant nustatytą privalomųjų atsargų normą. Nuo 2015 m. sausio 1 d. taikoma 1 proc. privalomųjų atsargų norma. Privalomosios atsargos yra laikomos Lietuvos banke kaip indėliai iki pareikalavimo. Bankas gali laisvai disponuoti Lietuvos banko atsiskaitomojoje sąskaitoje laikomomis lėšomis, kurių mėnesio vidurkis negali būti mažesnis už apskaičiuotas privalomas atsargas.

Likučių bankų korespondentinėse ir indėlių sąskaitose sudėtis pagal bankų kredito reitingą pateikiama žemiau:

Reitingas *

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Nuo AA- iki AA+</i>	21 589	20 158	1 083	897
<i>Nuo A- iki A+</i>	5 540	5 370	45 207	44 756
<i>Nuo BBB- iki BBB+</i>	4 321	4 321	5 617	5 617
<i>Žemesnis nei BBB-</i>	865	865	55	55
<i>Neturi išorinio kredito reitingo (vidinis vertinimas – Standartinės rizikos)</i>	3 708	3 707	983	981
<i>Iš viso</i>	36 023	34 421	52 945	52 306

* jeigu vietinis bankas neturi kredito reitingo, tačiau yra užsienio bankų patronuojamoji įmonė, naudojamas patronuojančios institucijos reitingas.

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. nebuvo įkeistų pinigų ir pinigų ekvivalentų.

11 PASTABA GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ BANKŲ

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Įkeisti indėliai</i>	814	814	732	732
<i>Terminuotieji indėliai</i>	2 004	2 004	1 927	1 897
<i>Paskolos</i>	2 519	2 519	3 870	3 870
<i>Iš viso</i>	5 337	5 337	6 529	6 499
<i>Gautinos sumos iš kitų bankų pagal terminą:</i>				
<i>Trumpalaikės (iki 1 metų)</i>	3 638	3 638	3 289	3 259
<i>Ilgalaikės (daugiau kaip 1 metai)</i>	1 699	1 699	3 240	3 240
<i>Iš viso</i>	5 337	5 337	6 529	6 499

Įkeistus indėlius sudarė lėšos, įkeistos už klientų operacijas bendrame bankomatų tinkle.

2016 m. gruodžio 31 d. terminuotieji indėliai, kurių suma buvo 2 004 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 1 897 tūkst. Eur) buvo įkeisti už Banko klientams išleistas garantijas ar akreditivus.

Gautinų sumų iš kitų bankų sudėtis pagal bankų kredito reitingą pateikiama žemiau:

Reitingas *

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Nuo AA- iki AA+</i>	904	904	762	732
<i>Nuo A- iki A+</i>	-	-	20	20
<i>Nuo BBB- iki BBB+</i>	1 914	1 914	5 549	5 549
<i>Žemesnis nei BBB-</i>	2 397	2 397	141	141
<i>Neturi išorinio kredito reitingo (vidinis vertinimas – Standartinės rizikos)</i>	122	122	57	57
<i>Iš viso</i>	5 337	5 337	6 529	6 499

* jeigu vietinis bankas neturi kredito reitingo, tačiau yra užsienio bankų patrunuojamoji įmonė, naudojamas patrunuojančios institucijos reitingas.

12 PASTABA FINANSINIS TURTAI IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS)

Finansinio turto ir įsipareigojimų, vertinamų tikraja verte per pelną (nuostolius), likučiai pateikiami lentelėje žemiau:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Turtas:</i>				
<i>Išvestinės finansinės priemonės:</i>	8 983	8 687	9 292	8 754
<i>išvestinės finansinės priemonės, susijusios su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose</i>	5 566	5 270	8 183	7 645
<i>išvestinės valiutos finansinės priemonės</i>	3 279	3 279	1 109	1 109
<i>su akcijų kainomis susijusios išvestinės finansinės priemonės</i>	138	138	-	-
<i>Vertybinių popierių, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)</i>	57 629	26 103	71 116	42 726
<i>Įsipareigojimai:</i>				
<i>Išvestinės finansinės priemonės:</i>	(175)	(175)	(136)	(136)
<i>išvestinės valiutos finansinės priemonės</i>	(37)	(37)	(136)	(136)
<i>su akcijų kainomis susijusios išvestinės finansinės priemonės</i>	(138)	(138)	-	-
<i>Subordinuota paskola</i>	(22 064)	(22 064)	(20 457)	(20 457)

12 PASTABA

FINANSINIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS) (tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės – išvestinės finansinės priemonės, susijusios su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose

Grupė suteikė tam tikras paskolas klientams su kintama palūkanų norma, tačiau sutartyje taip pat nustatyta palūkanų normos žemiausia riba („grindys“). Žemiausia riba yra kliento suteiktas pardavimo pasirinkimo sandoris (angl. put option) ir dėl to ji laikoma išvestine priemone, įterpta į pagrindinę sutartį (suteiktos paskolos sutartį). Apskaitos standartai reikalauja, kad, jeigu paskolos suteikimo momentu palūkanų normos žemiausia riba viršija sutartyje nustatytą kintamą palūkanų normą, tuomet įterptoji išvestinė priemonė nėra glaudžiai sietina su pagrindine sutartimi ir atitinkamai turi būti atskirta ir apskaitoma atskirai.

Pirminio išvestinės priemonės atskyrimo metu atitinkama suma kredituojamas paskolos likutis ir ji yra amortizuojama per pelną (nuostolius) remiantis paskolos apskaičiuotąja palūkanų norma, o įterptoji išvestinė priemonė kiekvieną balanso dieną apskaitoma tikrąja verte. Bankas naudoja Black-Scholes modelį pasirinkimo sandorių (opcionų) kainai nustatyti. Tam tikri duomenys gaunami iš rinkos (pvz., EURIBOR palūkanų normų kintamumas praėityje, taip pat EURIBOR būsimų palūkanų kreivės). Daugiau informacijos apie vertinimą pateikiama Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 4.2. dalyje.

Jeigu paskolos sutartis modifikuojama ir modifikuotoje sutartyje nebėra į pagrindinę sutartį įterptos išvestinės finansinės priemonės, kuri nėra glaudžiai susijusi su pagrindine sutartimi, tada įterptos išvestinės finansinės priemonės pripažinimas nutraukiamas.

Informacija apie išvestines priemones, susijusias su minimalia palūkanų norma kintamų palūkanų normų paskolų sandoriuose, pateikta toliau:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Pirminis pripažinimas				
Išvestinės finansinės priemonės vertė	-	-	2 898	3 030
Išduotos paskolos (kreditas)	-	-	(2 898)	(3 030)
Vėlesnis vertinimas				
Išvestinės finansinės priemonės vertės padidėjimas (sumažėjimas) (pelnas (nuostoliai), pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje)	(1 918)	(1 676)	(1 812)	(2 035)
Pripažinimo nutraukimas				
Išvestinės finansinės priemonės vertė pripažinimo nutraukimo momentu	(699)	(699)		
Išduotos paskolos (debetas)	699	699		
Išvestinių finansinių priemonių vertė sausio 1 d.	8 183	7 645	7 097	6 650
Naujai pripažintos sumos	-	-	2 898	3 030
Perkainojimas per pelną (nuostolius)	(1 918)	(1 676)	(1 812)	(2 035)
Sumos, kurioms nutrauktas pripažinimas	(699)	(699)	-	-
Išvestinių finansinių priemonių vertė gruodžio 31 d.	5 566	5 270	8 183	7 645

Išvestinės finansinės priemonės – išvestinės valiutos finansinės priemonės

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas buvo sudarę valiutos ateities (forward) sandorių, kurie reiškia įsipareigojimus pirkti ir/ar parduoti užsienio ir vietos valiutą ateityje už fiksuotą kainą.

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Valiutos ateities sandoriai:				
Turtas	3 270	3 270	1 109	1 109
Įsipareigojimai	(37)	(37)	(136)	(136)
Nominali vertė	72 826	72 826	64 160	64 160
Grynasis pelnas iš išvestinių valiutos finansinių priemonių, pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje	2 970	2 970	180	180

12 PASTABA

FINANSINIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS) (tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės – išvestinės finansinės priemonės, susijusios su nuosavybės vertybinių popierių kainomis

2016 m. Bankas pristatė naują taupymo produktą – terminuotąjį indėlį su papildomomis palūkanomis, kurios gali būti išmokėtos už visą indėlio laikotarpį jeigu susijusio turto (nuosavybės vertybinių popierių krepšelio) vertė pasieks nustatytą ribą. Papildomų palūkanų už indėlius sąlyga yra klientui parduotas pirkimo pasirinkimo sandoris (call option) todėl jis traktuojamas kaip į pagrindinę priemonę (indėlį) įterpta išvestinė finansinė priemonė. Siekdamas uždaryti iš indėlių sutartyse įterptų išvestinių finansinių priemonių susidariusią poziciją Bankas naudoja iš kitų sandorio šalių įsigytus pirkimo pasirinkimo sandorius. Toliau pateikiama informacija apie Banko išvestines finansines priemones, susijusias su nuosavybės vertybinių popierių kainomis:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Išgyti pasirinkimo sandoriai				
Turtas (išgytų pasirinkimo sandorių apskaitinė vertė)	138	138	-	-
Išgytų pasirinkimo sandorių nominali vertė	770	770	-	-
Išgytų pasirinkimo sandorių perkainojimas per pelną (nuostolius)	(14)	(14)	-	-
Parduoti pasirinkimo sandoriai				
Įsipareigojimai (parduotų pasirinkimo sandorių apskaitinė vertė)	(138)	(138)	-	-
Parduotų pasirinkimo sandorių nominali vertė	1 571	1 571	-	-
Parduotų pasirinkimo sandorių perkainojimas per pelną (nuostolius)	19	19	-	-
Grynasis pelnas iš išvestinių finansinių priemonių, susijusių su nuosavybės vertybinių popierių kainomis, pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje	5	5	-	-

Vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Prekybiniai skolos vertybiniai popieriai:				
Vyriausybės obligacijos	25 619	18 131	35 982	29 634
Įmonių obligacijos	12 695	7 527	18 133	12 754
Skolos vertybiniai popieriai, po pirminio pripažinimo vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius):				
Vyriausybės obligacijos	1 471	-	1 615	-
Iš viso skolos vertybinių popierių	39 785	25 658	55 730	42 388
Prekybiniai nuosavybės vertybiniai popieriai	445	445	338	338
Nuosavybės vertybiniai popieriai, po pirminio pripažinimo vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	17 197	-	15 048	-
Iš viso nuosavybės vertybinių popierių	17 642	445	15 386	338
Iš viso vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte per pelną (nuostolius)	57 427	26 103	71 116	42 726
Skolos vertybiniai popieriai pagal terminą, likusį iki išpirkimo:				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	3 464	2 816	4 057	2 472
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	36 321	22 842	51 673	39 916
Iš viso	39 785	25 658	55 730	42 388

Vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius), 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. nebuvo įkeisti.

Išskyrus nelistinguojamus vertybinius popierius, visi vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius) apskaitomi tikraja verte, kuri yra nustatyta remiantis Pirmojo lygio tikrosios vertės nustatymo metodika, aprašyta Finansinių rizikų valdymo atskleidimo 4.2. dalyje, t.y. tikroji vertė nustatyta remiantis analogiško turto ir įsipareigojimų kainų kotiruotėmis aktyviose rinkose. Nelistinguojami vertybiniai popieriai apskaitomi tikraja verte, kuri yra nustatyta remiantis Trečiojo lygio tikrosios vertės nustatymo metodika.

12 PASTABA

FINANSINIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI, VERTINAMI TIKRAJA VERTE PER PELNĄ (NUOSTOLIUS) (tęsinys)

Grupės vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius) pasiskirstymas 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d.:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Prekybiniai vertybiniai popieriai:				
Skolos vertybiniai popieriai	38 314	25 658	54 115	42 388
AAA	-	-	-	-
nuo AA- iki AA+	4 356	4 356	1 733	1 733
nuo A- iki A+	12 897	11 023	27 710	24 951
nuo BBB- iki BBB+	15 231	7 580	20 591	13 179
nuo BB- iki BB+	5 313	2 315	3 754	2 198
žemesnis nei BB-	253	120	-	-
be reitingo	264	264	327	327
Nuosavybės vertybiniai popieriai	445	445	338	338
listinguojami	409	409	301	301
nelistinguojami	5	5	7	7
investicinių fondų vienetai	31	31	30	30
Iš viso prekybinių skolos vertybinių popierių	38 759	26 103	54 453	42 726
Vertybiniai popieriai, po pirminio pripažinimo vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius):				
Skolos vertybiniai popieriai	1 471	-	1 615	-
AAA	-	-	181	-
nuo AA- iki AA+	125	-	119	-
nuo A- iki A+	430	-	573	-
nuo BBB- iki BBB+	916	-	742	-
nuo BB- iki BB+	-	-	-	-
žemesnis nei BB-	-	-	-	-
be reitingo	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	17 197	-	15 048	-
listinguojami	-	-	-	-
nelistinguojami	-	-	-	-
investicinių fondų vienetai	17 197	-	15 048	-
Iš viso vertybinių popierių, po pirminio pripažinimo vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius)	18 668	-	16 663	-
IŠ VISO	57 427	26 103	71 116	42 726

Subordinuota paskola

Grupė/Bankas yra gavusi subordinuotą paskolą, kurios apskaitinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 22 064 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 20 457 tūkst. Eur). Paskolos sutartis numato paskolos davėjui konvertavimo teisę, kuri yra įterptoji išvestinė finansinė priemonė, dėl to Bankas nusprendė apskaityti visą finansinę priemonę kaip finansinį įsipareigojimą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius). Daugiau informacijos apie šį įsipareigojimą pateikta 30 pastaboje.

13 PASTABA KLIENTAMS SUTEIKTOS PASKOLOS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Klientams suteiktos paskolos, bendraja verte	990 411	1 026 595	893 962	950 609
Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui	(36 802)	(32 440)	(42 666)	(37 940)
t.sk. individualiai vertinamų paskolų	(35 435)	(31 500)	(41 395)	(37 000)
t.sk. kolektyviniai atidėjiniai patirtiems, bet neapskaitytiems nuostoliams	(1 367)	(940)	(1 271)	(940)
KLIENTAMS SUTEIKTOS PASKOLOS, GRYNAJA VERTE	953 609	994 155	851 296	912 669
Klientams suteiktos paskolos pagal terminą				
Trumpalaikės (iki 1 metų)	255 995	313 488	206 335	282 824
Ilgalaikės (daugiau kaip 1 metai)	697 614	680 667	644 961	629 845
Iš viso	953 609	994 155	851 296	912 669

	Grupė	Bankas
Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui 2015 m. sausio 1 d.	47 636	41 664
Nurašyti atidėjiniai per metus nurašytų kaip neatgautinų paskolų vertės sumažėjimui	(24 075)	(21 795)
Atidėjiniai paskoloms, įgyti verslo jungimo metu	1 226	1 226
Valiutų perskaičiavimo skirtumai ir kiti koregavimai	223	224
Atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui padidėjimas (7 pastaba)	17 656	16 621
Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui 2015 m. gruodžio 31 d.	42 666	37 940
Nurašyti atidėjiniai per metus nurašytų kaip neatgautinų paskolų vertės sumažėjimui	(14 098)	(13 031)
Valiutų perskaičiavimo skirtumai ir kiti koregavimai	(47)	(1)
Atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui padidėjimas (7 pastaba)	8 281	7 532
Atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimui 2016 m. gruodžio 31 d.	36 802	32 440

Žemiau pateiktas pasikeitimas atidėjinių paskolų vertės sumažėjimui sąskaitoje:

Grupė:

	Grupės paskolos privatiems klientams (mažmeninės)				
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.	4 216	1 279	769	600	6 864
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	223	(215)	(301)	331	38
Atidėjiniai paskoloms, įgyti verslo jungimo metu	-	117	-	23	140
Per metus nurašytos paskolos	(80)	(145)	(17)	(76)	(318)
2015 m. gruodžio 31 d.	4 359	1 036	451	878	6 724
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	(64)	212	(134)	71	85
Per metus nurašytos paskolos	(33)	(116)	(45)	(83)	(277)
Kiti koregavimai	(39)	(1)	-	-	(40)
2016 m. gruodžio 31 d.	4 223	1 131	272	866	6 492

	Grupės paskolos verslo klientams			
	Didelės įmonės	SVĮ	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.	-	40 437	335	40 772
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	(177)	17 260	535	17 618
Atidėjiniai paskoloms, įgyti verslo jungimo metu	-	1 086	-	1 086
Per metus nurašytos paskolos	-	(23 757)	-	(23 757)
Kiti koregavimai	224	(1)	-	223
2015 m. gruodžio 31 d.	47	35 025	870	35 942
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	21	7 868	307	8 196
Per metus nurašytos paskolos	-	(13 567)	(254)	(13 821)
Kiti koregavimai	(38)	161	(130)	(7)
2016 m. gruodžio 31 d.	30	29 487	793	30 310

13 PASTABA KLIENTAMS SUTEIKTOS PASKOLOS (tęsinys)

Bank:

Banko paskolos privatiems klientams (mažmeninės)					
	Vartojimo paskolos	Hipotekinės paskolos	Kreditinės kortelės	Kitos	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.	243	1 279	32	546	2 100
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	(4)	(215)	8	357	146
Atidėjiniai paskoloms, įgyti verslo jungimo metu	-	117	-	23	140
Per metus nurašytos paskolos	(80)	(145)	(17)	(76)	(318)
2015 m. gruodžio 31 d.	159	1 036	23	850	2 068
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	6	212	41	70	329
Per metus nurašytos paskolos	(33)	(116)	(45)	(83)	(277)
Kiti koregavimai	-	(1)	-	-	(1)
2016 m. gruodžio 31 d.	132	1 131	19	837	2 119

Banko paskolos verslo klientams				
	Didelės įmonės	SVĮ	Centrinė ir regioninė valdžia, kiti administraciniai vienetai	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.	-	39 229	335	39 564
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	(177)	16 117	535	16 475
Atidėjiniai paskoloms, įgyti verslo jungimo metu	-	1 086	-	1 086
Per metus nurašytos paskolos	-	(21 477)	-	(21 477)
Kiti koregavimai	224	-	-	224
2015 m. gruodžio 31 d.	47	34 955	870	35 872
Atidėjinių vertės sumažėjimui pasikeitimas	21	6 875	307	7 203
Per metus nurašytos paskolos	-	(12 500)	(254)	(12 754)
Kiti koregavimai	(38)	168	(130)	-
2016 m. gruodžio 31 d.	30	29 498	793	30 321

14 PASTABA FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) GAUTINOS SUMOS

Grupė

	Iki 1 metų	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Investicijų į lizingą bendroji vertė:				
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	21 133	38 971	8 375	68 479
Pokytis per 2016 m.	1 408	9 472	(781)	10 099
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	22 541	48 443	7 594	78 578
Neuždirbtos finansinės pajamos iš lizingo:				
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	(3 456)	(4 645)	(1 116)	(9 217)
Pokytis per 2016 m.	649	257	848	1 754
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(2 807)	(4 388)	(268)	(7 463)
Grynosios investicijos į lizingą neatėmus atidėjinių:				
2015 m. gruodžio 31 d.	17 677	34 326	7 259	59 262
2016 m. gruodžio 31 d.	19 734	44 055	7 326	71 115
Atidėjinių pokytis:				
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	(1 708)	(234)	-	(1 942)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	626	(163)	-	463
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	29	-	-	29
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	(1 053)	(397)	-	(1 450)
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	(1 053)	(397)	-	(1 450)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	220	(42)	(57)	121
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	21	-	-	21
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(812)	(439)	(57)	(1 308)
Grynosios investicijos į lizingą atėmus atidėjinius:				
2015 m. gruodžio 31 d.	16 624	33 929	7 259	57 812
2016 m. gruodžio 31 d.	18 922	43 616	7 269	69 807

14 PASTABA FINANSINĖS NUOMOS (LIZINGO) GAUTINOS SUMOS (tęsinys)

Bankas

	Iki 1 metų	1-5 metai	Daugiau kaip 5 metai	Iš viso
Investicijų į lizingą bendroji vertė:				
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	1 169	1 845	1 392	4 406
Pokytis per 2016 m.	12 333	31 488	5 598	49 419
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	13 502	33 333	6 990	53 825
Neuždirbtos finansinės pajamos iš lizingo:				
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	(891)	(1 330)	(978)	(3 199)
Pokytis per 2016 m.	(1 002)	(2 008)	755	(2 255)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(1 893)	(3 338)	(223)	(5 454)
Grynosios investicijos į lizingą neatėmus atidėjinių:				
2015 m. gruodžio 31 d.	278	515	414	1 207
2016 m. gruodžio 31 d.	11 609	29 995	6 767	48 371
Atidėjinių pokytis:				
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	(23)	(38)	-	(61)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	(38)	37	-	(1)
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	-	-	-	-
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	(61)	(1)	-	(62)
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	(61)	(1)	-	(62)
Atidėjinių atstatymas / (papildomai suformuoti atidėjiniai)	30	(31)	(57)	(58)
Nurašyti atidėjiniai nurašytoms lizingo skoloms	19	-	-	19
Iš patrunuojamosios įmonės į Banką perkeltų finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atidėjiniai	(74)	(26)	-	(100)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(86)	(58)	(57)	(201)
Grynosios investicijos į lizingą atėmus atidėjinius:				
2015 m. gruodžio 31 d.	217	514	414	1 145
2016 m. gruodžio 31 d.	11 523	29 937	6 710	48 170

Žemiau pateiktas finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų vertės sumažėjimo atidėjinių pagal klases judėjimas:

Grupė

	2016 m.			2015 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Sausio 1 d.	205	1 245	1 450	253	1 690	1 943
Atidėjinių finansinei nuomai (lizingui) pokytis	(105)	(16)	(121)	(34)	(430)	(464)
Per metus nurašytos sumos	(2)	(19)	(21)	(14)	(15)	(29)
Gruodžio 31 d.	98	1 210	1 308	205	1 245	1 450

Bankas

	2016 m.			2015 m.		
	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso	Privatūs klientai	Verslo klientai	Iš viso
Sausio 1 d.	-	62	62	-	62	62
Atidėjinių finansinei nuomai (lizingui) pokytis	10	48	58	-	-	-
Per metus nurašytos sumos	-	(19)	(19)	-	-	-
Iš patrunuojamosios įmonės į Banką perkeltų finansinės nuomos (lizingo) gautinų sumų atidėjiniai	-	100	100	-	-	-
Gruodžio 31 d.	10	191	201	-	62	62

15 PASTABA INVESTICINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<u>Skirti parduoti vertybiniai popieriai:</u>				
<u>Skolos vertybiniai popieriai:</u>	17 034	16 631	18 014	17 612
Vyriausybės obligacijos	-	-	256	256
Įmonių obligacijos	17 034	16 631	17 758	17 356
<u>Nuosavybės vertybiniai popieriai</u>	2 134	873	2 454	2 209
Iš viso skirtų parduoti vertybinių popierių	19 168	17 504	20 468	19 821
<u>Laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai:</u>				
<u>Skolos vertybiniai popieriai:</u>	524 054	524 054	494 645	494 645
Vyriausybės obligacijos	420 755	420 755	381 943	381 943
Įmonių obligacijos	103 299	103 299	112 702	112 702
Iš viso laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių	524 054	524 054	494 645	494 645
<u>Skolos vertybiniai popieriai pagal terminą, likusį iki jų išpirkimo:</u>				
<u>Skirti parduoti skolos vertybiniai popieriai:</u>				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	567	164	621	621
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	16 467	16 467	17 393	16 991
Iš viso skirtų parduoti skolos vertybinių popierių	17 034	16 631	18 014	17 612
<u>Laikomi iki išpirkimo skolos vertybiniai popieriai:</u>				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	92 171	92 171	54 542	54 542
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	431 883	431 883	440 103	440 103
Iš viso laikomų iki išpirkimo skolos vertybinių popierių	524 054	524 054	494 645	494 645
<u>Skolos vertybinių popierių kredito kokybė:</u>				
<u>Skirti parduoti skolos vertybiniai popieriai</u>	17 034	16 631	18 014	17 612
Nepradelsti ir individualiai nenuvertėję	17 034	16 631	18 014	17 612
Pradelsti, bet individualiai nenuvertėję	-	-	-	-
Individualiai nuvertėję	-	-	-	-
<u>Laikomi iki išpirkimo skolos vertybiniai popieriai</u>	524 054	524 054	494 645	494 645
Nepradelsti ir individualiai nenuvertėję	524 054	524 054	494 645	494 645
Pradelsti, bet individualiai nenuvertėję	-	-	-	-
Individualiai nuvertėję	-	-	-	-
Individualiai nuvertėję, nominali vertė	1 022	-	1 035	-
Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, vertės sumažėjimas	(1 022)	-	(1 035)	-

Individualiai nuvertėjusius skolos vertybinius popierius sudaro kredito reitingo neturintys įmonių skolos vertybiniai popieriai.

2016 m. gruodžio 31 d. laikomi iki išpirkimo vyriausybės skolos vertybiniai popieriai, kurių apskaitinė vertė sudarė 5 178 tūkst. Eur, buvo įkeisti už valiutos ateities sandorius (12 pastaba), laikomi iki išpirkimo vyriausybės skolos vertybiniai popieriai, kurių apskaitinė vertė 15 838 tūkst. Eur buvo įkeisti Lietuvos bankui kaip užstatas už Eurosistemos pinigų operacijas (2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo įsiskolinimų Lietuvos bankui, šis užstatas buvo pateiktas turint tikslą galėti pasiskolinti iškart kai atsirastų poreikis). 2015 m. gruodžio 31 d. laikomi iki išpirkimo vyriausybės skolos vertybiniai popieriai, kurių apskaitinė vertė sudarė 5 133 tūkst. Eur, buvo įkeisti už valiutos ateities sandorius (12 pastaba), skirti parduoti vyriausybės skolos vertybiniai popieriai, kurių apskaitinė vertė sudarė 55 tūkst. Eur, buvo įkeisti už išleistus indėlių sertifikatus (25 pastaba).

15 PASTABA

INVESTICINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI (tęsinys)

Grupės ir Banko investicinių vertybinių popierių pasiskirstymas 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d.:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Skirti parduoti vertybiniai popieriai:				
Skolos vertybiniai popieriai	17 034	16 631	18 014	17 612
AAA	-	-	-	-
nuo AA- iki AA+	483	483	463	463
nuo A- iki A+	4 350	4 350	5 758	5 758
nuo BBB- iki BBB+	9 715	9 715	11 250	11 250
nuo BB- iki BB+	2 083	2 083	141	141
žemesnis nei BB-	-	-	-	-
be reitingo	403	-	402	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	2 134	873	2 454	2 209
listinguojami	-	-	-	-
nelistinguojami	1 087	766	2 314	2 069
Investicinių fondų vienetai	1 047	107	140	140
Iš viso skirtų parduoti vertybinių popierių	19 168	17 504	20 468	19 821
Laikomi iki išpirkimo vertybiniai popieriai:				
Skolos vertybiniai popieriai	524 054	524 054	494 645	494 645
AAA	-	-	2 579	2 579
nuo AA- iki AA+	10 349	10 349	12 628	12 628
nuo A- iki A+	402 509	402 509	359 917	359 917
nuo BBB- iki BBB+	100 236	100 236	109 431	109 431
nuo BB- iki BB+	8 295	8 295	10 090	10 090
žemesnis nei BB-	2 665	2 665	-	-
be reitingo	-	-	-	-
Iš viso laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių	524 054	524 054	494 645	494 645

Ankstesniais metais Bankas perklasifikavo dalį parduoti skirtų skolos vertybinių popierių portfelio į vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, portfelį (2015 m. ir 2016 m. reikšmingų perklasifikavimų nebuvo vykdyta). Banko vadovybės vertinimu, perklasifikuoti vertybiniai popieriai bus išlaikyti iki jų išpirkimo datos. 2016 m. gruodžio 31 d. bendroji parduoti skirtų skolos vertybinių popierių, perklasifikuotų į vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo, portfelio vertė buvo 30 154 tūkst. Eur. (2015 m. gruodžio 31 d. – 34 316 tūkst. Eur). 2016 m. buvo pripažintos kitos bendrosios sąnaudos, susijusios su šių skolos vertybinių popierių perkainojimo rezervo amortizacija, kurios sudarė 57 tūkst. Eur (2015 m. – 57 tūkst. Eur). Jei perklasifikavimas nebūtų įvykęs, 2016 m. į kitas bendrąsias pajamas būtų įtrauktas 284 tūkst. Eur pelnas (2015 m. – 1 652 tūkst. Eur nuostoliai).

Finansinio turto perkainojimo rezervo pokyčiai:

	Grupė				Bankas	
	Finansinio turto perkainojimo rezervas, prieš mokesčius	Atidėtojo pelno mokesčio turtas (įsipareigojimai)	Finansinio turto perkainojimo rezervas, po mokesčių	Finansinio turto perkainojimo rezervas, prieš mokesčius	Atidėtojo pelno mokesčio turtas (įsipareigojimai)	Finansinio turto perkainojimo rezervas, po mokesčių
2015 m. sausio 1 d.	607	(91)	516	607	(91)	516
Perkainojimas	790	-	790	868	-	868
Pardavimas, išpirkimas	(287)	-	(287)	(365)	-	(365)
Laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių perkainavimo amortizacija	(57)	-	(57)	(57)	-	(57)
Atidėtas pelno mokestis	-	(66)	(66)	-	(66)	(66)
2015 m. gruodžio 31 d.	1 053	(157)	896	1 053	(157)	896
Perkainojimas	1 479	-	1 479	1 458	-	1 458
Pardavimas, išpirkimas	(2 110)	-	(2 110)	(2 129)	-	(2 129)
Laikomų iki išpirkimo vertybinių popierių perkainavimo amortizacija	(57)	-	(57)	(57)	-	(57)
Atidėtas pelno mokestis	-	103	103	-	109	109
2016 m. gruodžio 31 d.	365	(54)	311	325	(48)	277

Banko vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, pinigų srautai ir kiti pasikeitimai sąskaitoje:

	2016 m.	2015 m.
Sausio 1 d.	494 645	447 757
Įsigijimas	91 492	170 446
Išpirkimas	(54 003)	(118 977)
Pardavimas	(2 317)	-
Sukauptos palūkanos	11 257	11 674
Gautos atkarpos išmokos	(13 229)	(11 754)
Perkainojimo rezervo amortizacija	(57)	(57)
Valiutų kursų svyravimo poveikis	(3 776)	(4 444)
Perklasifikavimai	42	-
Gruodžio 31 d.	524 054	494 645

16 PASTABA INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES

2016 m.				
	Nuosavybės dalis	Įsigijimo savikaina	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
Bankas				
<i>Investicijos į konsoliduojamas tiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
GD UAB Bonum Publicum	100,00 proc.	8 399	-	8 399
UAB „Minera“	100,00 proc.	5 165	(2 599)	2 566
UAB „Pavasaris“	100,00 proc.	10 456	(7 372)	3 084
UAB „SB lizingas“	100,00 proc.	8 862	-	8 862
UAB „SBTF“	100,00 proc.	1 029	(450)	579
UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“	100,00 proc.	5 044	(4 732)	312
UAB „Šiaulių banko lizingas“	100,00 proc.	4 460	(4 391)	69
UAB „Šiaulių banko turto fondas“	100,00 proc.	3 999	(1 205)	2 794
Iš viso		47 414	(20 749)	26 665
	Nuosavybės dalis	Įsigijimo savikaina	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
<i>Investicijos į konsoliduojamas netiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
UAB „Apželdinimas“ *	100,00 proc.	300	-	300
UAB „Sandworks“ **	100,00 proc.	3	-	3

* Netiesiogiai kontroliuojama per patronuojamąją įmonę UAB „Šiaulių banko turto fondas“.

** Netiesiogiai kontroliuojama per patronuojamąją įmonę UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“.

2015 m.				
	Nuosavybės dalis	Įsigijimo savikaina	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
Bankas				
<i>Investicijos į konsoliduojamas tiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
GD UAB Bonum Publicum	100,00 proc.	8 399	-	8 399
UAB „Minera“	100,00 proc.	5 165	(2 599)	2 566
UAB „Pavasaris“	100,00 proc.	10 456	(2 622)	7 834
UAB „SB lizingas“	100,00 proc.	8 862	-	8 862
UAB „SBTF“	100,00 proc.	1 029	(450)	579
UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“	100,00 proc.	5 044	(4 732)	312
UAB „Šiaulių banko lizingas“	100,00 proc.	3 910	(3 841)	69
UAB „Šiaulių banko turto fondas“	100,00 proc.	3 999	(445)	3 554
Iš viso		46 864	(14 689)	32 175
	Nuosavybės dalis	Įsigijimo savikaina	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
<i>Investicijos į konsoliduojamas netiesiogiai kontroliuojamas patronuojamąsias įmones:</i>				
UAB „Sandworks“ *	100,00 proc.	3	-	3

* Netiesiogiai kontroliuojama per patronuojamąją įmonę UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“.

Investicijų į patronuojamąsias įmones vertės sumažėjimo testavimui Grupės vadovybė naudoja naudojimo pajamų vertės (diskontuotų pinigų srauto) ir pardavimo kaštais sumažintos tikrosios vertės metodus. Pardavimo kaštais sumažintos tikrosios vertės metodu taikytas investicijų valdymo ir nekilnojamojo turto įmonėms, kuriose investicijų atgautinos sumos vertinimas remiasi grynojo turto tikrąja verte. Naudojimo pajamų vertės metodu vertintoms įmonėms taikytos diskonto normos buvo nuo 6,0 proc. iki 9,9 proc.

2016 m. Bankas pripažino vertės sumažėjimo nuostolius šioms investicijoms į patronuojamąsias įmones: investicijai į UAB „Šiaulių banko lizingas“ 550 tūkst. Eur (Bankas padengė įmonės nuostolius), investicijai į UAB „Šiaulių banko turto fondas“ 760 tūkst. Eur (Bankas pripažino investicijos vertės sumažėjimą), investicijai į UAB „Pavasaris“ 4 750 tūkst. Eur (pripažintas investicijos į patronuojamąją įmonę vertės sumažėjimas šiai išmokėjus dividendus, kurių suma 5 500 tūkst. Eur).

2015 m. Bankas pripažino toliau išvardintų investicijų į patronuojamąsias įmones vertės sumažėjimą: 450 tūkst. Eur UAB „SBTF“ (Bankas padengė įmonės nuostolius), 800 tūkst. Eur UAB „Šiaulių banko lizingas“ (Bankas padengė įmonės nuostolius), 978 tūkst. Eur UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (Bankas padengė įmonės nuostolius), 2 310 tūkst. Eur UAB „Minera“ (Bankas padengė įmonės nuostolius), 200 tūkst. Eur UAB „Šiaulių banko turto fondas“; į pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Investicijų į patronuojamąsias įmones vertės sumažėjimo ir investicijų į skirtas parduoti patronuojamąsias įmones perkainojimo nuostoliai“ taip pat įtrauktas 10 425 tūkst. Eur perkainojimo nuostolis, priskirtinas patronuojamosioms įmonėms, skirtoms parduoti – daugiau informacijos pateikta 20 pastaboje.

2016 m. Grupė įsigijo netiesiogiai kontroliuojamą patronuojamąją įmonę UAB „Apželdinimas“. Detaliau įsigijimas aprašytas toliau šioje pastaboje.

2015 m. Grupė pardavė netiesiogiai kontroliuotą patronuojamąją įmonę UAB „Semelitas“ (žr. 20 pastabą).

16 PASTABA INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES (tęsinys)

UAB „Apželdinimas“ įsigijimas

2016 m. lapkričio mėn. Grupė įsigijo 100 proc. netiesiogiai valdomos patronuojamosios įmonės UAB „Apželdinimas“ akcijų. Įmonė valdo investicinių turtą Kaune ir buvo įsigyta su tikslu pasiekti maksimalią vertę išieškant tam tikrų skolininkų problemines skolas. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodomos sumokėto atlygio ir įsigyto ūkio subjekto turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės įsigijimo dienai (galutiniai vertinimo duomenys):

	UAB „Apželdinimas“ įsigijimas
<u>Įsigytas UAB „Apželdinimas“ grynasis turtas, tikraja verte:</u>	
Investicinis turtas	538
Pinigai	1
Iš viso turto	539
Mokėtinos sumos	(155)
Iš viso įsipareigojimų	(155)
Iš viso įsigyta grynojo turto	384
<u>Sumokėto atlygio tikroji vertė:</u>	
Įsigijimo metu sumokėti pinigai	(300)
Įsigytos įmonės įsipareigojimai Grupės įmonėms	(150)
Iš viso atlygio tikroji vertė	(450)
Prestižas	66
<u>Grupės pinigų srautas iš įsigijimo:</u>	
Sumokėti pinigai	(300)
Įgyti pinigai	1
Grynasis sumokėtas pinigų srautas	(299)
<u>Įsigytos įmonės įtaka Grupei nuo įsigijimo momento:</u>	
Prestižo vertės sumažėjimas	(66)
Veiklos nuostolis	(8)
Iš viso	(74)

Turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatytos metodais, atitinkančiais III lygį tikrosios vertės vertinimo metodų hierarchijoje (pagrindinis naudotas metodas – diskontuotų pinigų srautų).

Įsigijimo metu susidaręs prestižas buvo iškart nurašytas. Jeigu UAB „Apželdinimas“ būtų buvusi konsoliduojama kaip Grupės įmonė nuo metų pradžios, Grupės 2016 m. grynasis pelnas sudarytų 43 650 tūkst. Eur.

17 PASTABA NEMATERIALUSIS TURTAS

Programinė įranga ir licencijos

	Grupė	Bankas
<i>2015 m. sausio 1 d.:</i>		
Įsigijimo savikaina	2 444	2 065
Sukaupta amortizacija	(1 871)	(1 653)
Likutinė vertė	573	412
<i>Metai, pasibaigę 2015 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Likutinė vertė sausio 1 d.	573	412
Įsigijimai	723	602
Nurašymai	-	-
Priskaičiuota amortizacija	(278)	(216)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	1 018	798
<i>2015 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Įsigijimo savikaina	3 967	3 515
Sukaupta amortizacija	(2 949)	(2 717)
Likutinė vertė	1 018	798
<i>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Likutinė vertė sausio 1 d.	1 018	798
Įsigijimai	785	700
Nurašymai	(8)	(6)
Priskaičiuota amortizacija	(367)	(282)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	1 428	1 210
<i>2016 m. gruodžio 31 d.:</i>		
Įsigijimo savikaina	4 684	4 207
Sukaupta amortizacija	(3 256)	(2 997)
Likutinė vertė	1 428	1 210
<i>Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)</i>	<i>3 – 9</i>	<i>3 – 9</i>

Prestižas

	2016 m.	2015 m.
Prestižas, susidaręs įsigyjant:		
GD UAB Bonum Publicum	2 686	2 686
UAB „Pavasaris“	52	52
UAB „SB Lizingas“	14	14
Grynoji balansinė vertė	2 752	2 752

Prestižo vertės sumažėjimo nustatymas

Siekiant nustatyti vertės sumažėjimą, prestižas priskirtas vienam pinigų kuriančiam vienetui – Banko patronuojamajai įmonei Bonum Publicum. Pinigų kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė nustatoma taikant naudojimo vertės skaičiavimus. Šiems skaičiavimams naudojami vadovybės patvirtintame penkių metų laikotarpio biudžete numatytos pinigų srautų sumos, vėlesnio nei penkeri metai laikotarpio pinigų srautai ekstrapoliuoti taikant įvertintus augimo tempus.

Pagrindinės prielaidos, naudotos įvertinant naudojimo vertę – diskonto norma ir augimo tempai. Nustatant naudojimo vertę, vadovybė įvertino priešmokestines diskonto normas kurios atspindi dabartinį rinkos pinigų vertės įvertinimą ir, rizikas susijusias su pinigų kuriančiu vienetu. Naudojimo vertės skaičiavime taikyta diskonto norma 9,90 proc. ir augimo tempas 1,70 proc. Augimo tempas atspindi tikėtiną ekonomikos augimo tempą ilgoju laikotarpiu.

2016 m. ir 2015 m. prestižo vertės sumažėjimo nenustatyta.

18 PASTABA ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Grupė

	Pastatai, patalpos ir žemė	Transporto priemonės	Biuro įranga	Nebaigta statyba	Iš viso
<u>2015 m. sausio 1 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	10 341	2 245	6 645	51	19 282
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 282)	(1 168)	(4 609)	-	(8 059)
Likutinė vertė	8 059	1 077	2 036	51	11 223
<u>Metai, pasibaigę 2015 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	8 059	1 077	2 036	51	11 223
Patronuojamųjų įmonių pardavimas	-	-	(7)	-	(7)
Įsigijimai	-	1 499	636	105	2 240
Perklasifikavimai	148	(3)	(259)	(43)	(157)
Nurašymai ir pardavimai	(27)	(606)	(100)	(25)	(758)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(191)	(277)	(637)	-	(1 105)
Vertės sumažėjimas	(491)	-	-	-	(491)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 498	1 691	1 669	88	10 946
<u>2015 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 861	2 183	6 390	88	18 522
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 363)	(492)	(4 721)	-	(7 576)
Likutinė vertė	7 498	1 691	1 669	88	10 946
<u>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	7 498	1 691	1 669	88	10 946
Įsigijimai	32	540	981	45	1 598
Perklasifikavimai	217	-	9	-	226
Nurašymai ir pardavimai	(1)	(41)	(45)	-	(87)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(198)	(345)	(671)	-	(1 214)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 548	1 845	1 943	133	11 469
<u>2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	10 175	2 491	6 763	133	19 562
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 627)	(646)	(4 820)	-	(8 093)
Likutinė vertė	7 548	1 845	1 943	133	11 469
<u>Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)</u>	<u>15-50</u>	<u>5-12</u>	<u>3-20</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

18 PASTABA ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS (tęsinys)

Visoje Grupės turto sumoje, nurodytoje lentelėje aukščiau, turtą, išnuomotą pagal veiklos nuomos sutartis, sudarė:

Grupė	Transporto priemonės	Biuro įranga	Iš viso
<u>2015 m. sausio 1 d.:</u>			
Įsigijimo savikaina	1 096	664	1 760
Sukauptas nusidėvėjimas	(514)	(515)	(1 029)
Likutinė vertė	582	149	731
<u>Metai, pasibaigę 2015 m. gruodžio 31 d.:</u>			
Likutinė vertė sausio 1 d.	582	149	731
Įsigijimai	166	19	185
Nurašymai ir pardavimai	(496)	(23)	(519)
Perklasifikavimai	15	(10)	5
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(39)	(72)	(111)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	228	63	291
<u>2015 m. gruodžio 31 d.:</u>			
Įsigijimo savikaina	269	627	896
Sukauptas nusidėvėjimas	(41)	(564)	(605)
Likutinė vertė	228	63	291
<u>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</u>			
Likutinė vertė sausio 1 d.	228	63	291
Nurašymai ir pardavimai	-	(37)	(37)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(45)	(14)	(59)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	183	12	195
<u>2016 m. gruodžio 31 d.:</u>			
Įsigijimo savikaina	269	537	806
Sukauptas nusidėvėjimas	(86)	(525)	(611)
Likutinė vertė	183	12	195
Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)	6-12	6-15	-

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis materialusis turtas nebuvo įkeistas trečiosioms šalims.

Būsimos minimalios Grupės ir Banko gautinos sumos pagal nenutraukiamas nuomos sutartis pateiktos lentelėje toliau (įskaitant ir investicinį turtą, atskleistą 26 pastaboje):

	2016 m.			2015 m.		
	Iki 1 metų	1-5 metų	Daugiau kaip 5 metų	Iki 1 metų	1-5 metų	Daugiau kaip 5 metų
Bankas	90	129	-	80	78	-
Grupė	466	61	-	679	486	-

18 PASTABA ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS (tęsinys)

Bankas

	Pastatai, patalpos ir žemė	Transporto priemonės	Biuro įranga	Nebaigta statyba	Iš viso
<u>2015 m. sausio 1 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 746	453	6 134	51	16 384
Sukauptas nusidėvėjimas	(1 841)	(260)	(4 200)	-	(6 301)
Likutinė vertė	7 905	193	1 934	51	10 083
<u>Metai, pasibaigę 2015 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	7 905	193	1 934	51	10 083
Įsigijimai	-	1 083	579	26	1 688
Nurašymai ir pardavimai	-	(133)	(95)	(25)	(253)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(185)	(87)	(589)	-	(861)
Perklasifikavimai	159	-	(259)	(43)	(143)
Vertės sumažėjimas	(491)	-	-	-	(491)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 388	1 056	1 570	9	10 023
<u>2015 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 443	1 238	5 978	9	16 668
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 055)	(182)	(4 408)	-	(6 645)
Likutinė vertė	7 388	1 056	1 570	9	10 023
<u>Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Likutinė vertė sausio 1 d.	7 388	1 056	1 570	9	10 023
Įsigijimai	32	442	959	-	1 433
Nurašymai ir pardavimai	-	(21)	(45)	-	(66)
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(191)	(197)	(628)	-	(1 016)
Perklasifikavimai	158	-	-	-	158
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	7 387	1 280	1 856	9	10 532
<u>2016 m. gruodžio 31 d.:</u>					
Įsigijimo savikaina	9 696	1 534	6 382	9	17 621
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 309)	(254)	(4 526)	-	(7 089)
Likutinė vertė	7 387	1 280	1 856	9	10 532
Naudingo tarnavimo laikotarpis (metais)	15-50	5-12	3-20	-	-

19 PASTABA KITAS TURTAS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Finansinis turtas:				
Gautinos sumos	4 136	3 078	2 551	2 169
Finansinis turtas pagal terminą:				
Trumpalaikis (iki 1 metų)	2 305	1 613	2 551	2 169
Ilgalaikis (daugiau kaip 1 metai)	1 831	1 465	-	-
Nefinansinis turtas:				
Nefinansinis turtas pagal terminą:				
Trumpalaikis (iki 1 metų)	11 187	3 901	18 423	1 486
Ilgalaikis (daugiau kaip 1 metai)	20 515	962	23 131	3 436
Atsargos	24 936	-	30 490	-
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	615	539	793	711
Perdraudimo ir draudimo sandorių turtas	697	-	607	-
Išankstiniai apmokėjimai	3 979	3 428	4 107	3 388
Perimtas turtas	989	628	4 081	603
Kitas turtas	486	268	1 476	220
IŠ VISO	35 838	7 941	44 105	7 091

Atsargas sudaro laikomas parduoti nekilnojamas turtas bei turtas, susijęs su nekilnojamojo turto projektais, kuriuos vykdo Banko patronuojamosios įmonės UAB „Šiaulių banko turto fondas“, UAB „SBTF“, UAB „Minera“, UAB „Pavasaris“ ir UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“.

Atsargos pagal jų rūšį:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Butai, laikomi parduoti	3 635	-	5 932	-
Turtas, laikomas parduoti arba vystymo tikslais	21 301	-	24 558	-
Iš viso atsargų	24 936	-	30 490	-

Visos atsargos apskaitomos įsigijimo savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargos nėra įkeistos.

20 PASTABA TURTAS, SKIRTAS PARDUOTI IR ĮSIPAREIGOJIMAI, SUSIJĘ SU TURTO, SKIRTU PARDUOTI

Turtą, skirtą parduoti, sudaro:

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Turtas, priskirtinas nutrauktai veiklai	-	-	238	-
Investicijos į patronuojamąsias įmones, skirtas parduoti	-	58	-	13 856
Nekilnojamas turtas, skirtas parduoti	-	-	32	32
Iš viso turto, skirto parduoti	-	58	270	13 888
Įsipareigojimai, susiję su patronuojamomis įmonėmis, skirtomis parduoti	4	-	3 529	-

Patronuojamosios įmonės, skirtos parduoti:

Patronuojamosios įmonės, įsigytos pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį

2013 m. kovo mėn. 3 d. AB Šiaulių bankas, pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį, kurios pagrindu dalis Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų yra perduodama Šiaulių bankui, įsigijo 100 proc. valdomas nekilnojamojo turto vystymu užsiimančias patronuojamąsias įmones: UAB „Eastern Europe Development Fund“, UAB „Sporto klubų investicijos“, UAB „Trade Project“, UAB „Investicinio turto valdymas“, UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“ ir UAB „ŽSA 5“ (UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“ ir UAB „ŽSA 5“ kartu valdo 100 proc. UAB „Žalgirio sporto arena“ akcijų, UAB „Žalgirio sporto arena“ valdo 100 proc. UAB „Nacionalinis futbolo stadionas“ akcijų). Sutartis, pagal kurią buvo įsigytos aukščiau minėtos patronuojamosios įmonės, numatė galimybę iki 2014 m. vasario mėn. Ūkio banko kreditoriams parduoti šias įmones kaip turto portfelį. Ūkio banko turėtas opcionas pasibaigė 2014 m. vasario 2 d. ir buvo nepanaudotas.

UAB „Eastern Europe Development Fund“ buvo parduota 2014 m. UAB „Nacionalinis futbolo stadionas“ buvo likviduota 2015 m. UAB „Sporto klubų investicijos“ buvo parduota 2015 m.

20 PASTABA

TURTAS, SKIRTAS PARDUOTI IR ĮSIPAREIGOJIMAI, SUSIJĘ SU TURTU, SKIRTU PARDUOTI (tęsinys)

2015 m. birželio 30 d. UAB „Žalgirio sporto arena“, UAB „Investicinio turto valdymas“ ir UAB „Trade Project“ valdytas investicinis turtas, kurį sudaro nekilnojamojo turto objektai Vilniaus m. teritorijoje tarp Olimpiečių, Rinktinės ir Šeimyniškių gatvių, buvo parduotas, pelnas iš pardavimo įtrauktas į Grupės nutrauktos veiklos rezultatą. Planuota, kad po turto, kuris sudarė praktiškai visą įmonių valdytą turtą, pardavimo, patrunuojamosios įmonės, susijusios su šiuo turtu (UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, UAB „ŽSA 5“, UAB „Žalgirio sporto arena“, UAB „Investicinio turto valdymas“, UAB „Trade Project“) išmokės dividendus Bankui ir bus likviduotos. 2015 m. šios patrunuojamosios įmonės išmokėjo dividendus Bankui (bendra suma 14 898 tūkst. Eur, įtraukta į Banko pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Dividendai iš investicijų į patrunuojamasias įmones ir iš investicijų į laikomas parduoti patrunuojamasias įmones“), buvo pripažinti nuostoliai iš minėtų patrunuojamųjų įmonių perkainojimo grynąja realizavimo verte (bendra suma 10 425 tūkst. Eur, įtraukta į Banko pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Investicijų į patrunuojamasias įmones vertės sumažėjimo ir investicijų į laikomas parduoti patrunuojamasias įmones perkainojimo nuostoliai“), ir pradėtas pasiruošimas šių įmonių likvidavimui. 2016 m. šios įmonės Bankui išmokėjo 832 tūkst. Eur dividendus (įtraukta į Banko pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Dividendai iš investicijų į patrunuojamasias įmones ir iš investicijų į laikomas parduoti patrunuojamasias įmones“ ir jų akcinis kapitalas buvo sumažintas išmokant Bankui pinigais (Banko investicijų į turimas pardavimui patrunuojamasias įmones vertė sumažėjo 13 798 tūkst. Eur, įtakos pelno (nuostolių) ataskaitai nebuvo). UAB „Investicinio turto valdymas“ ir UAB „Trade Project“ per 2016 m. buvo likviduotos. 2016 m. gruodžio 31 d. likusios įmonės (UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, ir UAB „Žalgirio sporto arena“) nevykdė veiklos, neturėjo išorinio turto, o jų išoriniai įsipareigojimai siekė 4 tūkst. Eur. Dividendų ir perkainojimo įtaka buvo eliminuota konsoliduojant, todėl neturėjo įtakos Grupės pelno (nuostolių) ataskaitai.

Grupės pinigų srautų ataskaitoje pateikta palyginamoji 2015 m. finansinė informacija koreguota, perkeliat aukščiau minėto turto pardavimo rezultatą iš investicinės veiklos į pagrindinę veiklą (21 696 tūkst. Eur įplaukos atimtos iš pinigų srautų ataskaitos eilutės „Kito turto sumažėjimas (padidėjimas)“ ir pridėtos prie pinigų srautų ataskaitos eilutės „Įplaukos iš patrunuojamųjų įmonių, laikomų parduoti“). Koregavimas nelėmė pinigų ir pinigų ekvivalentų grynojo sumažėjimo ir palyginamosios Banko finansinės informacijos pokyčių.

Įmonių, įsigytų pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų perdavimo sutartį, pardavimas

<u>Grynasis turtas pardavimo metu:</u>	<u>UAB „Sporto klubų investicijos“ (parduota 2015 m.)</u>
Iš viso turto	2 615
Iš viso įsipareigojimų	(294)
Grynasis turtas pardavimo metu	2 321
Gautas atlygis už pardavimą	2 350
Grynasis pardavimo pelnas	29

UAB „Kėdainių oda“

2014 m. ši patrunuojamoji įmonė buvo perklasifikuota iš konsoliduojamų patrunuojamųjų įmonių į patrunuojamasias įmones, skirtas parduoti. 2015 m. įmonė buvo parduota.

Į nutraukiamos veiklos rezultatą įtrauktas pelnas (nuostoliai) iš UAB „Kėdainių oda“ susideda iš:

2015 m. (iki pardavimo)

<u>Pelnas (nuostoliai), priskirtini nutraukiamai veiklai:</u>	
Grynieji nuostoliai iš įmonės veiklos	(97)
t.sk. pajamos	773
t.sk. išlaidos	(870)
t.sk. pelno mokestis	-
Vertės sumažėjimas	-
Pelno mokestis	-
Pelnas iš įmonės pardavimo	409
Pelnas (nuostoliai) už metus	312

Įmonės pardavimo rezultatas:

UAB „Kėdainių oda“ pardavimas

<u>Grynasis UAB „Kėdainių oda“ turtas pardavimo metu:</u>	
Ilgalaikis turtas, bendrąja verte	2 491
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, bendrąja verte	99
Trumpalaikis turtas, bendrąja verte	693
Vertės sumažėjimas	(2 390)
Iš viso turto	893
Trumpalaikiai įsipareigojimai	(461)
Iš viso įsipareigojimų	(461)
Grynasis turtas pardavimo metu	432
Gautas atlygis už pardavimą	841
Grynasis pelnas iš UAB „Kėdainių oda“ pardavimo	409

20 PASTABA

TURTAS, SKIRTAS PARDUOTI IR ĮSIPAREIGOJIMAI, SUSIJĘ SU TURTU, SKIRTU PARDUOTI (tęsinys)

UAB „Semelitas“

2015 m. Grupė pardavė patrunuojamąją įmonę UAB „Semelitas“.

Į nutraukiamos veiklos rezultatą įtrauktas pelnas (nuostoliai) iš UAB „Semelitas“ susideda iš:

2015 m. (iki pardavimo)

Pelnas (nuostoliai), priskirtini nutraukiamai veiklai:	
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš įmonės veiklos	(32)
t.sk. pajamos	2
t.sk. išlaidos	(27)
t.sk. pelno mokesčiai	(7)
Pelnas iš įmonės pardavimo	54
Pelnas už metus	22

Įmonės pardavimo rezultatas:

UAB „Semelitas“ pardavimas

Grynasis UAB „Semelitas“ turtas pardavimo metu:	
Ilgalaikis materialusis turtas	97
Investicinis turtas	1 846
Kitas turtas	24
Iš viso turto	1 967
Ataskaitinių metų pelno mokesčio įsipareigojimai	(5)
Kiti įsipareigojimai	(52)
Iš viso įsipareigojimų	(57)
Grynasis turtas pardavimo metu	1 910
Gautas atlygis už pardavimą	1 964
Grynasis pelnas iš UAB „Semelitas“ pardavimo	54

Investicijos į patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti, 2016 m. gruodžio 31 d. ir nutraukiamos veiklos 2016 m. rezultatas:

Įmonės, įsigytos pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų pardavimo sutartį

Turtas, skirtas parduoti, priskiriamas įmonei / įmonių grupei	-
Įsipareigojimai, susiję su turtu, skirtu parduoti, priskiriami įmonei / įmonių grupei	4
Einamųjų metų pelnas (nuostoliai) (pelno (nuostolių) ataskaitoje vaizduojama Nutraukiamos veiklos rezultate)	35
t.sk. pelnas iš įmonių pardavimo	-

Investicijos į patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti, 2015 m. gruodžio 31 d. ir nutraukiamos veiklos 2015 m. rezultatas:

	Įmonės, įsigytos pagal Ūkio banko turto, teisių, sandorių ir įsipareigojimų pardavimo sutartį	UAB „Kėdainių oda“	UAB „Semelitas“	IŠ VISO
Turtas, skirtas parduoti, priskiriamas įmonei / įmonių grupei	238	-	-	238
Įsipareigojimai, susiję su turtu, skirtu parduoti, priskiriami įmonei / įmonių grupei	3 529	-	-	3 529
Einamųjų metų pelnas (nuostoliai) (pelno (nuostolių) ataskaitoje vaizduojama Nutraukiamos veiklos rezultate)	8 304	312	22	8 638
t.sk. pelnas iš įmonių pardavimo	29	409	54	492

2016 m. ir 2015 m. Grupė nepatyrė sąnaudų, susijusių su skirtų parduoti patrunuojamųjų įmonių perkainavimu tikrąja verte. Banko patirti nuostoliai iš skirtų parduoti patrunuojamųjų įmonių perkainojimo tikrąja verte yra aprašyti 20 pastabos pradžioje.

Visos patrunuojamosios įmonės, skirtos parduoti, yra valdomos 100 proc., visa pelno (nuostolių) iš nutraukiamos veiklos suma yra priskirtina Grupės akcininkams.

Nekilnojamas turtas, skirtas parduoti:

Į turtą, skirtą parduoti, taip pat įtraukti nekilnojamojo turto objektai, kuriuos planuojama parduoti per metus nuo perklasifikavimo į šį straipsnį. 2016 m. gruodžio 31 d. tokio turto nebuvo. 2015 m. gruodžio 31 d. tokį nekilnojamąjį turtą sudarė vienas objektas Klaipėdoje, kurio tikroji vertė buvo 32 tūkst. Eur. Į nutraukiamos veiklos rezultatus neįtraukta jokių pajamų ar išlaidų sumų, susijusių su šiuo turtu.

21 PASTABA ĮSISKOLINIMAS KITIEMS BANKAMS IR FINANSŲ INSTITUCIJOMS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Kitų bankų ir finansų institucijų korespondentinės sąskaitos ir indėliai:</i>				
<i>Korespondentinės sąskaitos ir indėliai iki pareikalavimo</i>	4 838	6 456	3 127	6 111
<i>Terminuoti indėliai</i>	53 184	53 852	7 441	7 464
<i>Iš viso kitų bankų ir finansų institucijų korespondentinių sąskaitų ir indėlių</i>	58 022	60 308	10 568	13 575
<i>Gautos paskolos:</i>				
<i>Iš kitų bankų</i>	1 429	1 429	4 530	4 530
<i>Iš kitų organizacijų</i>	12 270	12 270	18 513	18 513
<i>Iš tarptautinių organizacijų</i>	18 072	18 072	16 765	16 765
<i>Iš viso gautų paskolų</i>	31 771	31 771	39 808	39 808
<i>Iš viso</i>	89 793	92 079	50 376	53 383
<i>Įsiskolinimas kitiems bankams ir finansų institucijoms pagal terminą:</i>				
<i>Trumpalaikis (iki 1 metų)</i>	75 417	77 077	38 286	41 272
<i>Ilgalaikis (daugiau kaip 1 metai)</i>	14 376	15 002	12 090	12 111
<i>Iš viso</i>	89 793	92 079	50 376	53 383

22 PASTABA KLIENTAMS MOKĖTINOS SUMOS

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
<i>Indėliai iki pareikalavimo:</i>				
<i>respublikinių valdymo institucijų</i>	10 543	10 543	9 541	9 541
<i>vietinių valdymo institucijų</i>	42 682	42 682	28 950	28 950
<i>valstybės ir savivaldybės įmonių</i>	5 780	5 780	5 993	5 993
<i>privatinių įmonių</i>	230 215	230 591	175 084	175 408
<i>ne pelno organizacijų</i>	10 602	10 602	10 102	10 102
<i>fizinių asmenų</i>	270 241	270 241	237 824	237 824
<i>dar nepriskirtos mokėtinos sumos klientams</i>	29 445	29 460	20 531	20 531
<i>Iš viso indėlių iki pareikalavimo</i>	599 508	599 899	488 025	488 349
<i>Terminuoti indėliai:</i>				
<i>respublikinių valdymo institucijų</i>	359	359	456	456
<i>vietinių valdymo institucijų</i>	1 067	1 067	531	531
<i>valstybės ir savivaldybės įmonių</i>	615	615	769	769
<i>privatinių įmonių</i>	37 690	37 690	39 041	39 041
<i>ne pelno organizacijų</i>	2 455	2 455	2 736	2 736
<i>fizinių asmenų</i>	853 393	853 393	904 830	904 830
<i>Iš viso terminuotųjų indėlių</i>	895 579	895 579	948 363	948 363
<i>Iš viso</i>	1 495 087	1 495 478	1 436 388	1 436 712
<i>Klientams mokėtinos sumos pagal jų terminą:</i>				
<i>Trumpalaikės (iki 1 metų)</i>	1 339 938	1 340 329	1 318 188	1 318 512
<i>Ilgalaikės (daugiau kaip 1 metai)</i>	155 149	155 149	118 200	118 200
<i>Iš viso</i>	1 495 087	1 495 478	1 436 388	1 436 712

23 PASTABA SPECIALIEJI IR SKOLINIMO FONDAI

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Specialieji fondai	28 326	28 326	8 191	8 191
Skolinimo fondai	-	-	-	-
Iš viso	28 326	28 326	8 191	8 191
Specialieji ir skolinimo fondai pagal jų trukmę:				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	28 326	28 326	8 191	8 191
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	-	-	-	-
Iš viso	28 326	28 326	8 191	8 191

Specialiuosius fondus sudaro privalomųjų socialinio ir sveikatos draudimų fondų lėšos. Specialieji fondai turi būti grąžinami juos padėjusioms institucijoms pastarųjų pirmu pareikalavimu.

24 PASTABA ĮSIPAREIGOJIMAI, SUSIJĘ SU DRAUDIMO VEIKLA

Draudimo techniniai atidėjiniai:

Banko patronuojamoji įmonė GD UAB „Bonum Publicum“ užsiima gyvybės draudimo veikla. Draudimo techniniai atidėjiniai 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. ir jų pokyčiai per tada pasibaigusius metus pateikti lentelėje žemiau:

	Perkeltų įmokų	Numatomų išmokėjimų	Žalos padengimo	Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui	Iš viso
Bendra suma:					
2015 m. sausio 1 d.	20	342	4 743	14 871	19 976
Pokytis per laikotarpį	(6)	(150)	1 799	1 922	3 565
2015 m. gruodžio 31 d.	14	192	6 542	16 793	23 541
Pokytis per laikotarpį	1	3	(169)	2 139	1 974
2016 m. gruodžio 31 d.	15	195	6 373	18 932	25 515
Perdraudikų dalis:					
2015 m. sausio 1 d.	(15)	(7)	(9)	-	(31)
Pokytis per laikotarpį	(1)	7	(1)	-	5
2015 m. gruodžio 31 d.	(16)	-	(10)	-	(26)
Pokytis per laikotarpį	(2)	-	-	-	(2)
2016 m. gruodžio 31 d.	(18)	-	(10)	-	(28)
Grynoji vertė					
2015 m. gruodžio 31 d.	(2)	192	6 532	16 793	23 515
2016 m. gruodžio 31 d.	(3)	195	6 363	18 932	25 487

2016 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje buvo pakeistas perdraudikų dalies pateikimas – ji įtraukta į eilutę „Kitas turtas“ (2015 m. gruodžio 31 d. ji mažino eilutės „Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla“ sumą).

Įsipareigojimai pagal gyvybės draudimo sandorius, kai investavimo rizika tenka draudėjui pilnai padengti turtu: vertybiniais popieriais, po pirminio pripažinimo vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius) ir pinigais (2016 m. gruodžio 31 d.: VP 18 668 tūkst. Eur, pinigai 264 tūkst. Eur; 2015 m. gruodžio 31 d.: VP 16 664 tūkst. Eur, pinigai 129 tūkst. Eur).

25 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Finansiniai įsipareigojimai:				
Prekybiniai įsipareigojimai	4 054	483	2 531	-
Sukauptos sąnaudos	7 727	7 061	5 823	4 976
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-	-	58	58
Iš viso finansinių įsipareigojimų	11 781	7 544	8 412	5 034
Finansiniai įsipareigojimai pagal jų trukmę:				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	6 975	2 807	8 358	5 034
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	4 806	4 737	54	-
Nefinansiniai įsipareigojimai:				
Avansu gautos sumos iš turto pirkėjų	2 648	-	1 832	-
Ateinančių laikotarpių pajamos	404	157	1 078	209
Atidėjimai	72	-	116	-
Kiti įsipareigojimai	634	193	1 647	275
Iš viso nefinansinių įsipareigojimų	3 758	350	4 673	484
Nefinansiniai įsipareigojimai pagal jų trukmę:				
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	3 281	301	3 858	409
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metai)	477	49	815	75
Iš viso nefinansinių įsipareigojimų	3 758	350	4 673	484

2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas neturėjo išleistų skolos vertybinių popierių. 2015 m. gruodžio 31 d. Bankas turėjo indėlių sertifikatų, kurių apskaitinė vertė sudarė 58 tūkst. eurų, išpirkimo terminas – 2016 m. gruodis. Minėtos finansinės priemonės buvo Banko perimti įsigyto AB banko „Finasta“ įsipareigojimai. Šie įsipareigojimai buvo užtikrinti skirtų parduoti vyriausybės obligacijų, kurių apskaitinė vertė sudarė 55 tūkst. Eur, įkeitimu.

26 PASTABA INVESTICINIS TURTAS

Investicinis turtas

	Grupė	Bankas
Metai, pasibaigę 2015 m. gruodžio 31 d.:		
Likutinė vertė sausio 1 d.	20 164	3 303
Įsigijimai	2 155	-
Perklasifikavimas iš perimto už skolas turto	4 343	4 334
Vertės sumažėjimas	(514)	-
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(209)	(60)
Pardavimai, nurašymai	(7 591)	(4 286)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	18 348	3 291
Įvertinta tikroji vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	19 591	4 606
Metai, pasibaigę 2016 m. gruodžio 31 d.:		
Likutinė vertė sausio 1 d.	18 348	3 291
Įsigijimai	1 245	-
Perklasifikavimai	(327)	(327)
Vertės sumažėjimas	(448)	-
Priskaičiuotas nusidėvėjimas	(192)	(41)
Pardavimai, nurašymai	(1 822)	(1 811)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	16 804	1 112
Įvertinta tikroji vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	17 556	1 190

Pajamos iš investicinio turto veiklos nuomos įtrauktos į pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Kitos veiklos pajamos“ (6 pastaba). Investicinio turto eksploatacijos sąnaudos (Grupė – 2016 m. 90 tūkst. Eur, 2015 m. 46 tūkst. Eur; Bankas – 2016 m. 26 tūkst. Eur, 2015 m. 27 tūkst. Eur) yra įtrauktos į pelno (nuostolių) ataskaitos eilutę „Kitos veiklos išlaidos“.

Grupė investicinio turto vertės sumažėjimo nustatymui daugiausia naudoja išorinių nepriklausomų sertifikuotų turto vertintojų atliekamus vertinimus arba Grupės darbuotojų atliktus vertinimus (2016 m. gruodžio 31 d. 93 proc. investicinio turto balansinės vertės buvo įvertinta naudojant išorinių nepriklausomų sertifikuotų turto vertintojų vertinimus, likusią investicinio turto dalį įvertino Grupės darbuotojai). Tiek vidiniai, tiek išoriniai turto vertintojai investicinio turto vertės nustatymui dažniausiai naudoja naudojimo pajamų arba pakeitimo kaštų metodus, t.y. Trečiąjį vertinimo lygį atitinkančius metodus.

27 PASTABA AKCINIS KAPITALAS

2016 m. gruodžio 31 d. Banko įstatinis kapitalas buvo 109 471 658,33 Eur, jis padalintas į 377 488 477 paprastąsias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro. 2015 m. gruodžio 31 d. įstatinis kapitalas buvo 91 226 381,99 Eur, jį sudarė 314 573 731 paprastoji vardinė 0,29 euro nominalios vertės akcija.

2016 m. kovo 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime nuspręsta padidinti Banko įstatinį kapitalą 18 246 tūkst. Eur (20,0 proc.) iš Banko lėšų (nepaskirstytojo pelno). 2016 m. gegužės 26 d. įregistravus Banko įstatus su padidintu įstatiniu kapitalu, nemokamos akcijos proporcingai paskirstytos Banko akcininkams, turėjusiems Banko akcijų akcininkų teisių apskaitos dienos pabaigoje (2016 m. balandžio 13 d.).

2015 m. rugsėjo 14 d. įregistruotas padidintas įstatinis kapitalas, išleidus 21 353 731 vnt. naujų banko akcijų (nominali vertė 6 192 tūkst. Eur), kurias įsigijo vienintelis akcininkas - AB „Invalda INVL“. Tokiu būdu Bankas atsiskaitė „Finastos“ įsigijimo sandoryje (platesnė informacija pateikta Bendrojoje informacijoje). Skirtumas tarp išleistų akcijų tikrosios ir nominalios verčių (257 tūkst. Eur) apskaitytas kaip nepaskirstyto pelno pokytis.

2015 m. kovo 27 d. visuotiniame akcininkų susirinkime nuspręsta padidinti Banko įstatinį kapitalą 6 734 tūkst. eurų (8,6 proc.) iš Banko lėšų (emisinio skirtumo ir nepaskirstytojo pelno). Nemokamos akcijos, įregistravus Banko įstatus su padidintu įstatiniu kapitalu, proporcingai paskirstytos Banko akcininkams, turėjusiems Banko akcijų akcininkų teisių apskaitos dienos pabaigoje (2015 m. balandžio 13 d.).

Pagal įstatymų nuostatas, 2015 m. sausio 1 d. Bankui perėjus prie apskaitos eurai, akcijos nominalioji vertė suapvalinta iki dviejų ženklų po kablelio, nuo 0,28962 euro iki 0,29 euro, dėl ko Banko akcinis kapitalas padidėjo 103 tūkst. eurų, nuo 78 197 tūkst. Eur iki 78 300 tūkst. Eur. Skirtumas apskaitytas kaip nepaskirstyto pelno pokytis.

2016 m. gruodžio 31 d. daugiau nei 5 proc. įstatinio kapitalo ir balsų priklausė šiems akcininkams:

	Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo dalis, proc. 2016 m. gruodžio 31 d.	Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo dalis, proc. 2015 m. gruodžio 31 d.
<i>Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas</i>	18,24	18,24
<i>AB „Invalda INVL“</i>	6,79	6,79
<i>Gintaras Kateiva</i>	5,82	5,82

Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, UAB prekybos namai „Aiva“, UAB „Mintaka“, Įmonių grupė „Alita“ AB, Arvydas Salda, Sigitas Baguckas, Vigintas Butkus, Vytautas Junevičius, Gintaras Kateiva, Kastytis Jonas Vyšniauskas ir Algirdas Butkus, kurie yra pasirašę akcininkų sutartį, kartu su kitais akcininkais, kurių balsai pagal LR įstatymus skaičiuojami kartu, sudaro grupę, kuri 2016 m. gruodžio 31 d. turėjo 39,10 proc. Banko įstatinio kapitalo ir balsų (2015 m. gruodžio 31 d. - 39,41 proc.).

2016 m. gruodžio 31 d. Bankas turėjo 3 401 akcininką (2015 metų gruodžio 31 d. 3 476).

Atsargos kapitalas

Banko atsargos kapitalas formuojamas iš Banko pelno, o jo paskirtis – garantuoti Banko finansinį stabilumą. Akcininkų sprendimu atsargos kapitalas gali būti naudojamas patirtiems nuostoliams dengti.

Įstatymų numatytas privalomasis rezervas

Vadovaujantis LR bankų įstatymų, įnašai į įstatymų numatytą privalomąjį rezervą turi sudaryti ne mažiau kaip 1/20 paskirstytinojo pelno. Įstatymų numatytas privalomas rezervas gali būti panaudotas tik veiklos nuostoliams padengti, vadovaujantis eilinio arba neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

28 PASTABA NEAPIBRĖŽTIEJI IR NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Neapibrėžtieji mokesčių įsipareigojimai

Mokesčių inspekcija nėra atlikusi išsamaus mokesčių patikrinimo Banke už laikotarpį nuo 2012 iki 2016 m. Mokesčių inspekcija bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokestinių metų pabaigos gali patikrinti Banko buhalterines knygas ir apskaitos įrašus ir apskaičiuoti papildomus mokesčius bei baudas. Vadovybei nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų atsirasti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

28 PASTABA NEAPIBRĖŽTIEJI IR NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI (tęsinys)

Garantijos, akredityvai, paskolų suteikimo bei kiti įsipareigojimai

	2016 m.		2015 m.	
	Grupė	Bankas	Grupė	Bankas
Išleistos finansinės garantijos	21 253	21 320	22 255	22 282
Akredityvai	2 185	2 185	5 929	5 929
Paskolų suteikimo įsipareigojimai	115 758	140 001	109 625	114 165
Veiklos nuomos įsipareigojimai	2 513	2 830	2 844	3 260
Kiti įsipareigojimai	645	415	2 342	2 094
Iš viso	142 354	166 751	142 995	147 730

Garantijų tikroji vertė, įvertinta kaip per sutarties laikotarpį amortizuoti klientų mokėtini garantijos mokečiai, 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 151 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. 225 tūkst. Eur).

29 PASTABA DIVIDENDAI

Dividendai skelbiami metinio visuotinio Banko akcininkų susirinkimo metu, skirstant ataskaitinių metų pelną. 2016 m. kovo mėn. 30 d. visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas mokėti dividendus - 0,002 euro (0,69 proc.) vienai paprastajai vardinei 0,29 euro nominalios vertės akcijai. Bendra dividendų suma sudarė 628 tūkst. Eur. 2015 kovo mėn. visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas mokėti dividendus - po 0,000725 Eur vienai paprastajai vardinei 0,29 Eur nominalo akcijai (t. y. 0,25 proc. nuo akcijos nominaliosios vertės). Bendra dividendų suma sudarė 196 tūkst. Eur.

2016 m. Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „Pavasaris“ Bankui išmokėjo 5 500 tūkst. Eur dividendų. Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „SB lizingas“ Bankui išmokėjo 3 300 tūkst. Eur dividendų. Banko patronuojamosios įmonės, skirtos parduoti (žr. 20 pastabą) Bankui išmokėjo 832 tūkst. Eur dividendų.

2015 m. Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė UAB „SB lizingas“ Bankui išmokėjo 2 896 tūkst. Eur dividendų. Banko 100 proc. valdoma patronuojamoji įmonė GD UAB Bonum Publicum Bankui išmokėjo 579 tūkst. Eur dividendų. Banko patronuojamosios įmonės, skirtos parduoti (žr. 20 pastabą) Bankui išmokėjo 14 898 tūkst. Eur dividendų.

30 PASTABA SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Banko susijusios šalys yra skirstomos:

- Banko stebėtojų tarybos ir valdybos nariai (jie taip pat yra pagrindiniai Grupės valdymo sprendimus priimančios asmenys), artimųjų šeimos nariai bei įmonės, kurios yra kontroliuojamos, bendrai kontroliuojamos arba reikšmingai įtakojamos minėtų susijusių šalių. Kai kurioms įmonėms taikomas žemesnis reikšmingos įtakos slenkstis nei 20 proc. balsavimo teisių, jeigu turima įrodymų, kad asmuo/įmonė gali turėti reikšmingos įtakos papildomomis priemonėmis (pvz., būnant įmonės valdymo organų nariu);
- Banko patronuojamosios įmonės, apima UAB „Apželdinimas“, GD UAB Bonum Publicum, UAB „Minera“, UAB „Pavasaris“, UAB „Sandworks“, UAB „SB lizingas“, UAB „SBTF“, UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“, UAB „Šiaulių banko lizingas“, UAB „Šiaulių banko turto fondas“ ir banko patronuojamosios įmonės, skirtos parduoti (apima UAB „Žalgirio sporto arena“, UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, UAB „ŽSA 5“);
- Banko akcininkai, turintys daugiau kaip 5 proc. Banko akcijų, todėl vertinami kaip turintys reikšmingą įtaką Grupei.

Per 2016 ir 2015 metus vykdant įprastinę veiklą buvo sudarytas tam tikras skaičius sandorių su susijusiomis šalimis. Šie sandoriai apima atsiskaitymus, paskolas, indėlius ir operacijas užsienio valiuta.

30 PASTABA SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS (tęsinys)

Banko susijusioms šalims, išskyrus patrunuojamąsias įmones, išduotų paskolų, nebalansinių įsipareigojimų ir iš jų priimtų indėlių likučiai bei jų vidutinės metinės palūkanų normos (apskaičiuotos kaip svartinis vidurkis) metų pabaigoje pateikti žemiau (duomenys už Banką):

	Indėlių likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Paskolų likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Nebalansinių įsipareigojimų metų pabaigoje	
	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.	2016 m.	2015 m.
Tarybos, Valdybos nariai	952	684	0,00-0,60	0,00-1,15	958	1 036	0,48-3,00	0,67-4,00	51	39
Kitos susijusios šalys (neskaitant patrunuojamųjų įmonių)	14 770	4 602	0,00-0,60	0,00-1,20	49 722	48 045	1,28-3,87	1,47-3,87	3 725	76
Iš viso	15 722	5 286	-	-	50 680	49 081	-	-	3 776	115
Santykis su skaičiuotinu kapitalu, proc.	9,27	3,73	-	-	29,87	34,63	-	-	2,23	0,08

2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas turėjo vienos įmonės, priskirtinos susijusioms šalims, skolos vertybinių popierių. Susijusioms šalims priskirtinų skolos vertybinių popierių pozicijos suma Grupėje buvo 617 tūkst. Eur, Banke - 214 tūkst. Eur, palūkanų norma 4,50 proc. 2015 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bankas neturėjo susijusių šalių skolos vertybinių popierių.

Neskaitant aukščiau aprašytos skolos vertybinių popierių pozicijos, 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Banko patrunuojamosios įmonės neturėjo reikšmingų sandorių su susijusiais asmenimis, išskyrus sandorius su Banku ir jo patrunuojamosiomis įmonėmis.

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. vertės sumažėjimo atidėjinių likučiai, susiję su paskolomis susijusioms šalims (neskaitant patrunuojamųjų įmonių) buvo nuliniai, dėl aukščiau minėtų paskolų nepatirta vertės sumažėjimo nuostolių.

Sandoriai su ERPB:

Bankas yra gavęs iš ERPB (Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas - European Bank for Reconstruction and Development) subordinuotą paskolą, kurios balansinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 22 064 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. 20 457 tūkst. Eur). Paskolos sutartis pasirašyta 2013 m. vasario mėn. pabaigoje. Paskolos suma 20 mln. Eur, terminas 10 metų. Paskolos sutartyje numatyta paskolos konvertavimo į akcijas galimybė ERPB už kainą, kuri tam tikrais scenarijais gali būti palankesnė už rinkos kainą (tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnė nei nominalioji akcijos vertė). Dėl šios sąlygos, kuri yra įterptoji išvestinė finansinė priemonė, paskola apskaityta kaip finansinis įsipareigojimas, vertinamas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą. 2016 m. su subordinuota paskola susijusios palūkanų sąnaudos sudarė 1 394 tūkst. Eur, iš įsipareigojimo įvertinimo tikrąja verte apskaityti ir į pelno (nuostolių) ataskaitą įtraukti 1 644 tūkst. Eur grynieji nuostoliai (2015 m.: palūkanų sąnaudos 1 486 tūkst. Eur, įvertinimo tikrąja verte grynieji nuostoliai 1 165 tūkst. Eur).

Įsipareigojimo tikroji vertė nustatyta taikant Trečiajam vertinimo lygiui priskirtiną vertinimo metodiką. Daugiau informacijos apie vertinimą pateikta Finansinės rizikos valdymo atskleidimo 4.2 dalyje.

Sandoriai su patrunuojamomis įmonėmis:

Toliau pateikti Banko sandorių su patrunuojamosiomis įmonėmis (įskaitant ir laikomas pardavimui) balanso likučiai:

	Indėlių likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Paskolų likučiai metų pabaigoje		Vidutinių metinių palūkanų normų intervalas, proc.		Nebalansinių įsipareigojimų likučiai metų pabaigoje	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Nefinansinės institucijos	401	323	0,00-0,05	0,00-0,05	36 796	17 559	2,3	2,3	2 927	3 332
Finansinės institucijos	2 276	3 008	0,00-1,00	0,00-0,10	58 845	98 959	3,2-5,0	3,2-5,0	21 318	1 776

30 PASTABA SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS (tęsinys)

Banko sandorių su patrunuojamomis įmonėmis balanso likučiai (16 pastaboje pateikta informacija apie investicijas į patrunuojamąsias įmones ir 20 pastaboje pateikta informacija apie patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti):

	2016 m.	2015 m.
Turtas		
Paskolos	95 641	116 518
Kitas turtas	88	22
Banko investicija į patrunuojamąsias įmones	26 665	32 175
Banko investicija į patrunuojamąsias įmones, skirtas parduoti	58	13 856
Įsipareigojimai ir akcininkų nuosavybė		
Terminuoti indėliai	668	23
Indėliai iki pareikalavimo	2 009	3 308
Kiti įsipareigojimai	646	39

Sandorių su patrunuojamomis įmonėmis pajamos ir sąnaudos:

	2016 m.	2015 m.
Pajamos		
Palūkanos	4 054	4 797
Komisinių pajamos	263	196
Pajamos iš operacijų užsienio valiuta	1	-
Dividendai	9 632	18 374
Kitos pajamos	242	144
Sąnaudos		
Palūkanos	(5)	(4)
Veiklos sąnaudos	(191)	(445)
Paskolų vertės sumažėjimas	(5)	-
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimas	(6 060)	(15 163)

2016 m. gruodžio 31 d. individualių vertės sumažėjimo atidėjinių likučiai, susiję su paskolomis patrunuojamoms įmonėms, sudarė 11 tūkst. Eur. 2015 m. gruodžio 31 d. vertės sumažėjimo atidėjinių likučiai, susiję su paskolomis patrunuojamosioms įmonėms, buvo nuliniai.

Grupės/Banko vadovų darbo užmokesčio sąnaudos

Per 2015 m. atlyginimų ir premijų, įskaitant socialinio draudimo įmokas ir mokėjimus į garantinį fondą, išmokų pinigais ir Banko akcijomis suma Banko valdybos nariams sudarė 1 484 tūkst. Eur (2015 m. 1 226 tūkst. Eur). Įsipareigojimai, susiję su ilgalaikėmis su darbo santykiais susijusiomis išmokomis, pateikiami lentelėje:

	2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.
Trumpalaikiai (iki 1 metų)	185	88
Ilgalaikiai (daugiau kaip 1 metais)	261	119
Iš viso	446	207

	Mokėjimai pinigais, mokėtini per laikotarpį:				Mokėjimai pinigais, mokėtini per laikotarpį:				Iš viso
	Iki 1 metų	Nuo 1 iki 2 metų	Nuo 2 iki 3 metų	Iš viso	Iki 1 metų	Nuo 1 iki 2 metų	Nuo 2 iki 3 metų	Iš viso	
2016 m. gruodžio 31 d.:									
2013 m. atlyginimai ir premijos	9	-	-	9	15	-	-	15	24
2014 m. atlyginimai ir premijos	24	24	-	48	39	39	-	78	126
2015 m. atlyginimai ir premijos	39	40	40	119	59	59	59	177	296
Įsipareigojimų suma 2016 m. gruodžio 31 d.	72	64	40	176	113	98	59	270	446
2015 m. gruodžio 31 d.:									
2012 m. atlyginimai ir premijos	9	-	-	9	11	-	-	11	20
2013 m. atlyginimai ir premijos	9	9	-	18	10	10	-	20	38
2014 m. atlyginimai ir premijos	24	24	25	73	25	25	26	76	149
Įsipareigojimų suma 2015 m. gruodžio 31 d.	42	33	25	100	46	35	26	107	207

31 PASTABA INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ

Vadovaujantis vietiniais įstatymais, Bankas privalo atskleisti tam tikrą informaciją apie Finansinę grupę. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Finansinę grupę sudaro Bankas ir jo patrunuojamosios įmonės UAB „Šiaulių banko lizingas“ (veikla – finansinė ir veiklos nuoma), UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ (veikla – investicijų valdymas), UAB „Šiaulių banko turto fondas“ (veikla – nekilnojamojo turto valdymas) ir UAB „SB lizingas“ (veikla – vartojimo finansavimas). Visos Finansinę grupę sudarančios įmonės veikia Lietuvos Respublikoje.

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
TURTAS				
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	152 851	152 111	104 615	104 286
Gautinos sumos iš kitų bankų	5 337	5 337	6 499	6 499
Vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	26 103	26 103	42 726	42 726
Išvestinės finansinės priemonės	8 983	8 687	9 292	8 754
Klientams suteiktos paskolos	975 316	994 155	856 188	912 669
Finansinės nuomos gautinos sumos	69 807	48 170	57 812	1 145
Investiciniai vertybiniai popieriai:				
- skirti parduoti	18 966	17 504	20 423	19 821
- laikomi iki išpirkimo	524 054	524 054	494 645	494 645
Investicijos į patrunuojamąsias ir asocijuotas įmones	14 931	26 665	19 381	32 175
Nematerialusis turtas	1 375	1 210	991	798
Ilgalaikis materialusis turtas	10 974	10 532	10 564	10 023
Investicinis turtas	4 633	1 112	6 547	3 291
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio permoka	70	-	44	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	493	-	881	46
Kitas turtas	18 345	7 941	23 130	7 091
Turtas, skirtas parduoti	58	58	13 888	13 888
Iš viso turto	1 832 296	1 823 639	1 667 626	1 657 857
ĮSIPAREIGOJIMAI				
Įsiskolinimai kitiems bankams ir finansų institucijoms	90 428	92 079	50 483	53 383
Išvestinės finansinės priemonės	175	175	136	136
Klientams mokėtinos sumos	1 495 477	1 495 478	1 436 709	1 436 712
Specialieji ir skolinimo fondai	28 326	28 326	8 191	8 191
Subordinuota paskola	22 064	22 064	20 457	20 457
Ataskaitinių metų pelno mokesčio įsipareigojimai	4 721	4 650	1 108	947
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimai	217	30	156	-
Kiti įsipareigojimai	13 177	7 894	14 372	5 518
Iš viso įsipareigojimų	1 654 585	1 650 696	1 531 612	1 525 344
NUOSAVYBĖ				
Kapitalas ir rezervai, priskirtini Banko akcininkams				
Akcinis kapitalas	109 472	109 472	91 226	91 226
Atsargos kapitalas	756	756	756	756
Privalomasis rezervas	4 157	4 157	2 464	2 290
Finansinio turto perkainojimo rezervas	311	277	896	896
Nepaskirstytas pelnas	63 015	58 281	40 672	37 345
Iš viso nuosavybės	177 711	172 943	136 014	132 513
Iš viso įsipareigojimų ir akcininkų nuosavybės	1 832 296	1 823 639	1 667 626	1 657 857

31 PASTABA INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ (tęsinys)

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

	2016 m.		2015 m.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
Tęsiama veikla				
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	65 810	58 569	65 589	57 929
Palūkanų ir kitos panašios išlaidos	(12 039)	(12 019)	(17 014)	(16 981)
Grynosios palūkanų pajamos	53 771	46 550	48 575	40 948
Paslaugų ir komisinių pajamos	14 232	13 711	12 294	12 002
Paslaugų ir komisinių išlaidos	(4 657)	(4 364)	(4 079)	(3 743)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	9 575	9 347	8 215	8 259
Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais	4 853	4 872	865	866
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta ir susijusiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis	4 248	4 248	2 867	2 869
Grynieji nuostoliai iš kitų išvestinių finansinių priemonių	(1 913)	(1 671)	(1 812)	(2 035)
Grynieji nuostoliai iš subordinuotos paskolos tikrosios vertės pasikeitimo	(1 644)	(1 644)	(1 165)	(1 165)
Grynasis pelnas iš finansinio turto vertės pripažinimo nutraukimo	12 644	12 671	7 127	4 825
Grynasis pelnas už parduotą materialųjį turtą	499	656	2 735	2 765
Kitos veiklos pajamos	944	543	1 221	683
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	(17 240)	(15 558)	(15 618)	(13 292)
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	(1 584)	(1 339)	(1 415)	(1 140)
Kitos veiklos sąnaudos	(8 552)	(6 835)	(9 899)	(7 993)
Veiklos pelnas prieš vertės sumažėjimą	55 601	51 840	41 696	35 590
Paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai	(7 855)	(7 496)	(20 795)	(16 918)
Investicijų į patrunuojamąsias įmones vertės sumažėjimo ir investicijų į laikomas parduoti patrunuojamąsias įmones perkainojimo nuostoliai	(4 750)	(6 060)	(13 185)	(15 163)
Dividendai iš investicijų į patrunuojamąsias įmones	6 332	9 632	15 478	18 374
Tęsiamos veiklos pelnas prieš pelno mokesť	49 328	47 916	23 194	21 883
Pelno mokesčio sąnaudos	(6 418)	(6 239)	(1 165)	(953)
Tęsiamos veiklos pelnas	42 910	41 677	22 029	20 930
Nutraukiamos veiklos pelnas (nuostoliai), po mokesčių	-	-	(435)	221
Grynasis pelnas	42 910	41 677	21 594	21 151
Grynasis pelnas priskirtinas:				
Banko akcininkams	42 910	41 677	21 594	21 151
iš tęsiamos veiklos	42 910	41 677	22 029	20 930
iš nutraukiamos veiklos	-	-	(435)	221
Nekontroliuojančiai daliai	-	-	-	-
	42 910	41 677	21 594	21 151

31 PASTABA INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ (tęsinys)

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	2016 m.		2015 m.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
Grynasis pelnas	42 910	41 677	21 594	21 151
<i>Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai)</i>				
<i>Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):</i>				
<i>Finansinio turto vertinimo pelnas, pripažįstamas nuosavybėje</i>	1 479	1 458	867	868
<i>Finansinio turto vertinimo rezultatas, perkeltas į pelną arba nuostolius</i>	(2 110)	(2 129)	(364)	(365)
<i>Portfelio, perklasifikuoto į laikomų iki išpirkimo investicijų kategoriją, perkainojimo amortizacija</i>	(57)	(57)	(57)	(57)
<i>Atidėtas pelno mokestis, susijęs su finansinio turto perkainojimu</i>	103	109	(66)	(66)
<i>Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai), atėmus atidėtąjį pelno mokestį</i>	(585)	(619)	380	380
<i>Bendrųjų pajamų iš viso</i>	42 325	41 058	21 974	21 531
<i>Bendrosios pajamos priskirtinos:</i>				
<i>Banko akcininkams</i>	42 325	41 058	21 974	21 531
<i>iš tęsiamos veiklos</i>	42 325	41 058	22 409	21 310
<i>iš nutraukiamos veiklos</i>	-	-	(435)	221
<i>Nekontroliuojančiai daliai</i>	-	-	-	-
	42 325	41 058	21 974	21 531

31 PASTABA INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ (tęsinys)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
<i>Metai, pasibaigę</i>				
Pagrindinė veikla				
Gautos palūkanos už paskolas ir gautinas sumas	54 309	46 835	50 005	41 700
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius)	1 382	1 382	2 758	2 758
Sumokėtos palūkanos	(13 132)	(13 112)	(19 125)	(19 092)
Paslaugų ir komisinių pajamos	14 232	13 711	12 294	12 002
Paslaugų ir komisinių išlaidos	(4 657)	(4 364)	(4 079)	(3 743)
Grynosios įplaukos iš prekybos vertybiniais popieriais, vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)	16 558	16 558	28 690	52 027
Grynosios pajamos iš operacijų užsienio valiuta	4 583	4 583	2 911	2 914
Grynosios pajamos iš finansinio turto pripažinimo nutraukimo	17 441	17 441	4 825	4 825
Grynosios įplaukos iš kitos Grupės įmonių veiklos	1 014	543	1 221	683
Pinigų srautai iš susigrąžintų anksčiau nurašytų paskolų	975	139	1 106	260
Darbuotojų atlyginimai ir kiti susiję mokėjimai už darbuotojus	(17 135)	(15 408)	(14 832)	(13 263)
Mokėjimai, susiję su veiklos sąnaudomis ir kitomis išlaidomis	(6 494)	(4 750)	(8 859)	(6 953)
Sumokėtas pelno mokestis	(2 279)	(1 717)	(930)	(538)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos prieš pagrindinės veiklos turto ir įsipareigojimų pasikeitimą	66 797	61 841	55 985	73 580
Turto ir įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimai:				
Gautinų sumų iš kitų bankų sumažėjimas (padidėjimas)	1 162	1 162	(1 234)	(1 234)
Klientams suteiktų paskolų ir finansinės nuomos gautinų sumų (padidėjimas)	(145 067)	(140 921)	(104 646)	(133 359)
Kito turto sumažėjimas (padidėjimas)	2 701	(4 044)	(887)	2 951
Įsiskolinimų kitiems bankams ir finansų institucijoms padidėjimas (sumažėjimas)	39 725	38 476	(5 696)	(8 730)
Klientams mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)	60 044	59 984	(37 968)	(32 108)
Specialiųjų ir skolinimo fondų padidėjimas	20 135	20 135	5 692	5 692
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	(2 787)	195	(784)	2 006
Pasikeitimai	(24 087)	(25 013)	(145 523)	(164 782)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	42 710	36 828	(89 538)	(91 202)
Investicinė veikla				
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto įsigijimas	(3 181)	(2 133)	(5 649)	(3 165)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto pardavimas	2 228	2 740	8 436	10 515
Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo (įsigijimas)	(87 659)	(87 659)	(165 939)	(165 939)
Įplaukos išpirkus vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	55 794	55 794	117 233	118 977
Gautos palūkanos už vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo	13 229	13 229	11 754	11 754
Gauti dividendai	6 394	9 694	15 478	18 459
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui (įsigijimas)	(5 619)	(4 758)	(24 023)	(23 625)
Vertybinių popierių, laikomų pardavimui, pardavimas ar išpirkimas	10 743	10 743	26 186	21 355
Gautos vertybinių popierių, laikomų pardavimui, palūkanos	580	580	1 056	1 056
Patronuojamųjų įmonių perleidimas, įplaukos iš patronuojamųjų įmonių, laikomų perduoti	13 942	13 942	5 058	2 350
Verslo įsigijimas	(300)	-	11 166	14 691
Patronuojamųjų įmonių nuostolių dengimas ir kapitalo stiprinimas	-	(550)	(3 731)	(7 226)
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos	6 151	11 622	(2 975)	(798)
Finansinė veikla				
Išmokėti dividendai	(625)	(625)	(195)	(195)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos	(625)	(625)	(195)	(195)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas (sumažėjimas)	48 236	47 825	(92 708)	(92 195)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d.	104 615	104 286	197 323	196 481
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	152 851	152 111	104 615	104 286

31 PASTABA INFORMACIJA APIE FINANSINĘ GRUPĘ (tęsinys)

FINANSINĖS GRUPĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Akcinis kapitalas	Eminis skirtumas	Atsargos kapitalas	Finansinio turto perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.	78 197	3 684	756	516	1 449	23 185	107 787
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 015	(1 015)	-
Akcinio kapitalo valiutos keitimas	103	-	-	-	-	(103)	-
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	6 734	(3 684)	-	-	-	(3 050)	-
Dividendų išmokėjimas	-	-	-	-	-	(196)	(196)
Akcinio kapitalo didinimas per verslo jungimą	6 192	-	-	-	-	257	6 449
Bendrųjų pajamų iš viso:	-	-	-	380	-	21 594	21 974
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	21 594	21 594
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	380	-	-	380
2015 m. gruodžio 31 d.	91 226	-	756	896	2 464	40 672	136 014
Perkėlimas į privalomąjį rezervą	-	-	-	-	1 693	(1 693)	-
Akcinio kapitalo didinimas iš nuosavų lėšų	18 246	-	-	-	-	(18 246)	-
Dividendų išmokėjimas	-	-	-	-	-	(628)	(628)
Bendrųjų pajamų iš viso:	-	-	-	(585)	-	42 910	42 325
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	42 910	42 910
Kiti bendrieji nuostoliai	-	-	-	(585)	-	-	(585)
2016 m. gruodžio 31 d.	109 472	-	756	311	4 157	63 015	177 711

KAPITALO RODIKLIAI IR RIZIKĄ RIBOJANČIŲ NORMATYVŲ VYKDYMAS

	2016 m. gruodžio 31 d.		2015 m. gruodžio 31 d.	
	Fin. grupė	Bankas	Fin. grupė	Bankas
1 lygio nuosavo kapitalo priemonės, pripažįstamos bendruoju 1 lygio nuosavu kapitalu				
Apmokėtas kapitalas	109 472	109 472	91 226	91 226
Akcijų priedai	-	-	-	-
Praėjusių metų nepaskirstytas pelnas	20 105	16 604	19 078	16 194
Tarpinis pelnas, kurį galima įskaityti į kapitalą	25 724	27 176	10 748	11 708
Kiti rezervai	756	756	756	756
Privalomasis rezervas	4 157	4 157	2 464	2 290
Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis	187	166	358	358
(-) Prestižas	(14)	-	(14)	-
(-) Nematerialusis turtas	(1 361)	(1 210)	(977)	(798)
(-) Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris priklauso nuo pelningumo ateityje	(87)	-	(179)	(161)
(-) Vertės koregavimai dėl riziką ribojančiais principais pagrįsto vertinimo reikalavimų	(54)	(52)	(368)	(368)
(-) Kiti atskaitymai iš CET1 kapitalo	(7 024)	(7 535)	-	-
1 LYGIO KAPITALAS	151 861	149 534	123 092	121 205
Kapitalo priemonės ir finansiniai instrumentai, pripažįstami 2 lygio kapitalu				
Subordinuotų paskolų kapitalas	20 000	20 000	20 000	20 000
Finansinio turto perkainojimo rezervo dalis	124	111	538	538
2 LYGIO KAPITALAS	20 124	20 111	20 538	20 538
NUOSAVOS LĖŠOS	171 985	169 645	143 630	141 743
Nuosavų lėšų poreikis:				
Standartizuotu metodu pagal rizikas įvertintų kredito rizikos pozicijų	860 131	872 393	832 174	845 174
Prekybinės knygos pozicijų	21 818	21 818	27 647	27 539
Operacinės rizikos, taikant Bazinio indikatorius metodą	118 005	110 372	109 216	98 442
Kitas kapitalo poreikis (kredito vertinimo koregavimo rizika)	63	63	425	425
Iš viso pagal rizikas įvertintų pozicijų	1 000 017	1 004 646	969 462	971 580
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas	15,19 proc.	14,88 proc.	12,75 proc.	12,53 proc.
1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas	15,19 proc.	14,88 proc.	12,70 proc.	12,48 proc.
Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas	17,20 proc.	16,89 proc.	14,82 proc.	14,59 proc.

Per metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Finansinė grupė ir Bankas vykdė nustatytus riziką ribojančius normatyvus.

Einamųjų metų pelnas, nepatikrintas nepriklausomų auditorių, nėra įtraukiamas į 1 lygio kapitalą. Jeigu visas Finansinės grupės ir Banko 2016 m. pelnas būtų pridėtas prie nuosavų lėšų, 2016 m. gruodžio 31 d. Bendro kapitalo pakankamumo koeficientas padidėtų iki: Finansinės grupės 19,62 proc., Banko 19,08 proc.

AB ŠIAULIŲ BANKO
2016 M. KONSOLIDUOTAS
METINIS PRANEŠIMAS

TURINYS

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	113
BANKO ĮMONIŲ GRUPĖ, KONTAKTAI	113
BANKO STRATEGINĖS KRYPTYS	115
BANKO VEIKLOS POBŪDIS	115
PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS	116
BANKO ĮSTATINIS KAPITALAS, AKCININKAI	116
BANKO GRUPĘ SUDARANČIŲ ĮMONIŲ PREKYBA AKCIJOMIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE	119
SAVŲ AKCIJŲ ĮSIGIJIMAS	121
SUTARTYS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS	121
INFORMACIJA APIE BANKO VEIKLOS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ NORMATYVŲ VYKDYMĄ	122
RIZIKOS VALDYMAS	122
TARPTAUTINIŲ AGENTŪRŲ SUTEIKTI REITINGAI IR JŲ PAKEITIMAI	123
INFORMACIJA APIE VEIKLOS REZULTATUS	123
VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	126
PAGRINDINĖS PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ PADARYTOS INVESTICIJOS	127
SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ	127
IŠMOKĖTI DIVIDENDAI	131
VIDAUS AUDITO DARBO PRINCIPAI	132
IŠORĖS AUDITAS	133
SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS	133
INFORMACIJA APIE ŽALINGUS SANDORIUS	133
VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO VERTINIMAS	134
DARBUOTOJAI	134
ATLYGIO POLITIKA	137
BANKE SUDARYTŲ KOMITETŲ NARIAI, JŲ VEIKLOS SRITYS	141
BANKO VALDYMO ORGANAI	143
KOLEGIALIŲ BANKO ORGANŲ NARIAI	146
SVARBIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI	151
DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ	153
ĮSTATŲ KEITIMO TVARKA	153
INFORMACIJA APIE BANKO VALDYSENĄ	153
BANKO VALDYSENOS ATASKAITA (PRANEŠIMO PRIEDAS)	154

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

Šis AB Šiaulių banko (toliau – Bankas) konsoliduotas metinis pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.

2. BANKO ĮMONIŲ GRUPĖ, KONTAKTAI

Banko kontaktiniai duomenys

AB Šiaulių bankas

<i>Teisinė forma</i>	akcinė bendrovė
<i>Registavimo data</i>	1992-02-04
<i>Registro tvarkytojas</i>	valstybės įmonė Registrų centras
<i>Įmonės kodas</i>	112025254
<i>Buveinės adresas</i>	Tilžės g. 149, LT-76348 Šiauliai
	tel. (8 41) 595 607
	faks. (8 41) 430 774
	info@sb.lt , www.sb.lt

Banko grupės įmonių kontaktiniai duomenys

Tiesiogiai Banko valdomos patrunuojamosios įmonės:

UAB „SB lizingas“

- Turtas: 53,4 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: finansinė nuoma, vartojimo kreditai

<i>Teisinė forma</i>	uždaroji akcinė bendrovė
<i>Registavimo data</i>	1997-07-14
<i>Registro tvarkytojas</i>	valstybės įmonė Registrų centras
<i>Įmonės kodas</i>	234995490
<i>Buveinės adresas</i>	Laisvės al. 80, LT-44249 Kaunas
	tel. (8 37) 407 200
	faks. (8 37) 407 203
	info@sbl.lt , www.sblizingas.lt

UAB „Šiaulių banko lizingas“

- Turtas: 23,2 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: finansinė nuoma (lizingas) ir veiklos nuoma

<i>Teisinė forma</i>	uždaroji akcinė bendrovė
<i>Registavimo data</i>	1999-08-16
<i>Registro tvarkytojas</i>	valstybės įmonė Registrų centras
<i>Įmonės kodas</i>	145569548
<i>Buveinės adresas</i>	Vilniaus g. 167, LT-76352 Šiauliai
	tel.: (8 41) 598010, (8 5) 272 3015
	faks. (8 41) 399 481
	lizingas@sb.lt , www.sb.lt

UAB „Šiaulių banko turto fondas“

- Turtas: 15,0 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: nekilnojamojo turto valdymas

<i>Teisinė forma</i>	uždaroji akcinė bendrovė
<i>Registavimo data</i>	2002-08-13
<i>Registro tvarkytojas</i>	valstybės įmonė Registrų centras
<i>Įmonės kodas</i>	145855439
<i>Buveinės adresas</i>	Vilniaus g. 167, LT-76352 Šiauliai
	tel. (8 41) 525 322
	faks. (8 41) 525 321
	turtofondas@sb.lt , www.sbp.lt

UAB „SBTF“

- Turtas: 8,6 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: nekilnojamojo ir kilnojamojo turto valdymas, administravimas

<i>Teisinė forma</i>	uždaroji akcinė bendrovė
<i>Registavimo data</i>	2004-11-24
<i>Registro tvarkytojas</i>	valstybės įmonė Registrų centras
<i>Įmonės kodas</i>	300069309
<i>Buveinės adresas</i>	Vilniaus g. 167, LT-76352 Šiauliai
	tel. (8 41) 525 322
	faks. (8 41) 525 321
	sbtf@sb.lt , www.sbp.lt

UAB „Minera“

- Turtas: 14,9 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: nekilnojamojo turto valdymas

Teisinė forma	uždaroji akcinė bendrovė
Registravimo data	1992-09-30
Registro tvarkytojas	valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	121736330
Buveinės adresas	Dvaro g. 123A, LT-76208 Šiauliai tel. (8 41) 399 423 faks. (8 41) 399 423 info@minera.lt , www.sbp.lt , www.minera.lt

Gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“

- Turtas: 33,9 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: gyvybės draudimas

Teisinė forma	uždaroji akcinė bendrovė
Registravimo data	2000-08-31
Registro tvarkytojas	valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	110081788
Buveinės adresas	Laisvės pr. 3, LT-04215 Vilnius tel. (8 5) 236 2723 faks. (8 5) 236 2724 life@bonumpublicum.lt , www.bonumpublicum.lt

UAB „Pavasaris“

- Turtas: 4,1 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo plėtojimas

Teisinė forma	uždaroji akcinė bendrovė
Registravimo data	1992-09-25
Registro tvarkytojas	valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	121681115
Buveinės adresas	Jonažolių g. 3-113, LT-04138 Vilnius tel. (8 5) 244 8096 faks. (8 5) 240 1623 info@pavasaris.net , www.sbp.lt , www.pavasaris.net

UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“

- Turtas: 2,3 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: investicijų valdymas

Teisinė forma	uždaroji akcinė bendrovė
Registravimo data	2000-08-31
Registro tvarkytojas	valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	145649065
Buveinės adresas	Šeimyniškių g. 1A, LT-09312 Vilnius tel. (8 5) 272 2477 faks. (8 5) 263 6144 sbiv@sb.lt , www.sbp.lt

Netiesiogiai Banko valdomos patrunuojamosios įmonės:

UAB „Sandworks“

- Turtas: 5,1 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: nekilnojamojo turto valdymas

Teisinė forma	uždaroji akcinė bendrovė
Registravimo data	2012-10-10
Registro tvarkytojas	valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	302896357
Buveinės adresas	Skrudžynės g. 1, LT-93123 Neringa tel. (8 615) 34251

2016 m. gruodžio 31 d. Banko 100 proc. valdoma įmonė „Šiaulių banko investicijų valdymas“ valdė UAB „Sandworks“ 100 proc. akcijų paketą.

UAB „Apželdinimas“

- Turtas: 0,6 mln. Eur
- Veiklos pobūdis: apželdinimas, aplinkos tvarkymas

Teisinė forma	uždaroji akcinė bendrovė
Registravimo data	1991-02-05
Registro tvarkytojas	valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	132443396
Buveinės adresas	A. Mickevičiaus g. 56, LT-44244 Kaunas tel. (8 37) 391 055 faks. (8 37) 391 055

2016 m. gruodžio 31 d. Banko 100 proc. valdoma įmonė UAB „Šiaulių banko turto fondas“ valdė UAB „Apželdinimas“ 100 proc. akcijų paketą.

Daugiau informacijos apie Banko valdomas patrunuojamasias įmones pateikiama 2016 m. Banko finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 16 pastaboje.

Banko patrunuojamosios įmonės, skirtos parduoti

2016 m. gruodžio 31 d. Bankas turėjo šias parduoti skirtas patrunuojamasias įmones: UAB „Trade Project“, UAB „Investicinio turto valdymas“, UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“, UAB „ŽSA 5“ ir UAB „Žalgirio sporto arena“.

2016 m. gruodžio 31 d. visose parduoti skirtose patrunuojamosiose įmonėse Banko dalis sudarė 100 proc. Bankas tiesiogiai kontroliavo šias parduoti skirtas įmones: UAB „Trade Project“, UAB „Investicinio turto valdymas“, UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“ ir UAB „ŽSA 5“. Banko kontroliuojamos įmonės UAB „ŽSA 1“, UAB „ŽSA 2“, UAB „ŽSA 3“, UAB „ŽSA 4“ ir UAB „ŽSA 5“ kartu valdė 100 proc. UAB „Žalgirio sporto arena“ akcijų.

Daugiau informacijos apie skirtas parduoti patrunuojamasias įmones pateikiama 2016 m. Banko finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 20 pastaboje.

3. BANKO STRATEGIJA

Bankas, teikdamas profesionalias finansines paslaugas privatiems ir verslo klientams, siekia jiems būti patikimas, lankstus ir dėmesingas finansinis partneris, kuriam itin svarbu – auginti šalies potencialą, Lietuvos gyventojų ir verslo gerovę.

Įgyvendindamas savo veiklos strategiją, Bankas plečia mažmeninės bankininkystės segmento paslaugų spektrą, ypač susitelkdamas į gyventojams reikalingus taupymo ir investavimo sprendimus bei siekdamas tapti vartojimo finansavimo lyderiu rinkoje.

Kita strateginė Banko veiklos kryptis – finansavimo paslaugos verslui, ypač – šalies smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) segmentui. Siekdamas suteikti daugiau galimybių verslui Lietuvoje, Bankas bendradarbiauja su ilgamečiais savo partneriais – Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB), Europos investicijų banku (EIB) bei Europos investicijų fondu (EIF) – ir, su šiomis bei kitomis institucijomis pasirašydamas naujas sutartis, plečia šalies SVV bei inovatyvaus verslo plėtros galimybes.

Bankas jau kelerius metus iš eilės yra daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) finansavimo lyderis Lietuvoje, aktyviai dalyvauja LR Vyriausybės inicijuojamuose verslo skatinimo projektuose, finansuoja savivaldybių ir regioninius projektus, reikšmingai prisidėdamas prie verslo plėtros visuose šalies regionuose.

2016 m. Bankas pasiekė reikšmingų rezultatų, nuosekliai plėtodamas veiklą ir stiprindamas pozicijas minėtose rinkos srityse, taip pat efektyvindamas ir optimizuodamas vidaus procesus, didindamas Banko paslaugų prieinamumą įvairiais kanalais bei gerindamas klientų aptarnavimo kokybę. Visa tai leido Bankui tvariai dirbti ir sėkmingai kurti vertę darbuotojams, klientams, partneriams bei investuotojams, tad šiuo keliu Bankas planuoja eiti ir 2017 metais.

4. BANKO VEIKLOS POBŪDIS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais, Banko įstatais ir sudarytomis sutartimis, Bankas vykdo komerciniams bankams įprastą veiklą. Prioritetinė Banko veiklos sritis – smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimas.

Privatiems ir verslo klientams Banke teikiamos šios paslaugos:

- banko paslaugų planai už nustatytą mėnesio mokestį (privatiems klientams);
- banko sąskaitų atidarymas ir administravimas eurais bei užsienio valiuta Lietuvos ir užsienio klientams;
- lėšų pervedimas eurais ir užsienio valiuta į sąskaitas bankuose, veikiančiuose Lietuvoje bei užsienyje;
- komunalinių mokesčių ir kitų įmokų surinkimas;
- elektroninės sąskaitos paslauga, periodiniai ir sąlyginiai mokėjimai;
- sąskaitų valdymas internetinės bankininkystės sistemoje;
- mobiliosios bankininkystės paslaugos;
- mokėjimo kortelių išdavimas ir administravimas;
- įvairių trumpalaikių ir ilgalaikių kreditų teikimas;
- čekių išdavimas, pirkimas ir pardavimas;
- prekyba užsienio valiutomis;
- įvairių rūšių indėlių sutarčių sudarymas;
- investicinės paslaugos:
 - tarpininkavimas, sudarant sandorius vertybinių popierių (VP) biržose;
 - VP sandorių sudarymas už biržos ribų;
 - konsultavimas VP išleidimo, įsigijimo ir perleidimo klausimais;
 - įmonių išleistų akcijų apskaitos tvarkymas;
 - skolos vertybinių popierių (SVP) leidimas;
 - VP emisijų prospektų rengimas;
 - kitos investicinės paslaugos;
- proginių monetų, numizmatinių rinkinių platinimas ir kt.

Banko pagrindinė buveinė įsikūrusi Šiauliuose. Banko padaliniai veikia pagrindiniuose Lietuvos miestuose ir regionų centruose, kurie yra finansiškai aktyvūs.

5. PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS

Organizacijos, asociacijos ir asocijuotos struktūros, kurių veikloje dalyvauja Bankas:

- Pasaulinė tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacija (SWIFT)
- „VISA Inc.“ tarptautinė mokėjimo kortelių organizacija
- „MasterCard Worldwide“ tarptautinė mokėjimo kortelių organizacija
- JT tarptautinė iniciatyva „Pasaulinis susitarimas“ (Global Compact)
- Lietuvos bankų asociacija
- Vertybinių popierių birža AB Nasdaq Vilnius
- Lietuvos finansų maklerių asociacija
- Lietuvos darbdavių konfederacija
- Personalo valdymo profesionalų asociacija
- Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija
- Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai
- Klaipėdos pramonininkų asociacija
- Šiaulių pramonininkų asociacija
- Akmenės rajono verslininkų asociacija
- Kelmės rajono verslininkų asociacija
- Mažeikių verslininkų asociacija
- Tauragės apskrities verslininkų asociacija
- Telšių rajono verslininkų asociacija
- Šilalės rajono verslininkų sąjunga
- ISACA
- BNI rekomendacijų marketingo paslauga

6. BANKO ĮSTATINIS KAPITALAS, AKCININKAI

Banko įstatinis kapitalas 2016 m. gruodžio 31 d. yra 109 471 658,33 Eur. Jį sudaro 377 488 477 vnt. paprastųjų vardinių 0,29 Eur nominaliosios vertės akcijų. Įstatų pakeitimai, susiję su kapitalo padidimu, įregistruoti Juridinių asmenų registre 2016 m. gegužės 26 d.

Iš viso per pastaruosius penkerius metus Banko įstatinis kapitalas padidintas 41,36 mln. Eur: 6,19 mln. Eur padidintas iš akcininkų papildomų įnašų ir 35,17 mln. Eur iš Banko lėšų.

Įstatinio kapitalo kitimas:

	2011-08-04	2013-05-31	2014-06-03	2015-05-26	2015-09-14	2016-05-26
Kapitalo dydis, Eur	68 108 685	72 500 000	78 300 000	85 033 800	91 226 381,99	109 471 658,33

Įstatinio kapitalo pasiskirstymas pagal akcininkų tipus 2016 m. gruodžio 31 d., proc.:

Banko įstatinio kapitalo struktūra 2016 m. gruodžio 31 d.:

<i>Akcijų rūšis</i>	<i>Akcijų skaičius, vnt.</i>	<i>Nominalioji vertė, Eur</i>	<i>Bendra nominalioji vertė, Eur</i>
<i>Paprastosios vardinės akcijos, ISIN LT0000102253</i>	377 488 477	0,29	109 471 658,33

2016 m. gruodžio 31 d. Banko akcininkų skaičius buvo 3 401 (2015 m. pabaigoje – 3 476). Visos išleistos Banko akcijos suteikia akcijų turėtojams vienodas teises, numatytas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Banko įstatuose.

Banko akcininkų valdomo kapitalo dalis pagal rezidavimo vietą (proc.):

Banko akcininkai turi šias turtines teises:

- gauti Banko pelno dalį (dividendus);
- gauti Banko lėšų, kai Banko įstatinis kapitalas mažinamas, siekiant akcininkams išmokėti Banko lėšų;
- nemokamai gauti akcijų, jeigu įstatinis kapitalas didinamas iš Banko lėšų, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;
- kai akcininkas yra fizinis asmuo – palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims;
- įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis parduoti ar kitokiu būdu perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;
- pirmumo teisę įsigyti Banko išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas įstatymų nustatyta tvarka nusprendžia atšaukti šią teisę visiems akcininkams;
- įstatymų nustatytais būdais skolinti Bankui. Tačiau Bankas, skolindamasis iš savo akcininkų, neturi teisės įkeisti akcininkams savo turto. Bankui skolinantis iš akcininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojoje ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojančios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju Bankui ir akcininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio;
- kitas įstatymuose nustatytas turtines teises.

Teisę į dividendus, į išmokas, mažinant Banko įstatinį kapitalą, į nemokamas akcijas bei pirmumo teisę įsigyti Banko išleidžiamų akcijų turi asmenys, kurie yra Banko akcininkai dešimtos darbo dienos pabaigoje po atitinkamą sprendimą priėmusio visuotinio akcininkų susirinkimo, t. y. teisių apskaitos dienos pabaigoje.

Banko akcininkai turi šias neturtines teises:

- dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti susirinkimuose;
- iš anksto pateikti Bankui klausimus, susijusius su visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkių klausimais;
- gauti LR akcinių bendrovių įstatymo nurodytą informaciją apie Banką;
- kreiptis į teismą su ieškiniu, prašant atlyginti Bankui žalą, kuri susidarė dėl Banko vadovo ir Banko valdybos narių pareigų, nustatytų įstatymuose bei Banko įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais;
- kitas įstatymuose nustatytas neturtines teises.

Asmuo įgyja visas teises bei pareigas, kurias jam suteikia jo įsigyta Banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis: įstatinio kapitalo didinimo atveju – nuo Banko įstatų pakeitimų, susijusių su įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių padidėjimu, įregistravimo dienos, kitais atvejais – nuo nuosavybės teisių į Banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį atsiradimo.

Banko akcininkai, 2016 m. gruodžio 31 d. turėję daugiau kaip 5 proc. Banko įstatinio kapitalo:

<i>Akcininkas</i>	<i>Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, vnt.</i>	<i>Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo dalis, %</i>	<i>Nuosavybės teise turima balsų dalis, %</i>	<i>Kartu su susijusiais asmenimis turimų balsų dalis, %</i>
<i>Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas</i>	68 865 365	18,24	18,24	39,10
<i>AB „Invalda INVL“</i>	25 624 477	6,79	6,79	-
<i>Gintaras Kateiva</i>	21 963 961	5,82	5,82	39,10

Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERPB), UAB prekybos namai „Aiva“, UAB „Mintaka“, įmonių grupė AB „Alita“, Sigitas Baguckas, Algirdas Butkus, Vigintas Butkus, Vytautas Junevičius, Gintaras Kateiva, Arvydas Salda ir Kastytis Jonas Vyšniauskas, kurie yra pasirašę akcininkų sutartį, bei kiti akcininkai, kurių balsai pagal LR įstatymus skaičiuojami kartu, sudaro grupę, kuri 2016 m. gruodžio 31 d. turėjo 39,10 proc. Banko įstatinio kapitalo ir balsų.

Banko akcijoms perleisti apribojimų nėra.

Akcininkai naudojami turtinėmis bei neturtinėmis teisėmis ir turi pareigas, numatytas LR akcinių bendrovių įstatyme bei Banko įstatuose.

Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai. Akcininkai kontroliuoja Banką per renkamą Banko stebėtojų tarybą. Jos funkcijas nustato LR akcinių bendrovių įstatymas.

Balsavimo teisių apribojimai. Visos Banko išleistos akcijos yra 0,29 Eur nominaliosios vertės paprastosios vardinės akcijos. Viena akcija suteikia vieną balsą Banko visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimo teisių apribojimai gali būti taikomi įstatymų numatytais atvejais.

Akcininkas neturi teisės balsuoti, priimant sprendimą dėl pirmumo teisės įsigyti Banko išleidžiamų akcijų ar dėl konvertuojamųjų obligacijų atšaukimo, jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkėje numatyta, kad teisė įsigyti šių vertybinių popierių suteikiama jam, jo artimam giminaičiui, akcininko sutuoktiniui ar sugyventiniui, kai įstatymų nustatyta tvarka yra įregistruota partnerystė, ir sutuoktinio artimam giminaičiui, kai akcininkas – fizinis asmuo, taip pat akcininką patronuojančiajai bendrovei ar akcininko patronuojamajai bendrovei, kai akcininkas – juridinis asmuo.

Asmuo arba kartu veikiantys asmenys, nusprendę įsigyti Banko kvalifikuotą įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba ją padidinti tiek, kad turima Banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis pasiektų arba viršytų 20 proc., 30 proc. ar 50 proc., arba tiek, kad Bankas taptų kontroliuojamas, privalo apie tai raštu pranešti priežiūros funkciją vykdančiam Lietuvos bankui ir nurodyti ketinamos įsigyti Banko kvalifikuotosios įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalies dydį, taip pat pateikti dokumentus ir duomenis, nustatytus Bankų įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nurodytame sąraše. Reikalavimo gauti Lietuvos banko sprendimą neprieštarauti dėl minėtų ribų peržengimo nesilaikymas nedaro sandorio negaliojančio, tačiau dėl šio reikalavimo nesilaikymo visa įsigyjiančio asmens turima Banko įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis Banko visuotiniame akcininkų susirinkime praranda balsavimo teisę.

Kapitalo prieaugio apmokestinimas. Pagal LR gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio redakciją, įsigaliojusią 2016 m. sausio 1 d., gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamos pajamos už parduotus arba kitaip perleistus nuosavybės vertybinius popierius, jeigu pajamų iš finansinių priemonių pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės ar išvestinių finansinių priemonių realizavimo ir šių finansinių priemonių įsigijimo kainos ir kitų su jų pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybės bei išvestinių finansinių priemonių realizavimu susijusių išlaidų skirtumas neviršija 500 Eur (iki 2015 m. gruodžio 31 d. – 10 000 Lt) per mokestinį laikotarpį. Skirtumas, viršijantis 500 Eur per mokestinį laikotarpį, apmokestinamas 15 proc. tarifu. Tokiu pačiu tarifu apmokestinamos vertybinių popierių pardavimo pajamos, jeigu akcininkas akcijas parduoda arba kitaip perleidžia nuosavybės šias akcijas išleidusiam vienietui arba kai jos parduodamos nemokamai (didinant įstatinį kapitalą) iš emitento gautos akcijos bei kitais LR gyventojų pajamų mokesčio įstatyme nustatytais atvejais.

Pagal Pelno mokesčio įstatymą, Lietuvos juridinių asmenų pelnas, gautas už parduotus vertybinius popierius, apmokestinamas 15 proc. pelno mokesčiu nuo turto vertės padidėjimo pajamų. Turto vertės padidėjimo pajamos – tai uždirbtos pajamos, kurias sudaro to turto perleidimo ir jo įsigijimo kainų skirtumas. Į turto įsigijimo kainą įskaičiuojami sumokėti komisiniai mokesčiai, o turtą parduodant pardavimo kaina mažinama pardavimo išlaidų dydžiu. Jeigu iš vertybinių popierių pardavimo juridinis asmuo turi nuostolį, šis nuostolis perkeliamas į kitus mokestinius metus, tačiau dengiamas tik iš vertybinių popierių perleidimo pelno. Priklausomai nuo įmonės veiklos tipo, įstatymas numato skirtingą vertybinių popierių nuostolių perkėlimo tvarką.

7. BANKO GRUPĘ SUDARANČIŲ ĮMONIŲ PREKYBA AKCIJOMIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE

Nasdaq Baltijos Oficialiajame prekybos sąraše kotiruojamos Banko akcijos. Kitų Banko grupės įmonių akcijos yra išleistos neviešai apyvartai. Banko akcijų ISIN kodas LT0000102253, akcijų skaičius – 377 488 477 vnt.

Banko išleistos akcijos yra įtrauktos į Nasdaq indeksus:

- *OMX Baltic Benchmark (OMXBB)* – Baltijos šalių akcijų lyginamąjį indeksą, kurį sudaro visų sektorių didžiausios kapitalizacijos ir likvidžiausių bendrovių akcijos, kuriomis prekiaujama Nasdaq Baltijos šalių vertybinių popierių biržose;
- *OMX Baltic 10 (OMXB10)* – Baltijos šalių akcijų prekybinį indeksą, kurį sudaro 10 pačių likvidžiausių Baltijos šalių biržų prekybos sąrašuose esančių bendrovių akcijos;
- *OMX Baltic (OMXB)* – Baltijos indeksą, kurį sudaro visų Baltijos šalių vertybinių popierių biržų Oficialiajame ir Papildomajame sąraše kotiruojamos bendrovės, išskyrus tas bendroves, kuriose vienas akcininkas valdo 90 proc. ir daugiau akcijų;
- *OMX Vilnius (OMXV)* – Vilniaus indeksą, kurį sudaro visos Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame ir Papildomajame sąraše kotiruojamų bendrovių akcijos, išskyrus tas bendroves, kuriose vienas akcininkas valdo 90 proc. ir daugiau išleistų akcijų;
- *OMX Baltic Financials* – Baltijos šalių finansų įstaigų indeksą;
- *OMX Baltic Banks* – Baltijos šalių bankų indeksą.

Be to, Banko išleistos akcijos įskaičiuojamos į indeksus *STOXX Eastern Europe TMI*, *STOXX All Europe Total Market*, *STOXX Eastern Europe 300*, *STOXX EU Enlarged TMI*, *STOXX Eastern Europe 300 Banks*, *STOXX Eastern Europe Small 100*, *STOXX Eastern Europe TMI Small*, *STOXX Global Total Market*, *STOXX Lithuania Total Market*.

Akcijų kainos kitimas 2014–2016 metais:

Šaltinis:
[Nasdaq Baltic tinklapis](http://NasdaqBaltic.tinklapis.lt)

Banko akcijų apyvarta 2014–2016 metais:

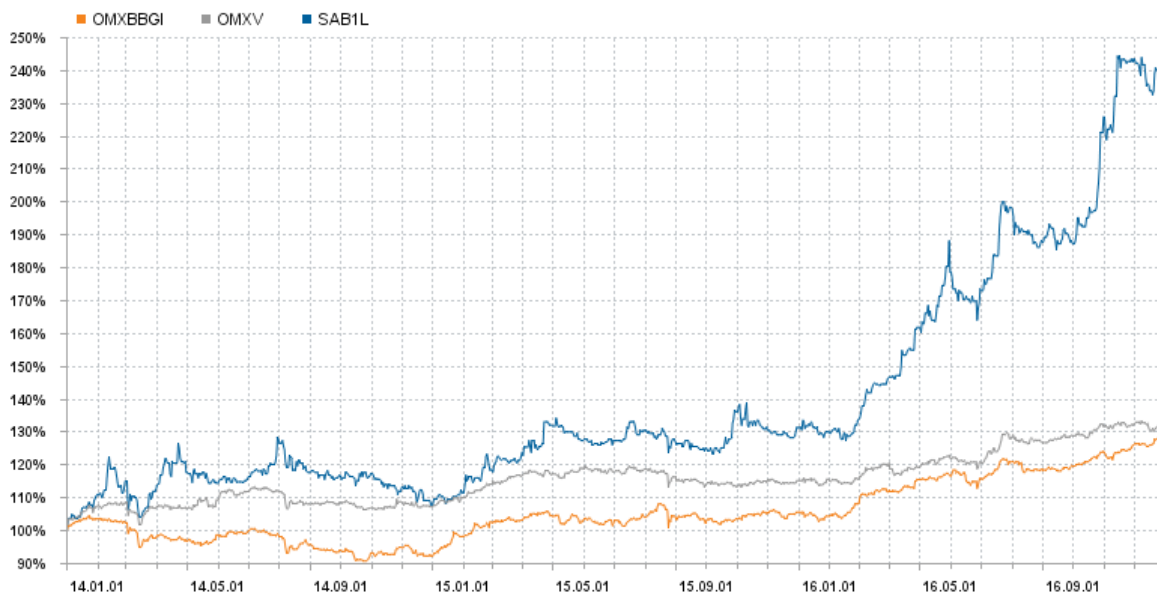
Metai	Paskutinės prekybos sesijos kaina, Eur	Maks. kaina, Eur	Min. kaina, Eur	Vidutinė kaina, Eur	Akcijų skaičius, vnt.	Apyvarta, mln. Eur
2014	0,266	0,331	0,266	0,290	28 107 139	8,15
2015	0,298	0,323	0,267	0,295	43 084 506	12,70
2016	0,449	0,469	0,262	0,352	65 709 337	23,12

Ataskaitinių metų Banko akcijų kaina ir apyvarta, Eur:

Šaltinis:
[Nasdaq Baltic tinklalapis](http://nasdaq.baltic.lt)

Indeksų OMX Vilnius, OMX Baltic Benchmark ir Banko akcijos kainos kitimas 2014-2016 metais:

Šaltinis:
[Nasdaq Baltic tinklalapis](http://nasdaq.baltic.lt)

Grafiko reikšmės:

Indeksas / Akcija	2014-01-01	2016-12-31	+/-, %
■ OMX Baltic Benchmark GI	613,50	788,17	+28,47
■ OMX Vilnius	421,60	558,50	+32,47
■ SAB1L	0,189 Eur	0,449 Eur	+137,57

Banko kapitalizacija 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 66,50 mln. Eur, 2016 m. gruodžio 31 d. – 169,49 mln. Eur.

Banko ir bendra AB Nasdaq Baltijos rinkoje listinguojamų įmonių kapitalizacija 2013 m. ir 2016 m. paskutinę prekybos dieną:

	2013-12-31	2016-12-31	Pokytis
Šiaulių bankas – SAB1L	66 500 000,00 EUR	169 492 326,17 EUR	+154,88%
Baltijos rinka, iš viso	5 731 270 188,87 EUR	6 585 528 406,26 EUR	+14,91%

Šaltinis:
[Nasdaq Baltic tinklalapis](#)

Banko akcijos rinkos kainos ir Banko grupės pelno santykio rodiklis P/E:

	2012-12-31	2013-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2016-12-31
P/E	13,29	13,12	6,12	3,73	4,06

8. SAVŲ AKCIJŲ ĮSIGIJIMAS

Bankas ir jo patironuojamosios įmonės ar patironuojamųjų įmonių pavedimu veikiantys asmenys neturi Banko akcijų. Bankas ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neįsigijo ir neperleido jų kitiems. Darbuotojams, kuriems pagal Banko atlygio politiką skiriamos Banko akcijos, jos yra perkamos Nasdaq Vilnius biržoje darbuotojų grupės vardu teikiamu jungtiniu pavedimu, kuris apmokamas Banko lėšomis.

9. SUTARTYS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS

Banko išleistų vertybinių popierių apskaitą tvarko Banko Vertybinių popierių apskaitos skyrius.

Banko ir Banko klientų vertybinių popierių operacijoms vykdyti ir apskaityti Bankas yra sudaręs sutartis su kitais tarpininkais. 2016 m. gruodžio 31 d. buvo galiojančios sutartys su:

- [Danske Bank A/S Lietuvos filialu](#) – Investicinių paslaugų teikimo sutartis;
- [AB DNB banku](#) – Sutartis dėl finansinių priemonių sąskaitos tvarkymo ir pavedimų vykdymo;
- [AB Swedbank](#) – Vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo ir tarpininkavimo sutartis;
- [AB SEB banku](#) – Vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo sutartis;
- [Raiffeisen Bank International AG](#) – Vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo ir tarpininkavimo sutartis;
- [Privredna banka Zagreb](#) – Vertybinių popierių paslaugų, vertybinių popierių saugojimo ir klientų finansinių priemonių administravimo sutartis;
- [ERSTE Securities Polska SA](#) – Finansinio tarpininkavimo sutartis vertybinių popierių klientams;
- [Bank of Georgia](#) – Papildomų vertybių popierių paslaugų sutartis;
- [Caceis bank Deutschland](#) – Vertybinių popierių sąskaitos sutartis;
- [Commerzbank AG](#) – Vertybinių popierių sąskaitos sutartis;
- [Karoll AD](#) – Finansinio tarpininkavimo sutartis;
- [Galt & Taggart](#) – Tarpininkavimo ir paslaugų teikimo sutartis;
- [KCG Europe Limited](#) – Tarpininkavimo sutartis;
- [Swiss Capital](#) – Tarpininkavimo sutartis;
- [Global Securities](#) – Tarpininkavimo sutartis.

10. INFORMACIJA APIE BANKO VEIKLOS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ NORMATYVŲ VYKDYMĄ

Ataskaitiniu laikotarpiu Bankas vykdė visus Lietuvos banko nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus. Išsami informacija apie jų vykdymą pateikiama 2016 m. Banko finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto dalyje „Finansinių rizikų valdymas“:

- maksimalios paskolos sumos vienam skolininkui normatyvas – 1.8 dalyje;
- likvidumo normatyvas – 3.1 dalyje;
- nuosavų lėšų reikalavimai – 10 dalyje.

11. RIZIKOS VALDYMAS

Banko grupė analizuoja, vertina, prisiima ir valdo rizikas arba rizikų grupes, su kuriomis susiduria savo veikloje. Rizikos valdymo Banko grupėje tikslas – konservatyviai valdant rizikas, užtikrinti pakankamą nuosavybės grąžą. Įgyvendindama pažangią rizikos valdymo politiką, Banko grupė siekia ne tik maksimaliai sumažinti potencialią riziką, bet ir užtikrinti optimalų rizikos bei pelno santykį ir efektyvų kapitalo paskirstymą.

Veiklos rizikos valdymo politiką tvirtina Banko stebėtojų taryba, jos vykdymą kontroliuoja Banko valdyba. Šioje politikoje yra apibrėžiamos Banko grupės veikloje patiriamos rizikos ir jų vertinimo (valdymo) principai. Tinkamos rizikos valdymo sistemos sukūrimas, nuolatinis tobulinimas ir jos priemonių taikymas kasdienėje veikloje yra vienos iš svarbiausių sėkmingos Banko grupės veiklos priedaidų ilgalaikėje perspektyvoje. Politikos pagrindu parengtos skirtingų rizikos rūšių vertinimo procedūros detalizuoja konkrečios rizikos vertinimo (valdymo) principus ir užtikrina rizikos valdymo proceso vientisumą Banko grupės veikloje. Banko grupė peržiūri savo rizikos valdymo procedūras ir sistemas reguliariai, bent kartą per metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus ir naujai atsiradusius geriausios praktikos principus.

Rizikos valdymas – tai visais Banko grupės lygiais vykstantis struktūrizuotas, suderintas ir nenutrūkstamas procesas, padedantis nustatyti ir įvertinti galimybes bei pavojus, turinčius įtakos Banko grupės tikslams pasiekti, taip pat leidžiantis priimti sprendimus dėl tam tikrų veiksmų.

Kadangi įvairios rizikos, su kuriomis susiduria Banko grupė, yra tarpusavyje susijusios, jų valdymas yra centralizuotas – šiuo tikslu Banke veikia Rizikų valdymo komitetas. Vienas iš pagrindinių Banko rizikos valdymo komiteto tikslų – rizikos valdymo sistemos organizavimas ir koordinavimas.

Siekiant išvengti interesų konflikto, Banko padaliniai, vykdančys rizikos valdymo funkcijas, yra atskirti nuo tų padalinių, kurių tiesioginė veikla yra susijusi su įvairių bankinės veiklos rizikos rūšių atsiradimu. Strateginius rizikos valdymo klausimus sprendžia iš Stebėtojų tarybos narių sudarytas Rizikos komitetas.

Vienas iš svarbiausių Banko grupės rizikos valdymo ir sprendimų priėmimo elementų yra vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesas (ICAAP). Banko grupės ICAAP paskirtis yra vykdyti procesus, užtikrinančius pakankamą Banko grupės kapitalo, reikalingo veiklos rizikai padengti ir veiklos tęstinumui užtikrinti, poreikio apskaičiavimą ir tinkamą kapitalo bazės suformavimą. ICAAP apima Banko savęs vertinimą, testavimą ir vidaus kapitalo poreikio nustatymą. Vidinio savęs vertinimo metu identifikuojama Banko grupės veiklai būdinga rizika ir pasirinktais vertinimo metodais atliekamas jos vertinimas. Apibrėžiant rizikos lygį, vertinama rizikos įtaka Banko grupės pajamoms ir kapitalui. Pagrindinis testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslas – nustatyti, ar Banko grupės kapitalo pakanka galimiems nuostoliams, kurių gali atsirasti dėl Banko grupės finansinės būklės pablogėjimo, padengti.

Detalesnė informacija apie rizikų valdymą pateikiama 2016 m. finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto dalyje „Finansinės rizikos valdymas“ (toliau – FRV):

- kredito rizikos valdymas – FRV 1 dalyje;
- rinkos rizikos valdymas – FRV 2 dalyje;
- užsienio valiutos kurso rizikos valdymas – FRV 2.1 dalyje;
- palūkanų normos rizikos valdymas – FRV 2.2 dalyje;
- vertybinių popierių rizikos valdymas – FRV 2.3 dalyje;
- likvidumo rizikos valdymas – FRV 3 dalyje;
- rizika, patiriama dėl draudimo veiklos, – FRV 5 dalyje;
- operacinės rizikos valdymas – FRV 6 dalyje;
- IT rizikos valdymas – FRV 7 dalyje;
- atitikties rizikos valdymas – FRV 8 dalyje;
- kapitalo valdymas – FRV 10 dalyje.

12. TARPTAUTINIŲ AGENTŪRŲ SUTEIKTI REITINGAI IR JŲ PAKEITIMAI

Banko kredito reitingą nustato tarptautinė reitingų agentūra „Moody's Investors Services LTD“. 2016 m. birželio 16 d. agentūra atnaujino Banko reitingus, ilgalaikio skolinimosi reitingą pagerindama nuo Ba2 iki Ba1:

Ilgalaikio skolinimosi reitingas	Ba1
Trumpalaikio skolinimosi reitingas	NP
Reitingų perspektyva	stabili

„Moody's Investors Service“ taip pat pagerino Banko finansinio pajėgumo vertinimą nuo b1 iki ba3, trumpalaikės sandorio šalies rizikos vertinimą – nuo NP(cr) iki P-3(cr), ilgalaikės sandorio šalies rizikos vertinimą – nuo Ba1(cr) iki Baa3(cr).

13. INFORMACIJA APIE VEIKLOS REZULTATUS

Pastaraisiais metais sparčia plėtra ir augimu pasižymėjusi Banko grupė 2016 metais toliau gerino veiklos rodiklius. Itin sėkmingus metinius veiklos rezultatus atspindėjo teigiamas Banko akcijų kainos pokytis „NASDAQ Baltic“ vertybinių popierių biržoje – nuo metų pradžios jų kaina išaugo 81 proc. Banko akcijos patenka į aktyviausiai prekiaujamų akcijų sąrašą – Banko akcijų metų apyvarta, viršydama praėjusių metų rodiklį, pasiekė 23 mln. eurų.

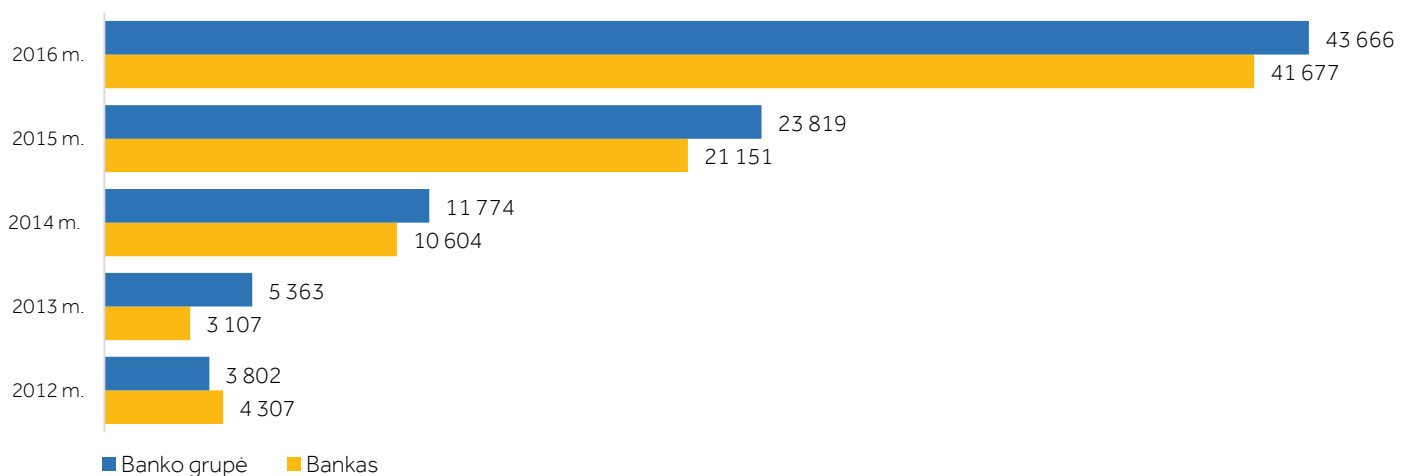
Reikšmingai augantis banko pelningumas, stiprėjantis kapitalas, taip pat sumažėjusi banko turto rizika ir probleminių paskolų lygis turėjo įtakos Banko ilgalaikio skolinimosi reitingui – 2016 m. birželio 16 d. tarptautinė reitingų agentūra „Moody's Investors Service“ šį reitingą pagerino iki Ba1.

Sėkmingą Banko veiklą ir rodiklius teigiamai įvertino du įtakingi verslo bei finansų žurnalai, paskelbdami Banką geriausiu 2016 metų banku Lietuvoje: Didžiosios Britanijos dienraščio „The Financial Times“ leidžiamas žurnalas „The Banker“ ir specializuotas leidinys „Global Finance“.

Aštuntus metus iš eilės tyrimų bendrovės „Dive Lietuva“ (UAB „Slapto pirkėjo tyrimai“) vykdomo tyrimo rezultatai parodė, kad Banko klientų aptarnavimo rodiklis per metus išaugo 5,4 procentinio punkto ir, pasiekęs 95,7 proc., atitinka aukščiausią kokybės lygį. Tai antras geriausias rezultatas tarp visų 7 tyrime dalyvavusių Lietuvos bankų. Bankų sektoriaus vidurkis siekė 89,5 proc.

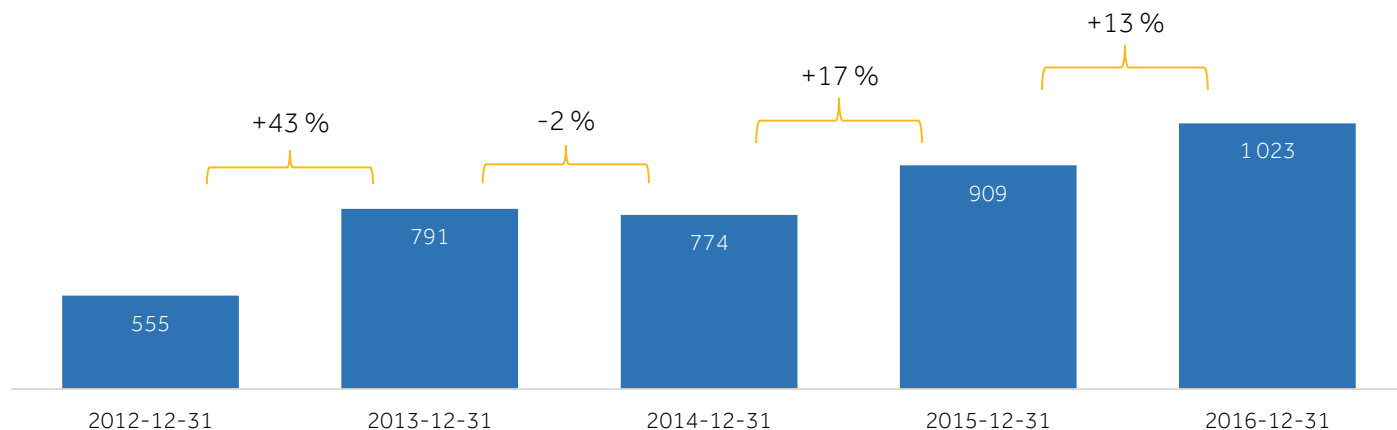
2016 metais Banko grupė uždirbo 43,7 mln. eurų neaudituito grynojo pelno – tai 83 proc. daugiau nei 2015 metais, kai uždirbta 23,8 mln. eurų. Banko metinis grynasis pelnas siekė 41,7 mln. eurų. Per 2015 metus Bankas uždirbo 21,2 mln. eurų.

Banko ir Banko grupės grynasis pelnas 2012–2016 m., tūkst. Eur

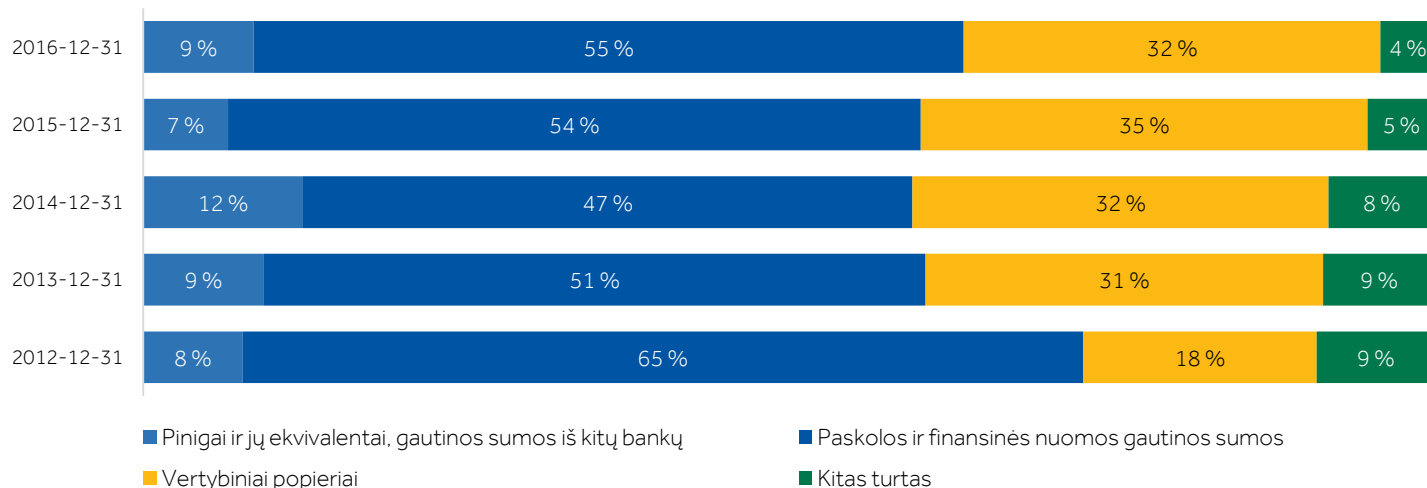
Banko grupės paskolų ir finansinės nuomos portfelis 2016 m. pabaigoje viršijo 1 mlrd. eurų ribą. Portfelio augimą lėmė teigiami gyventojų ir verslo subjektų lūkesčiai, didėjančios investicijos ir vartojimas bei žemų palūkanų aplinka. Per metus pasirašyta 469 mln. eurų vertės naujų kreditavimo sutarčių, portfelis per dvylika mėnesių išaugo 114 mln. eurų, arba 13 proc.

Paskolų ir finansinės nuomos portfelis 2012–2016 m., mln. Eur

Prioritetinės kreditavimo sritys ir toliau yra smulkiojo bei vidutinio verslo (SVV) kreditavimas, vartojimo finansavimas bei daugiabučių namų modernizavimo programa, kurioje dalyvaujantis Bankas užima daugiau kaip 60 proc. rinkos. Siekiant išplėsti Lietuvoje veikiančių novatoriškų SVV įmonių galimybes gauti finansavimą, 2016 m. rugsėjį Europos investicijų fondas (EIF) ir Bankas pasirašė garantijų susitarimą, kuris suteikė Bankui galimybę finansuoti SVV bei vidutinės kapitalizacijos įmones, ateinančius dvejus metus taikant joms mažesnes palūkanų normas. Tikimasi, kad šia ES parama turėtų pasinaudoti maždaug 450 įmonių, o Bankas – sukurti 50 mln. eurų vertės paskolų ir finansinės nuomos portfelį.

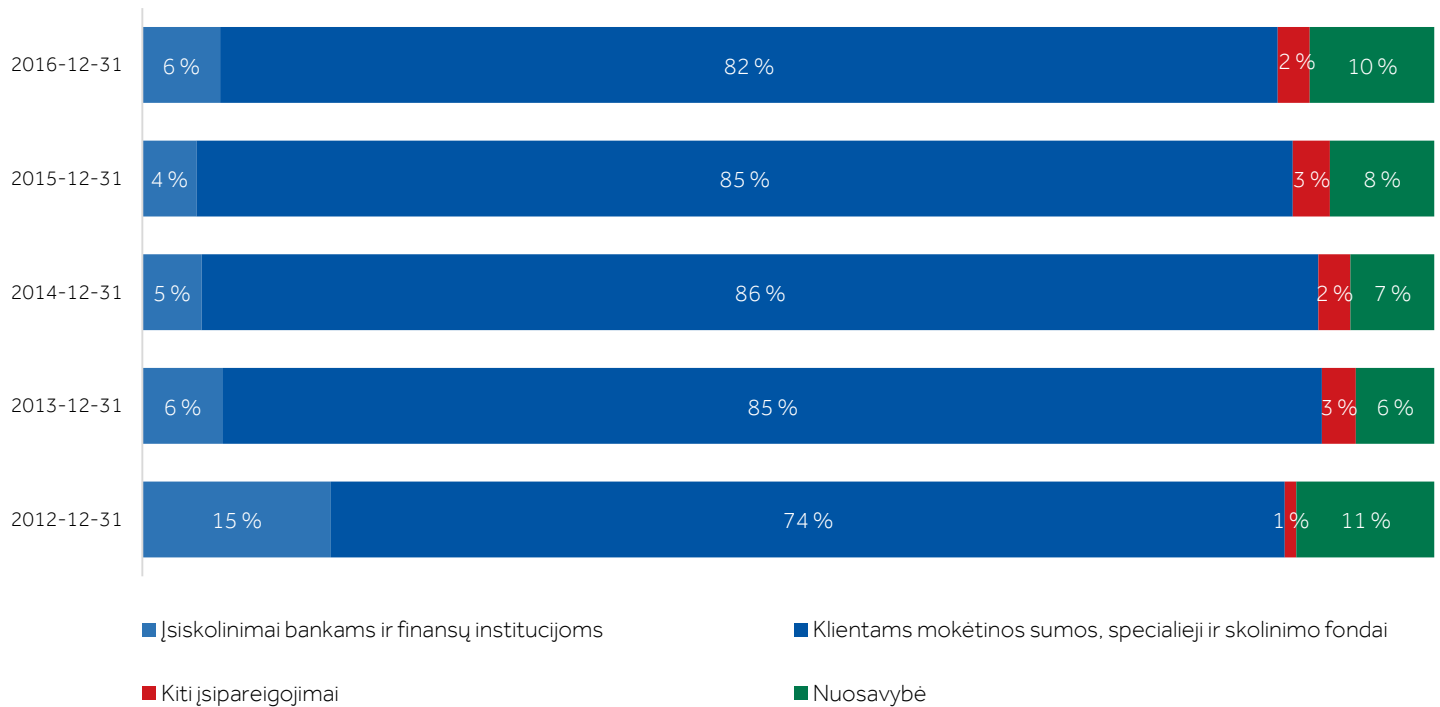
Banko grupės turto struktūra 2012–2016 m., proc.

Banko grupės indėlių portfelis per metus išaugo 4 proc. ir 2016 m. gruodžio pabaigoje siekė beveik 1,5 mlrd. eurų. Rinkoje augant alternatyvių taupymo produktų poreikiui, 2016 metais Bankas pasiūlė naują struktūrinę finansinę priemonę – terminuotąjį indėlį su papildomomis palūkanomis, kuris susietas su finansiniu turtu: pirmasis indėlis – su naftos kompanijų akcijų kaina, antrasis – su žemės ūkio žaliavų kainų indeksais.

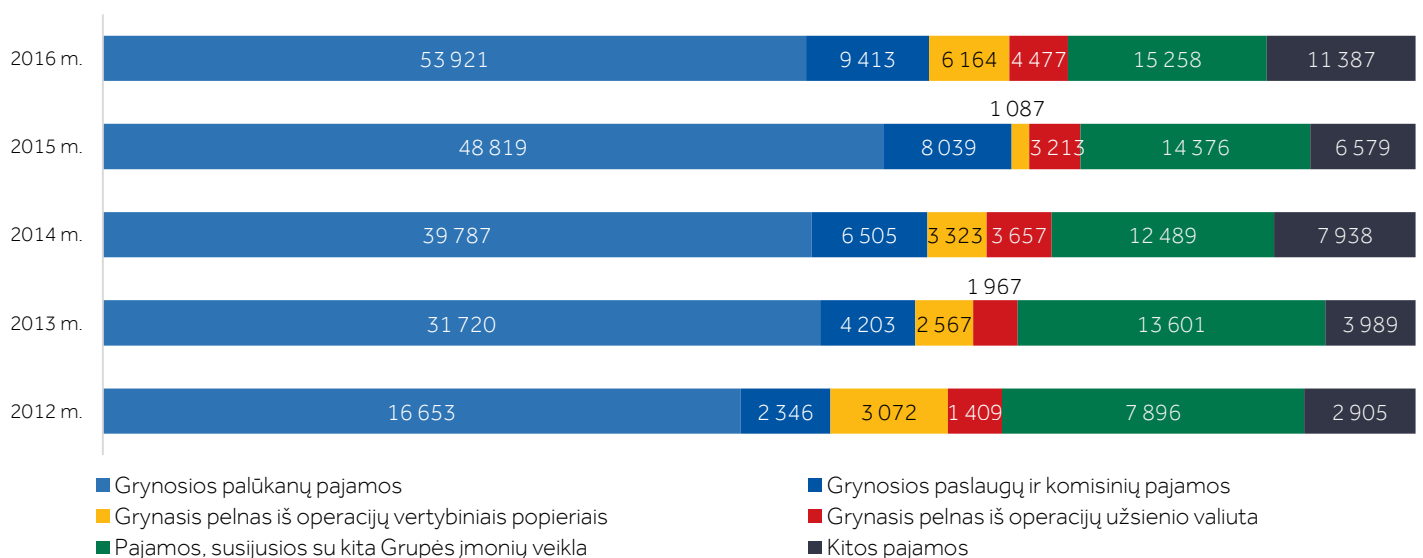
Tiek paskolų, tiek indėlių rinkoje Bankas išlaiko ketvirtą poziciją tarp Lietuvoje veikiančių bankų.

Banko grupės įsipareigojimų struktūra 2012–2016 m., proc.

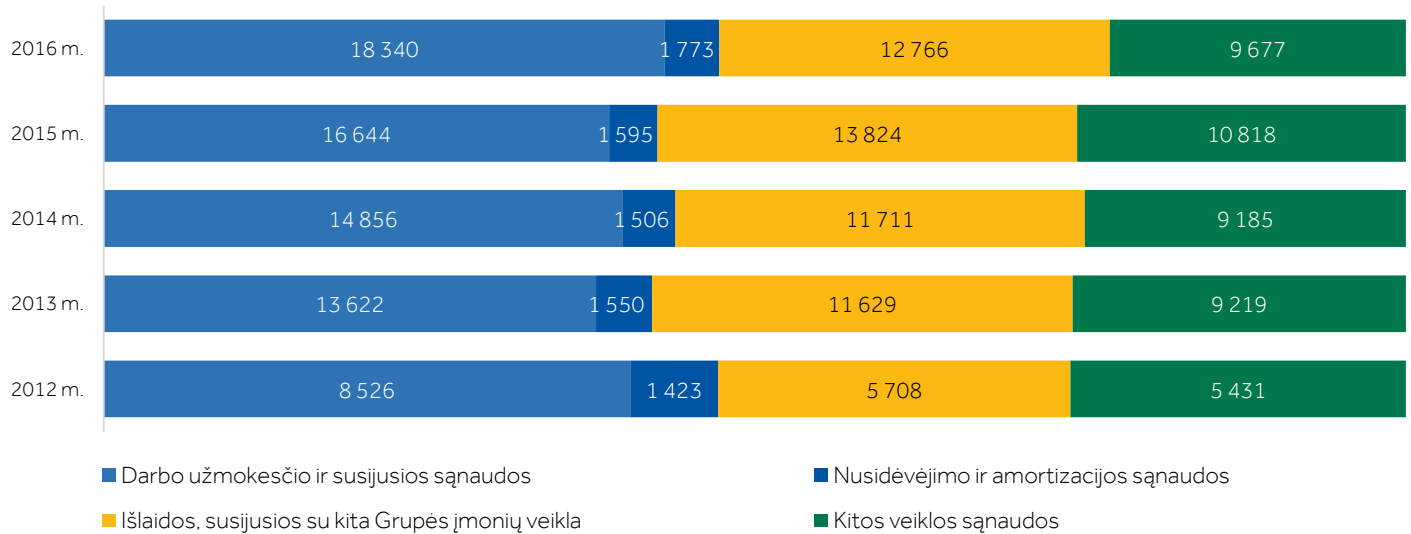

Grynosios palūkanų pajamos per metus išaugo 11 proc. ir siekė beveik 54 mln. eurų. Grupės grynyųjų paslaugų ir komisinių pajamų pokytis pernai taip pat buvo reikšmingas – uždirbta 9,4 mln. eurų, arba 17 proc. daugiau nei 2015 metais. Aktyvus dalyvavimas daugiabučių namų modernizavimo programoje užtikrino šių pajamų augimą – per metus uždirbta 6 proc. daugiau. Kitos grynosios paslaugų ir komisinių pajamos dėl augančio klientų aktyvumo bei Banko paslaugų spektro plėtros per metus išaugo 28 proc.

Banko grupės veiklos pajamų struktūra 2012–2016 m., tūkst. Eur

Per 2016 metus pelnas iš valiutos prekybos išaugo net 39 proc. ir siekė 4,5 mln. eurų – tokiam augimui įtakos turėjo pasiūlyti nauji valiutos prekybos produktai bei išaugęs klientų aktyvumas. Reikšmingas rezultatams buvo ir pelnas iš vertybinių popierių prekybos. Suformuotas saugus vertybinių popierių portfelis generuoja ne tik stabilias palūkanų pajamas – per metus Banko grupė iš vertybinių popierių prekybos uždirbo 6,2 mln. eurų, iš kurių 3,5 mln. eurų sudarė vienkartinį sandorių pelnas.

Banko grupės veiklos išlaidų struktūra 2012–2016 m., tūkst. Eur

Per ataskaitinį laikotarpį, palyginti su 2015 metais, Banko grupės išlaidos sumažėjo 1 proc. – iš viso turėta 42,6 mln. eurų veiklos sąnaudų. 43 proc. veiklos sąnaudų sudarė darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos, t. y. 18,3 mln. eurų. Per 2016 metus Banko grupė patyrė 7,8 mln. eurų paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo nuostolių (2015 m. – 23,0 mln. eurų nuostolių).

2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Bankas laikėsi visų Lietuvos banko nustatytų veiklos riziką ribojančių normatyvų. Duomenys pateikiami Banko interneto svetainės www.sb.lt skiltyje „Finansinės ataskaitos, rodikliai ir prospektai“ → „Veiklos riziką ribojantys normatyvai“.

Veiklos pelningumo rodikliai skelbiami Banko interneto svetainės www.sb.lt skiltyje „Finansinės ataskaitos, rodikliai ir prospektai“ → „Pelningumo rodikliai“.

2016 m. gruodžio 31 d. Banko padalinių tinklą sudarė 68 klientų aptarnavimo padaliniai, veikiantys 38 Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

Banko klientų skaičiaus pokyčiai:

	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Klientų skaičius</i>	161 847	342 780	360 584	386 273	354 612
<i>Privatūs klientai</i>	150 642	322 199	337 284	360 809	328 296
<i>Verslo klientai</i>	11 205	20 581	23 300	25 464	26 316

2016 m. gruodžio 31 d. Banko klientai galėjo naudotis bankų tinklui priklausančiais 209 bankomatais (14 iš jų yra pinigų priimančios bankomatos), veikiančiais 48 Lietuvos miestuose ir miesteliuose. Lėšų išsigryninti ar padėti jų į savo mokėjimo kortelės sąskaitą Banko klientai 2016 m. pabaigoje galėjo naudodamiesi 2 063 UAB „Perlo paslaugos“ terminalais visoje Lietuvoje. Banko paslaugomis klientai gali naudotis ir internetinės bankininkystės sistema „SB linija“ bei mobiliąja programėle „Šiaulių bankas“.

14. VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

- Kapitalo didinimas papildomais įnašais nenumatomas, didžioji dalis uždirbto pelno bus skirta nuosavo kapitalo bazei didinti.
- Palūkanų normos išliks žemos, grynoji palūkanų marža bus stabili – spaudimą mažinti paskolų palūkanų normas ir skolos vertybinių popierių pelningumą subalansuos mažėjančios indėlių sąnaudos.
- Mažės pastaraisiais metais buvusi reikšminga vienkartinė pajamų įtaka Banko rezultatams.
- Toliau bus tobulinamos vidaus kontrolės ir rizikų valdymo sistemos, akcentuojant IT riziką, kurios reikšmingumas didėja, sparčiai augant technologijų svarbai.

15. PAGRINDINĖS PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ PADARYTOS INVESTICIJOS

Toliau lentelėje pateikiamos pagrindinės Banko grupės per ataskaitinį laikotarpį padarytos investicijos, tūkst. Eur:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, investicinio turto įsigijimas	3 628
Vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo, įsigijimas	91 492
Vertybinių popierių, laikomų parduoti, įsigijimas	5 776

16. SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Bankas nuo 2008 m. būdamas tarptautinės iniciatyvos „Pasaulinis susitarimas“ (*Global Compact*) dalyvis, prisiima ir laikosi nuolatinio įsipareigojimo stiprinti savo socialiai atsakingą veiklą, visada vadovautis žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkosaugos bei korupcijos prevencijos principais.

Nuo 2010 m. Bankas kasmet teikia išsamias socialinės atsakomybės ataskaitas, kurios viešai skelbiamos Banko interneto svetainės [skiltyje „Socialinė atsakomybė“](#) ir [„Global Compact“ interneto svetainėje](#). Šioje Banko konsoliduoto metinio pranešimo dalyje „Socialinė atsakomybė“ pateikiama glausta Banko socialinės atsakomybės ataskaita už 2016 m. sausį–gruodį.

2017 metų tikslas

Siekdamas daryti pažangą informuojant visuomenę apie savo socialinę atsakomybę, 2016 m. Bankas išsikėlė tikslą socialinės atsakomybės ataskaitą už 2017 metus parengti pagal Visuotinės ataskaitų teikimo iniciatyvos (angl. *Global Reporting Initiative*, GRI) rekomendacijas finansinių paslaugų sektoriui. Nuo kitų metų šias ataskaitas, apimančias ir Banko patronuojamąsias įmones, planuojama teikti kaip atskirą audituotą kiekvieno konsoliduoto metinio pranešimo dalį.

Pagrindinės socialiai atsakingos Banko veikos sritys 2016 m.

Socialiai atsakinga veikla, kuria Bankas siekia gerinti gyvenimo kokybę Lietuvoje, skatinti darnią ekonominę plėtrą ir aplinką, yra sutelkta į sritis, kurioms Bankas gali ir siekia daryti teigiamą poveikį, t. y.:

- darbuotojai;
- Banko klientai;
- aplinkosauga;
- bendruomenės ir plačioji visuomenė.

Darbuotojai

Kaip socialiai atsakingas darbdavys, Bankas vadovaujasi lygybės bei įvairovės principais ir suteikia lygias karjeros galimybes, neatsižvelgdamas į žmonių amžių, lytį, tautybę, tikėjimą ir pan. (duomenys – 23 dalyje *Darbuotojai*).

Banke puoselėjami tvarūs ir ilgalaikiai darbo santykiai, kuriant bendromis vertybėmis grįstą ir nuolat tobulėti skatinančią kultūrą, sudarant saugias ir palankias darbo sąlygas.

Darbuotojų kaita Banke:

Tiek visą, tiek ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams Bankas siūlo patrauklų papildomų naudų ir socialinių garantijų krepšelį, kuris detalai aprašytas 23 dalyje *Darbuotojai → Darbuotojų motyvavimas*. 2016 m. jis papildytas dviem naujomis išskirtinėmis naudomis:

- papildomos pensijos kaupimo programa „Kaupkime kartu“;
- darbuotojų tarpusavio motyvavimo sistema „Ačiū tau“.

Naujosios naudos dar padidino Banko, kaip darbdavio, patrauklumą ir darbuotojų įsitraukimą bei iniciatyvą, sustiprindamos komandą.

Darbas Banke leidžia derinti profesinius ir asmeninius siekius bei poreikius:

<i>2016 metais</i>	<i>Banko darbuotojų skaičius</i>	<i>Procentinė Banko darbuotojų skaičiaus dalis</i>
<i>tėvystės atostogos suteiktos</i>	7	1 %
<i>vaiko priežiūros atostogos suteiktos</i>	94	13 %

Banke siekiama kurti saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo vietas, reguliariai modernizuojant ir rekonstruojant patalpas, atnaujinant įrangą. 2016 m. šiam tikslui buvo skirta 14 785,06 Eur.

Taip pat nuolat investuojama į technologijas, leidžiančias palengvinti ir paspartinti darbą. 2016 m. Banke intensyviai buvo įgyvendinamas projektas „Paprastai ir greitai“ – naudojant naują šiuolaikišką dokumentų valdymo sistemą, buvo automatizuojami, standartizuojami, pagreitinami ir efektyvinami Banko vidaus veiklos procesai.

Bankas sudaro sąlygas nuolat ir aktyviai mokytis, išnaudojant tiek darbuotojų tarpusavio bendradarbiavimo potencialą, tiek išorinius išteklius (daugiau – 23 dalyje *Darbuotojai → Darbuotojų ugdymas*).

Investicijos į darbuotojų ugdymą Banke:

	<i>2015 m.</i>	<i>2016 m.</i>
<i>Ugdymo biudžetas, Eur</i>	67 633	100 000
<i>Mokymų sąnaudos 1 darbuotojui, Eur</i>	100	138

Banke siekiama darbuotojus kuo labiau įtraukti į bendras projektines veiklas, kuriose jie galėtų keistis idėjomis, žiniomis bei patirtimi, tobulėtų. Efektyvi įsitraukimo skatinimo priemonė – galimybė užregistruoti savo pasiūlymus ar idėjas Banko informacinėje sistemoje.

Teikdami siūlymus, kasmet darbuotojai tampa vis aktyvesni:

	<i>2014 m.</i>	<i>2015 m.</i>	<i>2016 m.</i>
<i>Iš viso pateikta darbuotojų pasiūlymų</i>	32	42	48
<i>Iš jų:</i>			
<i>įgyvendinta</i>	7	8	15
<i>pradėta įgyvendinti prieš pasiūlymą</i>	4	4	1
<i>priimta įgyvendinti</i>	1	5	14
<i>svarstoma</i>	9	12	13

Banke vadovaujamasi Etikos kodeksu. Netoleruojamos jokios nelygybės, smurto, psichologinio ar pan. spaudimo apraiškos bei diskriminacijos formos darbe.

Banke įdiegtas bendras anoniminio pranešimo atitikties pareigūnui kanalas, per kurį bet kuris darbuotojas anonimiškai gali pranešti apie bet kokio norminio reikalavimo pažeidimą, vykdomą banke. Pranešimas tiriamas, jam pasitvirtinus operatyviai imamasi reikiamų veiksmų pažeidimui pašalinti.

Klientai

Bankui svarbu, kad klientams jo paslaugos būtų prieinamos, neatsižvelgiant į jų tautybę, lytį, amžių, gyvenamąją vietą ir pan. Banko paslaugomis klientai gali naudotis vienu plačiausių klientų aptarnavimo padalinių tinklų šalyje ir visais elektroniniais kanalais (duomenys – 13 dalyje *Informacija apie veiklos rezultatus*).

Siekiant, kad klientai konkurencingomis sąlygomis gautų visas finansines paslaugas, atitinkančias šiuolaikinės rinkos poreikius, 2016 m. buvo pasiūlyti šie pagrindiniai nauji produktai:

- keturių skolinimosi priemonių rinkinys „Galimybių kreditas“;
- terminuotasis indėlis su papildomomis palūkanomis;
- Banko paslaugų planai privatiems klientams;
- novatoriškų mažų ir vidutinių bei vidutinės kapitalizacijos įmonių finansavimas pagal „ES InnovFin finansavimas inovatoriams“ iniciatyvą.

Be to, 2016 m. klientams suteikta papildoma elektroninė galimybė – Banko internetinės bankininkystės sistemoje patogiai prekiauti vertybiniais popieriais Baltijos šalių rinkose.

2014 m. Banke įsteigus specialų Klientų aptarnavimo kokybės departamentą ir pastaraisiais metais ėmus ypač aktyviai diegti klientų aptarnavimo kokybės standartą, aptarnavimo kokybė kasmet reikšmingai gerėja – tai rodo Banko bendrasis klientų aptarnavimo kokybės rodiklis pagal nepriklausomus slaptąjo pirkėjo tyrimus, atliktus bendrovės „Dive Lietuva“:

Bankas atsakingai ir skaidriai informuoja klientus apie savo veiklos pokyčius, pagal poreikį naudodamas skirtingus klientams tinkamus informacijos sklaidos kanalus. Veiklos rezultatus Bankas skelbia viešai savo interneto svetainėje.

Aplinkosauga

Siekdamas išsaugoti biologinę įvairovę ir ekosistemas, mažinti globalinio atšilimo poveikį, Bankas prisideda didinant energetinį efektyvumą šalyje ir skatina taupyti energiją bei išteklius.

Viena iš svarbiausių energetinio efektyvumo skatinimo priemonių šalies mastu – Lietuvoje įgyvendinama Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, prie kurios Bankas svariai prisideda nuo 1999 m., aktyviai finansuodamas renovacijos projektus.

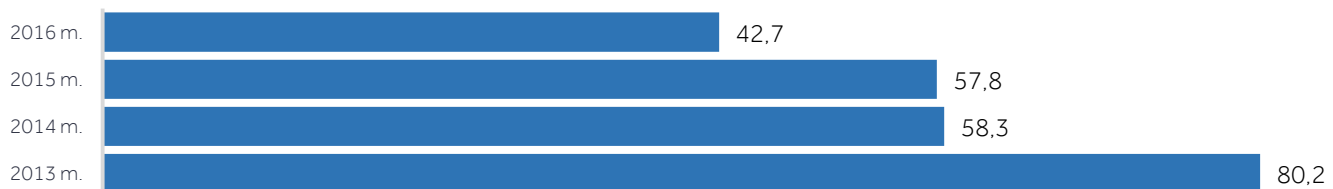
Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) finansavimas 2016 m.:

	<i>Sutarčių skaičius, vnt.</i>	<i>Bendra projektų vertė, mln. Eur</i>
<i>Pateikta preliminarinių pritarimų dėl kreditavimo sutarčių pasirašymo</i>	285	77
<i>Pasirašyta kreditavimo sutarčių</i>	368	97

Siekdamas, kad ši svarbi programa vyktų sparčiau bei sklandžiau, bendradarbiaudamas su Europos investicijų banku, Bankas šiam projektui 2016 m. skyrė 70 mln. Eur nuosavų lėšų.

Išteklių naudojimas Banke susijęs su dideliu vidinių ir išorinių spausdintinių dokumentų skaičiumi. 2016 m. ypač intensyviai tobulinama ir vis daugiau išnaudojama nauja dokumentų valdymo sistema leidžia reikšmingai sumažinti popieriaus ir spausdinimo priemonių kiekį, dėl efektyvesnių bei greitesnių procesų – ir kitus resursus. Be to, 2016 m. pradėta kurti infrastruktūra darbuotojų elektroniniam parašui, kuriuo jie tvirtins visus vidinius dokumentus.

Popieriaus sunaudojimas Banke 2013–2016 metais (t):

Siekiant, kad būtų sunaudota mažiau degalų ir sumažinta išmetamoji atmosferos tarša:

- Banke naudojama elektroninė operatyvinių automobilių užsakymo sistema, leidžianti planuoti dalykines keliones grupėmis ir į keliones vykti kuo mažesniu skaičiumi automobilių;
- skatinama susitikimus, kuriuose dalyvauja skirtinguose miestuose dirbantys darbuotojai ir partneriai, organizuoti Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose įrengtose moderniose telekonferencijų salėse.

Transporto priemonių ir degalų naudojimas Banke 2016 m.:

	Benzinas	Transporto priemonės, vnt.	Degalų sunaudojimas, l
Banko nuosavybė		31	52 950
Kita		26	40 421
Iš viso:		57	93 371

	Dyzelinas	Transporto priemonės, vnt.	Degalų sunaudojimas, l
Banko nuosavybė		18	37 127
Kita		16	27 203
Iš viso:		34	64 330

Siekdamas kompensuoti neigiamą įtaką aplinkai, 2016 m. Bankas organizavo bendrą Banko grupės ir klientų miško sodinimo talką „Investuojame į Lietuvos ateitį“ visuose šalies regionuose.

Šia iniciatyva Bankas išreiškė savo poziciją, kad geros investicijos neapsiriboja tik finansais. Vertingiausios investicijos yra tos, kai darbais prisiimama atsakomybė už aplinką, kurioje gyvenama ir kuri lieka būsimoms kartoms.

2016 m. talkos „Investuojame į Lietuvos ateitį“ metu pasodinta beveik 10 tūkst. eglių, ąžuoliukų ir berželių aplink keturis miestus – Vilnių, Kauną, Klaipėdą ir Šiaulius.

Bendruomenės ir plačioji visuomenė

Bankas siekia skatinti smulkųjį ir vidutinį verslą bei šalies regionų ūkio plėtrą ir mažinti skirtumus tarp jų. Viena iš priemonių to siekiant – daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) finansavimas, kuris ypač aktyvus ne didžiuosiuose Lietuvos miestuose.

Be to, Bankas aktyviai dalyvauja, organizuoja ir remia konferencijas, seminarus, mokymus, kuriuose smulkiosios bei vidutinės šalies įmonės ar planuojantieji pradėti verslą supažindinami su verslo finansavimo galimybėmis, pavyzdžiui:

- nemokamas seminarų ciklas Alytuje, Ukmergėje ir Vilniuje „Verslo finansavimo galimybės ES priemonėmis šiandien ir prognozės ateičiai“;
- kūrybingumo ir ateities tendencijų konferencija „What's Next?“;
- Verslo plėtros forumas 2016 ir kt.

2016 m. Bankas pradėjo rengti ketvirčio susitikimus su verslo klientais regionuose „Verslo espresso“, kurių metu įžvalgomis klientams aktualiais klausimais dalijosi konsultantai:

- „Teisinio reglamentavimo iššūkiai ir perspektyvos smulkiojo ir vidutinio verslo įmonėse“;
- „Kaip pritraukti ir išlaikyti talentus savo versle?“

2016 m. buvo skirta parama Mažeikių verslininkų asociacijai Verslo diena paminėti, VšĮ Utenos verslo informacijos centro renginiui „Utenos verslo nominacijos 2015“, Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmams, Lietuvos laisvosios rinkos institutui ir kt.

Siekdamas stiprinti verslo ir studijų sąsajas, 2016 m. Bankas tradiciškai skyrė vardines semestro stipendijas dviem Vytauto Didžiojo universiteto studentams.

Būdamas lietuviško kapitalo banku, Bankas didelį dėmesį skiria šalies miestų ir miestelių bendruomenių tradicijoms puoselėti ir kultūriniam gyvenimui skatinti Lietuvos regionuose. 2016 metais Bankas šiai paramai skyrė daugiau kaip 60 tūkst. Eur. Didžioji dalis paramos lėšų buvo skirta bendruomenių, kultūros ir sporto projektams: Utenos, Varėnos, Panevėžio, Marijampolės, Plungės, Rokiškio, Klaipėdos ir kitų miestų bei miestelių šventėms, krepšinio klubui „Šiauliai“, VšĮ Thomo Manno kultūros centrui, Lietuvos muzikų rėmimo fondui, Šiaulių „Aušros“ muziejui ir kt.

Bankas, siekdamas mažinti socialinę atskirtį, 2016 m. įteikė 100 modernių televizorių trims Lietuvos visuomeninėms labdaros ir pagalbos organizacijoms – Lietuvos „Caritui“, visuomeninei organizacijai „Gelbėkite vaikus“ bei Lietuvos samariečių bendrijai.

Bendradarbiaudamas su VšĮ „Geros valios projektai“, Bankas suteikia galimybę klientams per internetinės bankininkystės sistemą skirti norimą pinigų sumą *aukok.lt* socialiniams projektams ir aukoti grynuosius pinigus Banko padalinuose esančiose aukojimo dėžutėse. Per 2016 m. aukojimo dėžutėse surinkta daugiau kaip 1 600 Eur, kurie pervesti VšĮ „Geros valios projektai“.

17. IŠMOKĖTI DIVIDENDAI

Bankas nėra nustatęs dividendų skyrimo tvarkos. Mokėti dividendus ar ne – kasmet sprendžia Banko visuotinis akcininkų susirinkimas, skirstydamas Banko pelną.

Išmokėti dividendai 2013–2016 m.:

	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
<i>Procentais nuo nominaliosios vertės</i>	0,5	0,00	0,25	0,69
<i>Dividendų suma, tenkanti vienai akcijai, Eur</i>	0,00145	0,00	0,000725	0,002
<i>Dividendų suma, Eur</i>	340 097	0,00	195 750	629 147
<i>Dividendų ir grynojo pelno santykis, %</i>	8,34	0,00	1,81	2,97

Dividendų apmokestinimas. Juridinių asmenų pelno apmokestinimą reglamentuoja 2001 m. gruodžio 20 d. priimtas LR pelno mokesčio įstatymas Nr. IX-675 bei jo pagrindu priimti LR Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai.

Išmokami dividendai apmokestinami 15 proc. dydžio mokesčiu. Lietuvos vienetui, turinčiam 10 proc. emitento kapitalo ilgiau kaip vienus metus, dividendai neapmokestinami (su išlygomis, kurios aprašytos LR pelno mokesčio įstatymo VII skyriuje).

Užsienio vienetų gaunami dividendai apmokestinami, taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą. Jeigu užsienio vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų valdo ne mažiau kaip 10 proc. balsų suteikiančių akcijų, tam užsienio vienetui išmokami dividendai neapmokestinami, išskyrus tuos atvejus, kai dividendus gaunantis užsienio vienetas yra įregistruotas ar yra kitaip organizuotas tikslinėse teritorijose.

Gyventojų gaunamų pajamų apmokestinimas reglamentuotas LR gyventojų pajamų mokesčio įstatyme Nr. IX-1007, priimtame 2002 m. liepos 2 d., bei vėlesniais šio įstatymo pakeitimais ir įstatymo pagrindu priimtais nutarimais. Gauti dividendai nuo 2014 m. sausio 1 d. apmokestinami 15 proc. mokesčiu, kurį nustatyta tvarka išskaičiuoja ir į biudžetą sumoka Bankas.

Dividendus turi teisę gauti asmenys, buvę Banko akcininkais dešimtą darbo dieną po Banko visuotinio akcininkų susirinkimo, nusprendusio mokėti dividendus, pabaigoje (teisių apskaitos dieną).

18. VIDAUS AUDITO DARBO PRINCIPAI

Banko Vidaus audito tarnybos tikslus, funkcijas, veiklos organizavimą, teises, pareigas ir atsakomybę nustato Vidaus audito tarnybos nuostatai ir Vidaus audito metodika. Šie dokumentai yra parengti pagal LR bankų įstatymą, LR Vyriausybės, Lietuvos banko nutarimus ir kitus LR teisės aktus, reglamentuojančius bankų veiklą, Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Tarptautinius vidaus audito standartus, Etikos kodeksą, Lietuvos banko valdybos patvirtintas Banko vidaus audito organizavimo bendrąsias nuostatas, Banko įstatus, Banko visuotinių akcininkų susirinkimų sprendimus, Banko stebėtojų tarybos, Vidaus audito komiteto ir Banko valdybos nutarimus.

Vykdydama savo funkcijas, Vidaus audito tarnyba atlieka finansinį, atitikties, veiklos, valdymo, informacinių sistemų ir projektų auditą. Vidaus audito tikslas yra nepriklausomai ir objektyviai tikrinti bei konsultuoti, sistemingai ir visapusiškai vertinti bei skatinti, kad būtų gerinamas Banko veiklos rizikos valdymas, didinamas vidaus kontrolės sistemos procesų efektyvumas, ir padėti Bankui įgyvendinti keliamus tikslus, siekiant užtikrinti, kad mažiausiomis sąnaudomis būtų pasiekti vidaus kontrolės tikslai ir veiksmingai įgyvendinamos vidaus kontrolės funkcijos.

Savo funkcijas Vidaus audito tarnyba atlieka vykdydama einamųjų metų veiklos planą ir strateginį 2016–2018 m. veiklos planą (dokumentai patvirtinti Vidaus audito komitete).

Principai, kuriais vadovaujasi Vidaus audito darbuotojai, atlikdami savo funkcijas:

- **SAŽNINGUMO** – darbą atlikti sąžiningai, stropiai ir atsakingai; laikytis įstatymų, nedalyvauti jokioje neteisėtoje veikloje; nesiimti jokių vidaus auditoriaus profesiją ir Banką kompromituojančių veiksmų; gerbti teisėtus bei etiškus Banko tikslus ir prisidėti juos įgyvendinant;
- **OBJEKTYVUMO** – nedalyvauti jokioje veikloje ir neturėti ryšių, kurie kenkia arba galėtų pakenkti nešališkumui ir prieštarautų Banko interesams; nepriimti dovanų, kad nepakenktų profesinei nuomonei; atskleisti visus jiems žinomus svarbius faktus;
- **KONFIDENCIALUMO** – atsakingai naudoti ir saugoti informaciją, gaunamą einant savo pareigas; nenaudoti informacijos savo tikslams;
- **KOMPETENCIJOS** – teikti tik tokias paslaugas, kurioms turi reikalingų žinių, įgūdžių ir patirties; teikti vidaus audito paslaugas pagal tarptautinius vidaus audito standartus; nuolat kelti savo kvalifikaciją, gerinti paslaugų kokybę ir jų veiksmingumą.

Vidaus audito tarnyba tiesiogiai pavaldi Vidaus audito komitetui ir atsiskaito jam ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

Pagrindiniai Vidaus audito komiteto uždaviniai yra prižiūrėti Banko vidaus kontrolės sistemos įgyvendinimo procesą, Banko rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo procesą, vidaus audito proceso organizavimo efektyvumą, išorinio audito procesą, Banko veiklos atitiktį įstatymams ir teisės aktams, užtikrinti vidaus audito veiklos nepriklausomumą.

Banko vidaus audito komitetą sudaro 4 nariai, tarp kurių yra nepriklausomas Banko stebėtojų tarybos narys. Vidaus audito komitetas atlieka funkcijas, numatytas Vidaus audito komiteto nuostatuose, kurie patvirtinti Banko stebėtojų tarybos. Vidaus audito komitetas vieną kartą per metus už savo veiklą atsiskaito Banko stebėtojų tarybai.

Vidaus audito tarnybos darbuotojai prieš kiekvieno audito atlikimą parengia tikrinimo programą, kurioje numatytas audito tikslas, apimtis, atlikimo laikas. Dažniausiai atliekamam auditui sudaromos tipinės audito programos, kuriose nurodomi įprastiniai audito veiksmai ir identifikuojami einamuoju metu aktualūs specialieji veiksmai. Tikrinimo programa suderinama su Vidaus audito tarnybos vadovu. Banko vadovai, atsižvelgdami į Vidaus audito tarnybos pastabas ir rekomendacijas, tvirtina parengtą Rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą. Vidaus audito tarnybos vadovas, atsižvelgdamas į ataskaitoje pateiktų išvadų ir rekomendacijų reikšmingumą, paveda darbuotojams atlikti rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę (pažangos stebėjimą).

Veikla po audito (pažangos stebėjimas) apima ankstesnio audituojamos srities vidaus audito bei išorės auditorių ir Lietuvos banko inspektavimo metu nustatytų trūkumų šalinimo bei pateiktų rekomendacijų įgyvendinamo patikras ir vertinimus.

Vidaus audito tarnybos vadovas kiekvieną ketvirtį pateikia Banko vadovybei informaciją apie atliktus patikrinimus, pateiktas rekomendacijas ir jų įgyvendinimą.

19. IŠORĖS AUDITAS

2016 m. Banko auditą atliko UAB „PricewaterhouseCoopers“ (bendrovės adresas: J. Jasinskio g. 16B, 01112 Vilnius, tel. (8 5) 2392 300, faks. (8 5) 2392 301, įmonė įregistruota 1993-12-29, Nr. UJ 93-369, įmonės kodas 111473315).

Ši audito bendrovė pasirinkta prieš tai Banko valdybai apklausus kitas tarptautines audito bendroves ir apsvarsčius jų pateiktus pasiūlymus. Renkantis audito bendrovę, svarstoma reputacijos rizika, paslaugų kaina, kiti veiksniai.

2016 m. kovo 30 d. įvykęs Banko akcininkų visuotinis susirinkimas priėmė sprendimą išrinkti UAB „PricewaterhouseCoopers“ 2016 m. ir 2017 m. Banko konsoliduotoms metinėms finansinėms ataskaitoms bei konsoliduotam metiniam pranešimui patikrinti. Nustatyta Banko 2016 m. audito paslaugų kaina, neviršijanti 38 tūkst. Eur (be PVM) metams, Banko grupės – 81 tūkst. Eur (be PVM).

2016 m. su audito paslaugomis nesusijusio užmokesčio audito bendrovė iš Banko gavo 42 tūkst. Eur už papildomas konsultacijas. 2015 m. su audito paslaugomis nesusijusio užmokesčio audito įmonė iš Banko gavo 34 tūkst. Eur už papildomas konsultacijas.

20. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Banko stebėtojų tarybos ir valdybos nariai veikia Banko ir akcininkų naudai, vengdami interesų konfliktų. Visi sandoriai su Banko vadovais sudaromi rinkos sąlygomis. Banko valdybos darbo reglamente yra nuostata, kad valdybos narys privalo vengti veiklos, kuri gali sukelti interesų konfliktą. Valdybos narys, prieš pradėdamas eiti savo pareigas, privalo atskleisti visą informaciją Bankui, dėl kurios gali kilti interesų konfliktas, ir šią informaciją nuolat atnaujinti. Valdybos narys neturi teisės balsuoti ir dalyvauti valdybos posėdyje, kai sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas, taip pat kai svarstomi klausimai, dėl kurių narys gali turėti interesų, arba kai dėl valdybos nario objektyvumo nebuvimo Bankui gali kilti pavojus.

Kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius praneša jį renkančiam visuotiniam akcininkų susirinkimui, kur ir kokias pareigas jis eina, kaip jo kita veikla yra susijusi su Banku bei su Banku susijusiais kitais juridiniais asmenimis.

Banke sandoriai su vadovais informacinių technologijų priemonėmis yra išskiriami iš kitų sandorių, šių sandorių dydžiai yra pateikiami 2016 m. Banko finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose.

Banke yra patvirtinta Interesų konfliktų vengimo politika, nustatanti reikalavimus vidaus tvarkai bei priemonėms, skirtoms identifikuoti ir valdyti aplinkybėms, galinčioms sukelti interesų konfliktą, Bankui teikiant investicines paslaugas, ir numatyti tokių konfliktų vengimo būdai ar veiksmai, jiems iškilus. Šios politikos privalo laikytis visi Banko darbuotojai ir vadovai – valdybos nariai ir stebėtojų tarybos nariai. Be kitų priemonių, nustatytų minėtoje politikoje, asmuo, atsakingas už vidaus kontrolės vykdymą, stebi tuos finansinių priemonių sandorius, dėl kurių galimas interesų konfliktas, o apie užfiksuotus nustatytos tvarkos pažeidimus turi nedelsdamas raštu informuoti Banko Vidaus audito komitetą ir Banko valdybą.

Detalesnė informacija pateikta 2016 m. Banko finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 30 pastaboje.

21. INFORMACIJA APIE ŽALINGUS SANDORIUS

Ataskaitiniu laikotarpiu žalingų sandorių, neatitinkančių Banko tikslų, įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos Banko veiklai ar veiklos rezultatams, sudaryta nebuvo. Taip pat nebuvo sandorių, sudarytų dėl interesų konfliktų tarp Banko vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bankui ir jų privačių interesų ir (arba) pareigų.

22. VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO VERTINIMAS

Atsižvelgiant į Bankui priimtą rizikos apetitą, yra kuriami integruoti ir visoje Banko grupėje diegiami rizikos valdymo principai. Rizikos valdymo principus reglamentuoja Banko veiklos rizikos valdymo politika.

Banko atlygio politika yra sudedamoji Banko rizikos valdymo sistemos dalis. Atlygio politika derinama su Banko veiklos strategija, priimamu rizikos lygiu, Banko tikslais, vertybėmis ir ilgalaikė vizija.

Banko vidaus kontrolės sistema – neatskiriama ir nenutrūkstanti jo kasdieninės veiklos dalis, organizuojama taikant trijų gynybos linijų modelį. Visi Banko darbuotojai reikiamu lygiu yra atsakingi už Banko vidaus kontrolės procesų veikimą, kiekvienas darbuotojas dalyvauja vidaus kontrolės sistemoje ir gali daryti jai įtaką.

Vidaus kontrole siekiama užtikrinti Banko veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių bei kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą bei išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su visu tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą.

Už atitikties funkcijos vykdymą Banke atsakingu paskirtas atitikties vadovas ir kiti Banke už atitikties funkcijos vykdymą jiems pavestose srityse atsakingais paskirti atitikties specialistai, kurie savo funkcijas vykdo nepriklausomai. Už atitiktį Banke, t. y. kad visų Banko darbuotojų veikla atitiktų Banko veiklą reguliuojančių įstatymų bei kt. teisės aktų reikalavimus, taip pat yra atsakingi visi Banko darbuotojai, kurie vykdydami savo funkcijas dalyvauja vidaus kontrolės sistemoje.

Banko grupės vidaus kontrolės sistemos, rizikų valdymo ir atitikties vertinimą atlieka Banko Vidaus audito tarnyba. Apie pastebėtus trūkumus ar pažeidimus ši tarnyba informuoja Banko vidaus audito komitetą ir Banko valdybą.

Informacija apie Banko patiriamas rizikas ir jų valdymą pateikiama šio pranešimo 11 dalyje „Rizikos valdymas“.

23. DARBUOTOJAI

2016 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 722 darbuotojai (2015 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 719 darbuotojų).

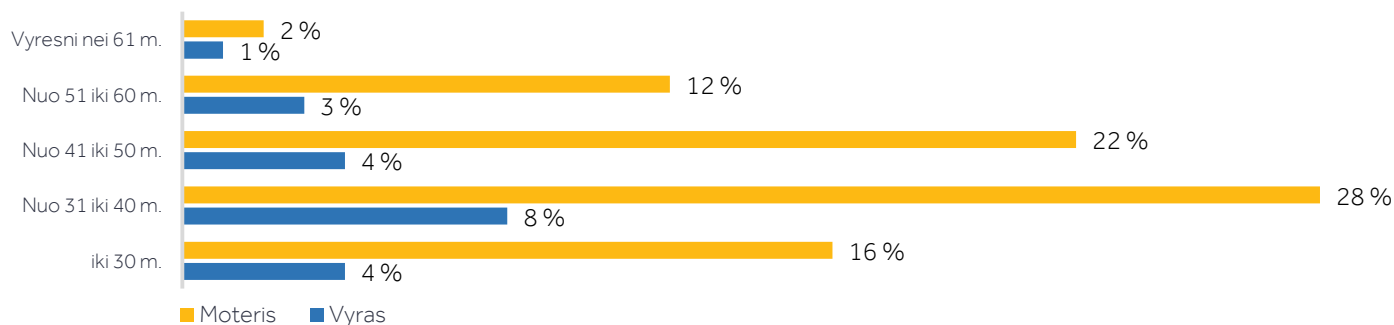
Banko grupės bendrovėse (neskaitant parduoti laikomų patronuojamųjų įmonių) 2016 m. gruodžio 31 d. dirbo 829 darbuotojai (2015 m. gruodžio 31 d. – 861 darbuotojas).

2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, aukštąjį išsilavinimą buvo įgiję 627 Banko darbuotojai, aukštesnįjį – 64, specialųjį vidurinį – 14, vidurinį – 17 darbuotojų.

Banko darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą 2016 m. gruodžio 31 d.

Banko darbuotojų skaičius ir struktūra pagal amžių ir lytį 2016 m. gruodžio 31 d.

Personalo strategija

Banke siekiama sukurti aplinką, kuri leidžia pritraukti, atrinkti ir išsaugoti profesionalius, lojalius, pasiekiančius itin gerų rezultatų darbuotojus.

Banko darbuotojų komanda

2016 metų pradžioje, kai Bankas pradėjo teikti lizingo paslaugas, ypač didelis dėmesys sutelktas į UAB „Šiaulių banko lizingas“ įmonės darbuotojų integraciją į Banko komandą ir bendrą vieningą veiklą.

Santykiai su darbuotojais

Bankas puoselėja ilgalaikius darbo santykius su darbuotojais. 2016 m. gruodžio 31 d. beveik 30 proc. Banko darbuotojų buvo išdirbę Banke ilgiau nei 10 metų. Išaugusiam tokį darbo stažą turinčių darbuotojų skaičiui įtakos turėjo dalies UAB „Šiaulių banko lizingas“ darbuotojų integracija į Banką.

Veiklos valdymo sistema

Efektyvinant veiklos valdymą ir siekiant geriausių galimų veiklos rezultatų, Banke kartą per metus atliekamas darbuotojų veiklos aptarimas, vadovaujantis Metinių veiklos aptarimo pokalbių tvarka. Šių pokalbių metu vadovai su savo darbuotojais aptaria atliekamus darbus ir planuojamus įgyvendinti projektus, išsiaiškina darbuotojų turimas kompetencijas, reikalingas sėkmingai veiklai ir vertybėmis pagrįstam elgesiui, taip pat išsakomi lūkesčiai, susiję su darbuotojais, vadovais ir Banku, karjeros galimybės bei ugdymosi poreikiai.

Organizacinė struktūra

2016 m. buvo įgyvendinami Banko departamentų struktūriniai pokyčiai, susiję su UAB „Šiaulių banko lizingas“ paslaugų perkėlimu į Banką.

Darbuotojų ugdymas

2016 m. prioritetu išliko sėkmingas naujų darbuotojų integravimas, suvokiant šio proceso svarbą ir pasirengimo efektyviam darbui vertę. Bankas daug dėmesio skyrė sudarydamas darbuotojams visas galimybes kaupti žinias apie esamus ir naujus Banko produktus, su jais susijusius pokyčius bei naujoves. Tuo tikslu per 2016 m. organizuota 12 unikalių vidinių auditorinių mokymų. Bankas taip pat įdiegė naują mokymosi formą – elektroninius mokymus.

2016 m. Banko aukščiausio lygio vadovai dalyvavo vadovo kompetencijų mokomojoje sesijoje. Jos tikslas – suformuluoti Banko vadovų ugdymo gaires ir principus, kurie padėtų pamatą konkrečiai vadovų ugdymo programai.

2016 m. vidutinis einamųjų mokymų laikas, tenkantis vienam Banko darbuotojui, yra 7,5 val.

Praktikos galimybės

Bankas aktyviai bendradarbiauja su aukštojo mokslo įstaigomis, dalyvaudamas karjeros dienose, skaitydamas pranešimus, inicijuodamas studentų grupių vizitus į Banką ir sudarydamas galimybes studentams atlikti plataus pobūdžio praktiką Banke.

2016 m. daugiau nei 60 studentų atliko privalomąją arba savanorišką praktiką įvairiuose Banko padaliniuose visoje Lietuvoje. Daugiausia praktikantų patirties sėmėsi klientų aptarnavimo padaliniuose.

Darbuotojų motyvavimas

Už Banko, padalinio ir individualių profesinių tikslų įgyvendinimą darbuotojams mokami ketvirčio priedai. Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir priimami sprendimai gali turėti reikšmingą įtaką Banko priimamai rizikai, skatinami metinėmis premijomis su atidėtu išmokėjimu (plačiau 24 dalyje *Atlygio politika*).

Siekiant paskatinti darbuotojus ir įvertinti kiekvieno klientų aptarnavimo padalinio darbuotojo įsitraukimą, įgyvendinant asmeninius profesinius ir bendrus padalinio bei Banko tikslus, Banke įdiegta pardavimų skatinimo sistema, leidžianti nustatyti geriausius Banko tinklo padalinių darbuotojus ir juos motyvuoti.

Darbuotojų asmeninių švenčių ir Bankui reikšmingų įvykių proga mokamos vienkartinės premijos.

2016 m. viduryje Banke startavo pirmoji ilgalaikio skatinimo programa „Kaupkime kartu“, parengta kartu su Banko patronuojamąja gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“. Programa suteikia galimybę darbuotojams kaupti papildomą pensiją išskirtinėmis sąlygomis, kai dalį įmokos moka pats darbuotojas, dalį skiria darbdavys. 2016 m. pabaigoje šioje programoje dalyvavo beveik 25 proc. darbuotojų. Programa galioja visoms Banko grupės įmonėms.

Siekiant skatinti Banko vidinių bei klientų aptarnavimo procesų efektyvumą, greitį ir paprastumą, kuriant nuolatinio tobulėjimo kultūrą Banke, taip pat suteikti galimybę darbuotojams asmeniškai laisva ir žaisminga forma viešai dėkoti kolegoms, didinti darbuotojų įsitraukimą, iniciatyvą bei aukštesnės aptarnavimo kokybės siekį, Banke įdiegta motyvavimo sistema „Ačiū tau“. Darbuotojams suteikta galimybė įvertinti kolegų nuopelnus taškais – elektroniniais obuoliais, kuriuos galima išsikeisti į įsteigtus prizus.

Kiekvienų metų vasarą organizuojamas Banko sporto ir laisvalaikio renginys. Bankas skatina darbuotojų krepšinio, tinklinio bei karingų komandas dalyvauti tarpbankiniuose ir kt. turnyruose. Šiuose turnyruose Banko komandos pasiekia puikių rezultatų.

Nemokamas vakcinavimas nuo gripo, Banko 100 proc. apmokamos pirmos dvi darbuotojo nedarbingumo dienos, dalies sporto klubo abonemento išlaidų kompensavimas, pagalba įvykus nelaimei darbuotojo šeimoje – tai irgi Banko teikiamos papildomos naudos darbuotojams.

Vidutinis mėnesinis tam tikros darbuotojų grupės darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių:

	2014		2015		2016	
	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis mėn. darbo užmokestis, Eur	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis mėn. darbo užmokestis, Eur	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis mėn. darbo užmokestis, Eur
<i>Vadovaujantys darbuotojai</i>	78	3 087	85	3 058	87	3 528
<i>Tarnautojai</i>	565	776	546	836	581	921

Bankas su darbuotojais neturi susitarimų, numatančių kompensacijas, jeigu jie atsistatydintų ar būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jeigu jų darbas baigtųsi dėl Banko kontrolės pasikeitimo.

Bankas taip pat nėra šalis reikšmingų susitarimų, kurie įsigaliojė, pasikeistų ar nutrūktų, pasikeitus Banko kontrolei.

24. ATLYGIO POLITIKA

Informacija, susijusi su sprendimų priėmimo procesu, taikomu nustatant atlygio politiką, taip pat pagrindinio organo, prižiūrinčio atlygį finansiniais metais, rengiamų susirinkimų skaičius

Informacija parengta ir teikiama vadovaujantis 2015 m. gegužės 8 d. Lietuvos banko valdybos patvirtintu nutarimu Nr. 03-82 „Dėl minimalių kredito įstaigų ir finansų maklerio įmonių darbuotojų atlygio politikos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir „Banko vadovų rinkimo arba skyrimo taisyklėmis“ patvirtintomis 2004 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 105, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, AB Šiaulių banko įstatais, Banko valdybos ir stebėtojų tarybos sprendimais.

Atlygio politika peržiūrima kasmet. Atlygio komitetas teikia siūlymus dėl atlygio principų. Atlygio politiką tvirtina Banko stebėtojų taryba, o už politikos įgyvendinimą yra atsakinga Banko valdyba. 2016 m. sausio 1 d. Banke įsigaliojo atnaujinta Atlygio politika, kuri patvirtinta 2015 m. spalio 29 d. Banko stebėtojų tarybos sprendimu. Atlygio komiteto sudėtį tvirtina Banko stebėtojų taryba, komiteto narių sąrašas pateikiamas šio pranešimo 25 dalyje „Banke sudarytų komitetų nariai, jų veiklos sritys“. Rengiant Atlygio politiką, išorės konsultantų paslaugomis nebuvo naudojama.

Informacija apie atlygio ir veiklos rezultatų ryšį

Kintamasis atlygis mokamas, siekiant susieti asmeninius darbuotojų veiklos tikslus su ilgalaikiais Banko interesais. Kintamojo atlygio fondas sudaromas tik įvertinus Banko veiklos rezultatus, atsižvelgus į esamą ir būsimą riziką, naudojamo kapitalo ir likvidumo palaikymo sąnaudas. Apskaičiuotas kintamojo atlygio fondas neturi riboti Banko arba Banko finansinės grupės įmonės gebėjimo stiprinti kapitalo bazę. Kintamojo atlygio dydis grindžiamas bendru darbuotojo, padalinio bei Banko rezultatų vertinimu. Kintamojo atlygio skyrimo sąlygos yra vienodos visiems darbuotojams, įskaitant darbuotojus, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai.

Banke taikomi kintamojo atlygio apskaičiavimo modeliai atitinka Banko verslo strategiją, tikslus, vertybes, ilgalaikius tęstinės veiklos interesus ir skatina patikimą bei veiksmingą rizikos valdymą, padeda išvengti interesų konflikto. Šiais modeliais siekiama, kad darbuotojai nebūtų skatinami prisiimti per didelę Bankui nepriimtina riziką, kad būtų užtikrinti investuotojų ir klientų apsaugos principai Bankui teikiant paslaugas.

Svarbiausi atlygio sistemos struktūros požymiai, įskaitant informaciją apie kriterijus, naudojamus veiklos rezultatams vertinti, ir rizikos koregavimą, atidėjimo politiką bei skyrimo kriterijus

Bankas naudoja šiuos atlygio sistemos elementus:

- pastovusis, darbo sutartyje sulgygtas pareiginis atlyginimas;
- kintamasis atlygis (ketvirčio priedai darbuotojams ir metinės premijos darbuotojams, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai;
- vienkartinės išmokos arba pašalpos (išmokos, nesusijusios su Banko rezultatais);
- kitos naudos.

Vertinant, kiek yra pasiekti iškelti tikslai, vadovaujama kiekybiniais ir kokybiniais kriterijais. Vertinant darbuotojo pasiekimus, atsižvelgiama ne tik į iškeltų asmeninių tikslų pasiekimo lygį, padalinio bei banko finansinius rezultatus, bet ir į nefinansinį (kokybinį) indėlį, t. y. į santykių su klientais, kolegomis standartų laikymąsi, vidaus taisyklių, politikų ir procedūrų reikalavimų vykdymą, iniciatyvumą, atsakingumą, vadovavimąsi Banko vertybėmis, veiklos tobulinimą ir kt.

Atsižvelgiant į galimą riziką, susijusią su įvertintais darbuotojo, kurio profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai, metiniais rezultatais, ne mažiau kaip 40 proc. kintamojo atlygio mokėjimas atidedamas, išmokant jį lygiomis dalimis per 3 (trejus) metus. 50 procentų iš karto išmokamo ir atidedamo kintamojo atlygio mokama pinigais, 50 procentų – Banko akcijomis, kurioms dar yra nustatomas 12 (dvylikos) mėnesių perleidimo teisės atidėjimo laikotarpis. Šis laikotarpis nustatomas derinant ilgalaikius Banko arba Banko finansinės grupės įmonės tęstinės veiklos interesus su darbuotojų skatinimu.

Pastoviojo ir kintamojo atlygio santykis

Kintamasis atlygis negali viršyti 100 proc. pastoviojo atlygio, siekiant skatinti patikimą ir veiksmingą rizikos valdymą, išskyrus atvejus, kai visuotinis akcininkų susirinkimas padidina maksimalųjį kintamojo ir pastoviojo atlygio santykį iki 200 procentų, laikantis Direktyvos 2013/36/ES sąlygų.

Informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė į akcijas, pasirinkimo sandorius ar kintamąsias atlygio dalis

Atidėto kintamojo atlygio mokėjimas Banke taikomas pareigybėms, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali turėti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai.

Atidėta kintamojo atlygio dalis išmokama Banko valdybos sprendimu, jei vykdomi iškelti Banko, padalinio ir (ar) darbuotojo veiklos tikslai. Kintamasis atlygis, įskaitant ir atidėtą dalį, išmokamas arba suteikiamas tik esant tvariai Banko finansinei padėčiai. Kintamasis atlygis, nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų, turi būti mažinamas arba nemokamas, jei Banko veiklos rezultatai neatitinka strategijoje numatytų rodiklių arba veikla yra nuostolinga, darbuotojas veikė nesąžiningai arba jo veikla lėmė banko ar Banko finansinės grupės įmonės nuostolį. Tikslinama ir esama kintamojo atlygio suma, ir anksčiau uždirbtos išmokamos sumos.

Teisė į Banko akcijas, kaip dalį kintamojo atlygio, grindžiama taikant tuos pačius veiklos vertinimo kriterijus, kurie taikomi piniginei daliai.

Kintamojo atlygio dalių ir visos kitos negrynaisiais pinigais gaunamos naudos skyrimo priežastys ir kriterijai

Negrynaisiais pinigais kintamasis atlygis skiriamas tik Banko akcijomis, tik darbuotojams, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai, vykdant Lietuvos banko ir Atlygio politikos reikalavimus.

Bendroji kiekybinė informacija apie atlygį pagal verslo sritis

Banke nėra išskiriamos verslo sritys.

Bendra kiekybinė informacija apie atlygio rezultatus

Įgyvendinant Lietuvos banko reikalavimus, 2016 m. gruodžio 31 d. Banke ir jo finansinės grupės įmonėse buvo 33 darbuotojai, iš jų – 28 Banko darbuotojai, 4 UAB „SB lizingas“ darbuotojai ir 1 UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ darbuotojas, kurių profesinė veikla ir priimami sprendimai gali daryti didelę įtaką Banko prisiimamos rizikos pobūdžiui.

Įgyvendinant Lietuvos banko reikalavimus, 2016 m. gruodžio 31 d. Banke ir jo finansinės grupės įmonėse buvo 33 darbuotojai, iš jų – 28 Banko darbuotojai, 4 UAB „SB lizingas“ darbuotojai ir 1 UAB „Šiaulių banko investicijų valdymas“ darbuotojas, kurių profesinė veikla ir priimami sprendimai gali daryti didelę įtaką Banko prisiimamos rizikos pobūdžiui.

Banko grupės duomenys, nevertinant mokėjimų „Sodrai“ ir garantiniam fondui (tūkst. Eur):

2016 m.	Fiksuotoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Kintamoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
Vadovai (valdybos nariai)*	1 100	577	15
Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai**	882	308	22
Kiti darbuotojai	7 476	1 183	707
Iš viso	9 458	2 068	744

2015 m.	Fiksuotoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Kintamoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
Vadovai (valdybos nariai)	1 275	285	20
Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai**	670	185	15
Kiti darbuotojai	7 254	988	712
Iš viso	9 198	1 457	747

Banko duomenys, nevertinant mokėjimų „Sodrai“ ir garantiniam fondui (tūkst. Eur):

2016 m.	Fiksuotoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Kintamoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
Vadovai (valdybos nariai)*	766	362	7
Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai**	882	308	22
Kiti darbuotojai	6 699	1 090	639
Iš viso	8 347	1 760	668

2015 m.	Fiksuotoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Kintamoji atlygio dalis, tūkst. Eur	Gavėjų skaičius
Vadovai (valdybos nariai)*	720	215	7
Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai**	670	185	15
Kiti darbuotojai	6 099	780	609
Iš viso	7 489	1 180	631

* Vadovai (valdybos nariai) taip pat yra laikomi darbuotojais, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko prisiimamai rizikai.

** Neįskaitant vadovų (valdybos narių).

Kintamojo atlygio už 2014 m., suskaidyto į pinigines išmokas, pensijos įmokas, Banko akcijas, su akcijomis susijusias finansines priemones, kitas finansines arba nefinansines priemones, sumos, nevertinant mokėjimų „Sodrai“ ir garantiniam fondui:

Bankas:		
Piniginės išmokos		253 tūkst. Eur
Banko akcijos		905 tūkst. vnt.
UAB „Šiaulių banko lizingas“:		
Piniginės išmokos		24 tūkst. Eur
Banko akcijos		85 tūkst. vnt.
UAB „SB lizingas“:		
Piniginės išmokos		neskirta
Banko akcijos		neskirta

Kintamojo atlygio už 2015 m., suskaidyto į pinigines išmokas, pensijos įmokas, Banko akcijas, su akcijomis susijusias finansines priemones, kitas finansines arba nefinansines priemones, sumos, nevertinant mokėjimų „Sodrai“ ir garantiniam fondui:

<i>Bankas:</i>	
<i>Piniginės išmokos</i>	402 tūkst. Eur
<i>Banko akcijos</i>	1 336 tūkst. vnt.
<i>UAB „Šiaulių banko lizingas“:</i>	
<i>Piniginės išmokos</i>	28 tūkst. Eur
<i>Banko akcijos</i>	94 tūkst. vnt.
<i>UAB „SB lizingas“:</i>	
<i>Piniginės išmokos</i>	56 tūkst. Eur
<i>Banko akcijos</i>	188 tūkst. vnt.

Likusio neišmokėto už 2013–2015 m. atidėto kintamojo atlygio, suskirstyto į darbuotojams paskirtas ir nepaskirtas dalis, sumos, nevertinant mokėjimų „Sodrai“ ir garantiniam fondui:

<i>Bankas:</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>Iš viso:</i>
<i>Piniginės išmokos</i>	16 tūkst. Eur	67 tūkst. Eur	159 tūkst. Eur	242 tūkst. Eur
<i>Banko akcijos</i>	58 tūkst. vnt.	239 tūkst. vnt.	528 tūkst. vnt.	825 tūkst. vnt.
<i>UAB „Šiaulių banko lizingas“:</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>Iš viso:</i>
<i>Piniginės išmokos</i>	2 tūkst. Eur	6 tūkst. Eur	11 tūkst. Eur	19 tūkst. Eur
<i>Banko akcijos</i>	6 tūkst. vnt.	23 tūkst. vnt.	38 tūkst. vnt.	67 tūkst. vnt.
<i>UAB „SB lizingas“:</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>Iš viso:</i>
<i>Piniginės išmokos</i>	neskirta	neskirta	23 tūkst. Eur	23 tūkst. Eur
<i>Banko akcijos</i>	neskirta	neskirta	75 tūkst. vnt.	75 tūkst. vnt.

Garantuoto kintamojo atlygio, numatyto pagal naujas sutartis, ir su sutarties nutraukimu susijusių išmokų finansiniais metais suma ir gavėjų skaičius

Garantuoto kintamojo atlygio nėra numatyta.

Su darbo sutarties nutraukimu susijusių išmokų skyrimas Banke finansiniais metais, jų gavėjų skaičius ir didžiausia suma, skirta vienam asmeniui

<i>2016 m.</i>	<i>Su sutarties nutraukimu susijusios išmokos, tūkst. Eur</i>	<i>Didžiausia suma, skirta vienam asmeniui, tūkst. Eur</i>	<i>Gavėjų skaičius</i>
<i>Vadovai (valdybos nariai)</i>	0	0	0
<i>Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko priimamai rizikai</i>	39	29	2
<i>Kiti darbuotojai</i>	98	34	18
<i>Iš viso</i>	137	63	20
<i>2015 m.</i>	<i>Su sutarties nutraukimu susijusios išmokos, tūkst. Eur</i>	<i>Didžiausia suma, skirta vienam asmeniui, tūkst. Eur</i>	<i>Gavėjų skaičius</i>
<i>Vadovai (valdybos nariai)</i>	0	0	0
<i>Darbuotojai, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali daryti reikšmingą įtaką Banko priimamai rizikai</i>	0	0	0
<i>Kiti darbuotojai</i>	48	13	11
<i>Iš viso</i>	48	13	11

Kita, Banko nuomone, reikšminga informacija

Likusio neišmokėto atidėto kintamojo atlygio, suskirstyto į darbuotojams paskirtas ir nepaskirtas dalis, sumos bei atidėto kintamojo atlygio, paskirto finansiniais metais, išmokėto ir patikslinto, atsižvelgus į veiklos rezultatus, sumos bus atskleistos jas išmokėjus, t. y. po visuotinio Banko akcininkų susirinkimo kartu su 2017 m. tarpiniu pranešimu.

25. BANKE SUDARYTŲ KOMITETŲ NARIAI, JŲ VEIKLOS SRITYS

Banke yra sudaryti Rizikos, Vidaus audito, Skyrimo, Atlygio, Paskolų ir Rizikų valdymo komitetai. Šių komitetų funkcijas, sudarymo ir veiklos tvarką nustato Lietuvos Respublikos ir Lietuvos banko teisės aktai bei atitinkamo komiteto nuostatai, patvirtinti Banko valdybos arba Banko stebėtojų tarybos.

- **Rizikos komitetas** pataria Banko organams dėl bendros esamos ir būsimos Bankui priimtinos rizikos bei strategijos ir padeda prižiūrėti, kaip strategija įgyvendinama Banke, tikrina, ar siūlant Banko klientams įsipareigojimų ir turto kainas visiškai atsižvelgta į Banko verslo modelį bei rizikos valdymo strategiją, ir atlieka kitas jo nuostatuose nustatytas funkcijas.
- **Vidaus audito komitetas** sprendžia klausimus, susijusius su Banko vidaus kontrolės sistemos stiprinimu ir vidaus audito padalinio darbo gerinimu, užtikrina vidaus audito padalinio veiklos nepriklausomumą, koordinuoja audituojamų sričių paskirstymą tarp vidaus ir išorės auditorių, svarsto kitus klausimus, nustatytus priežiūros institucijos teisės aktuose ir Vidaus audito komiteto nuostatuose. Vadovaudamasi įstatymais bei priežiūros institucijos teisės aktais, Vidaus audito komitetą sudaro, nustato jo kompetenciją ir veiklos tvarką, tvirtina nuostatus ir kontroliuoja jo veiklą taryba.
- **Skyrimo komitetas** siūlo kandidatus į laisvas Banko organų narių vietas ir rekomenduoja Banko organams arba susirinkimui juos svarstyti, įvertina Banko organų narių įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą Banko organe, teikia su tuo susijusius pasiūlymus ir išvadas, vertina Banko organų struktūrą, dydį, sudėtį, veiklos rezultatus bei atlieka kitas jo nuostatuose nustatytas funkcijas.
- **Atlygio komitetas** vertina kintamojo atlygio politiką, praktiką ir paskatas, sukurtas siekiant valdyti Banko prisiimamą riziką, kapitalą ir likvidumą, prižiūri už rizikos valdymą ir atitikties kontrolę atsakingų vadovaujančių darbuotojų kintamuosius atlygius, rengia sprendimų dėl kintamojo atlygio projektus ir atlieka kitas jo nuostatuose nustatytas funkcijas.
- **Paskolų komitetas** nagrinėja paskolų paraiškų dokumentus, sprendžia dėl paskolų suteikimo ir jų sąlygų keitimo, vertina paskolos riziką, teikia pasiūlymus dėl paskolų teikimo, paskolų administravimo procedūrų tobulinimo ir atlieka kitas jo nuostatuose nustatytas funkcijas.
- **Rizikų valdymo komitetas** vykdo funkcijas, susijusias su Banko veiklos efektyvumu, atsižvelgdamas į priimtinus rizikos parametrus ir integruotai taikydamas palūkanų normos, kapitalo bei likvidumo valdymą, ir atlieka kitas jo nuostatuose nurodytas funkcijas.

2016 m. gruodžio 31 d. duomenys apie komitetų narius:

Rizikos komitetas

<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Kadencijos pradžia / pabaiga</i>	<i>Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, %</i>	<i>Darbovietė</i>
<i>Darius Šulnis</i>	2016-05-09 / 2020	0,00	AB „Invalda INVL“, UAB „INVL Asset Management“, UAB „Invalda LT Investments“
<i>Arvydas Salda</i>	2016-03-30 / 2020	2,42	UAB „Šiaulių banko turto fondas“, AB „Eglės“ sanatorija
<i>Peter Reiniger</i>	2016-03-30 / 2020	0,00	Nepriklausomas konsultantas

Vidaus audito komitetas

<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Kadencijos pradžia / pabaiga</i>	<i>Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, %</i>	<i>Darbovietė</i>
<i>Ramunė Vilija Zabulienė</i>	2016-03-30 / 2020	0,00	VŠĮ „ArsDomina“
<i>Martynas Česnavičius</i>	2016-03-30 / 2020	0,00	UAB „D Investicijų valdymas“, „Fund Amber Trust I S.C.A.“, „Amber Trust II S.C.A.“, UAB „Pro Finance“, „KJK management S. A.“
<i>Valdas Vitkauskas</i>	2016-03-30 / 2020	0,00	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas
<i>Rimantas Purtulis</i>	2016-03-30 / 2020	0,09	Individuali veikla

Skirimo komitetas

<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Kadencijos pradžia / pabaiga</i>	<i>Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, %</i>	<i>Darbovietė</i>
Valdas Vitkauskas	2016-03-30 / 2020	0,00	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas
Ramunė Vilija Zabulienė	2016-03-30 / 2020	0,00	VšĮ „ArsDomina“
Darius Šulnis	2016-05-09 / 2020	0,00	AB „Invalda INVL“, UAB „INVL Asset Management“, UAB „Invalda LT Investments“

Atlygio komitetas

<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Kadencijos pradžia / pabaiga</i>	<i>Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, %</i>	<i>Darbovietė</i>
Gintaras Kateiva	2016-03-30 / 2020	5,82	UAB „Litagra“, UAB „Litagros mažmena“
Peter Reiniger	2016-03-30 / 2020	0,00	Nepriklausomas konsultantas
Martynas Česnavičius	2016-05-09 / 2020	0,00	UAB „D Investicijų valdymas“, „Fund Amber Trust I S.C.A.“, „Amber Trust II S.C.A.“, UAB „Pro Finance“, „KJK management S. A.“

Paskolų komitetas

<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Kadencijos pradžia / pabaiga</i>	<i>Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, %</i>	<i>Darbovietė</i>
Vytautas Sinius	2015-01-13 / veikia nuolat	0,14	AB Šiaulių bankas
Edas Mirijauskas	2015-01-13 / veikia nuolat	0,03	AB Šiaulių bankas
Giedrius Sarapinas	2015-01-13 / veikia nuolat	0,01	AB Šiaulių bankas
Daiva Šorienė	2015-01-13 / veikia nuolat	0,07	AB Šiaulių bankas
Donatas Savickas	2015-01-13 / veikia nuolat	0,10	AB Šiaulių bankas
Aurelija Geležiūnė	2015-10-20 / veikia nuolat	0,01	AB Šiaulių bankas
Mindaugas Rudys (pavaduojantis narys)	2016-04-26 / veikia nuolat	0,01	AB Šiaulių bankas

Rizikų valdymo komitetas

<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Kadencijos pradžia / pabaiga</i>	<i>Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, %</i>	<i>Darbovietė</i>
Donatas Savickas	2015-11-17 / veikia nuolat	0,10	AB Šiaulių bankas
Algimantas Gaulia	2015-11-17 / veikia nuolat	0,00	AB Šiaulių bankas
Jolanta Dūdaitė	2015-11-17 / veikia nuolat	0,00	AB Šiaulių bankas
Pranas Gedgaudas	2015-11-17 / veikia nuolat	0,02	AB Šiaulių bankas
Morena Liachauskienė	2015-11-17 / veikia nuolat	0,00	AB Šiaulių bankas
Edas Mirijauskas	2015-11-17 / veikia nuolat	0,03	AB Šiaulių bankas

26. BANKO VALDYMO ORGANAI

Banko organai yra Banko visuotinis akcininkų susirinkimas, Banko stebėtojų taryba, Banko valdyba ir Banko administracijos vadovas (toliau – Banko vadovas). **Banko valdymo organai** yra Banko valdyba ir Banko vadovas.

Visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas kasmet, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos. Gali būti šaukiami ir neeiliniai visuotiniai akcininkų susirinkimai. Susirinkimo sušaukimo teisę turi Banko valdyba, stebėtojų taryba, akcininkai, turintys 1/10 visų balsų. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatyti atvejai, kada visuotinį akcininkų susirinkimą gali šaukti ir kiti asmenys.

Visuotinis akcininkų susirinkimas organizuojamas, balsavimas jame vykdomas, sprendimai priimami LR akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka. Jei susirinkimas negali vykti dėl kvorumo nebuvimo (daugiau kaip 1/2 visų balsų), šaukiamas pakartotinis akcininkų susirinkimas, kuriame galioja tik neįvykusio susirinkimo darbotvarkė.

Visuotinis akcininkų susirinkimas **turi išimtinę teisę**:

- keisti Banko įstatus, išskyrus įstatymuose nustatytas išimtis;
- keisti Banko buveinę;
- rinkti Banko stebėtojų tarybos narius;
- atšaukti Banko stebėtojų tarybą ar jos narius;
- rinkti ir atšaukti audito įmonę metinių finansinių ataskaitų auditui atlikti, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas;
- tvirtinti Banko metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- nustatyti Banko išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominaliąją vertę ir minimalią emisijos kainą;
- priimti sprendimą:
 - išleisti konvertuojamąsias obligacijas;
 - atšaukti visiems akcininkams pirmumo teisę įsigyti konkrečios emisijos Banko akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų;
 - konvertuoti Banko vienos klasės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų konvertavimo tvarką;
 - dėl pelno (nuostolių) paskirstymo;
 - dėl rezervų sudarymo, naudojimo, sumažinimo ir naikinimo;
 - padidinti įstatinį kapitalą;
 - sumažinti įstatinį kapitalą, išskyrus įstatymų numatytas išimtis;
 - Bankui įsigyti savų akcijų;
 - dėl Banko reorganizavimo ar atskyrimo ir tvirtinti reorganizavimo ar atskyrimo sąlygas, išskyrus Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme nustatytas išimtis;
 - pertvarkyti Banką;
 - likviduoti Banką, atšaukti Banko likvidavimą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;
- rinkti ir atšaukti Banko likvidatorių, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

Banko stebėtojų taryba yra kolegialus priežiūros organas, prižiūrintis Banko veiklą. Stebėtojų tarybai vadovauja jos pirmininkas. Banko stebėtojų tarybą, sudaromą iš 7 (septynių) narių, renka visuotinis akcininkų susirinkimas ketveriems metams. Stebėtojų tarybos narius susirinkimui siūlo susirinkimo iniciatoriai arba akcininkai, turintys 1/20 banko akcijų.

Kandidatai pasiūlomi iki susirinkimo arba susirinkimo metu. Kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius praneša susirinkimui, kur ir kokias pareigas jis eina, kaip jo kita veikla yra susijusi su Banku ir su kitais juridiniais asmenimis, susijusiais Banku.

Renkant stebėtojų tarybos narius, kiekvienas akcininkas turi balsų skaičių, lygų balsų skaičiaus, kurį suteikia jam priklausančios akcijos, ir renkamų stebėtojų tarybos narių skaičiaus sandaugai. Šiuos balsus akcininkas skirsto savo nuožiūra – už vieną ar kelis kandidatus. Išrenkami daugiau balsų surinkę kandidatai.

Į šios kadencijos stebėtojų tarybą yra išrinktas 1 (vienas) nepriklausomas narys. Banko įstatatai numato, kad stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Stebėtojų tarybos funkcijos:

- renka Banko valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų, teikia valdybai siūlymus dėl valdybos pirmininko kandidatūros. Nustatant valdybos narių, einančių kitas pareigas Banke, Banko vadovo ir jo pavaduotojų atlyginimus ir kitas darbo sutarties sąlygas, turi būti gautas išankstinis stebėtojų tarybos pritarimas. Jeigu Bankas dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai yra tinkami toms pareigoms eiti;
- renka vidaus audito komiteto narius;
- prižiūri valdybos ir Banko vadovo veiklą;
- prižiūri, kaip įgyvendinami Banko veiklos planai, analizuoja Banko pajamas ir išlaidas, nuosavas investicijas, kapitalo pakankamumo klausimus;
- priima Banko stebėtojų tarybos darbo reglamentą;
- tvirtina Banko veiklos planus, metinį biudžetą;
- tvirtina bet kokią su Banko veikla susijusią politiką, įskaitant rizikos valdymo politiką;
- užtikrina, kad Banke būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema;
- visuotiniam akcininkų susirinkimui teikia pasiūlymus ir atsiliepiamus dėl Banko veiklos strategijos, Banko metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir Banko pranešimo, taip pat valdybos bei Banko vadovo veiklos;
- tvirtina paskolų teikimo politiką ir nustato skolinimo, kuris yra galimas tik pritarus stebėtojų tarybai, tvarką;
- teikia siūlymus valdybai ir Banko vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, Banko įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams;
- nustato sandorių ir sprendimų, kuriems sudaryti ar įgyvendinti Banko valdymo organai turi gauti stebėtojų tarybos pritarimą, sąrašą;
- priima sprendimus, priskirtus stebėtojų tarybos kompetencijai pagal stebėtojų tarybos patvirtintas tvarkas, kurias, remdamasi įstatymais, Banko įstatais ir visuotinio susirinkimo sprendimais, privalo priimti stebėtojų taryba;
- svarsto ir sprendžia kitus klausimus, kuriuos pagal įstatymus ir Banko įstatus, taip pat pagal visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus turi svarstyti ar spręsti stebėtojų taryba.

2016 metais vyko 6 (šeši) Banko stebėtojų tarybos posėdžiai. Vienaime posėdyje nedalyvavo 1 (vienas) narys. Bendras Banko stebėtojų tarybos posėdžių lankomumas 98 proc.

Banko valdyba yra kolegialus Banko valdymo organas, kurį sudaro 7 (septyni) nariai. Ji vadovauja Bankui, tvarko jo reikalus ir už Banko finansinių paslaugų vykdymą atsako pagal įstatymus. Valdybos darbo tvarką nustato valdybos darbo reglamentas. Valdybos narius renka, atšaukia ir prižiūri jos veiklą Banko stebėtojų taryba. Valdybos kadencija – ketveri metai, kadencijų skaičius neribojamas. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

Banko valdyba svarsto ir tvirtina:

- Banko metinį pranešimą;
- Banko valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes, taip pat pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;
- Banko filialų, atstovybių ir kitų atskirų Banko padalinių nuostatus;
- Banko paskolų suteikimo tvarką, vadovaudamasi Banko stebėtojų tarybos patvirtinta paskolų teikimo politika;
- Banko garantijų ir laidavimų bei kitų įsipareigojimų prisiėmimo tvarką;
- paskolų ir kitų skolinių įsipareigojimų nurašymo tvarką;
- Banko Paskolų komiteto, Rizikų valdymo komiteto nuostatus;
- taip pat renka (skiria) ir atšaukia Banko vadovą bei jo pavaduotojus. Valdyba nustato Banko vadovo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas;
- taip pat nustato informaciją, kuri laikoma Banko komercine paslaptimi ir konfidencialia informacija.

Valdyba **priima**:

- sprendimus Bankui tapti kitų juridinių asmenų steigėju, dalyviu;
- sprendimus steigti Banko filialus, atstovybes bei kitus atskirus Banko padalinius ir nutraukti jų veiklą;
- sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai);
- sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma);
- sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo;
- sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo;
- sprendimus išleisti nekonvertuojamąsias obligacijas;
- valdybos darbo reglamentą;
- sprendimus kitais klausimais, kuriuos pagal įstatymus, Banko įstatus turi svarstyti ar spręsti valdyba.

Valdyba **nustato**:

- Banko akcijų emisijos sąlygas;
- Banko obligacijų išleidimo tvarką. Kai visuotinis susirinkimas priima sprendimą dėl konvertuojamųjų obligacijų išleidimo, valdyba turi teisę nustatyti papildomas jų išleidimo sąlygas ir tvirtinti obligacijų pasirašymo sutartis, kurias turi teisę pasirašyti Banko vadovas arba jo įgaliotas asmuo;
- priėmimo į Banką dirbti tvarką ir atvejus, kada darbuotojai į Banką priimami valdybai pritarus.

Valdyba **vykdo susirinkimo ir tarybos priimtus sprendimus**.

Valdyba **analizuoja ir vertina Banko vadovo pateiktą medžiagą apie**:

- Banko veiklos strategijos įgyvendinimą;
- Banko veiklos organizavimą;
- Banko finansinę būklę;
- ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijos ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis.

Valdyba taip pat analizuoja, vertina Banko metinių finansinių ataskaitų rinkinį bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos stebėtojų tarybai bei visuotiniam akcininkų susirinkimui, taip pat sprendžia kitus Banko veiklos klausimus, jeigu jie pagal įstatymus arba Banko įstatus nepriskirti kitų Banko organų kompetencijai.

Valdyba atsako už visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimą ir rengimą laiku.

Banko vadovas yra vienas asmuo Banko valdymo organas, kuris organizuoja Banko veiklą ir atlieka veiksmus, reikalingus jo funkcijoms vykdyti, Banko organų sprendimams įgyvendinti bei Banko veiklai užtikrinti.

Banko vadovo **funkcijos**:

- organizuoti kasdienę Banko veiklą;
- priimti į darbą ir atleisti Banko darbuotojus, sudaryti ir nutraukti su jais darbo sutartis, skatinti juos ir skirti nuobaudas. Banko vadovas turi teisę įgalioti kitą Banko darbuotoją atlikti šiame punkte nurodytus veiksmus;
- be atskiro įgaliojimo atstovauti Bankui santykiuose su kitais asmenimis, teisme ir arbitraže;
- išduoti ir atšaukti įgaliojimus atstovauti Bankui bei prokūroms;
- leisti įsakymus;
- atlikti kitus veiksmus, reikalingus savo funkcijoms atlikti, Banko organų sprendimams įgyvendinti bei Banko veiklai užtikrinti.

Banko vadovas **atsako už:**

- Banko veiklos organizavimą ir jo tikslų įgyvendinimą;
- metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą ir Banko metinio pranešimo parengimą;
- sutartis su audito įmone sudarymą;
- informacijos ir dokumentų pateikimą visuotiniam susirinkimui, stebėtojų tarybai ir valdybai įstatymų nustatytais atvejais ar jų prašymu;
- Banko dokumentų ir duomenų pateikimą juridinių asmenų registro tvarkytojui;
- dokumentų pateikimą Lietuvos bankui ir Lietuvos centriniam vertybinių popierių depozitoriumui;
- įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos informacijos viešą paskelbimą šaltiniuose, kurie nurodyti Banko įstatuose;
- informacijos pateikimą akcininkams;
- kitų įstatymuose bei teisės aktuose, Banko įstatuose ir Banko vadovo pareiginiuose nuostatuose nustatytų pareigų vykdymą.

Banko vadovas veikia Banko vardu ir turi teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius, išskyrus išimtis, nustatytas Banko įstatuose ar Banko organų sprendimuose.

Visuotiniuose Banko akcininkų susirinkimuose dalyvauja Banko vadovas bei valdybos ir stebėtojų tarybos nariai. 2016 m. vykusiam visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo Banko administracijos vadovas Vytautas Sinius, Banko Apskaitos ir mokesčių tarnybos vadovė Vita Adomaitytė, taip pat Banko stebėtojų tarybos nariai. Susirinkime akcininkai turėjo galimybę tiesiogiai užduoti klausimus Banko vadovams.

27. KOLEGIALIŲ BANKO ORGANŲ NARIAI

Banko stebėtojų taryba:

Arvydas Salda

Banko stebėtojų tarybos narys nuo 1991 m., nuo 1999 m. – stebėtojų tarybos pirmininkas

Išsilavinimas:

- Kauno politechnikos institutas
- Vilniaus universitetas, taikomosios matematikos specialybė

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- UAB Klaipėdos LEZ valdymo bendrovės valdybos narys nuo 1998 m.
- UAB „Šiaulių banko turto fondas“ konsultantas nuo 2004 m.
- AB „Eglės“ sanatorijos konsultantas nuo 2014 m.

Gintaras Kateiva

Banko stebėtojų tarybos narys nuo 2008 m.

Išsilavinimas:

- Vilniaus pedagoginis institutas, mokytojas

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- UAB „Litagra“ valdybos pirmininkas nuo 2005 m. ir generalinis direktorius nuo 2008 m.
- UAB „Litagros mažmena“ direktorius nuo 2008 m.

Valdas Vitkauskas

Banko stebėtojų tarybos narys nuo 2014 m., atstovaujantis Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui (ERPB)

Išsilavinimas:

- Vytauto Didžiojo universitetas, verslo administravimo bakalauras
- „Southern Methodist“ universitetas (JAV), magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- ERPB atstovybės Vilniuje bankininkas iki 2007 m.
- Baltarusijos smulkiojo verslo banko Audito komiteto pirmininkas iki 2011 m.
- ERPB atstovybės Minske vadovas iki 2011 m.
- ERPB asocijuotas direktorius, vyriausiasis bankininkas nuo 2011 m.
- UAB „EPSO-G“ nepriklausomas valdybos narys nuo 2016 m.

Peter Reiniger

Banko stebėtojų tarybos narys nuo 2011 m.

Išsilavinimas:

- Budapešto technikos universitetas, inžinierius-mechanikas, gamybos organizavimo inžinierius

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- ėjo įvairias pareigas (iki vadovaujančio direktoriaus) Europos rekonstrukcijos ir plėtros banke iki 2011 m.
- nepriklausomas konsultantas nuo 2011 m.
- „European Fund for Southeast Europe“ investicijų komiteto narys ir valdybos narys nuo 2011 m.

Ramunė Vilija Zabulienė

Nepriklausoma Banko stebėtojų tarybos narė nuo 2012 m.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, inžinierė-ekonomistė

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- Lietuvos banko valdybos narė, valdybos pirmininko pavaduotoja iki 2011 m.
- VŠĮ „ArsDomina“ direktorė nuo 2012 m.
- LR kultūros ministro patarėja nuo 2014 m. iki 2016 m. kadencijos pabaigos

Darius Šulnis

Banko stebėtojų tarybos narys nuo 2016 m. gegužės 9 d.

Išsilavinimas:

- Duke universitetas JAV, verslo administravimo magistras (*Global Executive MBA*)
- Vilniaus universitetas, apskaitos ir audito magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- UAB „Litagra“ valdybos narys nuo 2011 m.
- AB „Invalda INVL“ prezidentas nuo 2013 m. ir valdybos narys nuo 2006 m.
- AB „INVL Baltic Farmland“ valdybos narys nuo 2014 m.
- UAB „INVL Asset Management“ generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas nuo 2015 m.
- IPAS „Finasta Asset Management“ (Latvija) stebėtojų tarybos narys nuo 2015 m.
- AS „INVL atklātais pensiju fonds“ (Latvija) stebėtojų tarybos narys nuo 2015 m.

Martynas Česnavičius

Banko stebėtojų tarybos narys nuo 2016 m. gegužės 9 d.

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, ekonomistas

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- UAB „Laisvas nepriklausomas kanalas“ valdybos narys nuo 2003 m.
- UAB „Litagra“ valdybos narys nuo 2003 m.
- „KJK management S. A.“ patarėjas nuo 2003 m.
- „Fund Amber Trust I S.C.A.“ patarėjas nuo 2003 m.
- „Amber Trust II S.C.A.“ patarėjas nuo 2003 m.
- UAB „Atradimų studija“ valdybos narys nuo 2005 m.
- UAB „Pro Finance“ patarėjas nuo 2006 m.
- „Amber Trust II Management SA“ valdybos narys nuo 2009 m.
- „Amber Trust Management SA“ valdybos narys nuo 2009 m.
- AB „Malsena plus“ valdybos pirmininkas nuo 2012 m.
- UAB „D investicijų valdymas“ valdybos narys ir direktorius nuo 2012 m.
- „AS Rigas Dzirnavnieks“ valdybos narys nuo 2013 m.
- AB „Baltic Mill“ valdybos narys nuo 2015 m.

Banko valdyba:

Algirdas Butkus

Banko valdybos pirmininkas, administracijos vadovo pavaduotojas

Išsilavinimas:

- Kauno politechnikos institutas, ekonomikos magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- AB Šiaulių banko valdybos pirmininkas ir administracijos vadovas nuo 1999 m. iki 2011 m., administracijos vadovo pavaduotojas nuo 2011 m.

Vytautas Sinius

Banko valdybos narys, administracijos vadovas

Išsilavinimas:

- Vilniaus aukštesnioji ekonomikos mokykla, banko tarnautojas
- Vilniaus universitetas, ekonomikos bakalauras
- Vytauto Didžiojo universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- AB SEB banko Mažmeninės bankininkystės tarnybos direktorius 2006–2010 m.
- AB Šiaulių banko Verslo bankininkystės tarnybos vadovas 2011–2014 m., administracijos vadovas nuo 2014 m.

Donatas Savickas

Banko valdybos narys, administracijos vadovo pavaduotojas, Finansų ir rizikos valdymo tarnybos vadovas

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, ekonomikos magistras
- Vytauto Didžiojo universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- AB Šiaulių banko valdybos pirmininko pavaduotojas nuo 1995 m., administracijos vadovo pavaduotojas, Finansų ir kredito tarnybos vadovas nuo 2005 m., Finansų ir rizikos valdymo tarnybos vadovas nuo 2011 m.

Daiva Šorienė

Banko valdybos narė, administracijos vadovo pavaduotoja, Verslo plėtros tarnybos vadovė

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, ekonomikos magistras
- Vytauto Didžiojo universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- AB Šiaulių banko valdybos pirmininko pavaduotoja nuo 1998 m., administracijos vadovo pavaduotoja, Verslo ir mažmeninės bankininkystės tarnybos vadovė nuo 2005 m., Verslo plėtros tarnybos vadovė nuo 2014 m.

Vita Adomaitytė

Banko valdybos narė, vyriausioji buhalterė, Apskaitos ir mokesčių tarnybos vadovė

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, finansų ir kredito magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- AB Šiaulių banko vyriausioji buhalterė nuo 2002 m., Apskaitos ir atskaitomybės tarnybos vadovė nuo 2005 iki 2015 m., Apskaitos ir mokesčių tarnybos vadovė nuo 2015 m.

Jonas Bartkus

Banko valdybos narys, Informacinių technologijų tarnybos vadovas

Išsilavinimas:

- Vilniaus universitetas, matematikos magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- AB Šiaulių banko Verslo plėtros tarnybos vadovas nuo 2005 m., Informacinių technologijų tarnybos vadovas nuo 2011 m.

Ilona Baranauskienė

Banko valdybos narė, Aktyvų pertvarkymo tarnybos vadovė

Išsilavinimas:

- Kauno technologijos universitetas, verslo administravimo bakalauras
- Šiaulių universitetas, ekonomikos magistras

Darbo patirtis (ne mažiau kaip 5 metų):

- UAB SLEZVB generalinė direktorė iki 2013 m.
- UAB SBTf direktoriaus pavaduotoja nuo 2006 m.
- AB Šiaulių banko Specialaus finansavimo departamento direktorė nuo 2013 m.

Informacija apie kolegialių Banko organų narių ir vyriausiosios buhalterės nuosavybės teise turimą Banko kapitalo dalį ir kartu su susijusiais asmenimis turimą balsų dalį 2016 m. gruodžio 31 d.:

<i>Vardas, pavardė</i>	<i>Kadencijos pradžia / pabaiga</i>	<i>Nuosavybės teise turima kapitalo dalis, proc.</i>	<i>Kartu su susijusiais asmenimis turima balsų dalis, proc.</i>
Arvydas Salda	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	2,42	39,10
Gintaras Kateiva	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	5,82	39,10
Peter Reiniger	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	—	—
Ramunė Vilija Zabulienė	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	—	—
Valdas Vitkauskas	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	—	—
Darius Šulnis	pradžia 2016-05-09 / pabaiga 2020 m.	—	39,10
Martynas Česnavičius	pradžia 2016-05-09 / pabaiga 2020 m.	—	39,10
Algirdas Butkus	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	3,22	39,10
Vytautas Sinius	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	0,14	39,10
Donatas Savickas	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	0,10	39,10
Daiva Šorienė	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	0,07	39,10
Vita Adomaitytė	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	0,06	39,10
Jonas Bartkus	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	0,09	39,10
Ilona Baranauskienė	pradžia 2016-03-30 / pabaiga 2020 m.	0,01	39,10

2015 ir 2016 metais priskaičiuotos pinigų sumos bendrai ir vidutiniai dydžiai, tenkantys vienam kolegialaus organo nariui, suteiktos garantijos:

	<i>Žmonių skaičius</i>	<i>Priskaičiuotos bendros sumos, EUR</i>		<i>Darbovietė</i>		<i>Perleista turto, Eur</i>	<i>Suteikta garantijų, Eur</i>
		<i>2015 m.</i>	<i>2016 m.</i>	<i>2015 m.</i>	<i>2016 m.</i>		
<i>Valdymo organų nariai</i>							
<i>Banko stebėtojų tarybos nariai*</i>	7	71 042	205 213	10 149	29 316	0	0
<i>Banko valdybos nariai</i>	7	934 554	1 131 993	133 508	161 713	0	0
<i>Administracijos vadovas ir vyr. buhalterė</i>	2	277 594	366 001	138 797	183 001	0	0

* Išmokos 2015 m. ir 2016 m. mokėtos tik nepriklausomam tarybos nariui. 2016 m. tarybos nariams išmokėtos tantjemos, kurių bendra suma 200 tūkst. Eur (2015 m. – 65 tūkst. Eur).

Banko stebėtojų tarybos ir Banko valdybos nariams suteiktos paskolos 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis:

<i>Valdymo organų nariai</i>	<i>Suteikta paskolų, tūkst. Eur</i>
<i>Banko stebėtojų tarybos nariai</i>	872
<i>Banko valdybos nariai</i>	86
<i>Iš viso:</i>	958

28. SVARBIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

2016 metus Bankas pradeda sėkmingai įgyvendindamas visus pokyčius, susijusius su Lietuvos prisijungimu prie bendros mokėjimų eurais erdvės (SEPA), ir užtikrindamas klientams galimybę Lietuvoje bei kitose SEPA erdvei priklausančiose Europos valstybėse pervesti lėšas eurais vienodais formatais ir informacijos apimtimi bei pagal vienodas taisykles.

Sausio 1 d. savo tiesiogiai teikiamų finansavimo paslaugų spektrą Bankas papildė transporto priemonių ir kito stambiaus turto lizingo paslaugomis privatiems bei verslo klientams, kurias teikė Banko patronuojamoji įmonė UAB „Šiaulių banko lizingas“.

Sausio 11 d. Bankas paskelbia apie naują elektroninės sąskaitos paslaugą, kuria Banke keičiama tiesioginio debeto paslauga, neatitinkanti SEPA erdvėje atliekamų mokėjimų eurais reikalavimų.

Sausio 25 d. paskelbiama, kad didelės įmonės gali gauti UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ garantijas už Banko išduodamas paskolas.

Sausio 29 d., siekdamas užtikrinti didesnį elektroninio atsiskaitymo operacijų saugumą, Bankas suteikia klientams galimybę mokėjimo korteles registruoti saugaus atsiskaitymo internetu programoje „MasterCard SecureCode“.

Vasario 23 d. pranešama, kad, siekiant stiprinti atsiskaitymo internete saugumą, nuo balandžio 1 d. Banko internetinės bankininkystės sistemoje „SB linija“ kai kurias operacijas klientai turės patvirtinti papildomu slaptažodžiu, atsiunčiamu SMS žinute.

Kovo 21 d. tarptautinis verslo ir finansų žurnalas „Global Finance“, jau dvidešimt trejus metus sudarantis geriausių Centrinės ir Rytų Europos augančių rinkų bankų sąrašą, Banką paskelbia geriausiu metų banku Lietuvoje.

Kovo 30 d. visuotinis Banko akcininkų susirinkimas nusprendžia iš nepaskirstyto pelno padidinti Banko įstatinį kapitalą 18,2 mln. eurų. Po akcijų emisijos Banko įstatinis kapitalas padidėjo iki 109,5 mln. eurų.

Balandžio 19 d. paskelbiama 2016 m. kovo 30 d. eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo paskirtų dividendų išmokėjimo tvarka.

Balandžio 22 d. Bankas pasirašo bendradarbiavimo sutarties su Europos investicijų banku pakeitimą bei išankstinio finansavimo sutartį, pagal kurią Bankas įgyja teisę skirti 30 mln. eurų nuosavų lėšų daugiabučių namų atnaujinimo (modernizacijos) projektams finansuoti.

Balandžio 26 d. Banko valdyba priima sprendimą pradėti Banko tiesiogiai valdomų patronuojamųjų įmonių UAB „Investicinio turto valdymas“ ir UAB „Trade project“ bei netiesiogiai valdomos patronuojamosios įmonės UAB „Žalgirio sporto arena“ likvidavimo procesą.

Gegužės 9 d. Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus sprendimu Dariui Šulniui ir Martynui Česnavičiui leista tapti Banko stebėtojų tarybos nariais. Naujos kadencijos Banko stebėtojų tarybos nariai išrinkti 2016 m. kovo 30 d. vykusiame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Nuo gegužės 12 d. klientams Banko internetinės bankininkystės sistemoje „SB linija“ suteikiama galimybė prekiauti vertybiniais popieriais Baltijos šalių rinkose, naudojantis atnaujinta vertybinių popierių prekybos platforma.

Nuo gegužės 16 d. iki rugsėjo 18 d. Bankas kviečia privačius klientus pasinaudoti išskirtiniu vartojimo finansavimo pasiūlymu „Galimybių kreditas“.

Gegužės 26 d. Juridinių asmenų registre įregistruojami pakeisti banko įstatai su padidintu iki 109 471 658,33 euro įstatiniu kapitalu.

Gegužės 27 d. Bankas su Europos investicijų banku (EIB) pasirašo bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programai papildomai bus skirta 80 mln. eurų (40 mln. eurų Banko lėšų ir 40 mln. eurų EIB lėšų).

Birželio 16 d. „Moody's Investors Service“ paskelbia, kad pagerino Banko reitingus. Ilgalaikio skolinimosi reitingas pakeltas nuo Ba2 iki Ba1, reitingo perspektyva stabili.

Liepos 28 d. Banko klientams suteikiama daugiau savitarnos galimybių: atnaujinant bankomatų tinklą, didžiuosiuose Lietuvos miestuose įrengti šeši nauji pinigų priimančys bankomatai.

Rugpjūčio 16 d. Bankas savo teikiamų paslaugų spektrą papildo gyvybės rizikos draudimo paslauga „Saugi šeima“, kurią išskirtinėmis sąlygomis Banko klientams teikia gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“.

Rugpjūčio 31 d. Bankas praneša, kad, atnaujinęs automobilių lizingo sąlygas fiziniams asmenims, privatiems klientams suteikia galimybę įsigyti automobilį išsimokėtinai be pradinės įmokos.

Rugsėjo 5 d. Bankas pradeda platinti pirmąją savo struktūrinę finansinę priemonę – terminuotąjį indėlį su papildomomis palūkanomis, susietą su finansiniu turtu – naftos kompanijų akcijomis. Šis indėlis platinamas mėnesį.

Rugsėjo 7 d. LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rengiamuose nacionaliniuose atsakingo verslo apdovanojimuose Bankui įteikiamas specialusis sertifikatas „Už darbuotojų tarpusavio aptarnavimo kokybės ir rezultatų vertinimo sistemos įdiegimą“.

Rugsėjo 15 d. pranešama, kad Bankas Europos verslo apdovanojimuose („European Business Awards“) pateko tarp dešimties Europos įmonių, kurios pretenduoja laimėti apdovanojimą už „Metų augimo strategiją“.

Rugsėjo 29 d., siekiant išplėsti Lietuvoje veikiančių novatoriškų smulkiųjų ir vidutinių įmonių galimybes gauti finansavimą, Europos investicinis fondas ir Bankas pasirašo garantijų susitarimą, kuris finansuojamas pagal Europos strateginių investicijų fondo paramos programą, remiantis Investicijų planu Europai.

Spalio 28 d. Bankas ir jo strateginis partneris, išduodant mokėjimo korteles ir teikiant su jomis susijusias paslaugas, bendrovė „MasterCard“ kviečia šių kortelių turėtojus pažinti pasaulį ir mėgautis įspūdiškais dalyvaujant programoje „Priceless Cities“.

Lapkričio 10 d. tradiciniame konkurse „Metų automobilis“ Bankas, kaip konkurso partneris, praneša apie antrą kartą savo įsteigtą nominaciją „Įgyvendinama svajonė“, dėl kurios rungtis 10 automobilių.

Lapkričio 11 d. Bankas ir viena iš didžiausių šalies vartojimo lizingo bendrovių „SB lizingas“ pristato naują „MasterCard“ kortelę, skirtą lizingu įsigyti prekėms bei paslaugoms.

Lapkričio 30 d. Bankas paskelbia apie teikiamų paslaugų ir įkainių pokyčius. Tarp jų – galimybė privatiems klientams nuo 2016 m. gruodžio 12 d. taupiai ir patogiai naudotis pagrindinėmis Banko paslaugomis, užsisakius paslaugų planą „Modernus“, „Maksimalus“, „Tradicionis“ su nuolaida „Lojaliems“ ar „Senjorams“ arba nemokamą planą „Jaunimui“. Nuo šios datos privatūs bei verslo klientai bet kuriai Banko mokėjimo kortelei taip pat gali užsisakyti saugumo programą, naudingą kortelės praradimo atvejais.

Lapkričio 30 d. Banko administracijos vadovo pavaduotojas Donatas Savickas pristato Banko veiklą ir perspektyvas Nasdaq Vilnius biržos prekybos sąrašuose esančių ir potencialių biržos bendrovių vadovų susitikime su investuotojais.

Gruodžio 2 d. pranešama, kad Bankas ir seifų gamybos bendrovė „Seifuva“ pasirašė pirmą paskolos sutartį pagal naująją inovatyvaus verslo finansavimo priemonę „InnovFin“. Įmonei suteikta 689 tūkst. Eur paskola investicijoms į pažangią gamybos sistemą.

Gruodžio 5 d. Bankas, Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) socialinis partneris, įteikia savo vardinę stipendiją VDU studentei. Banko vardinė stipendija VDU auklėtiniui skiriama jau aštuntą kartą.

Gruodžio 8 d. Didžiosios Britanijos dienraščio „The Financial Times“ leidžiamas žurnalas „The Banker“ Banką paskelbia geriausiu 2016 metų banku Lietuvoje. Tai trečiasis Bankui skirtas šio prestižinio verslo žurnalo įvertinimas.

Gruodžio 13 d. Bankas, kaip alternatyvą mažoms indėlių palūkanoms, pasiūlo antrąjį terminuotąjį indėlį su papildomomis palūkanomis, kuris susietas su finansiniu turtu – žemės ūkio žaliavų kainų indeksais.

Gruodžio pabaigoje Banko darbuotojai įteikia šimtą modernių skaitmeninių televizorių trims Lietuvos visuomeninėms labdaros ir pagalbos organizacijoms – „Caritas“, „Gelbėkite vaikus“ bei Lietuvos samariečių bendrijai. Televizoriai paskirstyti šių organizacijų centrams ir padaliniams, taip pat nepasiturintiems ar likimo nuskriaustiems žmonėms daugiau nei 20 vietovių visoje Lietuvoje.

29. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

Per 2016 metus viešai skelbta ši informacija:

2016-02-26	2015 metų Banko ir Banko grupės dvylikos mėnesių tarpinė informacija
2016-03-09	Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimas
2016-03-09	Banko valdybos parengti sprendimų projektai 2016 m. kovo 30 d. visuotiniam akcininkų susirinkimui
2016-03-30	2016 m. kovo 30 d. įvykusio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
2016-03-30	2015 metų metinė informacija
2016-03-31	Priimti Banko stebėtojų tarybos ir valdybos sprendimai (dėl stebėtojų tarybos pirmininko ir valdybos narių išrinkimo)
2016-04-19	Dividendų mokėjimo tvarka
2016-04-25	Susitarimas su Europos investicijų banku dėl papildomų lėšų modernizavimo projektams finansuoti skyrimo iš Banko
2016-04-26	Banko ir Banko grupės 2016 metų pirmojo ketvirčio neauditutas veiklos rezultatas
2016-04-27	Sprendimas pradėti trijų nefinansinių Banko patonuojamųjų įmonių likvidavimą
2016-05-03	Banko pristatymas susitikime Nasdaq Vilnius
2016-05-10	Lietuvos bankas išdavė leidimą Dariui Šulniui ir Martynui Česnavičiui tapti stebėtojų tarybos nariais
2016-05-19	Gautas leidimas įregistruoti banko įstatų pakeitimą
2016-05-20	2016 metų 3 mėnesių tarpinė informacija
2016-05-27	Įregistruoti pakeisti įstatai padidinus įstatinį kapitalą
2016-06-01	Sudaryti sandoriai, susiję su kintamojo atlygio išmokėjimu Banko akcijomis
2016-06-02	Pasirašyta dar viena sutartis su Europos investicijų banku dėl daugiabučių namų atnaujinimo programos finansavimo
2016-06-02	Informacija apie akcijas ir įstatinį kapitalą
2016-06-17	Reitingų agentūra padidino Banko reitingus
2016-07-26	Banko ir Banko grupės 2016 metų pirmojo pusmečio neauditutas veiklos rezultatas
2016-08-19	2016 metų pirmojo pusmečio informacija
2016-10-25	Banko ir Banko grupės 2016 metų 9 mėnesių neauditutas veiklos rezultatas
2016-11-21	2016 metų 9 mėnesių tarpinė informacija
2016-11-29	Kitų sisteminės svarbos įstaigų kapitalo rezervo reikalavimas Bankui lieka nepakeistas
2016-11-30	Banko pristatymas susitikime Nasdaq Vilnius
2016-12-12	Informacijos skelbimo 2017 metais kalendorius
2016-12-27	Dėl kapitalo pakankamumo koeficiento
	Pranešimai apie Banko vadovų sudarytus sandorius dėl Banko akcijų

Pranešimus apie esminius įvykius Bankas savo įstatuose ir Lietuvos Respublikos norminiuose aktuose nustatyta tvarka skelbia Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje ir Banko interneto svetainėje www.sb.lt. Pranešimas apie akcininkų susirinkimą buvo paskelbtas ir dienraštyje „Lietuvos rytas“.

30. ĮSTATŲ KEITIMO TVARKA

Banko įstatai gali būti keičiami tik Banko visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu 2/3 balsų dauguma, išskyrus įstatymo numatytus išimtinis atvejus.

31. INFORMACIJA APIE BANKO VALDYSENĄ

Bankas laikosi didžiosios dalies AB Nasdaq Vilnius patvirtinto Listinguojamų bendrovių valdymo kodekso, kuris yra rekomendacinio pobūdžio, normų. Išsami informacija apie tai pateikiama šio konsoliduoto metinio pranešimo priede *Banko valdysenos ataskaita*.

Administracijos vadovas

2017 m. kovo 8 d.

Vytautas Sinius

BANKO VALDYSENOS ATASKAITA

(2016 m. konsoliduoto metinio pranešimo priedas)

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius Listingavimo taisyklių 24.5 punktu, Bankas atskleidžia, kaip laikosi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, ir pateikiama paaiškinanti informacija.

Valdysenos ataskaitos santrauka

Banko organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir administracijos vadovas. Visuotinis akcininkų susirinkimas renka priežiūros organą – 7 narių stebėtojų tarybą. Valdyba – kolegialus valdymo organas iš 7 narių, kuriuos skiria stebėtojų taryba. Banko administracijos vadovą skiria valdyba.

Banke yra sudaryti Rizikos, Vidaus audito, Skyrimo, Atlygio, Paskolų ir Rizikų valdymo komitetai. Šių komitetų funkcijas, sudarymo ir veiklos tvarką nustato Lietuvos Respublikos ir Lietuvos banko teisės aktai bei atitinkamo komiteto nuostatai, patvirtinti Banko valdybos arba Banko stebėtojų tarybos.

Daugiau informacijos apie Banko valdymą, akcininkų teises, stebėtojų tarybos, valdybos, administracijos vadovo ir komitetų veiklą bei Banko vidaus kontrolę ir rizikos valdymą pateikiama konsoliduotame metiniame pranešime.

Struktūrizuota atskleidimo lentelė

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU
<i>I principas. Pagrindinės nuostatos</i>	
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.	
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip
KOMENTARAS Bendrieji tikslai, kurių Bankas siekia vykdydamas savo misiją, veiklos sritys, kuriose siekiama išskirtinės kompetencijos, bei planai yra deklaruojami viešai – skelbiami Banko pranešimuose ir Banko interneto svetainėje, taip pat pristatomi susitikimuose su investuotojais.	
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip
KOMENTARAS Banke yra gerbiamos akcininkų, darbuotojų, klientų bei kitų su Banko veikla susijusių asmenų teisės ir interesai, laikomasi Darbo kodekso reikalavimų, su klientais ir tiekėjais sudarytų sutarčių nuostatų.	

II principas. Bendrovės valdymo sistema

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, jos vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai lemia efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.

Taip

KOMENTARAS

Banko organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Banko vadovas.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei ir atlieka kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.

Taip

KOMENTARAS

Banko valdymo funkcijas atlieka ir už Banko veiklą yra atsakinga valdyba. Už valdymo organų veiklos priežiūrą yra atsakinga stebėtojų taryba.

2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t. y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo atliekamų funkcijų priežiūrą.

Neaktualu

KOMENTARAS

Banke yra sudaroma ir stebėtojų taryba, ir valdyba.

2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.

Taip

KOMENTARAS

Banke yra sudaroma stebėtojų taryba. Kandidatai į stebėtojų tarybos narius keliami ir už juos balsuojama, laikantis įstatymuose nustatytų procedūrų. Smulkiesiems akcininkams nevaržoma galimybė turėti savo atstovą.

2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šioms organams priimant sprendimus.

Taip

KOMENTARAS

Valdyba sudaryta iš 7 narių, stebėtojų taryboje – taip pat 7 nariai. Pagal Banko veiklos apimtį, rinkos dalį ir akcininkų skaičių toks narių skaičius yra optimalus. Kiekvienas narys, šioms organams priimant sprendimus, turi po vieną balsą.

2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, suteikiant jiems galimybę būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinis patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos ir valdybos narių kadencijos trukmė – 4 metai. Pagal Banko įstatus kolegialių organų nariai gali būti perrinkti kitai kadencijai. Atšaukti stebėtojų tarybos ar valdybos narį gali jį išrinkęs Banko organas.

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininkas gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos pirmininkas nėra buvęs Banko vadovu, buvusios ir esamos jo pareigos nėra kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti.

III principas. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujama smulkiųjų akcininkų interesams.

Taip

KOMENTARAS

Visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą. Kandidatai į stebėtojų tarybos narius keliami ir už juos balsuojama pagal Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytas procedūras. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta Banko visuotiniame akcininkų susirinkime taikoma stebėtojų tarybos narių rinkimo procedūra yra palanki smulkiems akcininkams susivienijus išrinkti į stebėtojų tarybą savo atstovą.

3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Informacija apie kandidatus į stebėtojų tarybą yra pateikiama prieš akcininkų susirinkimą tais atvejais, kai kandidatai yra pasiūlyti iš anksto. Susirinkime prieš balsuojant kandidatai į stebėtojų tarybos narius prisistato, pateikia apie save įstatymų nustatytą informaciją, atsako į akcininkų klausimus. Tinkamumą eiti stebėtojų tarybos nario pareigas vertina Lietuvos bankas. Banko metiniuose ir tarpiniuose pranešimuose nurodoma atnaujinta informacija apie kolegialių organų narių išsilavinimą, profesinę patirtį ir einamas pareigas.

3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Renkant stebėtojų tarybos narius, nurodoma kandidatų darbinė ir profesinė patirtis. Banko nuomone, pakanka laikytis normų ir nuostatų, numatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, įskaitant Lietuvos banko nutarimais įtvirtintą reikalavimą renkamiems ir skiriamiems vadovams gauti Lietuvos banko leidimus eiti tam tikras pareigas.

3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą bei veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, privalėtų turėti naujausių žinių ir reikiamos patirties listinguojamų bendrovių finansų bei apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių privalėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.

Taip

KOMENTARAS

Atsižvelgiant į tai, kad visi kolegialių organų nariai gauna Lietuvos banko leidimus eiti pareigas, yra laikoma juos turint reikiamų žinių ir patirties užduotims tinkamai atlikti.

Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja bendrame Banko vidaus valdymo sistemos veiksmingumo vertinimo procese.

Audito komiteto nariai turi finansų srities žinių, nepriklausomas narys yra kompetentingas audito srityje.

Atlygio komiteto nariai turi atlyginimų nustatymo politikos žinių ir patirties.

3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija ir veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.

Taip

KOMENTARAS

Nauji nariai individualiai susipažįsta su savo pareigomis, Banku ir jo veikla. 2016 metais sudarytas Skyrimo komitetas analizuoja papildomų įgūdžių bei žinių poreikį ir ateityje teiks savo siūlymus šiuo klausimu.

3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.

Taip

KOMENTARAS

Atlikdami savo pareigas, kolegialių organų nariai siekia išvengti interesų konfliktų. Akcininkai, siūlydami kandidatus į stebėtojų tarybą ir už juos balsuodami, vadovaujasi savo požiūriu, kurie kandidatai geriausiai gali atstovauti akcininkų interesams. Stebėtojų taryboje yra 1 nepriklausomas narys.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminytės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklosto ilgainiui, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:

Taip

- 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;
- 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;
- 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);
- 4) jis neturi būti kontroliuojantis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);
- 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;
- 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneris arba darbuotojas;
- 7) jis neturi būti vykdomasis direktorius arba valdybos narys kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;
- 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;

- 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.

Taip

KOMENTARAS

Renkant nepriklausomą stebėtojų tarybos narį, jis įvardytas kaip nepriklausomas. Metiniame Banko pranešime taip pat paskelbta, kuris stebėtojų tarybos narys yra nepriklausomas.

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.

Neaktualu

KOMENTARAS

Nepriklausomas stebėtojų tarybos narys atitinka visus nepriklausomumo kriterijus.

3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai netenkinami visus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.

Neaktualu

3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu yra pasirašyta sutartis, numatanti atlyginimą už darbą iš Banko lėšų, tačiau atlyginimo dydžio tvirtinimas akcininkų susirinkime nėra priskirtas susirinkimo kompetencijai pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą.

IV principas. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.

Taip

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų:

Taip

KOMENTARAS

Visi stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Banko atžvilgiu, vadovaujasi Banko ir jo akcininkų, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.

- a) bet kokiais sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą;
- b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą;
- c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimą, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tai šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam organui (institucijai), nepriklausančiam bendrovei.

4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų kolegialaus organo nario pareigoms tinkamai atlikti. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos nariai aktyviai dalyvauja posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialių narių, pareigoms tinkamai vykdyti. Ataskaitiniais metais viename posėdyje nedalyvavo 1 narys. Iš viso vyko 6 posėdžiai.

4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.

Taip

4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių arba kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Visi sandoriai tarp Banko ir akcininkų bei priežiūros ir valdymo narių sudaromi standartinėmis sąlygomis, vykdant įprastinę Banko veiklą.

Ne visus Banko sandorius tvirtina kolegialus organas. Stebėtojų taryba nustato sandorių ir sprendimų, kuriems sudaryti ar įgyvendinti Banko valdymo organai turi gauti stebėtojų tarybos pritarimą, sąrašą.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Atlyginimo komitetas, naudodamasis jų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, turėtų užtikrinti, kad jie tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusiai bendrovei, vykdomajam direktoriui arba valdymo organų nariams.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos darbui ir sprendimams nedaro įtakos juos išrinkę asmenys. Stebėtojų tarybos nariai per valdybą ir administracijos vadovą turi teisę gauti informaciją ir dokumentus, reikalingus savo pareigoms tinkamai atlikti.

4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai yra tinkamos, visam kolegialiam organui.

Taip

KOMENTARAS

Banke yra sudaryti Audito, Atlygio ir Skyrimo komitetai. Į Audito ir Skyrimų komitetus yra paskirtas nepriklausomas stebėtojų tarybos narys.

4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas yra visiškai atsakingas už pagal savo kompetenciją priimamus sprendimus.

Taip

4.9. Kolegialaus organo sukurtus komitetus turėtų sudaryti bent trys nariai. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Audito komitetas sudarytas iš 4 narių. Skyrimo ir Atlygio komitetuose yra po 3 narius. Visi šių komitetų nariai yra stebėtojų tarybos nariai. Audito ir Skyrimo komitetuose yra nepriklausomas stebėtojų tarybos narys.

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių imtasi tam, kad būtų prieita prie tokios išvados.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Visų komitetų įgaliojimus ir atskaitomybę nustato komitetų nuostatai, patvirtinti stebėtojų tarybos.

Atlygio komitetas savo veikloje vadovaujasi Atlygio politika, patvirtinta stebėtojų tarybos. Už Atlygio politikos principų ir kintamojo atlygio apskaičiavimo modelių nustatymą yra atsakinga stebėtojų taryba.

Informaciją apie komitetų funkcijas, komitetų sudėtį Bankas skelbia metiniuose pranešimuose, tačiau šiame pranešime informacija apie komitetų posėdžių skaičių ir komiteto narių dalyvavimą nėra skelbiama.

4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komiteto kvietimu. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai ar ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Kuriais atvejais tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.

Taip

KOMENTARAS

Komiteto kvietimu posėdžiuose dalyvauja kiti valdymo organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, taip pat į komiteto posėdžius gali būti kviečiami darbuotojai ar ekspertai.

4.12. Skyrimo komitetas.

Taip

4.12.1. Pagrindinės Skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti valdymo organo įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;
- 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;
- 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;
- 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumui planuoti;
- 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.

4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus siūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti siūlymus Skyrimo komitetui.

Taip

4.13. Atlyginimų komitetas.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlygio komitetas Banke vertina kintamojo atlygio principus, prižiūri už rizikos valdymą ir atitikties kontrolę atsakingų vadovujančių darbuotojų kintamuosius atlygius bei rengia sprendimų dėl kintamųjų atlygių projektus, kuriuos priima stebėtojų taryba, atsižvelgdama į Banko akcininkų ilgalaikius tikslus.

Atlygio politiką ne rečiau kaip kartą per metus peržiūri stebėtojų taryba.

Pareiginius atlyginimus darbuotojams ir vadovams nustato arba jiems pritaria pagal kompetenciją Banko administracijos vadovas, valdyba arba stebėtojų taryba.

4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeities išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;
- 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;
- 3) užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;
- 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) ir jos įgyvendinimą;
- 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;
- 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);
- 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis reikiama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

Taip

- 1) apsvastyti bendrąją tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;
- 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;
- 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos, apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.

Taip

4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų atsiskaityti akcininkams už savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Ne

4.14. Audito komitetas.

Taip

KOMENTARAS

Banke yra sudarytas Audito komitetas iš 4 narių, tarp kurių yra nepriklausomas stebėtojų tarybos narys.

4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);
- 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;
- 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;
- 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokių atvejų būtinų veiksmų;
- 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir pan. Siekdamas užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas, remdamasis, *inter*

alia, išorės audito įmonės skelbiama duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat priežiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais bei gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;

- 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.

Taip

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokiai veiklai pateisinti.

Taip

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su reikiamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

Taip

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegiali organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

Taip

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

Taip

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir reikiamiems tolesniems veiksams.

Ne

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Audito komitetas stebėtojų tarybai teikia metines veiklos ataskaitas. Tik metinės ataskaitos teikiamos todėl, kad komitetas renkasi 4–5 kartus per metus, tad nėra atsiskaitoma kas antrą posėdį.

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos bei darbo efektyvumo vertinimą ir vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) reikiamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja bendrame Banko vidaus valdymo sistemos veiksmingumo vertinimo procese. Informacija apie vidinę stebėtojų tarybos organizaciją (pirmininkas, pavaduotojas, nariai) skelbiama Banko interneto svetainėje, metiniuose ir tarpiniuose Banko pranešimuose. Atskirai informacija apie stebėtojų tarybos veiklos procedūras ir sąvęs vertinimo sąlygotus pokyčius nėra skelbiama.

V principas. Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka kolegialūs organai apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už tinkamą kolegialaus organo posėdžių sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybai vadovauja tarybos pirmininkas, valdybai – valdybos pirmininkas. Šie asmenys yra atsakingi už atitinkamo kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą ir tinkamą vadovavimą posėdžiams.

5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.

Taip

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip 4 kartus per metus. Intervalas tarp dviejų posėdžių negali būti ilgesnis kaip 4 mėnesiai. Valdybos posėdžiai vyksta dažniau kaip kartą per mėnesį.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamiems klausimams svarstyti ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinais reikiais spręsti bendrovei svarbius klausimus.

Taip

5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą ir užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros bei valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.

Taip

VI principas. Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius ir užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.

Taip

KOMENTARAS

Banko įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems Banko akcijų savininkams suteikia vienodas teises.

6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.

Taip

KOMENTARAS

Naujai išleidžiamų akcijų suteikiamos teisės yra aprašomos akcininkams pateikiamame vertybinių popierių prospekte, anksčiau išleistų akcijų suteikiamos teisės pateikiamos metinėse ataskaitose.

6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apskunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.

Ne / Taip

KOMENTARAS

Sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, įsigijimo, įkeitimo ir hipotekos bei sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 Banko įstatinio kapitalo, priima Banko valdyba.

Su svarbiais sandoriais akcininkai supažindinami Bankui skelbiant pranešimus apie esminius įvykius.

6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.

Taip

6.5. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto svetainėje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto svetainėje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto svetainėje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.

Taip

KOMENTARAS

Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengti visi dokumentai yra iš anksto paskelbiami lietuvių ir anglų kalbomis.

Visuotinio akcininkų susirinkimo priimti sprendimai paskelbiami kaip esminis įvykis, pranešimai apie esminius įvykius yra prieinami ir Banko interneto svetainėje. Taip pat Banko interneto svetainėje skelbiami susirinkimo balsavimo rezultatai.

6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime, asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.

Taip

KOMENTARAS

Banko akcininkai dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime gali tiek asmeniškai, tiek per atstovą. Balsavimas galimas užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.

6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninėmis ryšio priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galimybė nustatyti balsuotojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti naudojantis modernių technologijų priemonėmis.

Ne

KOMENTARAS

Bankas nesudaro akcininkams galimybės balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais.

Užsieniečiai akcininkai susirinkime dalyvauja per savo įgaliotinius–vietinius tarpininkus, kuriems balsavimo instrukcijas įprastai teikia SWIFT'o pranešimais.

VII principas. Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų ir užtikrinti skaidrų bei efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.

Taip

7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį ar informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.

Taip

7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytiems sandoriams sudaryti taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.

Taip

KOMENTARAS

Visi sandoriai su Banko organų nariais yra sudaromi įprastomis (standartinėmis) sąlygomis. Akcininkams informacija pateikiama metiniuose ir tarpiniuose pranešimuose.

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.

Taip

VIII principas. Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams bei piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų viešumą bei skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti ne tik paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet skelbiama ir bendrovės interneto svetainėje.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlyginimų politikos ataskaita rengiama pagal Lietuvos Banko nutarimu patvirtintus reikalavimus. Informacija apie Atlygio politikos įgyvendinimą pateikiama metiniame ir tarpiniame pranešimuose tokia apimtimi, kiek numato galiojantys reikalavimai.

8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinkama – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, palyginti su praėjusiais finansiniais metais.

Taip

KOMENTARAS

Atlyginimų politikos ataskaitoje pateikiami duomenys apie visus darbuotojus ir vadovus, išskiriant fiksuotojo ir kintamojo atlygio dydžius.

8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlygio politikos ataskaita rengiama pagal Lietuvos banko valdybos nutarimuose nurodytus reikalavimus, todėl ne visi šiame kodekse nurodyti punktai yra aprašyti. Atsižvelgiant į galimą riziką, susijusią su įvertintais darbuotojo, kurio profesinė veikla gali turėti reikšmingos įtakos Banko priimamai rizikai, metiniais rezultatais, ne mažiau kaip 40 proc. kintamojo atlygio mokėjimas atidedamas 3 (trejiems) metams, išmokant lygiomis dalimis.

- 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;
- 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis;
- 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;

KOMENTARAS

Apskaičiuojant kintamąjį atlygį, remiamasi ne mažiau kaip trejų metų darbuotojo veiklos vertinimo rezultatais. 50 proc. kintamojo iš karto išmokamo ir atidedamo atlygio išmokama Banko akcijomis, kurioms nustatytas vienerių metų perleidimo apribojimo terminas. Dėl atidėtos kintamojo atlygio dalies išmokėjimo sprendžiama kasmet, atliekant darbuotojo veiklos vertinimą. Remiantis Banko valdybos patvirtinta Atlygio politika, kintamasis atlygis, įskaitant atidėtą dalį, išmokamas tik esant tvariai Banko finansinei padėčiai. Banko vidaus tvarkose detalizuojami ir atvejai, kai kintamasis atlygis gali būti koreguojamas (mažinamas).

- 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;
- 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;
- 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;
- 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai bei jų pagrindimas;
- 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;
- 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;
- 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;
- 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį;
- 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;
- 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.

8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus bei išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais bei valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.

Ne

KOMENTARAS

Atlyginimų politikos ataskaita nerengiama šiame punkte nustatyta apimtimi.

8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai skelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.

Ne

KOMENTARAS

Pagal galiojančius Lietuvos banko reikalavimus, ataskaitoje skelbiami vidutiniai atlyginimų dydžiai. Kita informacija, nurodyta šiame punkte, nėra skelbiama.

8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:

Ne

- 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;
- 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;
- 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;
- 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;
- 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;
- 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.

8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:

Ne

- 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;
- 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių ir realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;
- 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;
- 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.

8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:

Ne

KOMENTARAS

Pagal galiojančius Lietuvos banko reikalavimus, ataskaitoje skelbiami vidutiniai atlyginimų dydžiai. Kita informacija, nurodyta šiame dokumente, nėra skelbiama.

- 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;
- 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.

8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri patrunuojamoji bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kurisėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.

Ne

8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas.

Taip

Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.

KOMENTARAS

Atlygio politikoje yra nustatyta, kad kintamasis atlygis negali viršyti 100 proc. pastoviojo atlygio, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas jį padidina, tačiau ne daugiau kaip iki 200 proc. Kintamasis atlygis negali sudaryti tokios svarios atlygio dalies, kuri galėtų darbuotoją skatinti nepaisyti ilgalaikių banko interesų.

8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.

Taip

KOMENTARAS

Kintamojo atlygio dydis pagrįstas bendru darbuotojo, padalinio ir Banko veiklos rezultatų vertinimu.

8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginant ją su nekintama atlyginimo dalimi.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Darbuotojų, kuriems taikomas kintamojo atlygio atidėtas mokėjimas, atidėtoji dalis yra ne mažesnė kaip 40 proc.

8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.

Ne

KOMENTARAS

Atlygio politikoje numatyta persvarstyti atidėtos atlygio dalies skyrimą ir jį išmokėti tik tais atvejais, jei vykdomi išskirti tikslai ir jei Banko veiklos rezultatai atitinka strategijoje numatytus tikslus.

8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.

Neaktualu

KOMENTARAS

Atlygio politikoje nėra numatyti išaitinių išmokų skyrimo principai.

8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.

Neaktualu

KOMENTARAS

Žr. 8.10 punktą.

8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Pareiginius atlyginimus darbuotojams ir vadovams nustato arba jiems pritaria pagal kompetenciją Banko administracijos vadovas, valdyba arba stebėtojų taryba. Kintamojo atlygio principus prižiūri ir vertina Atlygio komitetas, kuris rengia sprendimų dėl kintamųjų atlygių projektus ir teikia juos stebėtojų tarybai tvirtinti. Jei būtų naudojamos išorės konsultantų paslaugomis, jie Atlygio politikos ataskaitoje būtų įvardyti.

8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Atlygio politikoje yra numatyta Banko vadovams ne mažiau 40 proc. kintamojo atlygio mokėjimą atidėti 3 (trejiems) metams. 50 proc. kintamojo iš karto išmokamo ir atidedamo atlygio numatyta išmokėti Banko akcijomis, kurioms nustatytas 12 (dvylikos) mėnesių perleidimo apribojimo terminas.

8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Akcijų pasirinkimo sandorių ir atlygio, pagrįsto akcijų kainos pokyčiais, Atlygio politikoje nėra numatyta. 50 proc. kintamojo iš karto išmokamo ir atidedamo atlygio numatyta išmokėti Banko akcijomis, kurioms nustatytas 12 (dvylikos) mėnesių perleidimo apribojimo terminas. Atlygio politikoje numatyta persvarstyti atidėtos atlygio dalies skyrimą ir jį išmokėti tik tais atvejais, jei vykdomi išskirti tikslai ir jei Banko veiklos rezultatai atitinka strategijoje numatytus tikslus.

8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki savo kadencijos pabaigos, atsižvelgiant į poreikį padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.

Ne

KOMENTARAS

Akcijoms perleisti nustatytas 12 (dvylikos) mėnesių apribojimas. Po šio termino pabaigos nėra numatytas jokių kitų apribojimų taikymas.

8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.

Neaktualu

KOMENTARAS

Stebėtojų tarybos nariams atlyginimas nėra mokamas.

8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.

Ne

KOMENTARAS

Už darbą stebėtojų taryboje susirinkimas tarybos nariams gali skirti tantjemas. Atlyginimų valdybos nariams nustatymas, pagal Banko organų struktūrą, nėra akcininkų susirinkimo prerogatyva.

8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.

Ne

KOMENTARAS

Atlyginimų politika ir jos įgyvendinimas yra Atlygio komiteto bei Banko stebėtojų tarybos prerogatyva. Todėl akcininkų susirinkime dėl šio klausimo nėra balsuojama.

8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su schema, akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.

Ne

KOMENTARAS

Žr. 8.17 punktą.

8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:

Ne

KOMENTARAS

Žr. 8.17 punktą.

- 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius;
- 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos;
- 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;
- 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;
- 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.

Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.

8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.

Neaktualu

KOMENTARAS

Akcijų pasirinkimo sandorių ir atlygio, pagrįsto akcijų kainos pokyčiais, Atlygio politikoje nėra numatyta.

8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios patronuojamosios įmonės darbuotojams, turintiems teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Neaktualu

KOMENTARAS

Banko ir patronuojamųjų įmonių darbuotojams už darbą nėra atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų.

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės interneto svetainėje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: reikėtų aiškiai nurodyti, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurių turės bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodytą informaciją reikėtų paskelbti bendrovės interneto svetainėje.

Neaktualu

KOMENTARAS

Žr. 8.17 punktą.

IX principas. Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

KOMENTARAS

Interesų turėtojų teisės yra gerbiamos. Bankas laikosi susitarimų su tiekėjais, kreditoriais ir klientais. Santykius su darbuotojais reglamentuoja darbo sutartys. Darbuotojai gali teikti pasiūlymus dėl darbo sąlygų ir Banko paslaugų gerinimo.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.

Taip

9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.

Taip

9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.

Taip

X principas. Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija visais esminiais bendrovės klausimais, įskaitant bendrovės finansinę situaciją, veiklą bei valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:

Taip

KOMENTARAS

Šiame skyriuje pateikta informacija atskleidžiama Banko metinėse ir tarpinėse ataskaitose, vertybinių popierių emisijų prospektuose bei Banko interneto svetainėje.

- 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;
- 2) bendrovės tikslus;
- 3) asmenis, nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius;
- 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, vadovą bei jų atlyginimą;
- 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;
- 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti vykdant neįprastinę bendrovės veiklą;
- 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;
- 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją.

Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.

10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus.

Taip

10.3. Atskleidžiant 10.1. rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitas pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.

Taip / Ne

KOMENTARAS

Banko metiniuose bei tarpiniuose pranešimuose, taip pat Banko interneto svetainėje pateikiama informacija apie stebėtojų tarybos ir valdybos narių darbinę veiklą, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, Banko akcijų turėjimą. Informacija apie konkretaus asmens gaunamą atlyginimą neskelbiama. Banko metiniame pranešime skelbiami vidutiniai išmokų dydžiai.

10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai ir vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės žmoniškųjų išteklių politiką, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.

Taip

10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama taip, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Nasdaq Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai bei investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija ir priimti reikiamus investicinius sprendimus.

Taip

10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, laiku suteikiamą ir nebrangią, o teisės aktų nustatytais atvejais – neatlygintą prieigą prie informacijos. Rekomenduojama informacijai skleisti didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto svetainėje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir publikuoti bendrovės interneto svetainėje ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, esant galimybei bei poreikiui – ir kitomis kalbomis.

Taip

10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto svetainėje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį ir kitas rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma interneto svetainėje pateikti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei jos akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.

Taip

XI principas. Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, jos metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo, patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba.	Ne
KOMENTARAS	
Banko audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Banko valdyba, vadovaudamasi audito įmonių apklausos rezultatais.	
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip
KOMENTARAS	
Informacija apie užmokestį audito bendrovei pateikiama viešai Banko metiniuose pranešimuose. Stebėtojų taryba šia informacija disponuoja.	